Завод за унапређивање образовања и васпитања

КАТАЛОГ

програма стручног усавршавања запослених у образовању

за школску 2007/2008. годину

Београд, 2007.

Издавач:
Завод за унапређивање образовања и васпитања
Центар за професионални развој запослених
Београд, Фабрисова бр. 10
Веб сајт: www.zuov.sr.gov.yu

За издавача:
проф. др Љубомир Протић

Приређивач:
Центар за професионални развој запослених / Сектор за осигурање квалитета
програма стручног усавршавања
Београд, Фабрисова бр. 10
тел: 011/ 206-8035

ПРЕДГОВОР

Пред вама је Каталог програма стручног усавршавања запослених у образовању за школску 2007/2008. годину. У њему се налази 360 програма које су чланови комисија за преглед програма одобрили за примену у образовно – васпитним установама.
Израда и објављивање Каталога представљају један од првих корака ка успостављању система професионалног развоја наставника, васпитача и стручних сарадника. Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл.гласник РС“, бр. 14/2004. и 56/2005.) прописано је да се стално стручно усавршавање наставника, васпитача и стручних сарадника остварује по посебним програмима који могу бити обавезни и изборни (члан 4) и да је наставник, васпитач и стручни сарадник дужан да у току 5 година похађа најмање 100 часова програма и то најмање 60 часова са листе обавезних и до 40 часова са листе изборних програма (члан 10).
Чланом 25. истог правилника прописано је да овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењиваће се од 01. јула 2004. године.
Значај Каталога је у томе што нуди запосленима у образовању квалитетне програме, предлагане од стране стручњака из разних области, а одобрене од Завода за унапређивање образовања и васпитања. Запосленима у образовању се нуди систематизована понуда разноврсних програма са битним информацијама о сваком програму. Каталог нуди и списак обавезних и изборних предмета прописаних од стране Министарства просвете.

Процедура одобравања

Конкурс за одобравање програма стручног усавршавања запослених у образовању, који је објављен у „просветном прегледу“ и на web сајту Завода за унапређивање васпитања и образовања, је трајао од 1.октобра до 31. децембра 2006. године. У конкурсу су дати основни услови за одобравање програма стручног усавршавања са напоменом да се формулар за пријављивање може наћи на сајту Завода. У члану 4. Правилника је прописано да право учешћа на конкурсу имају: установа, стручно друштво, односно удружење регистровано за обављање делатности у области образовања и васпитања.
У јануару 2007. године Завод за унапређивање образовања и васпитања / Центар за професионални развој запослених у образовању је почео са активностима на одобравању програма. Приступило се прикупљању, систематизовању документације и формирању комисија за одобравање програма.
Комисије за одобравање програма стручног усавршавања чинило је 91 стручњак и то 69 спољна сарадника и 22 запослених у Заводу.

Списак чланова комисија за одобравање програма стручног усавршавања

проф. др Недељко Трнавац, Филозофски факултет, Београд;
проф. др Зоран Аврамовић, Институт за педагошка истраживања, Београд;
проф. др Слободан Антонић, Филозофски факултет, Београд;
проф. др Александра Пејатовић, Филозофски факултет, Београд;

проф. др Миомир Деспотовић, Филозофски факултет, Београд;
проф. др Душка Кликовац, Филолошки факултет, Београд;
проф. др Гојко Калајџић, Математички факултет, Београд;
проф. др Божидар Јовановић, Математички институт, Београд;
проф.др Жарко Спасић, Машински факултет, Београд;
проф. др Горица Милошевић Сбутега, Медицински факултет, Београд;
проф. др Горан Белојевић, Медицински факултет, Београд;
проф. др Софија Совиљ, Хемијски факултет, Београд;
проф. др Душан Сладић, Хемијски факултет, Београд;
проф. др Љубивоје Сојановић, Министарство вера, Београд;
проф. др Оливера Викторовић, ФДУ, Београд;
проф. др Марица Вулетић, ФДУ, Београд;
проф. др Иван Јефтовић, ФДУ, Београд;
проф. др Ивица Радовић, Биолошки факултет, Београд;
проф. др Снежана Радоњић, Технички факултет, Чачак;
проф. др Здравко Милинковић, ФЛУ, Београд;
проф. др Оливера Дурбаба, Филолошки факултет, Београд;
проф. др Горан Попарић, Физички факултет, Београд;
проф. др Живослав Тешић, Хемијски факултет, Београд;
проф. др Мирко Урошевић, Пољопривредни факултет, Београд;
проф. др Бранимир Мишић, Универзитет Сингидунум, Београд;
проф. др Владимир Кебин, ЗУОВ, Београд;
доц. др Дарко Танацковић, Физички факултет, Београд;
доц. др Арсен Ђуровић, Филозофски факултет, Београд;
доц. др Мира Радојевић, Филозофски факултет, Београд;
доц. др Ирини Рељин, Електротехнички факултет, Београд;
доц. др Драган Цветковић, Рачунарски Факултет, Београд;
доц. др Војин Недељковић, Филолошки факултет, Београд;
доц. др Душанка Милојковић-Опсеница, Хемијски факултет, Београд;
др Владо Филиповић, Математички факултет, Београд;
др Гордана Стокић, Филолошки факултет, Београд;
др Наташа Вујисић-Живковић, Учитељски факултет, Београд;
др Зона Мркаљ, Филолошки факултет, Београд;
др Гордана Николић, ЗУОВ, Београд;
мр Мирко Нагл, професор физике, гимназија, Шабац;
мр Ђорђе Вукадиновић, Филозофски факултет, Београд;
мр Душица Блажић, Географски факултет, Београд;
мр Момчило Јанковић, ОШ „ Јован Јовановић Змај“, Београд;
мр Драган Ашковић, Виша педагошка школа, Нови Сад;
мр Томислав Ацковић, МПС, Београд;
мр Верица Ђукић, МПС, Београд;
мр Велимир Каравелић, ЗУОВ, Београд;
мр Владимир Крстић, ЗУОВ, Београд;
Томислав Радојковић, МПС;
Мирослава Петров, МПС, Београд;
Јованка Богданов, МПС, Београд;
Љиљана Маролд, МПС, Београд;

Бранислав Ђурђевац, ЦЕТ
Мирољуб Костић, Републички завод за статистику, Београд;
Гордана Вукобратовић, професор биологије, ОШ „Јован Дучић“, Београд;
Радојка Влајев, професор географије, ОШ „Јосиф Панчић“, Београд;
Зорка Шијан, професор географије, ОШ „Исидора Секулић“, Београд;
Милена Преришић, професор географије, ОШ „Скадарлија“, Београд;
Драгица Угриновић, дипл. инж., Школа за дизајн тектила, Београд;
Сања Анђелић, Геолошка и Хидро-метеоролошка школа, Београд;
Зорица Маравић, Правно-биротехничка школа, Земун;
Рада Вулић, ЕТШ „Раде Кончар“, Београд;
Снежана Трајковић, ЕТШ „Никола Тесла“, Београд;
Љиљна Брашован, Машинска школа, Панчево;
Ивана Пантић, професор српског језика, Београд;
Снежана Стојановић,Предшколска установа „11 април“, Нови Београд;
Јасмина Јовановић, Секретаријат за образовање града „Београда“;
Гордана Маринков, ОШ „Стефан Дечански“, Београд;
Марија Тодоровић, ОШ „Бранко Пешић“ и ССШ за стил и културу тела, Београд;
Слађана Николић, ОШ „ Милан Ђ. Милићевић“, Београд;
Ђурђица Зорић, Центар за реадмисију Службе за људска и мањинска права
Радош Лековић, ОШ „Милентије Поповић“, Београд;
др спец. Меланија Илић, ЗУОВ, Београд;
Љубиша Јовановић, ЗУОВ, Београд;
Вера Ђорђевић, ЗУОВ, Београд;
Јелена Пејовић, ЗУОВ, Београд;
Јелена Протић,ЗУОВ, Београд;
Бранка Шегрт, ЗУОВ, Београд;
Воја Аврамовић, ЗУОВ, Београд;
Оливера Вејновић, ЗУОВ, Београд;
Светлана Албијанић, ЗУОВ, Београд;
Гордана Мијатовић, ЗУОВ, Београд;
Љубиша Антонијевић, ЗУОВ, Београд;
Александар Ђ. Маринковић, ЗУОВ, Београд;
Драгана Смиљанић, ЗУОВ; Београд;
Мирослав Мареш, ЗУОВ; Београд;
Милица Герасимовић, ЗУОВ; Београд;
Данијела Минић-Алексић, ЗУОВ; Београд;
Снежана Милошевић-Јешић, ЗУОВ; Београд;
Сандра Бацковић, ЗУОВ, Београд.

Након свестране анализе приспелих програма, чланови комисија су донели коначну одлуку о одобравању двеста седамдесет шест (276) програма стручног усавршавања. Овим програмима се придружује и осамдесет четири (84) програма који су за 2006/2007. годину одобрени на две године.

Сви одобрени програми су распоређени у 12 области:

- српски језик и књижевност,
- математика и информатика,
- друштвене науке,
- природне науке,
- средње стручно образовање,
- страни језик,
- уметности,
- физичко васпитање,
- васпитни рад и методологија,
- предшколско васпитање и образовање,
- образовање деце се посебним потребама,
- националне мањине.

Важно је напоменути да је класификација по областима урађена ради лакшег сналажења у понуди. Програми су углавном интердисциплинарни и могу да покривају истовремено више интересних група.

По завршеној процедури одобравања програма стручног усавршавања запослених у образовању, штампан је Каталог програми стручног усавршавања запослених у образовању за школску 2007/2008. годину, који је дистрибуиран свим образовно--васпитним установама у Србији. Приказ Каталога можете наћи и на web сајту Завода www.zuov.sr.gov.yu.

Употреба Каталога

За сваки наведени програм у Каталогу наведени су следећи подаци :

- назив програма, са бројем и податком да ли је програм обавезан или изборан,
- аутори програма,
- координатор и контакт (телефон,факс,e-mail),
- организација / институција која подржава програм,
- реализатори програма,
- циљеви програма,
- теме које се обрађују,
- циљна група,
- време трајања програма,
- број учесника у групи,
- цена програма.

Када заинтересовани пронађу у Каталогу одговарајуће програме контактирају координатора програма. Кондинатор прикупља информације о потенцијалним учесницима и даје обавештења о начину реализације програма. По завршетку семинара носиоци програма су обавезани да издају уверење о савладаном програму стручног усавршавања сваком учеснику. Уверење се наручује у „Просветном прегледу“, а за учеснике семинара је бесплатно.

У складу са чланом 8, Правилника о стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника, остваривање одобреног програма ће пратити Завод за

унапређивање образовања и васпитања у току његове примене са циљем његовог унапређивања. У складу са тим, носиоци одобреног програма су дужни да Заводу достављају све потребне информације које се од њих траже.

Следећи конкурс за одобравање програма стручног усавршавања ће трајати од 1. октобра до 31. децембра 2007. године и биће објављен у „Просветном прегледу“ и на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања: **www.zuov.sr.gov.yu**.

Овом приликом се захваљујемо свима који су својим учешћем допринели оснаживању професионалног развоја запослених у образовању.

Ауторима и корисницима одобрених програма желимо да кроз размену знања и идеја, као и кроз практичну примену наученог, креирају школу примерену потребама и интересима наше деце.

Директор
Проф. др Љубомир Протић

САДРЖАЈ:

1. СРПСКИ ЈЕЗИК

стр.

- Настава српског језика у првом разреду основне школе-примена уџбеничког комплета „Почетница за српски језик“ 23
- Употреба драмских структура у активној настави српског језика у вишим разредима основне школе....24
- Ка савременој настави српског језика и књижевности 25
- Српски правопис у наставној пракси....26
- „Акценат“-Учењем акцента до вишег нивоа говорне културе 27
- Унапређивање наставе српског језика и књижевности 28
- Семинар српске језичке културе 29
- Игром до знања из граматике 30
- Савремена српска књижевност за децу и нови методички приступи (методолошко-методички оквири савремене српске књижевности за децу у настави српског језика и књижевности) 31
- Републички зимски семинар 33
- Уметничко читање и активни рад на књижевном тексту 34
- Савремена школска библиотека 35
- Креативне радионице у настави српског језика и књижевности 37
- Библиотечко пословање - напредни семинар за школске библиотекаре 38
- Школски библиотекар у информатичком друштву 39

2. МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

2.1. Математика

- Стручно-методичко усавршавања наставника за реализацију изборног предмета Математика плус 43
- Стручно-методичко усавршавање наставника за реализацију додатне наставе математике од 1. до 4. разреда 44
- Стручно-методичко усавршавање наставника за реализацију додатне наставе математике од 5. до 8. разреда 45
- О разумевању математике 46
- Рачунари у припреми и извођењу наставе математике у основним и средњим школама 47
- Методе решавања математичких задатака 49
- Методе развијања математичких способности ученика 50
- Одабрана поглавља из елементарне математке 51
- Методика наставе математике у основним и средњим школама 52
- Усавршавање наставника основних и средњих школа из математике и информатике 53
- Математика кроз игру и образовни софтвер 54
- Специјализовани републички семинар за наставнике математике (О раду са младим математичарима) 55

- Специјализовани републички семинар о настави математике у млађим разредима основне школе (за учитеље) 57
- Зимска математичка школа (зимски семинар) за наставнике менторе (водитеље) за рад са даровитим ученицима у основним и средњим школама 58
- Летња математичка школа (летњи семинар) за наставнике-менторе (водитеље) за рад са даровитим ученицима у основним и средњим школама 60
- Обука наставника за додатни рад из математике у средњим школама 62
- Обука наставника за додатни рад из математике у основној школи - основни ниво А 64
- Обука наставника за додатни рад из математике у основној школи - виши ниво Б 66
- Стални семинар за стручно усавршавање учитеља : „Математичка трибина - радионица за учитеље“ 68
- Стални семинар за усавршавање наставника математике „Архимедесова“ математичка трибина „Савремена настава математике“ 70
- Семинар за стално стручно усавршавање наставника математике: „Архимедесов математички практикум“ 72
- Стручно-методичко усавршавање на ставника за реализацију додатне наставе математике у средњој школи 74
- Методичка обрада наставних тема везаних за функције 75
- Развијање интересовања за учење математике 76
- Унапређивање наставе математике 78
- Математика у свету око нас 79
- Унапређивање наставе математике у нижим разредима основне школе 80
- Унапређивање наставе математике у вишим разредима основне школе 81
- Унапређивање наставе математике у средњим школама 82
- Математика у информатици и примена информатике у настави математике 83
- Настава математике у свету 84
- Примене шаха у математици 85
- Методика наставе математике са одабраним поглављима из елементарне математике 86

2.2. Информатика
- Сигурност деце на интернету у информатичком образовању 87
- Специјализовани републички семинар за наставнике рачунарства и информатике (О раду са младим љубитељима рачунарства у основним и средњим школама) 88
- Стални семинар за усавршавање наставника рачунарства и информатике „Архимедесова“ рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“ 90
- Рачунари у настави тригонометрије 92
- Како да припремим и унапредим наставу помоћу рачунара 93
- Мултимедија у настави и учењу у основној школи 94
- Сигурност рачунарских система 95
- Методика примене мултимедија у настави 96
- Интернет у настави 97
- Рачунари у савременој настави 98
- Основе рачунарских мрежа 99

- Примена рачунара у припреми и реализацији наставе 100
- Мултимедија у савременој настави 101
- Рачунар, мој сарадник у настави 102
- Коришћење рачунара – напредни курс 103
- Креирање интернет презентација – креативни курс 104
- E-learning школа 105
- Примена CAD програма у извођењу наставе 106
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке 107
- Од играчке до рачунара – од програма до реализације 109
- Нови трендови у настави програмирања 110
- Примена савремених информационо-комуникационих технологија (Интернета) у настави 111
- Одржавање школске рачунарске мреже 112
- Трибина „Информатичка знања“ 113
- Методика наставе информатике у основној школи 114
- Ин чаролија у настави II 116
- Употреба мултимедијалних средстава у настави 117
- Интранет у настави - администрација школских рачунарских система и мрежа 118
- Европски компјутерски концепт у српским школама 119
- Диференцирана информатичка обука наставника 120
- Израда мултимедијалних наставних садржаја 122
- Примена e-learning метода наставе у образовању 124
- Мултимедијална припрема часа 126
- Унапређивање наставе рачунарства у основним и средњим школама 127
- E obrazov@nje - примери из праксе 128
- Информатичка едукација запослених у предшколским установама, основним и средњим школама 130
- Васпитно-образовна установа и информатичка писменост и култура 131
- Базе података и примена у образовању коришћењем MS ACCESS-а 132
- Бежично умрежавање и заштита школских рачунарских мрежа 133
- Израда наставног софтвера за интернет 134
- Израда наставниог софтвера за интранет и Интернет окружење уз коришћење MOODLE портала 136
- PowerPoint у настави - табла без креде 137
- Планирање и управљање пројектима и коришћење алата „MS Project“....138
- Електронско учење, CMS Moodle 139
- Обука наставника за припрему мултимедијалног часа 141
- Приступне телекомуникационе технологије 143
- Оптички комуникациони системи 144
- Свет IP комуникација са освртом на VoIP (Voice over IP) 145
- Мобилне радио комуникације 146

3. ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

- Филозофија са етиком 149
- Диалего-филозофија у средњој школи 151

- Управљање наставним процесом у основној школи 152
- Менаџмент у образовању-како управљати новом школом 1 153
- Идентификација и израда пројекта 155
- Школа „Кућа квалитета“ Како управљати квалитетом у школи? 156
- Менаџмент у образовању - Пројекат унапређења управљања, руковођења и вођења у васпитно-образовним установама 157
- Новинарска радионица „Медијска свесност“ 158
- Квалитет уџбеника и унапређивање компетенције наставника историје за избор, коришћење и евалуацију и стварање уџбеника 159
- Филозофија са децом 160
- Завичај - сагледајмо своју прошлост 161
- Летња академија Апацаи - историја и хунгарологија 162
- Историја - учитељица живота 163
- Како предавати социологију на занимљив и савремен начин 164
- Подршка настави историје 165
- Менаџмент 166
- Системи менаџмента квалитетом у складу са захтевима међународних стандарда 167
- Како предавати филозофију у средњим школама 168

4. ПРИРОДНЕ НАУКЕ

4.1. Природне науке
- Семинар за наставнике и васпитаче „Свет око нас и ми у њему“ 171
- Огледи и проблемско учење у настави света око нас и природе и друштва 172
- Семинар о настави природних наука за учитеље 173
- Пројекат рука у тесту: Како кроз експериментални приступ приближити науке и технологије ученицима у предшколским и прва четири разреда основне школа ...174
- Активно учење у природним наукама 175
- Методолошко осавремењивање и спознавање у настави природних наука 176
- Наука у природи 177
- Јединство природе 178
- Улога просветних радника у научном описмењавању ученика 179
- Свет око нас и ми у њему 180

4.2. Биологија и екологија
- Миленијумски циљеви УН - изазови животне средине и одрживог развоја 182
- Школа као партнер у заштити животне средине 183
- Активна настава зоологије - Како да настава зоологије постане савремена и занимљива 184
- Сакупљање, препарација и формирање збирки биолошког материјала 185
- Биологија микроорганизама 186
- Алге и лишаји 187
- Загађење воде и ваздуха - биоиндикација и биомониторинг 188

- Значај физиолошких процеса у интеракцији организма са околином 190
- Едукација за одрживи развој 191
- Повратак природи 192
- Полен свуда око нас 193
- Образовање за опстанак 195
- Јавно здравље и заштита животне средине 196
- Социјалноеколошка едукација 197
- Савремена настава биологије у основним и средњим школама 199
- Реализација еколошког садржаја у основним и средњим школама 201
- Коришћење мултимедија у настави билогије 203
- Семинар из хидробиологије и екологије за наставнике и професоре биологије 204

4.3. Хемија
- Априлски дани просветних радника Србије - семинар за професоре и наставнике хемије 206
- Рачунарски софтвер у настави хемије 207
- Хемијски експерименти у настави 209

4.4. Физика
- Физичко испитивање материјала 210
- Тематски приступ настави физике и хемије у обавезном основном и општем средњем образовању 211
- Републички семинар о настави физике 212
- Занимљива страна физике 213
- Електростатика и електричне струје - демонстрациони експерименти 214
- Електромагнетизам и оптика - демонстрациони експерименти 216
- Физика флуида и топлотна физика - демонстрациони експерименти 218
- Механика, осцилације и таласи - демонстрациони експерименти 220
- Рачунар у настави физике 222
- Еко физика 223
- Информатика у настави физике, први део 225
- Савремене методе у настави физике и укључивање у светске токове педагошких истраживања 226
- Физика у медицинској едукацији 227

4.5. Географија
- Савремени демографски правци у свету, Србији и Црној гори 228
- Power Point - припрема географских тематских мапа - у служби наставе географије 229
- Напредне информационе технологије у функцији едукације наставника за квалитетније образовање 230
- Гис, мултимедија и интернет у функцији едукације наставника за квалитетније образовање 231

4.6. Техника
- Специјализовани републички семинар за наставнике техничког образовања 232

- Методика реализације садржаја из информатичких технологија у основном образовању 233
- Употреба програма Home designer 6.0 у настави техничког образовања 235
- Иновирана методика и технологије у настави техничког образовања 236

5. СРЕДЊЕ СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ

- Мултимедијалне комуникације и мреже 239
- Мултимедијалне технике и технологије 240
- Израда илустрација и анимација за наставни материјал 241
- Савремени системи мерења, надзирања и управљања (PLC,SCADA,HMI) 242
- Кроз средњу школу, на прагу живота 244
- Тенденција развоја у одевној индустрији 245
- Обука за израду мултимедијалних наставних материјала за наставнике средњих стручних школа.... 246
- Унапређење наставе пољопривредне технике 248
- Прилагођавање наставе електротехничке групе предмета интензивном научно - технолошком развоју у свету 249
- Обука из области предузетништва 251
- Обука у бироу 252
- Настава за будућност 253
- Уштеда енергије, даљи правци развоја енергије 254
- PLC контролери 255
- Рачунарски засноване технологије у настави 256
- Едукација и лиценцирање професора за примену и бесплатну инсталацију едукационе верзије софтверског пакета Pro-Engineer за техничке школе у Србији 257
- Методологија прорачуна машинских делова и елемената 258
- Комуникација и учење у настави технике 260
- Семинар за професоре метеорологије у средњој школи 262
- Мултимедија у интерактивној настави машинства 263

6. СТРАНИ ЈЕЗИК

- „Наставник наставнику“ програм за стручно усавршавање наставника енглеског језика у основним и средњим школама 267
- Усклађивање нивоа знања страних језика са међународним степеновањем нивоа 268
- Ка савременој настави мађарског језика и књижевности 269
- Школска реформа-усавршавање професора енглеског језика 270
- Стручно усавршавање наставника немачког језика 271
- Компјутер у настави немачког језика 272
- Програм наставе енглеског језика у предшколским установама и обуке васпитача, стручних сарадника и наставника језика за наставу енглеског језика у предшколским установама и првом разреду основне школе 273

- Обука едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији – 1 274
- Обука едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији – 2 275
- Обука едукатора наставника енглеског језика за рад у средњим школама у Србији – 1 276
- Образовање наставника италијанског језика као страног 277
- Интегрисана примена интернета у настави енглеског језика 278
- „Play and say“- програм стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника за примењиву наставу енглеског језика деци у предшколским установама 279
- Oxford Teacher’s Academy – OTA 281
- Интерактивне методе у настави енглеског језика, израда наставног програма и усклађеност програма са заједничким језичким оквиром, развој језичких вештина, обрада граматике и вокабулара 283
- Републички семинари из методике наставе енглеског језика за наставнике основних и средњих школа: Зимски и летњи републички семинар за наставнике енглеског језика 284
- Креативна настава класичних језика 285
- Мини семинари за наставнике енглеског језика 286
- Be yourself, walk the talk 287
- Развијање и неговање матерњег и нематерњег језика и интеркултуралности код деце у Војводини 288

7. УМЕТНОСТИ

7.1. Ликовна уметност

- Медији и уметничка техника у функцији естетизације образовног процеса 291
- Помозимо природи 292
- Креативно мишљење у ликовним активностима - Како до боље наставе ликовне културе 293
- Култура ћирилице 294
- Српско сликарство 19. и 20. века кроз лични доживљај ученика 295
- Увод у калиграфију 296
- Уметничко обликовање материјала 297
- Сезонске радионице 298

7.2. Музичка уметност

- Пројекат Орфеј - посебан приступ настави уметности у основној школи 299
- Развој хармонског слуха и мишљења 1 300
- Развој хармонског слуха и мишљења 2 301
- Солфеђо- нова стратегија разумевања музике 302
- Прва година учења лимених дувачких инструмената 303
- Хорска радионица за диригенте средњошколских хорова 304
- Народна игра-примена игре у образовно-васпитним установама 305
- Валоризација квалитета и критеријума наставе кларинета на различитим образовним нивоима 306

- Припрема за јавни наступ - овладавање тремом 307
- Методолошка тумачења и технике коришћења литертатуре за наставу солфеђа 309
- Нове стратегије у настави солфеђа 310
- Хармонија и форма кроз музику 311
- Коаптација наставе елементарне музичке писмености у музичком образовању 312
- Специјалистички семинар за диригенте хорова - ниво 1 313

7.3. Драма и покрет
- Култура говора - семинар за руководиоце драмских секција 314
- Оживљавање рада драмских секција у школама 315
- Луткарство у настави и ваннаставним активностима у основној школи 316
- Семинар драмско васпитање 318
- Култура комуникације кроз културу покрета 319
- Играти, певати, стварати плесом 320
- Корак ка култури 321

8. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

8.1. Физичко васпитање
- Унапређивање здравља ученика у средњим школама „Није тешко бити здрав“.....325
- Исхрана из природе „Сремуш“ – Научите шта је природа изнедрила за вас 326
- Играјмо се плесовима 328
- Програми физичког васитања - основа развоја физичких способности ученика самосталним вежбањем 330
- Усавршавање наставника за реализацију програма обуке скијања у складу са актуелним променама у опреми, техници, методици и законској регулативи 331
- Оптимализација и усавршавање техничке и дидактичко-методичке заснованости радних процеса у физичком васпитању 332
- Методика обучавања и усавршавања технике скијања 333
- Вежбање и моје тело 334
- Стручно усавршавање наставника разредне наставе и професора физичког васпитања за реализовање програма физичког васпитања ученика од првог до четвртог разреда основне школе 335
- Превенција поремећаја исхране код школске деце „Заједно за здравље“ 337

8.2. Здравствено васпитање
- Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије 338
- Определи се за здравље 339
- Здраво одрастање 340
- Унапређивање оралног здравља 341
- Основни принципи правилне исхране младих - нутриционистички и психолошки аспекти 342
- Васпитање за здравље 343
- Саветодавни рад са децом и адолесцентима 345

9. ВАСПИТНА ОБЛАСТ И МЕТОДОЛОГИЈА

- Вештине комуникације у васпитно-образовним установама 349
- Изградња тима и вештине комуникације 350
- Наставник као креатор климе у одељењу 352
- Школско развојно планирање 353
- Методика за ефикаснију наставу географије 354
- Компетенције наставника за примену нове парадигме учења 355
- Култура критичког мишљења 356
- Тимска настава 357
- Изабери границу: подршка наставницима почетницима 358
- Обука учитеља у појмовној презентацији наставних садржаја 360
- Компетентан наставник између теорије и праксе 361
- Кооперативно учење - Методолошко усавршавање просветних радника 362
- За, против и како - вештина аргументоване дискусије у настави 363
- „Небеска ризница - Методика рада верске наставе 1“ 364
- „Небеска ризница - Методика рада верске наставе 2“ 365
- Самовредновање школа - шанса за децентрализацију и демократизацију рада школа 366
- Невербална комуникација у учионици 367
- Азбука сарадње школе и породице 369
- Школа за чаробњаке 370
- Радионице професионалне оријентације „На путу избора занимања“ 371
- Обука из дефектолошке дијагностике, реедукације и неуропсихоолошке рехабилитације 372
- Бонтонирање - умеће лепог понашања и комуникације 373
- И ти се питаш! - партиципација деце и младих у школи и локалној средини 375
- Активно учење у малим школама и комбинованим одељењима (МАКО) 376
- Активно учење/настава 377
- Школско оцењивање у основној и средњој школи 378
- Примена тестова знања у основној и средњој школи 379
- Подршка наставницима разредне наставе у примени нивоа постигнућа у настави и оцењивању у III и IV разреду основне школе 380
- Самовредновање у функцији развоја школа/установа 381
- Подстицање дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације 382
- Сигурна школа - живимо без насиља 383
- Како решавати проблеме са дисциплином у разреду 384
- Искорак VI гимназије - формула за нове школске перспективе 385
- Родитељ - пријатељ и сарадник 386
- Претпоставке успешне наставе 387
- Одељенски старешина у савременој школи 388
- Мала школа - велика радост 389
- Превентивни карактер верске наставе 390
- Помозимо младима разумевањем и знањем 392
- Образовни-васпитни раду учитеља и неговање матерњег језика (ТАНОМ) 393

- Да свако учи лако 394
- Добра сарадња са родитељима = добро деци + добро нама + добро њима 395
- Конструкција тестова знања у функцији управљања школским стандардима 396
- Оцењивање у школи (са посебним освртом на описно оцењивање) 397
- Кључне компетенције наставника за функционално основно образовање одраслих 398
- Волонтерски рад у школи Активни ученици = активни грађани 400
- Обука наставника за решавање дисциплинских проблема у настави 402
- Педагошко-инструктивни увид и надзор у функцији унапређивања наставе 403
- Васпитни проблеми ученика и како их превазићи 404
- Иновативни модели рада у настави 405
- Глобално промишљање - клубови за Уједињене нације као вид ваннаставних активности у школама 406
- Рад сад децом и омладином са проблемима у понашању 407
- Пројект метода и проблемска настава уз подршку информационо-комуникационе технологије 409
- Професионално оснаживање школа 410
- Добробит животиња и ми 411
- Дијагностика, превенција и отклањање узрока неуспеха у школском учењу ученика 413
- Шах као моћно средство васпитавања и обучавања деце 414
- Припрема родитеља за дететов полазак у школу 415
- Како мислити друкчије - интердисциплинарно? - подстицање дивергентног мишљења и тематско планирање редовне наставе 416
- Методика за наставу шаха и обука наставника за презентацију предметних садржаја 417
- Унапређење саобраћајног образовања и васпитања - „10 лекција које живот значе“ 419
- Учионица добре воље - Школски програм за конструктивно решавање сукоба 420
- Рад у комбинованом одељењу 422
- Акциона истраживања у образовно-васпитном процесу 423
- Еко-педагошке компетенције као темељ одрживог развоја 424
- Упознај и покрени - подршка развоју друштвености код ученика 425
- Умеће одрастања 426

10. ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ

- Методе подстицања логичко-математичког мишљења предшколске деце 431
- Развијање отвореног курикулума на нивоу дечјег вртића 432
- Музичке игре на јасленом узрасту до 3 год. 433
- Дечје јаслице као место живљења и одрастања 434
- Дете у саобраћају 435
- Моћ речи 436
- Са децом у авантуру до сазнања кроз Србију и Црну Гору 437
- Буди прав - бићеш здрав 439
- Центри кретних активности као модел за развијање програма физичког васпитања у јаслама 440

- Говор деце раног узраста 441
- Деца у свету рачунара 442
- Обука васпитача за припрему деце за описмењавање 443
- Комуникативна и стваралачка употреба говора 444
- Васпитање за креативност 445
- Уметничка дела у дечијем свету 446
- Комуникација у васпитању 447
- Дете са развојним ризиком у предшколској установи 448
- Керамика - традиција, уметност, радост 449
- Интеракција за дете 450

11. ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА

- Сви заједно - програм интеграције деце са посебним потребама 455
- Дефицит пажње и хиперактивност код деце 456
- Деца са посебним потребама у предшколској установи и школи 458
- Карактеристике деце са сметњама у развоју и препоруке за рад са њима 459
- Вртић и школа по мери детета - инклузивни модел рада у вртићу и нижим разредима ОШ, модул 1 460
- Вртић и школа по мери детета - инклузивни модел рада у вртићу и нижим разредима ОШ, модул 2 462
- Едукација садашњих и будућих васпитача и учитеља за идентификацију и рад са радовитом децом 463
- Практичне методе рада у инклузивном контексту 464
- Дијагностика и терапија артикулационих поремећаја 465
- МЕДОС-мултимедијални систем за едукацију деце са оштећеним слухом 466
- Сметње у учењу - диференцијална дијагностика, препознавање и превазилажење сметњи у учењу код деце предшколског и школског узраста 467
- Обука школских тимова за рад са ученицима са сметњама и тешкоћама у развоју 468
- Реедукација психомоторике-метод превенције и третмана поремећаја у понашању и учењу 469
- Ако ваш ученик муца 471
- Школа за све - инклузивно образовање 472

12. НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

- Едукативни семинар „Ромско дете и школа“ 475
- Како помоћи ромској деци у школи 477
- Матерњи језик за професоре стручних предмета у одељењима на мађарском језику 478
- Обука васпитача, учитеља и ромских асистената за рад са ромском децом 479
- Обука за оснаживање националних савета националних мањина 480
- Уааа неправда - анимирани серијал на тему антидискриминације, људских права и мировног образовања 482

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

БРОЈ: **001**	*ОБАВЕЗАН*

Настава српског језика у првом разреду основне школе - примена уџбеничког комплета „ПОЧЕТНИЦА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК“

Аутори програма:
Радмила Жежељ-Ралић,
Драган Ралић.

Координатори:
Мирјана Илић
тел: 064/ 111-00-74, 011/ 3245-385
e-mail: dub@Eunet.yu
Драган Ралић
тел: 011/ 8070-674, 063/ 8945-447
063/ 651-795
e-mail: ralicd@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Савез учитеља Београда, Дечанска 6, поштански фах 628, 11000 Београд

Реализатори програма:
Радмила Жежељ-Ралић, професор разредне наставе,
Основна школа „Јосиф Панчић“, Београд;
Радмила Миладиновић.

Циљеви програма:
оспособљавање учитеља првог разреда основне школе за реализацију циљева и исхода наставе српског језика кроз примену „Почетнице за српски језик“ аутора Р. Жежељ-Ралић; оспособљавање учитеља за тематско планирање наставе у првом разреду; обучавање учитеља за рад са уџбеничким комплетом „Почетница за српски језик“; подстицање учитеља на размену искустава из области наставе српског језика путем практичних предавања.

Теме које се обрађују :
Стратегија унапређивања наставе српског језика применом комплексног метода и уџбеничког комплета „Почетница за српски језик“; Јачање мотивације ученика кроз индивидуализацију наставног процеса; Изграђивање правилне технике читања кроз рад на кратким причама; Тестирања ученика; Читање и писање писаних слова; Дневно тематско планирање базирано на текстовима из „Читанке – причанке“; Планирање практичних предавања и размена искустава (мала берза дечјих радова).

Циљна група:
учитељи првог и четвртог разреда, стручни сарадници, директори школа, саветници.

Трајање програма:
7 сати / један дан.

Број учесника у групи:
20 – 30 учесника.

Цена програма:
1.400 / 1.700 динара по учеснику.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **002**

Употреба драмских структура у активној настави српског језика у вишим разредима основне школе

Аутор програма:
Сузана Секулић,
професор српског језика.

Координатор:
Сузана Секулић
Стапарски пут 9
25000 Сомбор
тел: 063/826-43-07
факс: 025/22-941; 025/23-873
e-mail: smia@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Основна школа „Аврам Мразовић“, Сомбор;
НВО Удружење грађана „Раванград“, Сомбор.

Реализатор програма:
Сузана Секулић.

Циљеви програма:
развијање АУН програма (чији су аутори професор Ивић и доктор Пешикан); подстицање дивергентне методе; коришћење драмских структура у настави српског језика; развијање корелације са другим наставним предметима; директно учешће носилаца реформе у реформисању наставе српског језика.

Теме које се обрађују:
Особине и специфичности традиционалне и активне наставе; Дивергентна метода наставе/учења; Систем драмских структура; Рад по групама: обрада наставне теме/јединице у оквиру активне наставе, дивергентне методе и одабране драмске структуре; Презентација групног рада: размена, анализа, вредновање, дискусија.

Циљна група:
наставници/професори српског језика који раде у вишим разредима основне школе.

Трајање програма:
Једнодневни семинар у трајању од 9 сати.

Број учесника у групи:
10 је минималан број, а 30 максималан.

Цена програма:
800-1.000 динара по учеснику.

БРОЈ: **003**	*ОБАВЕЗАН*

Ка савременој настави српског језика и књижевности

Аутори програма:
проф. др Душан Иванић,
проф. др Љубомир Поповић,
проф. др Милорад Дешић,
проф. др Љиљана Бајић,
Босиљка Милић,
просветни саветник,
Анђа Аландер, проф.,
Драгица Моро, проф.

Координатор:
Душан Иванић
М. Б. Вукосављевића 22/4
Нови Београд
тел: 011/ 177-237
e-mail: dusani@yubc.net

Институција која подржава програм:
Друштво за српски језик и
књижевност Србије,
Филолошки факултет, Београд.

Реализатори програма:
проф. др Душан Иванић, проф. др Љубомир Поповић, проф. др Милорад Дешић, проф. др Љиљана Бајић, Босиљка Милић, просветни саветник, Анђа Аландер, проф., Драгица Моро, проф.

Циљеви програма:
Наставници се упознају с новинама у настави српског језика и књижевности, критички сагледавају сопствену праксу с обзиром на савремене оријентације у методици српског језика и књижевности; оријентишу се на мењање улоге ученика у настави; мотивишу се за професионално образовање и усавршавање као сталан облик своје делатности, што представља подлогу за напредовање.

Теме које се обрађују:
Савремено тумачење лирске песме (150+150+150+150); Епска песма/епопеја у савременом тумачењу; Савремена тумачења приповетке; Роман у савременим тумачењима; Драма у оквиру образовне области; Лексика и фразеологија у настави (150+150+150+150); Функционални приступ синтакси; Језичка култура; Новине у правопису; Систем говорних и писмених вежби.

Циљна група:
професори српског језика и књижевности.

Трајање програма:
100 часова / 20 дана.

Број учесника у групи:
до 80 учесника на пленарним излагањима, а 40 по секцијама.

Цена програма:
18.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **004**

Српски правопис у наставној пракси

Аутори програма:
др Милорад Дешић,
др Вељко Брборић.

Координатор:
Милорад Дешић
Ј. Гагарина 43/17
тел: 011/ 318-11-23
e-mail: desha@beotel.yu

Институције које подржавају програм:
Друштво за српски језик и књижевност Србије, НВО „ОБРАЗОВНИ КРУГОВИ“.

Реализатор програма:
др Вељко Брборић,
доцент Филолошког факултета у Београду.

Циљеви програма:
повећање нивоа компетенције наставника за успешно извођење наставе из предмета српски језик и књижевност у основним и средњим школама; подизање писане културе наставника у школама, што је нужан предуслов за успешно извођење наставе; исправљање типских правописних грешака и отклањање правописних недоумица и нејасноћа, као и коришћење правописног речника и релевантне правописне литературе.

Теме које се обрађују:
Писма српског језика; Писање сугласника и гласовне алтернације (промене); Писање великог и малог слова; Састављено и растављено писање речи; Писање скраћеница; Писање имена и речи из страних језика; Растављање речи на крају реда; Писање интерпункцијских знакова.

Циљна група:
наставници и професори који предају српски језик и књижевност у основним и средњим школама.

Трајање програма:
укупно 20 сати који су распоређени у три дана.

Број учесника у групи:
минималан број учесника у групи је 10, а максималан број учесника у групи је 20.

Цена програма:
4.500 - 5.000 динара.

БРОЈ: **005**	*ОБАВЕЗАН*

„АКЦЕНАТ“ - Учењем акцента до вишег нивоа говорне културе

Аутор програма:
др Милорад Дешић.

Координатор:
Зора Дешић
11070 Нови Београд
Јурија Гагарина 43/17
тел: 011/ 318-11-23
064/ 23-707-15
e-mail: desha@beotel.yu

Институције које подржавају програм:
Друштво за српски језик и књижевност Србије и НВО „Образовни кругови“.

Реализатори програма:
др Милорад Дешић, редовни професор Филолошког факултета у Београду,
Зора Дешић, психолог.

Циљеви програма:
повећање нивоа компетенције наставника за извођење наставе српског језика и књижевности и подизање говорне културе наставника.

Теме које се обрађују:
Место акцента у говорној култури; Појам акцента; Уочавање места акцента у речи; Разликовање дугих и кратких акцената; Разликовање узлазне и силазне интонације; Акценатски дублети; Неакцентоване дужине; Енклитике и проклитике; Реченични акценат; Акценат књижевног језика према дијалекатском акценту; Повезивање акцента са другим елементима фонетике и говорне културе; Повезивање акцента са другим областима српског језика.

Циљна група:
запослени у основним и средњим школама.

Трајање програма:
два и по дана / 20 сати.

Број учесника у групи:
препоручује се да обуку прати највише 15 учесника, а минимални број учесника је 10.

Цена програма:
6.000 динара ако је група до 15. Цена за групу од 15 до 22 учесника је 5.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **006**

Унапређивање наставе српског језика и књижевности

Институција која подржава програм:
Филозофски факултет Универзитета
у Новом Саду,
Центар за стручно усавршавање
Филозофског факултета, Нови Сад,
Подружница Друштва за српски језик
и књижевност, Нови Сад.

Реализатори програма:
асистенти на Одсеку за српски језик и
лингвистику и Одсеку за српску књижевност.

Аутори програма:
доц. др Љиљана Петровачки,
проф. др Павле Илић,
проф. др Љиљана Суботић,
проф. др Вера Васић,
проф. др Никола Грдинић,
доц. др Љиљана Пешикан,
проф. др Сава Дамјанов.

Координатор:
Љиљана Петровачки
Одсек за српски језик и лингвистику
Филозофски факултет у Новом Саду
e-mail: lingvist@unsff.ns.ac.yu
тел: 021/ 459-626, 021/ 459-275
021/ 450-597
факс: 021/ 459-626, 021/ 450-597

Циљеви програма:
стручно и методичко усавршавање наставника српског језика и књижевности, односно упознавање са новим методама тумачења књижевних текстова и њихова примена у методичким радионицама, иновирање приступа садржајима из наставе језика и граматике како би се ученицима омогућило сврсисходније и функционалније учење граматике; решавање правописних недоумица; пружање методичке помоћи и оспособљавање наставника за нове облике учења који су засновани на савременим теоријама инструкције; оспособљавање наставника за коришћење стручне и методичке литературе и израду дидактичког материјала неопходног за активну наставу и индивидуализацију наставног процеса.

Теме које се обрађују:
Читање и тумачење књижевног текста; Народна књижевност; Дечија и омладинска књижевност; Савремена књижевност; Функционални приступи настави језика и граматике; Ортоепска норма; Морфосинтаксички проблеми; Синаксичко-семантичке теме; Решавање правописних недоумица; Прављање наставних ситуација: мотивациони аспекти, методичке интерпретације књижевних текстова, методичка транспозиција језичке грађе, уочавање и решавање литерарних и лингвистичких проблема, лепота учења путем откривања и израда дидактичког материјала.

Циљна група:
наставници основних школа, наставници средњих школа.

Трајање програма: 40 часова / 6 дана.

Број учесника у групи: минимални број учесника у једној групи је 20, а максимални 40.

Цена програма: 2.000 динара по дану.

БРОЈ: **007**	*ИЗБОРНИ*

Семинар српске језичке културе

Аутор програма:
др Драго Ћупић,
Одбор за стандардизацију
српског језика.

Координатор:
др Драго Ћупић
Студентски трг 5, 11000 Београд
тел: 011/ 550-542
e-mail: predavanja@kolarac.co.yu

Институције које подржавају програм:
Задужбина Илије М. Коларца
и Министарство културе Републике Србије.

Реализатори програма:
професори Универзитета: Иван Клајн, Драгољуб Петровић, Предраг Пипер, Бранислав Брборић, Егон Фекете, Јелица Јокановић- Михајлов, Даринка Гортан- Премк, Драгана Мршевић-Радовић, Божо Ђорић, Милорад Дешић, Душанка Кликовац, Владо Ђукановић.

Циљеви програма:
унапређивање језичке културе, предочавање неопходних савремених знања о српском језичком стандарду у новим комуникацијским приликама (домаћим и међународним); развијање способности уочавања и отклањања стилских и језичких слабости уопште и развијање смисла за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање.

Теме које се обрађују:
Опште језичке теме: Увод у науку о језику; Место српског језика у породици индоевропских језика; Дијалекти српског језика; Историја српског књижевног језика; Варијатност стандардног језика; Употреба страних речи и типичне грешке у употреби језичког стандарда.Тематске вежбе: Фонетика; Акцентуација; Морфологија; Творба речи; Лексика; Синтакса; Правопис; Стилистика и говорна култура. Поред предавања и вежби, разговара се и о питањима која конкретно интересују полазнике семинара.

Циљна група:
просветни радници свих група.

Трајање програма:
100 сати, два семестра.

Број учесника у групи:
по договору са реализаторима програма.

Цена програма:
цена по семестру је 13.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **008**

Игром до знања из граматике

Аутори програма:
др Нада Тодоров,
мр Сања Елез.

Координатор:
др Нада Тодоров
тел: 025/ 37-458
e-mail: nada_todorov@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Педагошки факултет, Сомбор.

Реализатори програма
проф. др Драган Солеша, декан Педагошког факултета у Сомбору, професор информатике, аутор бројних монографија, стручних и научних чланака, носилац и неколико међународних пројеката;
мр Веселина Ђуркин, сарадник на предмету Српски језик на Педагошком факултету у Сомбору, аутор монографије и стручних и научних радова из српског језика;
Данило Мандић, апсолвент Педагошког факултета, учесник у пројектима програма Корак, боравио у радној посети Финској – програм: Вежбаонице учитељских факултета Финске.

Циљ програма:
упознавање са новим методичким могућностима у настави граматике.

Теме које се обрађују:
· Бајка као основа за учење слогова – први разред (Ивица и Марица);
· Игра у басни Два јарца – пут ка откривању синтаксе;
· Обрада глагола кроз игру – видео запис, спој ликовне и музичке културе и физичког васпитања, интеграција садржаја – други разред;
· Основни појмови о глаголима – образовни софтвер- други разред;
· Играчке као основа за учење појма именица – други разред;
· Кроз песму до семантичких поља и полисемије значења речи – трећи разред;
· Лего коцке у функцији откривања значења придева – трећи разред;
· Објекат као софтверска игра – четврти разред;
· Откривамо глаголска времена у стрипу – четврти разред;
· Откривамо необична значења речи у обичајним народним песмама (Ускрс и Божић) - квиз знања – други, трећи, четврти разред.

Циљна група :
учитељи и наставници.

Трајање програма:
8 дана (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи:
10 – 20, осим на пленарним излагањима.

Цена програма:
1.000 динара – скице за часове, CD појединих наставних јединица.

Аутори програма:
др Нада Тодоров,
мр Сања Елез.

Координатор:
др Нада Тодоров
тел: 025/ 37-458
e-mail: nada_todorov@yahoo.com

БРОЈ: **009**	*ИЗБОРНИ*

Савремена српска књижевност за децу и нови методички приступи (методолошко-методички оквири савремене српске књижевности за децу у настави српског језика и књижевности)

Институције које подржавају програм:
Педагошки факултет, Сомбор,
Основна школа „Никола Вукићевић“, Сомбор.

Реализатори програма:
др Нада Тодоров, доцент на предмету Методика наставе српског језика и књижевности;
мр Сања Елез, сарадник на предмету Методика наставе српског језика и књижевности;
Софија Зарупски, професор разредне наставе у Основној школи „Никола Вукићевић“;
Данило Мандић, апсолвент Педагошког факултета у Сомбору.

Циљ програма:
упознавање са новим методолошко – методичким приступима у тумачењу књижевних дела.

Теме које се обрађују:
Први дан:
Значај улоге мотивисања ученика у настави српског језика и књижевности - пленарно излагање; Проблемско проучавање књижевног дела у настави - пленарно излагање; Нове тенденције у српској књижевности за децу и програми у настави - пленарно излагање; Однос према националној историји: Светлана Велмар - Јанковић, Драган Лакићевић, Тиодор Росић (Долина јоргована, Господар седам брегова).
Методички модели школске интерпретације:
Однос према усменој књижевности - плодотворно коришћење мотивског наслеђа, паганске симболике: Гроздана Олујић, С. Велмар-Јанковић, Т. Росић;
Примери школске интерпретације: Интертекстуалност (Гордана Тимотијевић);
Примена интертекстуалности у настави: Приповетке за децу – интеракција читаоца и текста (приповетке Игора Коларова); Примери из непосредне учитељске праксе.
Други дан:
Проблематизовање феномена књижевног доживљаја у новом читалачком кључу: порозна граница између уметничког дела и читаоца, отвореност савременог књижевног текста, читалачки ланац – александријски синдром – пленарно излагање;
Примери школске интерпретације: Пепељугина папуча – Драган Лакићевић, Мач кнеза

Стефана – Тиодор Росић (писац–дете–дело); Тумачење у жанровском кључу – активирање жанровских својстава дела;
Митско и савремено: Трансформација мотива у драмском стваралаштву (Биберче, Б. Ђокић; Пепељуга, А. Поповић)
Модели интерпретације у настави:
Едукативна радионица као методички оквир у интерпретацији лирске песме; Милован Данојлић, Драгомир Ђорђевић, Влада Стоиљковић – извор поетског надахнућа за децу; Афирмисање одломака из савремених романа за децу – методички приступи; Функција одломка у приповедачкој збирци (Књига за Марка Светлане Велмар Јанковић); Одломак као трајни извор литерарне мотивације (роман Витез Вилине горе Драгана Лакићевића) – методичке могућности; Корелацијско-интеграцијска настава књижевности у новом приступу – едукативне радионице уз коришћење видео записа.

Циљна група:
учитељи и наставници.

Трајање програма:
први и други дан 8 + 8 (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи:
10- 20 осим на пленарним излагањима.

Цена програма:
4.500 динара – скице за часове, апстракти.

БРОЈ: **010**	*ОБАВЕЗАН*
Републички зимски семинар	

Аутори програма:
доц. др Вељко Брборић и чланови Управе Друштва за српски језик и књижевност Републике Србије.

Координатор:
доц. др Вељко Брборић,
Филолошки факултет,
Студентски трг 3, Београд;
тел/факс: 011/ 3285-506
e-mail: drustvosj@fil.bg.ac.yu

Иституције које подржавају програм:
Друштво за српски језик Републике Србије; Министарство просвете и спорта Републике Србије и Филолошки факултет у Београду;

Реализатори:
доц. др Вељко Брборић, чланови Управе Друштва за српски језик и књижевност и професори са катедара за српски језик и књижевност Филолошког факултета у Београду, Филозофског факултета у Новом Саду, Нишу, Косовској Митровици; наставници из непосредне праксе.

Циљеви програма:
стручно усавршавање наставника и професора српског језика и књижевности који раде у основним и средњим школама у Републици Србији; њихово упознавање са новим сазнањима у науци о језику и науци о књижевности и развијање свести о континуираном усавршавању и праћењу релевантне научне и стручне литературе.

Теме које се обрађују:
актуелне теме из области српског језика, књижевности и језичке културе.

Циљна група:
наставници и професори српског језика и књижевности.

Трајање програма:
Семинар траје три дана. Првог дана се ради 7 сати, другог шест и по, а трећег четири и по. Укупно 18 сати ефективног рада (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи:
пленарна предавања посети између 500 и 1000 наставника одједном (зависно од године), а у методичким радионицама, којих је ове године било по 13 дневно, а и два пута су се понављале, било је између 30 и 60 полазника.

Цена програма:
3.500 динара укључује котизацијски пакет, учествовање у свим сегментима семинара, присуствовање културно-забавном програму, награде за наставнике и ученике који су се такмичили из књижевности и у оквиру литерарних, лингвистичких и новинарских секција (за најбољи школски часопис), коктел послужење за награђене наставнике и шире чланове Управе Друштва из целе Србије, бесплатне часописе у издању Друштва: Књижевност и језик и Свет речи, као и Информатор свим наставницима; одштампани евалуациони лист и диплому – потврду о учешћу на семинару коју потписује председник Друштва и министар Просвете или његов помоћник.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **011**

Уметничко читање и активни рад на књижевном тексту

Институције које подржавају програм:
ВШОВ „Зора Крџалић Зага“, Кикинда;
Филозофски факултет, Нови Сад.

Реализатори програма:
доц. др Оливера Гајић,
проф. др Миланка Маљковић.

Аутори програма:
проф. др Павле Илић,
доц. др Оливера Гајић,
др Миланка Маљковић, професор.

Координатор:
др Миланка Маљковић, професор
Кикинда, Светосавска 57
e-mail: VSOVMilanka@businter.net
Maljkovic_m@businter.net
тел: 023/ 32-498
тел/факс: 023/ 34-250
моб: 064/ 4066-185

Циљеви програма:
стручна и методичка едукација наставника за успешнији рад у настави српског језика и књижевности.

Теме које се обрађују:
Ваљано читање – ваљана и настава српског језика и књижевности; У наставни рад о песништву улази се срцем и душом – рад на лирским и епским песничким текстовима; Драмске сцене у књижевним текстовима тумаче се сценским читањем – наставни рад на драмским текстовима и епској прози са дијалошким местима.
Вежба на тексту (радионичарски рад): Радионичарске вежбе на примерима различитих жанрова књижевног текста; Рецепција књижевног текста и развој језичког стваралаштва, вежбе на тексту (радионичарски рад); У свету лирских мотива, вежба на тексту (радионичарски рад); Свет епске поезије и приповедне прозе, вежба на тексту (радионичарски рад); Сценско читање и сценски говор, вежба на тексту (радионичарски рад).

Циљна група:
Програм је намењен професорима језика и књижевности у основним и средњим школама, професорима разредне наставе и васпитачима који реализују активности у припремним групама.

Трајање програма:
ово је дводневни семинар у трајању од 12 сати.

Број учесника у групи:
Минималан број учесника је 15, а максимални 30.

Цена програма:
цена по учеснику је 2.500 динара са ПДВ-ом.

БРОЈ: **012**	*ИЗБОРНИ*

Савремена школска библиотека

Аутори програма:
проф. др Александра Вранеш,
Весна Црногорац,
Зорица Ивковић-Савић,
Светлана Јанчић,
Весна Стевановић,
Милица Кирћански.

Координатор:
проф. др Александра Вранеш
Филолошки факултет у Београду
тел: 011/ 181-438; факс: 011/ (2) 630-039;
e-mail: alvranes@sbb.co.yu

Институције које подржавају програм:
Библиотекарско друштво Србије, Београд;
Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
Др Цветана Крстев је доцент на Катедри за библиотекарство и информатику на којој предаје информатичку групу предмета и учесник је више пројеката из области рачунарске лингвистике.
Зоран Здравковић је дипломирани библиотекар-информатичар, начелник Одељења за рад са читаоцима Библиотеке града Београда, у сталном контакту је са ученицима основних и средњих школа, због чега добро познаје њихове потребе и може добро сагледати однос народних и школских библиотека.
Илинка Смиљанић је библиотекар-саветник Народне библиотеке Србије, ангажована на пословима класификације библиотечке грађе, најбољи је познавалац Универзалне децималне класификације која се по Закону мора примењивати у библиотекама у Србији.

Циљеви програма:
Образовање библиотекара да одговоре захтевима савременог библиотечког пословања у области набавке, обраде библиотечког материјала, рада са корисницима и организовања културних делатности, како би одговорили захтевима савремене наставе.
Специфични циљ је оспособљавање библиотекара за стицање лиценце Министарства за просвету за школске библиотекаре.

Теме које се обрађују:
Набавка литературе у школским библиотекама: потребе наставе, истраживања наставника и знатижеље ученика; Планирање библиотечких фондова у сарадњи са народним библиотекама; Начини инвентарисања библиотечке грађе; Неопходни каталози школских библиотека; Прихваћени међународни стандарди за обраду различитих типова библиотечке грађе; Новине у савременој класификацији библиотечке грађе; Аутоматска обрада података у библиотекама; Културно-просветне активности библиотеке; Рад секција у окриљу школске библиотеке; Методички поступци за мотивисање ученика на читање; Методологија библиографског рада у школској библиотеци; Коришћење

референсне литературе; Издавачке активности школске библиотеке; Настава српског језика и књижевности у школској библиотеци; Настава страног језика и књижевности у школској библиотеци; Настава природно-математичке и друштвено-историјске групе предмета у школској библиотеци; Упутства за писање научних и стручних радова; Облици библиографског цитирања у рефератима, семинарским и матурским радовима; Етички кодекс библиотекара; Маркетиншки наступ школске библиотеке.

Циљна група:
библиотекари основних и средњих школа.

Трајање програма:
3 дана, односно 24 сата.

Број учесника у групи:
за пленарна предавања максимално 400 учесника;
за рад у групама минимално 20 учесника.

Цена програма:
Цена од 5.000 динара укључује: преглед предавања; стручни часопис или актуелну стручну књигу, зборник са међународне конференције у организацији Библиотекарског друштва Србије; блок; оловку; фасциклу или кесу; сваког дана по један коктел током паузе.

БРОЈ: **013**	*ИЗБОРНИ*

Креативне радионице у настави српског језика и књижевности

Аутори програма:
Мирјана Миленић,
Сузана Петровић,
Весна Станојевић.

Координатор:
Сузана Петровић,
Кнегиње Милице 22, 18000 Ниш
e-mail: suzipetrovic@yahoo.com
тел: 018/ 575-187; моб: 064/ 22-847-88

Реализатори програма:
Мирјана Миленић,
Сузана Петровић,
Весна Станојевић.

Институције које подржавају програм:
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању – Ниш;
ОШ „Иван Горан Ковачић“ – Нишка Бања;
ОШ „Чегар“ – Ниш;
Гимназија „9. мај“ – Ниш;
Удружење „Ћирилица“- огранак у Нишу.

Циљеви програма:
унапређивање образовно-васпитне праксе; постизање квалитетније и занимљивије наставе српског језика и књижевности у складу са савременим реформским процесима у Републици Србији;
Специфични циљеви програма су: подстицање испољавања креативних потенцијала наставника и ученика; оспособљавање наставника за коришћење разноврсних метода и техника рада у настави српског језика и књижевности; осавремењивање и „оживљавање“ наставе применом рачунара; унапређивање кооперативне наставе; развијање истраживачког и тимског рада код наставника и ученика; повезивање наставе српског језика са другим предметима у школи; унапређивање сарадње наставника српског језика и књижевности из истих и различитих школа и актива, размена искустава и примера добре праксе.

Теме које се обрађују:
Мотивација за читање; Лексичко-семантичка и стилска вежбања; Интердисциплинарност у настави; Језик и комуникација; Правопис; Примена рачунара у настави; Ваннаставне активности; Праћење и оцењивање ученика; Критеријуми за избор уџбеника и приручника.

Циљна група:
програм је намењен професорима српског језика у основним и средњим школама и наставницима разредне наставе.

Трајање програма:
20 сати ефективног рада и 4 сата примене програма. Укупно 24 сата.

Број учесника у групи: 20 – 25 учесника

Цена програма:
цена по учеснику је 2.750 динара. У цену семинара по учеснику урачунати су: цена изнајмљеног простора и техничких средстава; трошкови организације семинара; потрошни материјал потребан за рад; фотокопирање прилога за учеснике; два ручка и 6 освежавајућих напитака за учеснике (за три дана семинара); сертификати; хонорари водитеља; порез на име ауторских хонорара и порез на промет услуга.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **014**

Библиотечко пословање – напредни семинар за школске библиотекаре

Аутор програма:
Библиотека града Београда,
Одељење за развој библиотечке делатности.

Координартор:
Предраг Ђукић, помоћник директора
Библиотеке града Београда
Кнез Михаилова 56, 11000 Београд,
тел: 2024-026; факс: 2024-023
e-mail: predragd@bgb.org.yu

Институција која подржава програм:
Библиотека града Београда.

Реализатори програма:
Јасминка Елаковић, Лидија Вранеш-Дреновац, Предраг Ђукић.

Циљеви програма:
Програм се реализује у намери да се прошире знања стечена на семинару „Библиотечко пословање – почетни семинар за школске библиотекаре“ уз презентовање измена и допуна које су наступиле у струци. Циљеви су да се обезбеди јединствена технологија рада у свим сегментима библиотечке делатности, да се постигне већа активност полазника и развија самосталност и интересовање за проширивањем и продубљивањем знања; међусобном разменом искустава и усаглашавањем решења охрабрују се за даљи рад и усавршавање; едукација за самостално отпочињање процеса стручне обраде у библиотеци. Кроз примере из праксе упућивање на организовано спровођење културно--образовних програма чиме библиотека треба да допринесе остварењу циљева и задатака васпитно-образовног процеса школе у који је широко укључена.

Теме које се обрађују:
Класификација библиотечке грађе; Каталогизација библиотечке грађе; Стручна библиотекарска литература; Културно-образовна делатност и маркетинг; Инвентарисање серијских публикација; Инвентарисање мултимедијалне грађе.

Циљна група:
школски библиотекари који су на почетном семинару већ имали прилике да стекну основна знања за обављање стручних послова у библиотеци, који се сада детаљно обучавају за самостално обављање библиотечких послова.

Трајање програма:
12 сати (4 сата дневно).

Број учесника у групи:
од 20 до 40 учесника у групи.

Цена програма:
Семинар је бесплатан.

Аутори програма:
Владимир Шекуларац, библиотекар-саветник, руководилац Одељења за унапређење библиотечке делатности у Народној библиотеци Србије,
Гордана Љубановић, виши библиотекар, специјалиста школског библитекарства, руководилац Образовног центра Виртуелне библиотеке Србије у Народној библиотеци Србије,
Весна Петровић, библиотекар--саветник, руководилац Матичне службе Библиотеке „Глигорије Возаревић“ у Сремској Митровици,
Ђурђевка Јарић, виши библиотекар, руководилац Матичне службе Градске библиотеке у Панчеву,
Милица Кирћански, руководилац Матичне службе Градске библиотеке у Новом Саду.

БРОЈ: **015**	*ИЗБОРНИ*

Школски библиотекар у информатичком друштву

Координатор:
Гордана Љубановић
Народна библиотека Србије
Скерлићева 1, 11000 Београд
тел: 011/ 2452-945
e-mail: gljubanovic@nbs.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Народна библиотека Србије

Реализатори програма:
реализатори су истовремено аутори програма

Циљеви програма:
активно укључивање школске библиотеке у актуелну реформу школства, путем оспособљавања библиотекара да делотворно интегришу библиотечке изворе информација у наставни процес и да осмисле персонализоване услуге за своје кориснике.

Теме које се обрађују:
Организација и коришћење библиотечких ресурса (различити извори информација, различити медији, управљање библиотечким ресурсима, дизајнирање и пружање услуга, рад са корисницима специфичног профила и захтева – деца, омладина и наставници); Организација и коришћење каталошких информација (врсте и доступност каталога – off line и online каталози, тематски, сликовни и остали каталози, узајамни каталог COBIB. SR, израда тематских библиографија); Организација и коришћење екстерних извора информација (међубиблиотечка позајмица, сарадња са локалном јавном библиотеком; врсте и квалитет Интернет извора информација, извори у пуном тексту, Дечја дигитална библиотека).

Циљна група:
Овај програм је намењен библиотекарима основних и средњих школа – општеобразовних и стручних.

Трајање програма: 24 часа (од 45 мин) током три радна дана.

Број учесника у групи: између 15 и 20.

Цена програма: Цена једног дана по учеснику износи 2.500 динара и укључује: превоз, боравак и хонорар предавача; хонорар координатора; дневни боравак полазника; израду и умножавање наставних материјала, административне трошкове и порез.

МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

БРОЈ: **016**	*ИЗБОРНИ*

Стручно-методичко усавршавање наставника за реализацију изборног предмета математика плус

Аутори програма:
доц. др Војислав Андрић,
Иванка Томић,
Радиша Ковачевић.

Координатор:
Војислав Андрић
тел: 065/ 291-2200
e-mail: vandric@beotel.yu
integral10@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Мегатренд универзитет Београд.

Реализатори програма:
доц. др Војислав Андрић, Мегатренд универзитет Београд;
Иванка Томић, професор математике, Ваљевска гимназија;
Радиша Ковачевић, професор математике и информатике, Ваљевска гимназија.

Циљеви програма:
Општи циљ: оспособљавање наставних радника за реализацију циљева и исхода изборног предмета математика плус.
Појединачни циљеви: активно трагање за оптималним наставним садржајима изборног предмета којима ће најефикасније реализовати задати циљеви и исходи; активно истраживање најпродуктивнијих метода и облика рада за реализацију изборног предмета; конституисање ефикасног наставног плана за реализацију изборног премета; израда неколико огледних сценарија за реализацију појединих циљева и исхода; оспособљавање наставника за критичку анализу реализације циљева и исхода изборног предмета.

Теме које се обрађују:
Циљеви и исходи изборног предмета; Могући садржаји изборног предмета; Методе и облици реализације изборног предмета; Сценарио за реализацију појединих циљева и исхода; Конституисање наставног плана изборног предмета; Евалуација циљева и исхода изборног предмета.

Циљна група:
Наставници – реализатори изборног предмета математика плус.

Трајање програма:
Семинар за реализаторе: 24 сата; основни семинар за наставнике (општи део програма + програм за један разред): 20 сати; програм за један разред: 8 сати.

Број учесника у групи:
минимални број учесника је 25 (5 мањих група по 5); максимални број је 30 (5 већих група по 6).

Цена програма: 5.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **017**

Стручно - методичко усавршавање наставника за реализацију додатне наставе математике од 1. до 4. разреда основне школе

Аутори програма:
доц. др Војислав Андрић,
Иванка Томић,
Радиша Ковачевић.

Координатор:
Војислав Андрић
тел: 065/ 291-2200
e-mail: vandric@beotel.yu
integral10@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Мегатренд универзитет-Београд.

Реализатори програма:
доц. др Војислав Андрић, професор математике, Мегатренд универзитет-Београд;
Иванка Томић, професор математике, Ваљевска гимназија;
Радиша Ковачевић, професор математике и информатике, Ваљевска гимназија.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за реализацију циљева и исхода додатне наставе математике од 1. до 4. разреда основне школе; активно трагање за оптималним наставним садржајима којима ће се најефикасније реализовати задати циљеви и исходи; активно истраживање најпродуктивнијих метода и облика рада за реализацију изборног предмета; конституисање ефикасног наставног плана за реализацију изборног премета; израда неколико огледних сценарија за реализацију појединих циљева и исхода; оспособљавање наставника за критичку анализу реализације циљева и исхода изборног предмета.

Теме које се обрађују:
Циљеви и исходи; могући садржаји: Природни бројеви; Квадрат и правоугаоник; Коцка и квадар; Решавање проблемских задатака; Логично-комбинаторни проблеми; Проблеми тешких ситуација; Математичка рекреација; Методе и облици реализације; Сценарио за реализацију појединих циљева и исхода; Конституисање наставног плана; Евалуација циљева и исхода изборног предмета.

Циљна група:
наставници – реализатори додатне наставе математике.

Трајање програма:
3 дана / 20 сати.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 45 (3 групе по 15).
Максимални број учесника је 60 (3 групе по 20).

Цена програма: 3.000 динара.

БРОЈ: **018**	*ОБАВЕЗАН*

Стручно - методичко усавршавање наставника за реализацију додатне наставе математике од 5. до 8. разреда основне школе

Аутори програма:
доц. др Војислав Андрић,
Иванка Томић,
Радиша Ковачевић.

Координатор:
Војислав Андрић
тел: 065/ 291-2200
e-mail: vandric@beotel.yu
integral10@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Мегатренд универзитет-Београд.

Реализатори програма:
доц. др Војислав Андрић, Мегатренд универзитет-Београд;
Иванка Томић, професор математике, Ваљевска гимназија;
Радиша Ковачевић, професор математике и информатике, Ваљевска гимназија.

Циљеви програма
Општи циљ: оспособљавање наставника за реализацију циљева и исхода додатне наставе математике од 5. до 8. разреда основне школе.
Појединачни циљеви: активно трагање за оптималним наставним садржајима којима ће се најефикасније реализовати задати циљеви и исходи; активно истраживање најпродуктивнијих метода и облика рада за реализацију изборног предмета; конституисање ефикасног наставног плана за реализацију изборног премета; израда неколико огледних сценарија за реализацију појединих циљева и исхода; оспособљавање наставника за критичку анализу реализације циљева и исхода изборног предмета.

Теме које се обрађују:
Циљеви и исходи; могући садржаји: Увод у теорију бројева; Елементарна геометрија: Комбинаторика; Диофантске једначине; Логично-комбинаторни проблеми; Питагорина теорема; Методе и облици реализације; Сценарио за реализацију појединих циљева и исхода; Конституисање наставног плана; Евалуација циљева и исхода изборног предмета.

Циљна група:
наставници – реализатори додатне наставе математике.

Трајање програма:
3 дана / 20 сати.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 45 (3 групе по 15). Максимални број је 60 (3 групе по 20).

Цена програма: 3.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **019**

О разумевању математике

Аутори програма:
проф. др Ћирић Душан
проф. др Димитријевић Радослав,
ПМФ, Ниш.

Координатор:
Ћирић Душан
Булевар Немањића 68/30
18 000 Ниш
тел: 018/ 531-418, 063/ 7113-665
факс: 018/ 527-771
e-mail: dusancir@yahoo.com

Институције које подржавају програм:
Центар за развој креативних способности младих ЕНЕРГЕА, Ниш и ПМФ, Ниш.

Реализатори програма:
др Ћирић Душан и др Димитријевић Радослав, Универзитет у Нишу.

Циљеви програма:
Учитељима и наставницима прецизирати шта значи разумети математику.

Теме које се обрађују:
О језику математике; О језичким парадоксима; О разлици говорних и математичких језика; О речнику и структури математичких језика; Језик теорије скупова као језик уобичајене математике; Изражавање математичких својстава.
О егзистенцији у математичком смислу; Математички појмови и објекти са којима се сусрећу ученици основних школа; Дефиниције и карактеристична својства скупова природних, целих и рационалних бројева; Аксиоматско одређење основних геометријских појмова и дефиниције и карактеристична својства геометријских појмова који се јављају у основној школи; Једнакост скупова; Једнакост по својству и уређења по својству. Мерљиво, мера, резултат мерења, мерење; Извођење разних скупова бројева из мерења. Математички начин мишљења; Логички парадокси; Једнакост скупова, релација чланства; Једнакост по својству и уређење по својству; Генерализација и аналогија у математици; Идентификовање у математици; Пример координатних система; Приступ решавању математичких проблема; Решавање логичко-комбинаторних задатака; Проблеми тешких ситуација; Проблеми у вези са записивањем природних бројева; Геометријски проблеми; Записивање математичких услова.

Циљна група:
учитељи и наставници основних школа.

Трајање програма:
15 сати / два дана.

Број учесника у групи:
5-30 учесника.

Цена програма: 3.300 динара.

БРОЈ: **020**	*ИЗБОРНИ*

Рачунари у припреми и извођењу наставе математике у основним и средњим школама

Аутори програма:
др Драгослав Херцег,
редовни професор ПМФ-а
у Новом Саду;
др Зорана Лужанин,
ванредни професор ПМФ-а
у Новом Саду.

Координатор:
проф. др Драгослав Херцег
Трг Доситеја Обрадовића 4
21000 Нови Сад
e-mail: hercegd@im.ns.ac.yu
тел: 021/ 458-136
факс: 021/ 350-458

Институција која подржава програм:
Департман за математику и информатику, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
чланови Катедре за нумеричку математику Департмана за математику и информатику, ПМФ, Нови Сад.

Циљеви програма:
оспособљавање наставног кадра за примену рачунара у припреми наставе математике у основним и средњим школама (припрема писаног материјала, адекватних примера, контролних и писмених задатака коришћењем одговарајућег софтвера); оспособљавање наставног кадра за извођење наставе математике помоћу рачунара (посебно примена на визуелизацији појмова и тврђења из математике и сродних предмета); оспособљавање наставног кадра за извођење наставе у случају један ученик-један рачунар (упознавање са новим методама рада када сваки ученик има засебни рачунар) и оспособљавање наставног кадра за максимално искоришћавање рачунарских лабораторија; оспособљавање наставног кадра у примени широко познатог софтвера (Excel, Power Point, Word, Corel Draw, Outlook) у настави математике, али и програма специјализованих за математику као што је Mathematica, као и дела образовног софтвера везаног за математику.

Теме које се обрађују:
Оквирни план програма је: Основне рутине у коришћењу софтверских пакета и Интернета у припреми наставног часа; израда материјала за наставни час уз помоћ рачунара (припрема слика, анимација, примера, контролних и писмених задатака); Целокупна припрема наставне области из елементарне математике или геометрије или алгебре или анализе, или статистике (област би била одређена на основу полазника, тј. учитељи би обрађивали наставне јединице из елементарне математике [бројеви, рачунске операције, мерење], наставници основних школа из геометрије [планиметрија и геометријска тела] и алгебре [теорија бројева, теорије скупова, једначине], а професори средњих школа из геометрије, алгебре и анализе [функције]; самостална израда комплетне наставне јединице помоћу рачунара).

Напомена:
Конкретне наставне јединице биле би прилагођене полазницима (у зависности од школе и узраста ученика са којима наставник ради).

Циљна група:
професори математике, наставници математике и учитељи.

Трајање програма:
30 сати који су распоређени у 4 до 6 дана.

Број учесника у групи:
12 учесника.

Цена програма:
8.260 динара за 30 сати активне наставе.

БРОЈ: **021**	*ИЗБОРНИ*

Методе решавања математичких задатака

Аутори програма:
проф. др Градимир Војводић,
проф. др Синиша Цвенковић,
проф. др Загорка Лозанов-Црвенковић,
проф. др Ђура Пунић.

Координатор:
др Градимир Војводић,
редовни професор ПМФ-а у Новом Саду
Департман за математику
и информатику Нови Сад
Трг Доситеја Обрадовића 4
тел: 021/ 350-987
e-mail: vojvodic@im.ns.ac.yu

Реализатори програма:
проф. др Градимир Војводић;
проф. др Синиша Цвенковић;
проф. др Загорка Лозанов-Црвенковић;
проф. др Ђура Пунић.

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет-Нови Сад.

Циљеви програма:
Реформа наставе математике подразумева померање фокуса математичког образовања од конвенционалних задатака ка решавању математичких задатака у којима се тражи нестандардан начин размишљања. Кроз решавање конкретних математичких задатака из свакодневне наставне праксе, наставници ће се упознати са различитим методама решавања математичких задатака. Циљ програма је да кроз примере укаже професорима и наставницима на могућности решавања проблема на више начина. Учесници семинара упознаваће се са богатим искуствима земаља у окружењу (Studies in mathematics education, Moving into the twenty-first century, Vol. 8, UNESCO). Посебан нагласак биће дат на типичним грешкама које ученици праве на разним нивоима школовања. Биће дат критички приказ уџбеничке литературе на нашим просторима када су у питању задаци, њихова формулација и решења. Такође, биће презентирани задаци који се могу решавати (проверавати решења) на рачунарима, али и задаци који не могу бити решавани уз помоћ рачунара. За наставнике који развијају такмичарске способности својих ученика биће приказани најновији задаци са домаћих и међународних такмичења који се издвајају својом оригиналношћу и лепотом. Посебан нагласак биће дат на нестандардне методе решавања задатака као што је на пример метода покушаја и промашаја.

Теме које се обрађују:
Теорија бројева; Математичка индукција; Тригонометрија; Системи једначина; Елементарно решавање проблема екстрема; Вероватноћа; Статистика.

Циљна група:
професори и наставници средњих и основних школа.

Трајање програма:
3 дана по 8 школских часова.

Број учесника у групи:
минимално 20, а максимално 25 учесника.

Цена програма:
1.500 динара дневно.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **022**

Методе развијања математичких способности ученика

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет у Новом Саду.

Реализатори програма:
проф. др Градимир Војводић,
проф. др Синиша Цвенковић,
проф. др Загорка Лозанов-Црвенковић,
проф. др Ђура Пунић.

Аутори програма:
проф. др Градимир Војводић,
проф. др Синиша Цвенковић,
проф. др Загорка Лозанов-
-Црвенковић,
проф. др Ђура Пунић.

Координатор:
др Градимир Војводић,
редовни професор ПМФ-а,
Департман за математику
и информатику - Нови Сад
Трг Доситеја Обрадовића 4
тел: 021/ 350-987
e-mail: vojvodic@im.ns.ac.yu

Циљеви програма:
Математика и њен стил мишљења морају постати саставни део опште културе човека. Потребно је упознати професоре и наставнике математике са најновијим начинима уочавања, идентификације и развијања математичких способности ученика. Од професора и наставника математике се очекује да развијају право разумевање математичких израза, процеса и доказа. Циљ програма је да кроз примере укаже наставницима и професорима на могућности развијања способности логичког мишљења и прецизног изражавања ученика. Указиваће се на могућности развијања способности примене математике у професионалном животу. Учесници семинара упознаће се са искуствима земаља у окружењу. Кроз решавање конкретних математичких задатака из свакодневне наставне праксе, упознаће се наставници и професори са основним и специјалним математичким способностима ученика. Реформе наставе математике подразумевју померање фокуса математичког образовања од конвенционалних задатака ка развоју математичких способности на широј основи. Најновија истраживања показују да су најзначајније основне математичке способности: способност уочавања и сазнавања, асоцијације, логичког резоновања, рачунања и просторног представљања, апстрактног сумирања, прецизног записивања и изражавања. У специјалне математичке способности спадају имагинација, математичка интуиција, математичко предвиђање, трансформација и конструкција. Све ово биће илустровано кроз примере које професори и наставници могу користити у својој наставној пракси.

Теме које се обрађују:
Математичка логика; Комбинаторика; Логаритми и експоненцијалне функције; Теорија једначина; Аналитичка геометрија; Комплексни бројеви; Увод у граничне процесе; Коришћење рачунара у настави; Нестандардне методе решавања математичких задатака.

Циљна група:
професори и наставници средњих и основних школа.

Трајање програма: 3 дана по 8 школских часова.

Број учесника у групи: минимално 20, а максимално 25 учесника.

Цена програма: 1.500 динара дневно.

БРОЈ: **023**	*ИЗБОРНИ*

Одабрана поглавља из елементарне математике

Аутори програма:
проф. др Мирослав Петровић,
проф. др Драгић Марковић,
проф. др Миодраг Спалевић,
доц. др Бранислав Поповић,
мр Небојша Икодиновић,
мр Марија Станић,
Слађана Димитријевић.

Координатор:
проф. др Мирослав Петровић,
Природно-математички факултет, Крагујевац
Радоја Домановића 12, 34 000 Крагујевац
тел: 034/ 336-223 локал 214; факс: 034/ 335-040
e-mail: petrovic@kg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет, Крагујевац.

Реализатори програма:
др Драгић Марковић,Универзитет у Крагујевцу;
др Мирослав Петровић, ПМФ, Крагујевац;
др Бранислав Поповић, ПМФ, Крагујевац;
др Небојша Икодиновић, ПМФ, Крагујевац;
мр Марија Станић, ПМФ, Крагујевац.

Циљеви програма:
представљање систематичног приступа одабраним садржајима елементарне математике; оспособљавање професора за ефикаснију реализацију циљева наставе математике; упознавање са савременим начинима извођења наставе; повезивање и размена искустава у настави између професора математике.

Теме које се обрађују:
Теорија бројева (15 часова); Аналитичка геометрија (15 часова); Тригонометрија (15 часова); Елементи нумеричке анализе (10 часова); Граничне вредности (10 часова).

Циљна група:
професори математике у основним и средњим школама, просветни саветници и школски надзорници.

Трајање програма:
За теме од 15 часова три дана, а за теме од 10 часова два дана.

Број учесника у групи:
15-25 учесника.

Цена програма:
3.500 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **024**

Методика наставе математике у основним и средњим школама

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет, Крагујевац.

Реализатори програма:
др Радосав Ђорђевић, ПМФ, Крагујевац;
др Бранислав Поповић, ПМФ, Крагујевац;
др Небојша Икодиновић, ПМФ, Крагујевац;
мр Марија Станић, ПМФ, Крагујевац;
мр Слађана Димитријевић, ПМФ, Крагујевац;
мр Ана Капларевић-Малишић, ПМФ, Крагујевац.

Циљеви програма:
представљање основних методичких принципа у извођењу наставе математике; оспособљавање професора за ефикаснију реализацију циљева наставе математике; упознавање са историјом школства и педагошких идеја; упознавање са савременим начинима извођења наставе; разрада улоге и врста задатака у настави математике; повезивање и размена искустава професора математике у организацији и извођењу часова.

Теме које се обрађују:
Општа методика и историја школства и педагошких идеја (15 часова);
Математички задатак (15 часова).

Циљна група:
професори математике у основним и средњим школама, професори разредне наставе.

Трајање програма:
за теме од 15 часова три дана.

Број учесника у групи:
15-25 учесника.

Цена програма:
3.500 динара.

Аутори програма:
проф. др Мирослав Петровић,
доц. др Бранислав Поповић,
мр Небојша Икодиновић,
мр Ана Капларевић-Малишић,
Слађана Димитријевић.

Координатор:
доцент др Бранислав Поповић,
Природно-математички факултет,
Крагујевац
Радоја Домановића 12,
34000 Крагујевац
тел: 034/336-223 локал 217
факс: 034/335-040
e-mail: bpopovic@kg.ac.yu

БРОЈ: **025**	*ИЗБОРНИ*

Усавршавање наставника основних и средњих школа из математике и информатике

Институције које подржавају програм:
Друштво математичара Србије
– Подружница у Нишу;
Природно-математички факултет
Универзитета у Нишу.

Аутори програма:
Одсек за математику и информатику
Природно-математичког факултета
Универзитета у Нишу.

Координатори:
проф. др Драган Ђорђевић
ПМФ, Вишеградска 33, 18000 Ниш;
тел: 018/ 363-623, 018/ 324-472
064/ 1817-393
e-mail: ganedj@eunet.yu
проф. др Иван Јовановић
ПМФ, Вишеградска 33, 18000 Ниш;
тел: 018/ 331-264, 018/ 533-015-16
064/ 612-7683
e-mail: ivan@pmf.ni.ac.yu

Реализатори програма:
Иван Јовановић, проф. ПМФ-а, Ниш; Драган Ђорђевић, проф. ПМФ-а, Ниш;
Владимир Ракочевић, проф. ПМФ-а, Ниш; Радослав Димитријевић, проф. ПМФ-а, Ниш;
Светлана Јанковић, проф. ПМФ-а, Ниш; Снежана Илић, проф. ПМФ-а, Ниш;
Биљана Поповић, проф. ПМФ-а, Ниш; Мића Станковић,доцент ПМФ-а, Ниш;
Радмила Крстић, асистент ПМФ-а, Ниш; Мирослав Ћирић, проф. ПМФ-а, Ниш;
Драган Стевановић,проф. ПМФ-а, Ниш; Јелена Манојловић, проф. ПМФ-а, Ниш;
Предраг Кртолица, доцент ПМФ-а, Ниш; Драгана Цветковић – Илић, доцент ПМФ-а, Ниш;
Светозар Ранчић, асистент ПМФ-а, Ниш.

Циљеви програма:
упознавање наставника са новим достигнућима у математици и информатици, обрада интересантних тема из математике и информатике, осавремењивање наставе (књиге, оцењивање, такмичења, школе за младе таленте).

Теме које се обрађују:
Интересантне теме, како из редовне наставе, тако и теме везане за такмичења ученика из математике (анализа, алгебра, геометрија, вероватноћа и статистика) и информатике: Мултимедија у настави математике и информатике; Презентације; Базе података; Интернет; Кориснички програми (Word, TeX, Exsel, Access, Power Point); Интегрисана визуелна окружења за развој апликација у језицима (Delphi, C++, Java); Опште методологије за развој алгоритама и структуре података примењене на конкретне проблеме и задатке.

Циљна група:
наставници математике и информатике у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Најмање 20 сати (4 дана по 5 сати), а могуће је и више зависно од интересовања учесника семинара. Календар семинара (термини, теме) биће благовремено доступан на Интернет адреси факултета: www.pmf.ni.ac.yu (linkovi).

Број учесника у групи: најмање 20 учесника (за неке опште теме може бити и до 50).

Цена програма: 200 динара по часу.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **026**

Математика кроз игру и образовни софтвер

Аутори програма:
доц. др Александар Петојевић,
проф. др Малиша Жижовић,
проф. др Драган Солеша.

Координатор:
доц. др Александар Петојевић
Учитељски факултет у Сомбору
Подгоричка 4, 25000 Сомбор
тел: 025/ 22-030, 063/ 77-99-669
025/ 26-461
e-mail: apetoje@ucf.so.ac.yu

Институција која подржава програм:
Учитељски факултет у Сомбору.

Реализатори програма:
др Александар Петојевић, доцент Учитељског факултета у Сомбору;
проф. др Малиша Жижовић, Технички факултет у Чачку;
проф. др Драган Солеша, Учитељски факултет, Сомбор.

Циљеви програма:
Програм Математика кроз игру и образовни софтвер има за циљ да наставнике упозна са савременим приступима и начинима примене методе игре у настави математике. Треба да оспособи наставнике да примењују метод игре у настави математике за три групе ученика: надарене, просечне и ненадарене. Имплементација образовних софтвера који прате ову методу треба да заинтересују полазнике програма за њихову примену, као и за почетке самосталне израде поменутих.

Теме које се обрађују:
Циљеви и задаци игре у почетној настави математике; Одређење, суштина и васпитне вредности методе игре у настави математике; Игре и ученици различитих способности. Игре са правилима; Конструкторске игре; Занимљива математика: магични квадрати, занимљива геометрија, математичке приче; Карактеристике образовног рачунарског софтвера; Презентације образовних рачунарских софтвера за игре у математици на Учитељском факултету у Сомбору; Израда једноставног образовног рачунарског софтвера за игру у математици.

Циљна група:
наставници, учитељи и стручни сарадници у основним и средњим школама.

Трајање програма:
предвиђени програм се реализује фонодом од 24 часа , а у зависности и могућности полазника одвијао би се петодневно у континуитету или месечно са 6 часова седмично или тромесечно са 8 часова месечно.

Број учесника у групи:
15 учесника.

Цена програма:
10.000 динара.

БРОЈ: **027**	*ИЗБОРНИ*

Специјализовани републички семинар за наставнике математике (о раду са младим математичарима)

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382, факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић,академик Милосав Марјановић, др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија, др Владимир Јанковић, Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана, Драган Маринчић, проф. др Милош Арсеновић, др Милан Божић,
др Зоран Лучић, др Александар Липковски, др Ратко Тошић, др Драган Трифуновић,
др Мирко Дејић, мр Војислав Андрић, Милица Прошић, др Н.Х.Розов, Н.Н. Констатинов.

Циљеви програма:
Основни циљ: стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење наставе математике. Конкретно, то значи: покушај да се незадовољавајуће стање наставе математике промени и она учини садржајнијом, занимљивијом и ефикаснијом (подстицањем мотивације и активности ученика, применом адекватних метода, облика рада, математичких „алата“ и садржаја који и квалитативно обогаћују знања ученика); иновирање садржаја и интензивирање додатног рада са даровитим ученицима; подизање и обогаћивање опште математичке и психолошко-педагошке културе наставника и остваривање боље сарадње између реализатора програма математике у школама; давање оријентације за избор приручне математичке литературе; истицање вредности и доприноса математике као универзалне науке у разним применама у развоју математичког стила мишљења.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај програма чине актуелна питања струке и унапређивања математичког образовања са нагласком на рад са младим љубитељима математике. По правилу, у програм улазе: нека општа тема (планови и програми, уџбеници, повезаност математике и других области), историја и великани математике, уже стручне математичке теме, нове идеје и методе, додатни рад и такмичења из математике (са конкретним садржајима). Обично се реализује 7-8 тема

(предавања са дискусијом, „округли сто“). Осим обогаћивања математичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници математике у старијим разредима основне школе, средњим школама, али и на универзитету; ментори за рад са даровитим ученицима.

Трајање програма:
један дан (6-8 сати), по правилу, за време зимског школског распуста; по потреби, семинар се понавља.

Број учесника у групи:
100-500 (пленарно), 20-40 за радионице.

Цена програма:
цена је 2.500-3.000 динара зависно од трајања и броја учесника. Цена укључује све трошкове одржавања семинара.

БРОЈ: **028**	*ОБАВЕЗАН*

Специјализовани републички семинар о настави математике у млађим разредима основне школе (за учитеље)

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“
Богољуб Маринковић и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Владимир Јанковић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „ Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382, факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
КММ „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић, академик Милосав Марјановић, др Владимир Јанковић, Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, др Мирко Дејић, мр Војислав Андрић, Милица Прошић, Јелена Башић.

Циљеви програма:
Основни циљ: стручно-методичка помоћ учитељима/наставницима разредне наставе за квалитетније извођење наставе математике. Конкретно, то значи: унапређивање наставе математике применом одговарајућих метода, техника и математичких „алата“ (цртеж, дијаграм,табела) и садржаја који не само квантативно већ и квалитативно обогаћују знање ученика, како би се настава учинила садржајнијом; подстицање мотивације ученика преко занимљивих задатака, применом адекватних облика рада; иновирање садржаја и интезивирање додатног рада са даровитим ученицима уз оспособљавање учитеља за адекватан избор и ефикасно решавање математичких задатака; обогаћивање опште математичке и психолошко-педагошке културе учитеља; давање орјентације за избор приручне математичке литературе.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај семинара чине актуелна питања из струке и унапређивања наставе. По правилу, предавања на семинару су у оквиру неке основне теме (која се мења од семинара до семинара). Обично се реализују у 7-8 (под) тема. Основне теме су: Бројеви и операције; Цртеж-дијаграм помаже у решавању математичких задатака; Логички задаци-тренинг мишљења; Комбинаторни задаци; Ух, та геометрија; Математичка рекреација. Теме семинара (идеје и методе решавања задатака, конкретни задаци) могу се одмах користити у свакодневној пракси.

Циљна група:
учитељи/наставници разредне наставе, као и други заинтересовани наставници.

Трајање програма:
један дан (6-8 сати), по правилу, за време зимског распуста.

Број учесника у групи: 300-500 (пленарно), 20-40 (група).

Цена програма: 2.500-3.000 динара зависно од трајања и броја учесника. Цена укључује све трошкове одржавања семинара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **029**

Зимска математичка школа (зимски семинар) за наставнике-менторе за рад са даровитим ученицима у основним и средњим школама

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес”, Богољуб Маринковић и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ-а „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382,
факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић, академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, Драган Маринчић,
др Милош Арсеновић, др Ратко Тошић, мр Михајл Сопић, Весна Којић,
Љубинка Петковић, мр Војислав Андрић, мр Томислав Стошић .

Циљеви програма:
Основни циљ: оспособљавање наставника за додатни рад са даровитим ученицима у области математике, а то значи: подстицање мотивације и активности ученика, унапређивање методике рада наставника применом адекватних метода, облика рада, математичких „алата“ и садржаја који и квалитативно обогаћују знања ученика и наставника; иновирање садржаја додатног рада са даровитим ученицима уз оспособљавање наставника за решавање нестандардних математичких задатака и трансфер нових идеја и ефикасних „алата“ на ученике (посебно оне са повишеним математичким способностима); оспособљавање за избор и коришћење приручне математичке литературе и других извора знања.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Основна (оквирна) тема: Нестандардни математички задаци - идеје и методе решавања. Реализује се кроз неколико појединачних тема: Неке идеје и методе решавања нестандардних математичких задатака (уопште); Оно што је ван уџбеника (сродност, парност, обратни ход, инваријанте); Додатно из дељивости (остаци, конгруенције, диофантске једначине); Граф помаже (неке мање познате примене); Тежи логички задаци (са математичким садржајем); Дирихлеов принцип; Комбинаторна геометрија; Резања, састављања, покривања, бојења, паковања; Аполонијеви задаци; Математичке игре; Одабрани задаци са математичких такмичења. Бира се и реализује 8-10 тема (8-10 предавања са дискусијом, практичан

рад са ученицима). Осим обогаћивања математичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници математике-ментори који раде са даровитим ученицима и припремају их за математичка такмичења у старијим разредима основне школе и у средњим школама, сарадници-предавачи у „школама младих математичара“.

Трајање програма:
Зимски семинар (зимска школа) за наставнике одржава се у време зимског школског распуста (јануар-фебруар) у Рекреативном центру за младе Митровац на Тари, а у исто време када се одржава Зимска математичка школа за ученике која служи као вежбаоница-практикум за учеснике семинара. Програм траје 6-7 дана са укупно 20-25 сати наставних активности.

Број учесника у групи:
10-20 учесника.

Цена програма:
комплетан аранжман (пун пансион, превоз, техничке услуге) износи 15.000 - 20.000 динара. Само учешће на семинару је бесплатно.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **030**

Летња математичка школа (летњи семинар) за наставнике-менторе за рад са даровитим ученицима у основним и средњим школама

Аутори програма:
стручни тим (комисија) за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“, Богољуб Маринковић и сарадници: академик Милосав Марјановић, др Владимир Јанковић, др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић, КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382, факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд; Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић, академик Милосав Марјановић, др Владимир Јанковић, др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, Драган Маринчић, др Милош Арсеновић, др Ратко Тошић, др Драган Трифуновић, др Мирко Дејић, мр Михаил Сопић, мр Драгољуб Јовановић, Љубинка Петковић, Весна Којић, мр Војислав Андрић, мр Томислав Стошић, др Иван Стомејновић, Мирјана Јовчић, др Ивко Димитрић, др Н.Х. Розов, А.А. Јегоров, В.Н. Дубровски.

Циљеви програма:
Основни циљ: оспособљавање наставника за додатни рад са даровитим ученицима у области математике, а то значи: подстицање мотивације и активности ученика, унапређивање методике рада наставника применом адекватних метода, облика рада, математичких „алата“ и садржаја који и квалитативно обогаћују знања ученика и наставника; иновирање садржаја додатног рада са даровитим ученицима, уз оспособљавање наставника за решавање нестандардних математичких задатака и трансфер нових идеја и ефикасних „алата“ на ученике (посебно оне са повишеним математичким способностима); оспособљавање за избор и коришћење приручне математичке литературе и других извора знања.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Основна (оквирна) тема: Нестандардни математички задаци - идеје и методе решавања. Реализује се кроз неколико појединачних тема: Неке идеје и методе решавања нестандардних математичких задатака (уопште); Оно што је ван уџбеника (сродност, парност, обратни ход, инваријанте); Додатно из дељивости (остаци, конгруенције, диофантске једначине); Граф помаже

(неке мање познате примене); Математички проблеми у слици (метод дужи, метод правоугаоника, метод теразија, Венови дијаграми); Тежи логички задаци (са математичким садржајем); Дирихлеов принцип; Комбинаторна геометрија; Резања, састављања, покривања, бојења, паковања; Аполонијеви задаци; Математичке игре; Поглед у историју математике (задаци великих математичара); Одабрани задаци са математичких такмичења. Бира се и реализује 10-12 тема (10-12 предавања са дискусијом, практичан рад са ученицима). Осим обогаћивања математичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници математике-ментори који раде са даровитим ученицима и припремају их за математичка такмичења у старијим разредима основне школе и у средњим школама, сарадници-предавачи у „школама младих математичара“.

Трајање програма:
Летњи семинар (летња школа) за наставнике одржава се у време летњег школског распуста (месец јул) у рекреативним центрима за младе Митровац на Тари и Сребрно језеро, а у исто време када се одржава „Архимедесова“ летња математичка школа за ученике, која служи као вежбаоница-практикум за учеснике семинара. Програм траје 7-8 дана са укупно 25-30 сати наставних активности.

Број учесника у групи:
10-20 учесника.

Цена програма:
комплетан аранжман (пун пансион, превоз, техничке услуге) износи 15.000 - 20.000 динара. Само учешће на семинару је бесплатно.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **031**

Обука наставника за додатни рад из математике у средњим школама

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић,
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић,
проф. др Милош Арсеновић,
др Ратко Тошић,
др Драган Трифуновић,
др Мирко Дејић,
мр Михаил Сопић,
мр Драгољуб Јовановић,
Весна Којић,
Љубинка Петковић,
мр Војислав Андрић,
мр Томислав Стошић,
Мирјана Јовчић.

Циљеви програма:
Основни циљ је пружање стручно-методичке помоћи и оспособљавање наставника за додатни рад са даровитим ученицима у области математике, како би се тим ученицима омогућило испољавање и развијање математичких способности. Конкретно, то значи: унапређивање метода рада наставника применом одговарајућих поступака, облика рада, математичких „алата“ и подстицање мотивације код ученика (преко елемената историје математике, занимљивих задатака и примера ефикасне примене математике у разним областима живота и рада), обезбеђивање и иновирање садржаја за продубљивање, проширивање и квалитативно обогаћивање знања ученика (и наставника) по појединим областима математике, уз оспособљавање за решавање нестандардних математичких

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“:
Богољуб Маринковић
и сарадници
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић,
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6;
тел: 011/ 3245-382
факс: 011/ 3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

задатака (идеје и методе); оспособљавање за избор и коришћење приручне математичке литературе и других извора знања.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Основна (оквирна) тема: Нестандардни математички задаци (идеје и методе решавања). Реализује се кроз 12-15 појединачних тема: Додатни рад са даровитим ученицима (педагошко-психолошке основе рада са даровитим ученицима, организација рада, оквирни програм, систем рада); Неке идеје и методе решавања нестандардних математичких задатака (уопште); Инваријанте; Додатно из дељивости (остаци, конгруенције); Нелинеарне диофантске једначине; Граф помаже (неке мање познате примене); Тежи логички задаци (са математичким садржајем); Комбинаторни задаци; Дирихлеов принцип у геометрији (комбинаторна геометрија); Покривања, бојења, паковања; Аполонијеви задаци; Математичке игре; Поглед у историју математике (задаци великих математичара). Теме се реализују кроз 10-12 предавања и 5 радних састанака (практикум). Осим обогаћивања математичке културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници математике који раде са даровитим ученицима у гимназијама и стручним школама и припремају их за математичка такмичења, као и други наставници који желе и имају услова да учествују у реализацији обуке, намењено запосленима у средњим школама.

Трајање програма:
Програм семинара реализује се у 3-4 дана, укупно 15-25 сати. За семинаре у Београду омогућено коришћење богате библиотеке, рачунарске лабораторије и учешће у раду „Архимедесове“ школе младих математичара.

Број учесника у групи:
10-25 учесника.

Цена програма:
Цена је 1.200-1.500 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **032**

Обука наставника за додатни рад у основној школи - основни ниво А

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“ Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Академик Милосав Марјановић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
др Милош Арсеновић,
др Ратко Тошић,
др Драган Трифуновић,
др Мирко Дејић,
мр Томислав Стошић,
Зорица Гњатовић,
Ружица Кљајевић,
Мирјана Јовчић,
Јован Ћуковић,
Јелена Башић,
Катица Марић,
Маја Косановић,
Богољуб Маринковић.

Циљеви програма:
Основни циљ је пружање стручно-методичке помоћи и оспособљавање наставника за додатни рад са даровитим ученицима у области математике, како би се тим ученицима омогућило испољавање и развијање математичких способности. Конкретно, то значи унапређивање метода рада наставника применом одговарајућих поступака, облика рада, математичких „алата“ и подстицање мотивације код ученика (преко елемената историје математике, занимљивих задатака, математичких игара и примера ефикасне примене математике у разним областима живота и рада), обезбеђивање и иновирање садржаја за продубљивање, проширивање и квалитативно обогаћивање знања ученика (и наставника) из појединих областима математике, уз оспособљавање за решавање нестандардних математичких задатака; давање оријентације за избор и коришћење приручне математичке литературе и других извора знања.

Аутори програма:
стручни тим (комисија) за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“:
Богољуб Маринковић и сарадници
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић,
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382
моб: 063/358-248
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Основни ниво обуке за додатни рад планиран је за све разреде ОШ (I-VIII), где програм семинара за сваки разред обухвата 11 тема, а добија га сваки учесник. Комплетан програм за осам разреда, поред основне теме Мотивисање ученика за учење математике, има 80 тема-наслова. Теме за сваки разред реализују се кроз 10-15 предавања и неколико радионица (практикума). Теме су наведене по разредима у посебном прилогу (списку), који се може добити у „Архимедесу“ или се шаље школама које то затраже, а може се видети и на сајту: www.arhimedes.co.yu. Такође постоје и редуковане варијанте програма семинара: (1) за учитеље и (2) за наставнике математике у старијим разредима ОШ, које заинтересовани могу добити од „Архимедеса“. Осим обогаћивања математичке културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
Семинар је намењен: а) учитељима/наставницима разредне наставе који организују додатне математичке активности у млађим разредима основне школе, б) наставницима математике који изводе додатну наставу или слободне математичке активности у старијим разредима основне школе и припремају ученике за математичка такмичења и в) другим наставницима који желе да унапреде додатни рад из математике.

Трајање програма:
Програм семинара (обуке) реализује се у три дана по 5 сати, укупно 15 сати (за програм једног разреда, одговарајуће теме у програму означене су бројем 3), при чему дани не морају бити узастопни. Семинар може бити и краћег трајања, с мањим бројем тема из понуђеног списка: два дана (10-15 сати, теме су означене бројем 2) или један дан (5-8 сати, теме су означене бројем 1). Према жељама довољно велике групе наставника (бар 12), могућ је и другачији избор тема, па и тема из различитих разреда. Према потреби и договору, семинари се организују у разним местима. За семинаре у Београду омогућено је коришћење богате „Архимедесове“ библиотеке и учешће у раду „Архимедесове“ школе младих математичара - присуство часовима и практичан рад (практикум).

Број учесника у групи:
10-25 учесника.

Цена програма:
1.200-1.500 динара за једнодневни семинар (6-8 сати).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **033**

Обука наставника за додатни рад у основној школи - виши ниво Б

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта .

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић,
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић,
др Милош Арсеновић,
др Ратко Тошић,
др Драган Трифуновић,
др Мирко Дејић,
мр Војислав Андрић,
мр Томислав Стошић,
Мирјана Јовчић,
Зорица Гњатовић,
Јован Ћуковић,
Јелена Башић.

Циљеви програма:
Основни циљ је пружање стручно-методичке помоћи и оспособљавање наставника за додатни рад са даровитим ученицима у области математике, како би се тим ученицима омогућило даље развијање математичких способности. Конкретно то значи: унапређивање метода рада наставника применом одговарајућих поступака, облика рада, математичких „алата“ и подстицање мотивације код ученика (преко елемената историје математике, занимљивих задатака, математичких игара и примера ефикасне примене математике у разним областима живота и рада); обезбеђивање и иновирање садржаја за продубљивање, проширивање и квалитативно обогаћивање знања ученика (и наставника) по појединим областима математике, уз оспособљавање за решавање нестандардних математичких задатака (идеје и методе); оспособљавање за избор и коришћење приручне математичке литературе.

Аутори програма:
стручни тим (комисија)
за усавршавање наставника
КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић
и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382
факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања наведених циљева. Повишени ниво обуке за додатни рад (Б) предвиђен је само за старије разреде основне школе. Оквирна тема: Нестандардни матемтички задаци - идеје и методе решавања. Обухвата 15 појединачних тема: Додатни рад са даровитим ученицима (педагошко-психолошке основе, организација, оквирни програм, систем рада); Неке идеје и методе решавања нестандардних математичких задатака; Оно што је ван уџбеника (сродност, парност, обратни ход, инваријанте); Додатно из дељивости (аритметика остатака, конгруенције); Неке нелинеарне диофантске једначине; Цртеж помаже (метод дужи, метод правоугаоника); Неки проблеми „тешких ситуација“; Граф помаже (мање познате примене); Комбиноване фигуре; Тежи логички задаци; Комбинаторни задаци; Дирихлеов принцип; Комбинаторна геометрија, Покривања, паковања,резања и састављања; Математичке игре; Поглед у историју математике (задаци великих математичара); Одабрани задаци са такмичења. Теме се реализују кроз 10-15 предавања и 5-7 радионица (практикум). Максимална је могућност примене обрађених тема у пракси. Слушаоци добијају радни материјал.

Циљна група:
наставници математике који изводе додатну наставу (раде са даровитим ученицима) и припремају ученике за математичка такмичења, као и други наставници који желе и имају услова да унапреде додатни рад из математике (виши ниво): намењено запосленима у основној школи.

Трајање програма:
Програм семинара (обуке) реализује се у 4 или 5 дана, укупно 25 сати (дани не морају бити узастопни). Обука може бити и краћег трајања (2 или 3 дана, тј. 10-12 или 15-18 сати), уз одговарајући избор тема из понуђеног програма (зависно од потреба и жеља одређене групе наставника). За семинаре у Београду омогућено је коришћење богате „Архимедесове“ библиотеке, рачунарске лабораторије и учешће у раду „Архимедесове“ школе младих математичара (програм Б) - присуство часовима и практичан рад. Семинар може бити и краћег трајања (1,2 или 3 дана тј. 6-8, 10-12 или 15-18 сати)

Број учесника у групи:
10-25 учесника.

Цена програма:
Цена је 1.200-1.500 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **034**

Стални семинар за стручно усавршавање учитеља – „ Математичка трибина за учитеље“

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Учитељски факултет у Београду;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић,
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић,
др Мирко Дејић,
Милица Прошић,
Јелена Башић.

Циљеви програма:
Основни циљ: стручно-методичка помоћ учитељима/наставницима разредне наставе за што квалитетније извођење наставе математике, информисање и размена мишљења о актуелним питањима наставе математике у млађим разредима основне школе. Конкретно, то значи: унапређивање наставе математике применом адекватних метода, облика рада, математичких „алата“ (цртеж-дијаграм, табела) који доприносе развоју математичког мишљења ученика; оспособљавање за подстицање мотивације и активности ученика (преко занимљивих задатака, дидактичких материјала, применом погодних метода и облика рада - да математика не буде баук ни за децу ни за одрасле); припрема конкретних садржаја за продубљивање, проширивање и квалитативно обогаћивање знања ученика; оспособљавање наставника за адекватан избор и успешно решавање математичких задатака (укључујући и нестандардне), као и за иновирање садржаја и интезивирање додатних математичких активности ученика; подизање и обогаћивање опште математичке културе учитеља; давање оријентације за избор приручне литературе.

Аутори програма:
стручни тим (комисија)
за усавршавање наставника
КММ-а „Архимедес“:
Богољуб Маринковић
и сарадници
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд,
Дечанска 6
тел: 011/3245-382
факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај програма чине актуелна питања струке и унапређивања наставе и математичког образовања на овом нивоу. У програм улазе: у мањој мери - неке опште теме (програми и уџбеници), а у већој мери - уже стручне теме, дидактичко-методичка и друга актуелна питања унапређивања наставе математике (посебно нове идеје и методе), додатни рад и друге математичке активности (конкретни садржаји). Реализује се укупно 5-8 тема (предавање са дискусијом). Неке оквирне теме: Концепција и измене програма математике; Мотивисање ученика млађих разреда за учење математике; Бројеви, операције, изрази; Логички задаци; Мала комбинаторика (у слици и речи); Ух, та геометрија! Мали текстуални задаци; Математички проблеми у слици (метод дужи, метод правоугаоника, метод теразија); Математички практикум; Математичка вежбаоница за ђаке прваке; Математичка рекреација. Осим обогаћивања математичког образовања и културе учитеља, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
учитељи/наставници разредне наставе, студенти завршне године Учитељског факултета, сви заинтересовани за наставу математике у млађим разредима основне школе.

Трајање програма:
Семинар чини 5 стручних скупова/трибина у току године (другог радног уторка у парним месецима, осим августа) у укупном трајању 8-10 сати.

Број учесника у групи:
30-100 (пленарно), 10-20 (групе).

Цена програма:
Не плаћа се посебна накнада. Учешће је на бази чланарина за друштво „Архимедес“ (годишње 200 дин.)

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **035**

Стални семинар за стручно усавршавање наставника математике - Архимедесова математичка трибина „Савремена настава математике“

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
Богољуб Маринковић,
академик Милосав Марјановић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић,
др Милош Арсеновић,
др Милан Божић,
др Гојко Калајџић,
др Зоран Лучић,
др Александар Липковски,
др Ратко Тошић,
др Драган Трифуновић,
др Мирко Дејић,
др Миливоје Лазић,
мр Војислав Андрић,
мр Томислав Стошић,
Мирјана Јовчић,
Мићо Милетић.

Циљеви програма:
Основни циљ: стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење наставе математике, информисање и размена мишљења о актуелним питањима наставе математике, али и шире. Конкретно, то значи: унапређивање наставе математике применом адекватних метода, облика рада и математичких „алата“ (који доприносе развоју математичког мишљења ученика), оспособљавање за подстицање мотивације и активности

Аутори програма:
Стручни тим (комисија) за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић
и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Владимир Јанковић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/ 3245-382
факс: 011/ 3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

ученика (преко занимљивих задатака, дидактичких материјала, применом погодних метода и облика рада); припрема конкретних садржаја за продубљивање, проширивање и квалитативно обогаћивање знања ученика; оспособљавање наставника за адекватан избор и успешно решавање математичких задатака (укључујући и нестандардне), као и за осмишљенији и садржајнији додатни рад са даровитим ученицима; остваривање боље сарадње између наставника математике у основним, средњим школама и на факултетима; подизање и обогаћивање опште математичке културе наставника; давање оријентације за избор приручне литературе.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај програма чине актуелна питања струке и унапређивања наставе. Заступљене су: неке опште теме (програми, уџбеници, анализе стања наставе), уже стручне (математичке) теме, историја и великани математике, дидактичко-методичка и друга актуелна питања унапређивања наставе (посебно нове идеје и методе), додатни рад и друге математичке активности (конкретни садржаји). У току једне године реализује се програм са 10-12 тема на 10 стручних скупова/трибина (предавања са дискусијом). Осим обогаћивања математичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници математике у старијим разредима основне, средње школе и на факултетима, ментори за рад са даровитим ученицима, сви заинтересовани за наставу математике.

Трајање програма:
Годишњи циклус чини 10 стручних скупова/трибина (првог радног уторка у сваком месецу, осим јула и августа) у укупном трајању 15-20 сати.

Број учесника у групи:
50-100 (пленарно), 10-25 (групе).

Цена програма:
Не плаћа се посебна накнада. Учешће је на бази чланарина за друштво „Архимедес“ (годишње 200 дин.)

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **036**

Семинар за стално стручно усавршавање наставника математике: „Архимедесов математички практикум“

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд,
Министарство просвете.

Реализатори програма:
Академик Милосав Марјановић, др Владимир Јанковић, др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, Драгана Стошић-Миљковић, Драган Маринчић, др Милош Арсеновић, др Милан Божић, др Зоран Лучић, др Гојко Калајџић, др Александар Липковски, др Ратко Тошић, др Драган Трифуновић, др Мирко Дејић, др Миливоје Лазић, др Војислав Андрић, мр Томислав Стошић, Ружица Кљајевић, Мирјана Јовчић, Јован Ћуковић, Јелена Башић, Мићо Милетић, Богољуб Маринковић.

Циљеви програма:
Циљеви проистичу из чињенице да је незадовољавајуће реално знање ученика и стање наставе, а да више од десет година није било систематског усавршавања наставника на ширем плану.
Основни циљ: стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење наставе математике, информисање и размена мишљења о актуелним питањима наставе математике, али и шире. Конкретно, то значи: унапређивање наставе математике применом адекватних метода, облика рада и математичких „алата“ (који доприносе развоју математичког мишљења ученика), оспособљавање за подстицање мотивације и активности ученика (преко занимљивих задатака, дидактичких материјала, применом погодних метода и облика рада, примера ефикасне примене математике у разним областима); припрема конкретних садржаја за обогаћивање знања ученика; оспособљавање за адекватан избор и успешно решавање математичких задатака (укључујући и нестандардне) и за осмишљенији додатни рад са даровитим ученицима; остваривање боље сарадње између наставника математике у ОШ, СШ и на факултетима; подизање и обогаћивање опште математичке културе наставника; давање оријентације за избор приручне литературе.

Аутори програма:
стручни тим (комисија) за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић и сарадници (академик Милосав Марјановић, др Владимир Јанковић, др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, Драган Маринчић).

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6;
тел: 011/ 3245-382
факс: 011/ 3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај програма чине актуелна питања струке и унапређивања математичког образовања (на одређеном нивоу). Чине га: неке опште теме (програми, уџбеници, повезаност математике и других области), а у највећој мери ужестручне (математичке) теме, дидактичко-методичка и друга актуелна питања унапређивања наставе (нове идеје и методе), додатни рад и друге математичке активности (конкретни садржаји). Конкретан програм семинара практикума прави се за сваки сегмент образовања и за сваку школску годину јер за дужи период не може бити прецизно дефинисан. Међу темама семинара су: Настава математике и математичко образовање у светлу реформе образовања; Савремена математика, компјутерска математика и „локална математика“ у школи; Настава математике и других природних наука; Место ученика у настави и њихово мотивисање за учење математике; Праћење рада ученика и оцењивање успеха из математике; Ужестручне теме из појединих области математике за сваки ниво (6-10 тема) и одговарајуће дидактичко-методичке теме. Програмом су обухваћене све значајније теме наставе (за сваки ниво). Могу се укључити и поједине теме из програма других „Архимедесових“ семинара у овом Каталогу. „Архимедес“ нуди неколико варијанти за конкретне теме семинара и то за наставнике/професоре на сваком од нивоа образовања: А) млађи разрерди ОШ, Б) старији разреди ОШ, В) средња школа. Ови спискови тема шаљу се заинтересованим школама, а могу се видети и на сајту: www.arhimedes.co.yu. Са понуђеног списка бирају се (уговарају) теме за сваки поједини семинар. Облик и начин рада: предавања, практикуми радионице (вежбе, евалуациони тестови), писани материјали за учеснике, пратеће манифестације.

Циљна група:
Семинар је намењен наставницима/професорима математике у основним школама (сви нивои) и средњим школама, као и другим заинтересованим за наставу математике.

Трајање програма:
Семинар може да траје 3-5 дана (по 5 сати, укупно 15-25 сати по групи учесника) или краће (једнодневни, дводневни), укупно 6-12 сати. Семинар је сталног карактера: одржава се сваке године- једанпут или више пута, зависно од интересовања и потреба наставника одређене средине. Одржава у „Архимедесу“, школама на нивоу општине или региона - у Београду или другим местима.

Број учесника у групи:
15-50 (пленарно), 5-15 (групе за радионице, вежбе).

Цена програма:
1.200-1.500 динара по учеснику и дану (за једнодневни семинар, 5-8 сати). Цена укључује све трошкове одржавања семинара и ПДВ 18%.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **037**

Стручно–методичко усавршавање наставника за реализацију додатне наставе математике у средњој школи

Аутори програма:
доц. др Војислав Андрић,
Иванка Томић,
Радиша Ковачевић.

Координатор:
Војислав Андрић
тел: 065/ 291-2200
e-mail: vandric@beotel.yu

Институције које подржавају програм:
Мегатренд универзитет, Београд, Удружења наставника Вага, Подружница математичара Ваљево.

Реализатори програма:
Војислав Андрић,
Иванка Томић,
Радиша Ковачевић.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за реализацију циљева и исхода додатне наставе математике у средњој школи; активно трагање за оптималним наставним садржајима којима ће се најефикасније реализовати задати циљеви и исходи; активно истраживање најпродуктивнијих метода и облика рада за реализацију изборног предмета; конституисање ефикасног наставног плана за реализацију изборног предмета; израда неколико огледних сценарија за реализацију појединих циљева и исхода; оспособљавање наставника за критичку анализу реализација циљева и исхода изборног предмета.

Теме које се обрађују:
Циљеви и исходи; могући садржаји (Теорија бројева, Диофантске једначине, Комбинаторика, Тетраедар, Изометијске трансформације, неједнакости, Примена комплексних бројева у геометрији, Алгебарске трансформације, Тригонометријски проблеми); Методе и облици реализације; Сценарио за реализацију појединих циљева и исхода; Конституисање наставног плана; Праћење циљева и исхода изборног предмета.

Циљна група:
наставници реализатори додатне наставе математике у средњим школама.

Трајање програма:
3 дана, 20 сати.

Број учесника у групи:
15-20.

Цена програма:
1.200-1.500 динара.

БРОЈ: **038**	*ИЗБОРНИ*

Методичка обрада наставних тема везаних за функције

Аутори програма:
проф. др Ђурђица Такачи,
др Душка Пешић.

Координатор:
проф. др Ђурђица Такачи
Трг Доситеја Обрадовића 4
e-mail: takaci@im.ns.ac.yu
тел: 021/6616-350; факс: 021/6350-450

Институције које подржавају програм:
Департман за математику и инфроматику,
Природно-математички факултет,
Универзитет у Новом Саду, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Ђурђица Такачи, др Душка Пешић, др Арпад Такачи, мр Јелена Татар.

Циљеви програма
Предложени програм има за циљ да омогући наставницима да олакшају ученицима прелазак са позиције интуитивног схватања на основу искуства на позицију формалног дефинисања појмова коришћењем логичке дедукције, доводећи идеје до фазе када оне могу бити део формалне теорије више математике. Кроз примере из свакодневног живота ће се приказати потенцијал математичких модела за решавање конкретних проблема јер примена математике у токовима савремене цивилизације представља темељ научног и техничког напретка.
Специфични циљеви програма везани за методичку обраду сваке од наставних тема наведених у садржајима и активостима су:
У основној школи: визуелна обрада појма функције која се ослања на претходно стечено искуство; издвајање одговарајућих примера из свакодневног живота; повезивање примера из живота са табличним и графичким приказима функција; симболичко представљање функција (аналитички израз) и повезивање са графичким и табличним приказима.
У средњој школи: визуелна обрада појма и особина функције; прецизна дефиниција појма функције и њених особина; визуелна обрада појмова везаних за функцију (непрекидност, гранични процеси, изводи и одређени интеграли); прецизна дефиниција претходно наведених појмова; комбиновање визуелне методе са методама симболизације.

Теме које се обрађују:
Методичка обрада следећих наставних садржаја:
Појам функције; Функције директне и обрнуте пропорционалности; Основне функције; Особине функције; Непрекидност функције; Граничне вредности низа и функције; Изводи; Одређени интеграли.

Циљна група:
наставници математике основних и средњих школа.

Трајање програма: 24 сата (3 дана).

Број учесника у групи: од 10 до 20.

Цена програма: 8.000 динара + ПДВ. У цену је урачунато:писани материјали (апстракти предавања и предлози тестова); компакт диск са пратећим материјалом.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **039**

Развијање интересовања за учење математике

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Реализатори програма:
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
др Милош Арсеновић,
др Војислав Андрић,
мр Томислав Стошић,
Аница Тарана,
Ружица Кљајевић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Јелена Башић,
Богољуб Маринковић

Циљеви програма:
Основни циљ: пружање стручно-методичке помоћи и оспособљавање наставника за што квалитетније извођење наставе математике, нарочито у мотивисању и развијању интересовања ученика за учење математике. Конкретно-специфични циљеви: унапређивање метода и облика рада наставника на подстицању мотивације код ученика преко промишљеног избора занимљивих задатака и примера ефикасне примене математике у разним видовима активности (редовна настава, додатна настава, такмичења и др.), оспособљавање за избор и коришћење приручне математичке литературе и других извора знања.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Опште теме: Мотивација у настави математике и како се она врши (са примерима); Развијање и одржавање интересовања за учење математике (уводна разматрања). Посебне теме: Развијање интересовања за учење математике разним видовима математичких активности – могућности и садржаји (редовна настава, додатна настава, секције, такмичења, публикације); Задаци за мотивисање и развијање интересовања за учење математике - према нивоима наставе, односно циљним групама (млађи разреди ОШ, старији разреди ОШ, средња школа) - избор и методе решавања; Вежбе.

Аутори програма:
стручни тим (комисија) за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић и сарадници
академик Милосав Марјановић,
др Ђорђе Дугошија,
др Владимир Јанковић,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел:. 011/ 3245-382
факс: 011/ 3245-383, 063/ 358-248
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Циљна група:
три посебне циљне групе: учитељи/наставници разредне наставе, наставници математике у старијим разредима основне школе, професори математике у средњим школама; за сваку циљну групу посебан семинар.

Трајање програма:
По један дан (6 сати) за сваки ниво (млађи разреди основне школе, старији разреди основне школе, средња школа). Према жељама довољно велике групе наставника (бар 15), могућ је и другачији избор тема и трајање програма. Програм се реализује више пута током године (са другим групама учесника) и више година, зависно од заинтересованости школа (наставника) и услова за реализацију у појединим срединама. За семинаре у „Архимедесу“ омогућено је коришћење богате „Архимедесове“ библиотеке и учешће у раду „Архимедесове“ школе младих математичара.

Број учесника у групи:
15-25 учесника.

Цена програма:
1.500 дин. по дану (6 сати). Цена укључује све трошкове одржавања семинара (набројани су у попуњеном формулару пријаве).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **040**

Унапређивање наставе математике

Аутори програма:
др Неда Бокан, редовни професор
Математичког факултета
Универзитета у Београду;
др Срђан Вукмировић, доцент
Математичког факултета
Универзитета у Београду;
мр Иван Анић, асистент
Математичког факултета
Универзитета у Београду

Координатор:
Иван Анић
Мајора Илића 7, Београд
тел: 063/ 357-878, факс: 011/ 630-151
e-mail: ianic@matf.bg.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Математички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 16;
Стручно удружење ИДЕА из Београда.

Реализатори програма:
Миљан Кнежевић, Ђорђе Кртинић, Владимир Балтић.

Циљеви програма:
унапређење наставе математике; учинити наставу занимљивијом, динамичнијом и атрактивнијом за ученике.

Теме које се обрађују:
Игре у настави математике; Активно учење; Интерактивни рад; Примена савремених наставних средстава; Рад са ученицима различитог нивоа знања.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа.

Трајање програма:
16 сати / 2 радна дана.

Број учесника у групи:
од 20 до 36, осим на пленарним предавањима где је предвиђено да предавање слушају сви учесници (око 200).

Цена програма:
2.000 динара. У цену је укључен дводневни семинар, као и сав пратећи материјал.

БРОЈ: **041**	*ОБАВЕЗАН*

Математика у свету око нас

Аутори програма:
др Неда Бокан, редовни професор
Математичког факултета
Универзитета у Београду;
др Срђан Вукмировић, доцент
Математичког факултета
Универзитета у Београду;
мр Иван Анић, асистент Математичког
факултета Универзитета у Београду.

Координатор:
Иван Анић
Мајора Илића 7, Београд
тел: 063/ 357-878, факс: 011/ 630-151
e-mail: ianic@matf.bg.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Математички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 16;
Стручно удружење ИДЕА из Београда.

Реализатори програма:
Миљан Кнежевић, Ђорђе Кртинић, Владимир Балтић.

Циљеви програма:
обогаћивање наставе математике примерима из свакодневног живота; повећање нивоа примењивог математичког знања ученика.

Теме које се обрађују:
Примене математике на нивоу градива основне и средње школе; Везе математике са другим наукама, као и везе између различитих области математике; Истраживачки рад на нивоу основне и средње школе.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа.

Трајање програма:
16 сати / 2 радна дана.

Број учесника у групи:
од 20 до 36, осим на пленарним предавањима где је предвиђено да предавање слушају сви учесници (око 200).

Цена програма:
2.000 динара. У цену је укључен дводневни семинар, као и сав пратећи материјал.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **042**

Унапређивање наставе математике у нижим разредима основне школе

Институција која подржава програм:
Друштво математичара Србије
са својим подружницама у Београду, Крагујевцу, Нишу, Ваљеву, Смедеревској Паланци и Панчеву
Атинска 91/19, 34000 Крагујевац

Реализатори програма:
мр Маријана Зељић,
мр Слађана Димитријевић,
мр Драгана Малешевић,
Ненад Вуловић.

Циљеви програма:
унапређивање наставе математике у нижим разредима основне школе; разрада тема за додатну наставу из математике.

Теме које се обрађују:
А. Формирање математичког језика; А. Идеја функције и скупа; А. Бројеви (природни и рационални); А. Геометрија; А. Мере и мерења; А. Проблемски задаци; А. Комбинаторне идеје; Б. Математика у првом разреду – „осетљива места“, Б. Математика у другом разреду – „осетљива места“, Б. Математика у трећем разреду – „осетљива места“, Б. Математика у четвртом разреду – „осетљива места“.

Циљна група:
учитељи и професори разредне наставе.

Трајање програма:
Свака од наведених тема обрађује се у трајању од 4 часа. Зависно од броја обрађених тема, семинар ће трајати: 3 дана (петак, субота, недеља или три суботе): укупно 24 часа, или 2 дана (субота, недеља или две суботе): укупно 16 часова, или 1 дан (субота): укупно 8 часова.

Број учесника у групи:
25 учесника.

Цена програма:
Цена за 1 дан 3.600 динара, за 2 дана 4.800 динара, за 3 дана 7.200 динара, за чланове Друштва математичара Србије одобрава се попуст од 50 %.

Аутори програма:
др Бранислав Поповић, академик
др Милосав Марјановић,
проф. др Владимир Мићић,
др Војислав Андрић.

Координатор:
др Бранислав Поповић
e-mail: bpopovic@kg.ac.yu
тел: 064/2296-093, 011/3036-818, 034/347-044
факс: 011/3036-819

БРОЈ: **043**	*ОБАВЕЗАН*

Унапређивање наставе математике у вишим разредима основне школе

Аутори програм:
др Војислав Андрић,
др Владимир Мићић,
др Бранислав Поповић,
др Ђорђе Дугошија,
др Ратко Тошић,
др Зоран Каделбург.

Координатор:
др Војислав Андрић
тел: 014/ 291-220, 065/ 291-2200;
факс: 011/ 3036-819
e-mail: vandric@beotel.yu

Институција која подржава програм:
Друштво математичара Србије са својим подружницама у Београду, Крагујевцу, Нишу, Ваљеву, Смедеревској Паланци и Панчеву
Поп-Лукина 38, 14000 Ваљево

Реализатори програма:
аутори и Иванка Томић, професор математике у Ваљевској гимназији,
Радиша Ковачевић, директор Ваљевске гимназије,
мр Марија Станић, асистент ПМФ-а у Крагујевцу,
Вера Јоцковић, професор Математичке гимназије

Циљеви програма:
унапређивање наставе математике у вишим разредима основне школе; разрада тема за додатну наставу из математике.

Теме које се обрађују:
Подударност троуглова и примене; Примена стечених геометријских знања; Обрада података у основној школи; Комбинаторне идеје у основној школи; Математика и игре; Математички термини и симболи; Рационални и ирационални бројеви; Декартов координатни систем у основној школи; Теорија бројева у основној школи; Стандарди знања, проверавање и оцењивање.

Циљна група: професори и наставници математике у вишим разредима основне школе.

Трајање програма:
Свака од наведених тема обрађује се у трајању од 4 часа. Зависно од броја обрађених тема семинар ће трајати: 3 дана (петак, субота, недеља или три суботе): укупно 24 часа, или 2 дана (субота, недеља или две суботе): укупно 16 часова, или 1 дан (субота): укупно 8 часова.

Број учесника у групи: 25 учесника.

Цена програма:
Цена за 1 дан 3.600 динара, за 2 дана 4.800 динара, за 3 дана 7.200 динара, за чланове Друштва математичара Србије одобрава се попуст од 50 %.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **044**

Унапређивање наставе математике у средњим школама

Институција која подржава програм:
Друштво математичара Србије
са својим подружницама у Београду,
Крагујевцу, Нишу, Ваљеву,
Смедеревској Паланци и Панчеву
Ресавска 27, 11000 Београд

Аутори програма:
др Зоран Каделбург,
др Војислав Петровић,
др Војислав Андрић,
др Синиша Врећица,
др Раде Дорословачки,
др Владимир Драговић,
др Александар Липковски,
др Драгослав Херцег,
др Ђорђе Дугошија,
др Павле Младеновић.

Координатор:
др Зоран Каделбург
e-mail: kadelbur@matf.bg.ac.yu
тел: 011/3234-967, 064/307-2548,
011/3036-818
факс: 011/3036-819

Реализатори програма:
др Зоран Каделбург, др Војислав Петровић, др Војислав Андрић, др Синиша Врећица, др Раде Дорословачки, др Владимир Драговић, др Александар Липковски, др Драгослав Херцег, др Ђорђе Дугошија, др Павле Младеновић, др Небојша Икодиновић, др Светлана Јанковић, мр Срђан Огњановић.

Циљеви програма:
унапређивање наставе математике у средњим школама.

Теме које се обрађују:
Квадратна функција, једначине и неједначине; Алгебарске једначине у средњој школи; Нумеричка математика у средњој школи; Геометрија у средњој школи; Стереометрија; Тригонометрија; Комплексни бројеви и полиноми; Вектори и аналитичка геометрија; Теорија бројева у средњој школи; Диофантове једначине у редовној и додатној настави; Комбинаторна геометрија; Три лимеса; Вероватноћа и статистика у средњој школи; Настава математике у средњим стручним школама.

Циљна група:
професори математике у средњим школама.

Трајање програма:
Свака од наведених тема обрађује се у трајању од 4 часа. Зависно од броја обрађених тема семинар ће трајати: 3 дана (петак, субота, недеља или три суботе): укупно 24 часа, или 2 дана (субота, недеља или две суботе): укупно 16 часова, или 1 дан (субота): укупно 8 часова.

Број учесника у групи: 25 учесника.

Цена програма:
Цена за 1 дан 3.600 динара, за 2 дана 4.800 динара, за 3 дана 7.200 динара, за чланове Друштва математичара Србије одобрава се попуст од 50 %.

БРОЈ: **045**	*ИЗБОРНИ*

Математика у информатици и примена информатике у настави математике

Аутори програма:
Михаило Вељковић,
Бранислава Бајковић Лазаревић,
Владимир Балтић.

Координатор:
Михаило Вељковић
тел: 011/ 227-15-88
факс: 011/ 3612-595
e-mail: leparec_cemmm@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Математичка гимназија.

Реализатори програма:
Станка Матковић, Душа Зорановић, Бранислава Бајковић Лазаревић, Мијодраг Ђуришић, Јовица Милисављевић, Михаило Вељковић.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за ефикаснију и квалитетнију реализацију циљева наставе математике и информатике

Теме које се обрађују:
Програмски пакет попут MATHEMATICA, MATLAB-а… Математичка основа (логика, комбинаторика, графови...); Рад на рачунару, пројектни задатак: полазници припремају дату тему новим технологијама и приказују дату осталим полазницима.

Циљна група:
наставници разредне наставе, наставници математике из основних школе, наставници математике из средњих школа, наставници информатике.

Трајање програма:
16 сати у два радна дана

Број учесника у групи:
од 20 до 30, уз поделу на мања групе када се ради за рачунаром (према броју расположивих рачунара).

Цена програма:
Укупна цена по једном учеснику износи 6.000 динара без ПДВ-а и у себе укључује све трошкове хонорара и материјала потребних за предавања, као и остале трошкове (ланч пакет, два пута кафа, чај, сок за оба дана семинара); ако су предавања ван Београда, трошкови смештаја и превоза се надокнађују по договору са школом/школама у којима се изводи семинар.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **046**

Настава математике у свету

Аутор програма:
Михаило Вељковић.

Координатор:
Михаило Вељковић
Будимска 21, 11000 Београд
тел: 011/ 227-1588, 064/ 250-0605
011/ 3237-045
e-mail: leparec_cemmm@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Математичка гимназија.

Реализатори програма:
Михаило Вељковић, Светислав Стојановић, Вељко Стојановић, Марина Миловановић, Вера Ивковић, Тања Бајић, Снежана Врсајков-Тасовић, Верица Обрадовић, Миша Савовић, Драгица Гајић, Илија Мировић, Љиљана Видовић, Милица Радуловић, Љубица Јекић.

Циљеви програма:
допринос унапређивању стручних знања, вештина и способности наставника, васпитача и стручних сарадника.

Теме које се обрађују:
Приказ васпитно-образовног система и математике у њима; План и програм наставе математике и однос са другим сродним групама/предметима; Приказ одређених садржаја математике на одређеним узрастима, као и различити начини реализације, са акцентом на новинама за нас (нпр. пројектни задатак у настави математике...); Начини евалуације постигнутог за одговарајући ниво школовања, према саставу групе слушалаца.

Циљна група:
наставници математике и стручни сарадници у основној и средњој школи, наставници разредне наставе, просветни саветници и школски надзорници.

Трајање програма:
у сатима ефективног рада (не рачунајући паузе) и данима: 16 сати, 2 радна дана.

Број учесника у групи:
од 30 до 50, а група се дели на мање групе за радионице.

Цена програма:
Укупна цена по једном учеснику износи 5.000 динара без ПДВ-а и у себе укључује све трошкове хонорара и материјала потребних за предавања, као и остале трошкове (ланч пакет, два пута кафа, чај, сок за оба дана семинара); ако су предавања ван Београда трошкови смештаја и превоза се надокнађују по договору са школом/школама у којима се изводи семинар.

БРОЈ: **047**	*ИЗБОРНИ*

Примена шаха у математици

Аутори програма:
Вељко Стојановић,
Михаило Вељковић,
Светислав Стојановић.

Координатори:
Вељко Стојановић
Хемијско-медицинска школа
Стеријина 113, 26300 Вршац
тел: 013/830-292 (тел.број куће)
013/824-437
моб: 064/187-38-65
e-mail: vstojanovic@yandex.ru
sekretarijat@hms.edu.yu

Институције које подржавају програм:
Хемијско-медицинска школа, Вршац;
Математичка гимназија, Београд;
Друштво математичара Србије,
Подружница Вршац.

Реализатори програма:
Вељко Стојановић, Михаило Вељковић, Светислав Стојановић.

Циљеви програма:
упознавање наставника са применом шаха у математици, посебно у комбинаторици; оспособљавање наставника за коришћење специфичности шаховске игре и шаховске табле за реализацију модерније и квалитетније наставе математике, што би омогућило остваривање задатих исхода јер би могло да унапреди концепцију предавања неких математичких области и процеса учења; растерећење процеса подучавања и учења, повећана мотивација ученика да улогу пријемника знања промени у улогу активног партиципативног конструктора знања, брже и једноставније учење.

Теме које се обрађују:
Повезаност шаха и математике – посебан осврт на могућност коришћења програма Power Point; Усвајање новог градива коришћењем шаховске игре; Примена калкулатора – увежбавање рачунања помоћу рачунара (у зависности од обучености полазника семинара); Округли сто са учесницима семинара

Циљна група:
наставници математике основних и средњих школа, стручни сарадници.

Трајање програма:
Програм предвиђа 8 сати ефективног рада у току једног дана.

Број учесника у групи:
15 учесника.

Цена програма:
2.000 динара и она укључује трошкове институције која организује семинар, радни материјал са CD-ом и сертификат за сваког учесника семинара, остали трошкови.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **048**

Методика наставе математике са одабраним поглављима из елементарне математике

Аутори програма:
др Мирослав Петровић,
др Бранислав Поповић.

Координатор:
др Мирослав Петровић
тел: 034/300-247, 034/336-223 лок. 296, 063/8679-347
факс: 034/335-040
e-mail: petrovic@kg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет у Крагујевцу,
Радоја Домановића 12, 34000 Крагујевац.

Реализатори програма:
аутори програма, као и др Драгић Банковић, др Небојша Икодиновић, мр Марија Станић, мр Слађана Димитријевић.

Циљеви програма:
унапређивање наставе математике у основним и средњим школама.

Теме које се обрађују:
Основне школе:
Геометрија за основну школу; Бројеви и једначине; Примењена математика (проценти, размере, функције, табеле и слично).
Средње школе:
Математичка логика и теорија скупова у средњој школи; Теорија бројева и комбинаторика; Елементарна геометрија са тригонометријом; Аналитичка геометрија; Елементарне функције и гранични процеси; Примењена математика (вероватноћа, статистика, елементи нумеричке анализе).

Циљна група:
професори математике у основним и средњим школама и професори разредне наставе у основним школама.

Трајање програма:
Свака од наведених тема обрађује се у трајању од 4 часа. Зависно од броја обрађених тема семинар ће трајати: 3 дана (три суботе): укупно 24 часа, или 2 дана (субота, недеља или две суботе): укупно 16 часова, или 1 дан (субота): укупно 8 часова.

Број учесника у групи:
25 учесника.

Цена програма:
1.500 динара (једнодневни), 2.500 динара (дводневни), односно 3.500 динара (тродневни) нето (без ПДВ-а) по учеснику.

БРОЈ: **049**	*ИЗБОРНИ*

Сигурност деце на Интернету у информатичком образовању

Аутори програма:
др Мирослава Ристић.

Координатори:
Мирослава Ристић
Учитељски факултет у Београду
Краљице Наталије 43, 11000 Београд
тел: 011/361-5225; факс: 011/2641-060
e-mail: miroslava.ristic@uf.bg.ac.yu
miroslava.ristic@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Учитељски факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
др Ивица Радовановић, мр Вера Радовић и мр Сања Благданић.

Циљ програма:
стручно усавршавање учитеља, наставника (посебно наставника информатике и техничког образовања) на тему образовања и васпитања ученика у складу са ризицима са којима се ученици сусрећу у Интернет глобалном окружењу.

Теме које се обрађују:
· Интернет у образовању (Основни концепт Web орјентисаног учења; Напредно коришћење Интернета; Презентовање образовних материјала на Интеренту; Улога наставника и ученика у Интернет окружењу).
· Сигурно и безбедно претраживање Интернета (Утврђивање природе извора инфромација; Препознавање непоузданог извора информација; Процена да ли садржај и стил извора информација одговарају сврси; Дете у Интернет окружењу).
· Сигурна и безбедна комуникација (синхрона и асинхрона) на Интернету (Коришћење електронске поште за сигуран и ефикасан пренос порука; Коришћење инфромационих технологија за адаптацију материјала који се објављује за широку публику; Проблем ауторских права, контроле квалитета, утицаја инфромација на различите групе у друштву; Комуникација деце у Интернет окружењу).
· Пројекат наставника намењен ученицима (Досадашња искуства у свету, Практичан рад).

Циљна група:
учитељи, наставници информатике и техничког образовања.

Трајање програма: 16 сати.

Број учесника у групи:
групе од по 15 учесника.

Цена програма:
5.100 динара (65 €) по учеснику (литература, CD).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **050**

Специјализовани републички семинар за наставнике рачунарства и информатике – О раду са младим љубитељима рачунарства и информатике у основним и средњим школама

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
проф. др С. Прешић, проф. др Д. Маринчић, проф. др Н. Парезановић, проф. др Д. Тошић, проф. др Д. Мандић, проф. др Ђ. Пауновић, др З. Будимац, др Ђ. Кадијевић, др Б. Дамјановић, др Б. Раденковић, др Б. Анђелић, мр Д. Урошевић, мр Д. Урошевић, мр З. Ћирић, Н. Лазовић, инж. Д. Васић, мр Т. Стошић.

Циљеви програма:
Основни циљ: стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење наставе рачунарства и информатике. Конкретно, то значи: покушај да се незадовољавајуће стање наставе из ове области промени и она учини садржајнијом, занимљивијом и ефикаснијом (подстицањем мотивације и активности ученика, применом адекватних метода, облика рада, техника и садржаја који и квалитативно обогаћују знања ученика); иновирање садржаја и интезивирање додатног рада са даровитим ученицима (мултимедија, Интернет, друга савремена информациона технологија); подизање и обогаћивање опште информатичке и психолошко-педагошке културе наставника и остваривање боље сарадње и координације у реализацији програма рачунарства и информатике и програма других предмета; информисање наставника о новим могућностима информационе технологије (посебно у образовању) и давање оријентације за избор приручне литературе.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања постављених циљева. Садржај програма семинара чине актуелна питања струке и унапређивања информатичко-рачунарског образовања, с нагласком на рад са младим љубитељима информатике и рачунарства. По правилу, у програм улазе: нека општа тема (планови и програми, уџбеници, повезаност информатике и других области), ужестручне теме (разне примене рачунара, мултимедија, Интернет и друга савремена информациона технологија), нове идеје и методе у настави, додатни рад и такмичења из информатике (са конкретним садржајима). Обично се реализује 7-8 тема (предавања са дискусијом, „округли сто“). Осим обогаћивања информатичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ „Архимедес“, Богољуб Маринковић и сарадници: академик Милосав Марјановић, др Славиша Прешић, др Ђорђе Дугошија, др Владимир Јанковић, Драгана Стошић-Миљковић, Аница Тарана, Драган Маринчић.

Координатор:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/ 3245-382
факс: 011/ 3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Циљна група:
наставници рачунарства и информатике у средњим школама, наставници основа информатике и рачунарства у основној школи, сарадници-предавачи на рачунарским курсевима и ментори за рад са напреднијим ученицима.

Трајање програма:
један дан (6-8 сати), по правилу за време зимског школског распуста; по потреби, семинар се понавља.

Број учесника у групи:
100-500 (пленарно), 15-30 (групе за радионице).

Цена програма:
2.500-3.000 динара за цео семинар.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **051**

Стални семинар за усавршавање наставника рачунарства и информатике: Архимедесова рачунарска трибина – Савремена настава рачунарства и нформатике

Институције које подржавају програм:
Клуб младих математичара „Архимедес”, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
проф. др С. Прешић,
проф. др Д. Маринчић,
проф. др Н. Парезановић,
проф. др Д.Тошић,
проф. др Д. Мандић,
проф. др Ђ. Пауновић,
др З. Будимац,
др Ђ. Кадијевић,
др Б. Дамјановић,
др Б. Раденковић,
мр Б. Анђелић,
мр Д. Урошевић,
мр Д. Урошевић,
мр З. Ћирић,
мр Н. Лазовић,
инж. Д. Васић,
мр Т. Стошић.

Циљеви програма:
Основни циљ: размена мишљења о актуелним питањима наставе рачунарства и информатике и стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење те наставе, а то конкретно значи: покушај да се настава из ове области учини садржајнијом, занимљивијом и ефикаснијом (подстицањем мотивације и активности ученика применом адекватних метода, облика рада, техника и садржаја који и квалитативно обогаћују знања ученика); иновирање садржаја наставе и боље осмишљавање додатног рада са

Аутори програма:
стручни тим за усавршавање наставника КММ-а „Архимедес“,
Богољуб Маринковић
и сарадници:
академик Милосав Марјановић,
др Владимир Јанковић,
др Славиша Прешић,
др Ђорђе Дугошија,
Драгана Стошић-Миљковић,
Аница Тарана,
Драган Маринчић,
Зорица Ковачевић.
Балканска 23
2692-642; 3612-218; 064/ 111-3623
e-mail: syllabus@eunet.yu

Координатори:
Богољуб Маринковић
КММ „Архимедес“
Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382
факс: 011/3245-383
e-mail: arhimed1@eunet.yu

Ивана Босић
Митрополита Петра 7
тел: 2083-160; 064/ 11-44-373
e-mail: anglian@eunet.yu

даровитим ученицима (мултимедија, Интернет, друга савремена информациона технологија); подизање опште информатичке и психолошко-педагошке културе наставника и остваривање боље сарадње и координације у реализацији програма рачунарства и информатике и програма других предмета; информисање наставника о новим могућностима информационе технологије (посебно у образовању) и давање оријентације за избор приручне литературе.

Теме које се обрађују:
Тематика је у функцији остваривања наведених циљева. Садржаје програма семинара чине актуелна питања струке и унапређивања информатичко-рачунарског образовања. По правилу, у програм улазе: нека општа тема (планови и програми, уџбеници, повезаност информатике и других области), ужестручне теме (разне примене рачунара, мултимедија и друга савремена информациона технологија), нове идеје и методе у настави, додатни рад и такмичења из информатике (са конкретним садржајима). У једном циклусу реализује се 5-8 тема на 5 стручних трибина (предавања са дискусијом). Осим обогаћивања информатичког образовања и културе наставника, максимална је могућност примене обрађених тема у пракси.

Циљна група:
наставници рачунарства и информатике у средњим школама, наставници основа информатике и рачунарства у основној школи, сарадници предавачи на рачунарским курсевима и ментори за рад са напреднијим ученицима.

Трајање програма:
Семинар је стални и одржава се у Београду. Један годишњи циклус чини 5 стручних трибина (трећег радног уторка у сваком непарном месецу осим јула), укупно 8 сати (10 школских часова).

Број учесника у групи:
25-75 (пленарно), 10-20 (групе за радионице).

Цена програма:
Не плаћа се посебна накнада. Учешће је на бази чланарина за друштво „Архимедес“ (годишње 200 дин.)

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **052**

Рачунари у настави тригонометрије

Аутор програма:
др Драгослав Херцег, ред. проф.
ПМФ-а у Новом Саду

Координатор:
др Драгослав Херцег
Департман за математику и информатику
Трг Доситеја Обрадовића 4
21000 Нови Сад
тел: 021/458-136
факс: 021/6350-458
e-mail: hercegd@im.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Департман за математику и информатику,
Природно-математички факултет,
Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
др Радивоје Стојковић, др Зорана Лужанин, др Драгослав Херцег.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за примену рачунара у припреми наставе из тригонометрије за средње школе (припрема материјала, адекватних примера, контролних и писмених задатака коришћењем одговарајућег софтвера: GeoGebra, Mathematica) и оспособљавање наставника за извођење наставе помоћу рачунара (посебно примена на визуелизацији појмова и тврђења из тригонометрије).

Теме које се обрађују:
Уопштење појма угла и тригонометријска кружница; Мерење угла, радијан; Тригонометријске функције ма ког угла; Вредности тригонометријских функција ма ког угла, свођење на први квадрант, периодичност; Графици основних тригонометријских функција; Адиционе теореме; Трансформације тригонометријских израза (тригонометријских функција двоструких углова и полууглова, трансформације збира и разлике тригонометријских функција у производ и обрнуто); Тригонометријске једначине и једноставније неједначине; Синусна и косинусна теорема; Решавање троугла; Примене тригонометрије (у метричкој геометрији, физици, пракси)

Циљна група:
професори математике у средњим школама.

Трајање програма:
16 сати распоређено у току два дана.

Број учесника у групи:
минимално 8, а максимално 12.

Цена програма:
5.000 динара без ПДВ-а. У цену је урачунато: Радивој Стојковић: Тригонометрија, приручник и CD; Ђорђе Херцег: Математика и Mathematica, скрипта; GeoGebra, софтверски пакет и упутство на српском језику.

БРОЈ: **053**	*ИЗБОРНИ*

Како да припремим и унапредим наставу помоћу рачунара

Аутори програма:
Надежда Јакшић,
Марија Пилиповић,
Душан Радивојевић,
(актив наставника предмета
Рачунарство и информатика,
Техничка школа Шабац)

Координатори:
Надежда Јакшић
Бањичких жртава 2, 15000 Шабац
тел: 015/341-028, 341-031, 063/8322-464
e-mail: skolateh@ptt.yu
tskolasa@verat.net

Институција која подржава програм:
Техничка школа Шабац
Бањичких жртава 2, Шабац
тел: 015/341-028, 341-031
факс: 015/347-291

Реализатори програма:
Мира Николић, Данијел Чабаркапа.

Циљеви програма:
Циљ програма је да се наставници у основним и средњим школама обуче за рад на рачунару, али пре свега кроз примере свакодневних послова у школи као што су: креирање предавања, вежби, тестова, једноставне базе података, администрирање дневника, тражење информација на Internet-у, коришћење едукативних садржаја за унапређење наставе.

Теме које се обрађују:
Овај циљ се реализује кроз обуку за рад у следећим програмима:
Windows (2 сата), Word (6 сати), Excel (11 сати), Internet (2 сата), вредновање (3 сата) Обрађују се следеће теме: Подешавање радног окружења у Windows-у; Рад са датотекама (чување, копирање, премештање, креирање пречица); Креирање извештаја; Припреме за час теста, штампање сведочанстава и диплома; Администрирање дневника, база ученика за једно одељење; Филтрирање базе и цртање графикона, Internet сервиси; Проналажење информација на Internet-у.

Циљна група:
наставно особље у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Предвиђено је да се обука изводи у рачунарским кабинетима Техничке школе Шабац и то суботом у трајању од 8 сати (три пута) или у току недеље у договору са полазницима. Такође, постоји могућност организовања обуке у рачунарским кабинетима других школа ако постоје техничке могућности (један учесник – један рачунар). Програм је могуће реализовати и за време распуста (три дана по осам сати).

Број учесника у групи: минимално 10, а максимално 15.

Цена програма:
Ако се обука изводи у Техничкој школи Шабац, цена по учеснику за групу од 15 полазника је 8.100 динара и укључује скрипту са CD-ом, као и освежење на паузама. Ако се обука изводи у другим школама или у мањим групама, цена ће се кориговати.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **054**

Мултимедија у настави и учењу у основној школи

Институција која подржава програм:
Основна школа „Ђура Јакшић“, Крагујевац.

Реализатори програма:
Миљана Милојевић,
Љиљана Јанићијевић,
Сања Михајловић-Банковић.

Аутори програма:
Миљана Милојевић,
Љиљана Јанићијевић,
Сања Михајловић-Банковић.

Координатор:
Миљана Милојевић
Симе Тепића 8, 34000 Крагујевац
e-mail: miljakg@gmail.com
тел: 034/384-445; 063/643-544
факс: 034/302-135

Циљеви програма:
унапредити и осавременити наставу применом мултимедија у реализацији наставних и ваннаставних садржаја у основној школи, обезбеђујући на тај начин бржу и ефикаснију емисију, трансмисију и апсорбцију знања како би настава постала очигледнија динамичнија, повећати могућност индивидуализације; пружити стручну методичку помоћ наставницима разредне и предметне наставе за квалитетније, занимљивије и креативније припремање и извођење наставе у основној школи; оспособити наставнике за самостално креирање презентација са различитим наменама – предавања, утврђивања, систематизовања и провере знања, промоције школе и ученичких постигнућа...; формирање различитих база података које су у функцији процеса наставе; коришћење образовних CD-а; увођење иновација у процес учења и подизање квалитета наставе; мотивисати наставнике за примену мултимедија у настави основне школе.

Теме које се обрађују:
Место и улога мултимедија у савременом образовном процесу; Упознавање са различитим изворима мултимедијалних садржаја: едукативни CD-и, енциклопедије, електронски уџбеници, базе знања, електронски тестови, фонетска лабораторија; Упознавање основа програма Power Point – начин израде презентација; Електронски тестови знања – израђени у Moodl-u (обука за практичну примену); Самостално--практично упознавање полазника са различитим изворима мултимедијалних садржаја; Израда сценарија за час који ће се реализовати путем презентације (избор текста, задатака, фотографија), путем радионице; Креирање презентације практичним радом на рачунарима; Упознавање са могућностима извођења наставе у фоно лабораторији; Приказивање и коментар презентација – дело полазника.

Циљна група:
наставници разредне и предметне наставе.

Трајање програма:
13 сати ефективног рада / два дана (викендом).

Број учесника у групи: од 10 до 20 учесника.

Цена програма: 5.000 динара по учеснику и укључује: штампање и умножавање програма и материјала семинара, нарезивање CD-а; исхрана (доручак, ручак, освежење) оба дана; надокнада водитељима и школи организатору.

БРОЈ: **055**	*ИЗБОРНИ*

Сигурност рачунарских система

Аутори програма:
др Драган Јанковић и
дипл. инж. Душан Вучковић.

Координатори:
Душан Вучковић
Електронски факултет
Александра Медведева 14
18 000 Ниш
e-mail: dvuckovic@elfak.ni.ac.yu
тел: 018/529-543, факс: 018/588-448

Институција која подржава програм:
Електронски факултет, Ниш.

Реализатори програма:
проф. др Драган Јанковић, мр Милош Радмановић, дипл. инж. Душан Вучковић.

Циљеви програма:
стручно усавршавање наставника информатике и администратора школске рачунарске мреже о ризицима по сигурност рачунарског система, превентивним мерама заштите и мерама за опоравак нападнутог рачунарског система.

Теме које се обрађују:
Вируси, црви, тројанци, spyware (шта су ови малициозни и штетни програми и додаци, како доспевају на рачунар, како раде, категорије, симптоми рачунара који је нападнут, како се штити рачунар од ових малициозних и штетних програма, како се могу уклонити из рачунарског система); Нежељени додаци и нежељени садржаји (шта је adaware, шта је spam, пренос путем електронске поште, пренос путем дискусионих група и форума, преко блогова, преко мобилних телефона, путем Интернет претраживача, заштита и борба против примања нежељених садржаја); Антивирусни програми (превенција и уклањање рачунарских претњи), крађа и злоупотреба индентитета на Интернету, родитељска ограничења приступа рачунарским и Интернет садржајима.

Циљна група:
наставници информатике и школски администратори.

Трајање програма:
15 сати.

Број учесника у групи:
15 учесника.

Цена програма:
5.000 динара по учеснику (материјали за обуку у папирном и електронском облику).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **056**

Методика примене мултимедија у настави

Реализатори програма:
Природно математички факултет, Нови Сад:
проф. др Слободан Попов,
проф. др Драгослав Херцег,
проф. др Мирјана Сегединац,
проф. др Томка Миљановић,
Марина Петровић, ОШ „Јован Поповић“, Нови Сад,
Јован Сандић, Центар за развој и примену науке, технологије и информатике,
Јасмина Јерковић, ОШ „Ђура Јакшић“, Кађ

Циљеви програма:
оспособити наставнике за примену мултимедија у савременој настави; стицање савремених дидактичко – методичких знања из области савремене наставе; изграђивање нових приступа настави, ученицима и мултимедијима у настави; упознавање различитих образовних софтвера, формирање вештине наставника у примени дидактичко – методичких знања у областима примене мултимедија у различитим наставним предметима основне и средње школе и предшколске установе; овладавање вештинама наставника у примени различитих мултимедијалних образовних софтвера у фронталном, групном, у тандему и у индивидуалном облику наставног рада; уместо традиционалних наставних средстава и помагала коришћење мултимедија.

Теме које се обрађују:
Карактеристике модерне наставе; Могућности дидактичко – методичког обликовања савремене наставе; Улога мултимедија у настави; Могућности примене мултимедија у различитим наставним предметима; Анализа наставних садржаја са аспекта могућности дидактичко – методичке примене мултимедија у настави тих предмета; Могућности комбиновања примене мултимедија у настави са осталим начином рада ученика и наставника (коришћење Интернета, електронске енциклопедије, природа, друштвени живот, књиге, огледи и друго); Практично оспособљавање за примењивање мултимедијалних пакета – програма у складу са наставним предметом.

Циљна група: Циљна група овог пројекта су наставници основних и средњих школа, васпитачи, директори, школски педагози и школски психолози.

Трајање програма: Програм траје три дана, односно 21 час.

Број учесника у групи: Минимални број учесника је 8, а максимални 15.

Цена програма: Цена реализације зависи од величине групе и договора са полазницима у вези аранжмана, што износи 3.600 динара по полазнику за цео програм.

Аутори програма:
проф. др Слободан Попов,
проф. др Драгослав Херцег,
проф. др Мирјана Сегединац,
проф. др Томка Миљановић,
проф. др Влада Кебин,
проф. др Ђурђица Комленовић,
Миле Допуђа, Милица Бањац,
проф. др Мирчета Даниловић,
проф. др Стипан Јукић.

Координатор:
проф. др Слободан Попов
Природно-математички факултет
Нови Сад, Шафарикова 1
тел: 021/442-352, 063/727-4043
e-mail: spopov@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике (CNTI)

БРОЈ: **057**	*ОБАВЕЗАН*

Интернет у настави

Аутори програма:
Данијела Тимчић,
Станка Матковић.

Координатор:
Данијела Тимчић
Станка Матковић
тел: 063/8657-161
e-mail: seminar@eunet.yu

Институција која програм подржава:
Електротехничка школа „Раде Кончар“, Београд.

Реализатори програма:
Данијела Тимчић,
Станка Матковић.

Циљеви програма:
упознавање наставника са Интернетом и начином његовог коришћења; обучити наставника да користи информације са Интернета за самостално припремање наставне јединице; повећати заинтересованост ученика за самостално продубљивање знања из пређених наставних јединица.

Теме које се обрађују:
Обука наставника за коришћење Интернета; Интернет у учионици.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа.

Трајање програма:
16 сати / два дана.

Број учесника у групи:
у складу са бројем рачунара (два наставника по рачунару).

Цена програма:
Цена је 3.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **058**

Рачунари у савременој настави

Институција која подржава програм:
Савез информатичара Војводине

Реализатори програма:
Марина Петровић, Јасмина Јерковић, Светлана Малетин.

Аутори програма:
проф. др Слободан Попов,
спец. Светлана Малетин,
Марина Петровић.

Координатор:
проф. др Слободан Попов
Нови Сад, Булевар ослобођења 39
тел: 021/ 444-024; 021/ 442-352
e-mail: siv.kontakt@gmail.com,
spopov@ptt.yu

Циљеви програма:
да се просветни радници мотивишу и стручно оспособе за самостално креирање и коришћење готових материјала (текст, звук, слика, видео запис, анимација) из различитих извора уз помоћ савремених информационо-комуникационих технологија у току припреме и извођења васпитно-образовног процеса.

Теме које се обрађују:
Основе коришћења рачунара и управљање подацима; Упознавање са могућностима Интернета и начинима коришћења његових сервиса ради унапређења васпитно--образовног процеса; Процесуирање текста у циљу израде припремног материјала за реализацију васпитно-образовног процеса; Употреба програма за табеларне прорачуне у циљу праћења и презентовања (табеларно и графички) успеха ученика у учењу, владању и ваннаставним активностима, као и добијања тачних статистичких показатеља на нивоу одељења и школе; Креирање, реализација и коришћење база података битних за извођење васпитно-образовних процеса; Прикупљање, припрема и обликовање аудио-визуелног материјала за потребе васпитно-образовног процеса; Израда презентација за подршку предавачу и презентација за индивидуални рад са ученицима.

Циљна група:
васпитачи, наставници, медијатекари, директори школа и стручни сарадници у васпитно--образовним установама (предшколским установама, основним и средњим школама), просветни саветници и школски надзорници.

Трајање програма:
20 часова у току 3 радна дана.

Број учесника у групи:
8-12 полазника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 3.500 динара и она у себе укључује: рад са стручним предавачем 20 часова; готове вежбе које прате програм; стручна литература која прати конкретан модул; CD за сваког полазника са материјалом за даљи рад; садржај CD-а зависи од одабраног модула (теме); e-mail налог за сваког полазника посебно; полагање испита; сертификат о успешно савладаном програму.

БРОЈ: **059**	*ИЗБОРНИ*

Основе рачунарских мрежа

Институција која подржава програм:
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике.

Реализатори програма:
Марина Петровић,
Јасмина Јерковић,
Јован Сандић.

Аутори програма:
проф. др Слободан Попов,
ПМФ, Нови Сад
Катарина Милановић,
Microsoft Software д.о.о.
на основу материјала
Microsoft© Partners in Learning

Координатори:
проф. др Слободан Попов, ЦНТИ,
Булевар ослобођења 39, 21000 Нови Сад;
тел/факс: (+ 381) 21/442-352
e-mail: spopov@ptt.yu

Циљеви програма:
Циљ је да програм обезбеди упознавање наставника информатике основних и средњих школа са основним појмовима из света рачунарских мрежа, као и да помогне у савладању проблема везаних за администрирање и одржавање рачунарске мреже у школи са којима се сусрећу у пракси. Програм треба да обезбеди да се наставници информатике упознају са основама процеса умрежавања али и да им се приближи употреба мрежних сервиса у циљу унапређења васпитно образовног процеса (комуницирање на мрежи, размена података), као и да им се укаже на предности и недостатке свих рачунарских мрежа које се користе у васпитно – образовном раду, како локалног тако и глобалног карактера (Интернет).

Теме које се обрађују:
Општи концепти рачунарске мреже (шта је мрежа, врсте и величине, како рачунари међусобно комуницирају), Интернет (контрола и структура, претрага, организација Weblокација, машине за претрагу), audio i video streaming (како гледати видео или слушати аудио у Web прегледачу), остале области Интернета (функционисање електронске поште, како се креира налог, шта су, како се шаљу и примају инстант поруке, игре на мрежи, како функционише дељење датотека и како легално делити датотеке); Опасности на мрежи и смањење ризика од њих (ко и како може имати неовлашћени приступ рачунару, како се бранити, како сачувати своје информације безбедним на мрежи); Планирање мреже (како се преко мреже деле датотеке, штампачи и Интернет веза, каква је за то мрежа потребна, какав је хардвер и софтвер потребан за прављење мреже).

Циљна група:
наставници информатике основних и средњих школа.

Трајање програма: 16 часова у току 2 радна дана.

Број учесника у групи: 8-12 полазника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.600 динара и она у себе укључује: рад са стручним предавачем 16 часова; готове вежбе које прате програм; стручна литература израђена на основу материјала Microsoft© Partners in Learning; сертификат.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **060**

Примена рачунара у припреми и реализацији наставе

Аутор програма:
Славољуб Митић, дипл. физичар.

Координатор:
Славољуб Митић
e-mail: smitic@bankerinter.net
Лепеничка 15, 18000 Ниш
тел: 018/576-789; 063/89-15-218
ОШ „Чегар“, тел: 018/211-570

Институција која подржава програм:
ОШ „Чегар“, Ниш, Школска б.б.;
тел: 018/214-661, 211-570; e-mail: oscegar@bankerinter.net

Реализатори програма:
Славољуб Митић, Дарко Симић, Радиша Јовановић, Олгица Рашић.

Циљеви програма:
усвајање основних знања из области информатике и рачунарства; стручно усавршавање; оспособљавање запослених у школама за коришћење рачунара у свакодневном животу и раду, али са посебним освртом на примену рачунара у припреми и реализацији наставе; усвајање основних знања која ће омогућити осавремењивање наставе кроз коришћење и израду наставних садржаја уз помоћ рачунара; квалитетнија и садржајнија припрема и реализација наставе; стицање знања која ће бити од користи и у осталим активностима школе

Теме које се обрађују:
Основни појмови о персоналним рачунарима и оперативни систем Windows; Обрада текста на рачунару (Microsoft Word); Програм за рад са табелама и графиконима (Microsoft Excel); Интернет; Креирање презентација.

Циљна група:
учитељи, наставници, професори, стручни сарадници и директори основних и средњих школа.

Трајање програма:
Основни ниво: 24 часа (18 сати), 3 радна дана по 8 часова (6 сати) или на основу договора са полазницима.
Напредни ниво: 24+4 часа (21 сат), 3 радна дана по 8 часова (6 сати) или на основу договора са полазницима; након тога у току 30 дана израда пројектног задатка и практична примена; консултације, анализа и вредновање (4 часа).

Број учесника у групи: група од 8 до 12 полазника (1 полазник – 1 рачунар).

Цена програма:
Основни ниво: 24 часа (18 сати) – 4.800 динара. Напредни ниво: 24+4 часа (21 сат) – 5.200 динара. За уплаћену надокнаду полазници који похађају семинар добијају приручнике са садржајима који се обрађују и компакт диск са презентацијама које се користе током реализације програма.

БРОЈ: **061**	*ИЗБОРНИ*

Мултимедија у савременој настави

Аутори програма:
проф. др Слободан Попов,
Драган Печурица.

Координатор:
проф. др Слободан Попов,
Природно-математички факултет,
Нови Сад, Шафарикова 1;
тел: 021/442-352, 063/727-4043
e-mail: spopov@ptt.yu

Реализатори програма:
Драган Печурица, Марина Петровић, Светлана Малетин, Мирјана Медаревић, Јасмина Јерковић.

Институција која програм подржава:
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике (CNTI).

Циљеви програма:
Циљ је да се наставници усавршe у коришћењу једноставних али ефикасних програма, да користе рачунар у наставном процесу у коме ће самостално укомпоновати текст, звук, слику, филм или видео запис. Усавршавање наставног кадра за примену информационе технологије у наставном процесу подразумева, поред програма за обраду текста и рада са табелама, познавање програма којим се интегришу различити медији у једну целину тј. МУЛТИМЕДИЈУ.

Теме које се обрађују:
Програм стручног усавршавања за израду мултимедијалних презентација у настави реализује се по модулима: програми са темама које обухватају: састав рачунарског система, рад у оперативном систему WINDOWS, рад са штампачем, скенером, коришћење Интернета, рад са корисничким програмима (обрада текста, табела, графике); програм за израду мултимедијалних презентација у настави обухвата: припрему и обраду текста, графике, звучних и видео записа, израду анимација, израду елемената интерфејса презентације, употребу програма за израду презентација (Multimedia Builder...) прво покретање програма, поступак израде пројекта, рад на пројекту, слајдове и странице, објекте, особине објеката, повезивање страница, рад са музиком, рад са сликама, завршну обраду презентације, превођење – компиловање програма, израду самопокрећућег медијума са презентацијом.

Циљна група:
Циљна група овог програма су васпитачи, наставници, медијатекари, директори школа и стручни сарадници у васпитно-образовним установама (предшколским установама, основним школама, средњим школама).

Трајање програма:
Полазник се опредељује за понуђени модул. Трајање семинара по овом програму је 24 часа по изабраном модулу.

Број учесника у групи: минималан број учесника је 8, а максималан 12.

Цена програма: Цена реализације зависи од величине групе и договора са полазницима у вези са аранжманом, односно шта улази у цену: предавачи (хонорар, путни трошак, дневница), приручник, надокнада школи домаћину (послужење, кафа, сок) и др. и износи 3.600 динара по полазнику за модул.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **062**

Рачунар, мој сарадник у настави

Аутори програма:
Бојан Д. Станојевић, Београд
Железничка 4, Нови Сад

Координатор:
Саша Станојевић
Браће Дроњак 6/12, Нови Сад
тел: 021/ 422-003, 422-004
факс: 021/ 422-003
e-mail: ns@nsprogroup.edu.yu

Институција која подржава програм:
Основна школа „Матко Вуковић“, Суботица

Реализатори програма:
Саша Станојевић, Јелена Богуновић, Сања Скевин.

Циљеви програма:
оспособљавање и усавршавање стечених знања за рад на рачунару, која ће омогућити унапређење квалитета наставе кроз увођење мултимедијалних садржаја у саму наставу.

Теме које се обрађују:
Windows, Word, Power Point, Outlook Express, Internet Explorer.

Циљна група:
Наставно особље које ће активно користити рачунар у настави.

Трајање програма:
24 сата.

Број учесника у групи:
минимално 5, а максимално 10 полазника.

Цена програма:
6.000 динара.
Цена обухвата следеће: наставу у трајању 24 сата, полагање за сертификате, сертификате NS Pro Group школе за положене програме.

БРОЈ: **063**	*ИЗБОРНИ*

Коришћење рачунара – напредни курс

Аутори програма:
мр Томислав Стошић, професор,
дипл. инж. Јованка Ковачевић,
дипл. инж. Марија Станојевић.

Координатори:
мр Томислав Стошић, КММ
„Архимедес“ – Београд, Дечанска 6
тел: 011/3245-382, факс: 011/3245-383
064/1676-228

Институција која подржава програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд, Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
мр Томислав Стошић, професор,
дипл. инж. Јованка Ковачевић,
дипл. инж. Марија Станојевић,
дипл. инж. Лука Стошић, тел: 063/609-804, e-mail: lukastosic@gmail.com
дипл. инж. Милош Стојановић.

Циљеви програма:
Обука запослених за успешно коришћење неких напредних функција рачунара. Након курса биће у могућности да праве сложенија документа, интерактивне мултимедијалне презентације; обраде податке и прикажу их на прави начин; креирају Интернет стране.

Теме које се обрађују:
Креирање и уређивање текстуалних докумената са сликама, графиконима, садржајима (Microsoft Word); Креирање и уређивање мултимедијалних презентација са разним анимираним прелазима, акцијама, сликама, графиконима, видео секвенцама (Microsoft Power Point); Обрада података са разним функцијама, графички прикази резултата (Microsoft Excel); Употреба основних програма и једноставних наредби за израду Интернет презентација.

Циљна група:
наставници, административно особље у основним и средњим школама, погодан за оне који имају искуства у раду са рачунаром и желе да продубе и унапреде своје знање.

Трајање програма:
12 -16 часова (2 дана).

Број учесника у групи:
10 – 20 (у зависности од расположивих капацитета).

Цена програма:
1.500 динара по дану (6-8 сати). Цена укључује све трошкове (набрајани су у попуњеном формулару пријаве).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **064**

Креирање Интернет презентација – креативни курс

Аутори програма:
дипл. инж. Лука Стошић,
дипл. инж. Владета Радовановић.

Координатори:
мр Томислав Стошић, КММ
„Архимедес“ - Београд, Дечанска 6;
тел: 011/3245-382, факс; 011/3245-383
моб: 064/1676-228

Институција која подржава програм:
Клуб младих математичара „Архимедес“, Београд;
Министарство просвете и спорта.

Реализатори програма:
дипл. инж. Лука Стошић, тел: 063/609-804, e-mail: lukastosic@gmail.com
дипл. инж. Марија Станојевић,
дипл. инж. Милош Стојановић,
дипл. инж. Владета Радовановић.

Циљеви програма:
Едукација полазника да креирају функционалне и динамичке Интернет презентације са додатним садржајима (галерија слика, обавештења, вести...). Поред готових софтверских решења, полазници ће бити упућени у основне технике програмирања које стоје иза функционисања сајтова.

Теме које се обрађују:
Коришћење софтверског пакета „Joomla“ са циљем постављања, организовања и креирања Интернет презентација; Проналажење додатака и њихова имплементација у Интернет презентацију (галерије слика, вишејезичност, промена дизајна); Увод у програмирање које се налази у позадини Интернет сајтова (HTML, Web Service, PHP, ASP, SQL).

Циљна група:
Запослени у основним и средњим школама, посебно они који желе да направе интернет презентацију било за себе, било за своју школу. Неопходна су основна предзнања из области рачунарства (Windows, Интернет).

Трајање програма:
12 – 16 часова (2 дана).

Број учесника у групи:
10 – 20 (у зависности од расположивих капацитета).

Цена програма:
1.500 динара по дану (6-8 сати). Цена укључује све трошкове (набројани су у попуњеном формулару пријаве).

БРОЈ: **065**	*ИЗБОРНИ*

E-learning школа

Аутори програма:
проф. др Драган Солеша,
проф. др Ђорђе Надрљански.

Координатор:
проф. др Ђорђе Надрљански,
Педагошки факултет у Сомбору,
Подгоричка 4, 25000 Сомбор;
тел: 025/460-595
факс: 025/264-61

Институција која подржава програм:
Педагошки факултет у Сомбору.

Реализатори програма:
проф. др Драган Солеша, проф. др Ђорђе Надрљански, Милутин Обрић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма E-learning школа јесте да учитеље, наставнике и стручне сараднике упозна са темељним идејама, трендовима, приступима и начинима примене е-учења у школи. Специфичан циљ програма се односи на стицање и проширивање знања полазника у области примене е-учења у савременој основној школи и оспособљавање наставника и стручних сарадника да праве једноставне Web странице и образовне материјале.

Теме које се обрађују:
Структура Web-а – хијарархија и садржај; Дизајн Web страница и распоред садржаја; Мрежни извори информација (ресурси) и како их претражујемо; Алати за претраживање мрежних ресурса (тематски каталози, портали, специјализована окружења); MS Front Page - опис окружења, основе рада са програмом; Технологија израде и публиковање Web странице; Израда једноставне Web странице; Управљање линковима, елементи графике, табеле, оквири, мапе, подешавање радне околине, допунске могућности; Израда мултимедијалних елемената и њихово прилагођавање WWW; Примена Web апликација у настави; Примери у раду са системима образовања на даљину; Израда образовног материјала (Web практикум).

Циљна група:
Програм је намењен учитељима, наставницима и стручним сарадницима основних и средњих школа.

Трајање програма:
Програм траје 24 сата, односно 3 радна дана.

Број учесника у групи:
Минималан број учесника је 10, а максималан број 15 учесника у групи.

Цена програма:
Трошкови организације програма се калкулишу са групом од 10 до 15 полазника, који се обучавају у лабораторијском раду са употребом неопходне техничке опреме и Интернета, а обезбеђује им се и одговарајућа литература, добијају уџбеник и CD са софтверским пакетом, и износи 5.000 динара дневно по полазнику.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **066**

Примена CAD програма у извођењу наставе

Аутори програма:
доц. др Зоран Миливојевић,
дипл.инж.ел. Зоран Стевановић,
дипл.инж.ел. Горан Стојковић.

Координатор:
Зоран Стевановић,
Јастребачких партизана 22,
насеље 9. мај, 18250 Ниш;
тел: 018/ 560-250
моб: 063/ 414-453
e-mail: szoran@bankerinter.net
zoran@pakom.co.yu

Институције које подржавају програм:
Виша техничка школа, Ниш;
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ниш.

Реализатори програма:
доц. др Зоран Миливојевић, дипл. инж. Зоран Стевановић, дипл. инж. Горан Стојковић

Циљ програма:
перманентно усавршавање наставника. Циљ овог програма је да обучи наставнике у школама да користе CAD програме у припреми и извођењу теоријске наставе, лабораторијских вежби и практичне наставе. Примена ових програма у извођењу наставе треба да олакша и приближи ученицима градиво из области електротехнике и електронике, а наставнику омогући квалитетнију и садржајнију наставу. Извођење лабораторијских вежби и практичне наставе коришћењем CAD алата омогућиће ученицима лакше разумевање конструкције електричних кола, употребу инструмената и основа мерења. С друге стране, школама се омогућује уштеда новца у набавци скупих и ретко коришћених инструмената у образовном процесу.

Теме које се обрађују:
Увод – организација CAD програма који се баве електронским колима и системима; Упознавање са организацијом радног простора за пројектовање електронских кола; Пројектовање електронских кола – алгоритам рада; Постављање компонената из библиотеке у радни простор; Повезивање компонената; Едитовање компонената; Упознавање са виртуелним инструментима; Симулација рада електронских кола; Обрада резултата симулације; Генерисање извештаја.

Циљна група:
наставници електро-групе предмета, техничког образовања и физике.

Трајање програма:
Програм траје 14 сати. Може се изводити у два дана по седам сати или седам дана по 2 сата.

Број учесника у групи:
Група броји од 10 до 15 полазника.

Цена програма:
Цена програма је 5.000 динара. У цену је укључено похађање програма, штампани материјал и освежење у паузама.

БРОЈ: **067**	*ИЗБОРНИ*

Модуларни програм перманентне рачунарске обуке

Аутори програма:
Драган Маринчић
и стручни тим Агенције за информациони инжењеринг „Personal System”.

Координатори:
Драган Маринчић
тел: 063/82-75-659
Снежана Ранђеловић
тел: 064/26-25-624
11030 Београд
Стевана Ђурђевића Трошаринца 1/2
e-mail: drmar@eunet.yu
тел/факс: 011/35-47-688

Институције које подржавају програм:
Министарство просвете и спорта Републике Србије;
Савез учитеља Србије;
Посавотамнавска средња школа, Владимирци;
КММ „Архимедес“, Београд.

Реализатори програма:
Миодраг Стојановић, Крагујевац; Светлана Лазаревић-Петровић, Шабац;
Миланка Радибратовић, Ужице; Дејан Дикић, Ниш; Дејан Пејчић, Ниш;
Срђан Маричић, Младеновац; Драгомир Пауновић, Кладово;
Срђан Станојевић, Зајечар; Радоје Милошевић, Пријепоље;
Слободан Голубовић, Кучево; Горан Станишић, Лозница; Дијана Рајин, Зрењанин.

Циљеви програма:
подизање нивоа информатичке писмености и вештина руковања рачунаром запослених у образовно-васпитним установама; популарисање нових начина организације наставе, припреме за наставу и презентирања наставних садржаја који су подржани информационим и комуникационим технологијама.

Теме које се обрађују:
Теме које се обрађују планирају се и реализују према предзнању, потребама и захтевима конкретне групе:
· Рачунарски систем;
· Готови програми (текст и хипертекст, мултимедија и хипермедија);
· Критеријуми за избор доброг софтвера са прегледом доступног едукативног софтвера.
· Рад са текстом, цртежима, табелама, формулама, сликама и звуком;
· Рад са уређајима (спољашње меморије, пројектор, штампач, скенер, дигитални фото апарат, WEB камера, звучници, микрофон, таблет...);
· Школска библиотека и медијатека. Интернет као библиотека свих библиотека. Коришћење база података и база знања;
· Израда публикација и презентација.

Циљна група:
запослени у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања: васпитачи, наставници, стручни сарадници, радници у администрацији, директори...

Трајање програма:
24 сата, односно 3 радна дана.

Број учесника у групи:
8-30 учесника.

Цена програма:
Реализатори су у обавези да за по једну групу одрже бесплатан семинар у циљу промоције и иницијализације семинара и анимирања полазника. Промотивне групе су бесплатне. Бруто цена 6.400 динара по полазнику. У цену су укључени порези и доприноси, хонорари реализатора, трошкови организације, трошкови доласка, исхране и смештаја реализатора, трошкови амортизације додатне опреме и потрошног материјала, трошкови израде материјала за полазнике, уверења за полазнике...

БРОЈ: **068**	*ОБАВЕЗАН*

Од играчке до рачунара – од програма до реализације

Аутори програма:
Јован Сандић,
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике;
Милица Бањац,
ОШ „Мика Антић“, Футог;
Марина Петровић,
ОШ „Јован Поповић“, Нови Сад

Координатор:
проф. др Слободан Попов,
Природно математички факултет,
Шафарикова 1, Нови Сад;
тел: 021/ 442-352, 063/ 727-4043
e-mail: spopov@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике.

Реализатори програма:
Милица Бањац,
Сандић Јован,
Марина Петровић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је усавршавање, оспособљавање учитеља за реализовање изборног предмета од играчке до рачунара. Упознавање учитеља са циљевима и садржајима наведеног изборног предмета, начином реализације, потребним условима, употребом рачунарске и друге дигиталне опреме (дигитална фото и видео камера, видео бим, DVD), избор и употреба образовног софтвера; обрада лако обрадивог материјала (алат и прибор).

Теме које се обрађују:
Концепција изборног предмета Од играчке до рачунара; Анализирање циљева, садржаја и задатака изборног предмета од 1. до 4. разреда; Употреба појединих врста материјала (папир, картон, стиропор); Избор и употреба једноставног прибора и алата; Преглед, упоређивање уџбеника са садржајима, циљевима и задацима који су прописани; О образовном рачунарском софтверу; Преглед и оцена ОРС-а; (изношење [излагање], анализа урађеног, закљученог, снимање дигиталном фото и видео камером, преснимавање, нарезивање CD и DVD); пленарни рад у делу заједничких садржаја, групни и појединачни рад на рачунару и дигиталном опремом (снимање, преношење, нарезивање CD и DVD). Сваки учесник пролази све етапе обраде наставног програма од играчке до рачунара.

Циљна група:
учитељи.

Трајање програма:
Програм траје три дана, односно 24 часа.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 8, а максимални 15.

Цена програма:
Цена реализације зависи од величине групе и договора са полазницима у вези с аранжманом, односно шта улази у цену: предавачи (хонорар, путни трошак, дневница), приручник, надокнада школи домаћину (послужење - кафа, сок) и др. што износи 3.600 динара по полазнику за цео програм.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **069**

Нови трендови у настави програмирања

Институција која подржава програм:
Рачунарска гимназија, Београд
тел: 011/639-104

Аутори програма:
Мијодраг Ђуришић, професор информатике, математике;
Душа Зорановић, професор информатике, математике;
Бранислав Ђурђевац, професор информатике, математике.

Координатор:
Бранислав Ђурђевац, професор
тел: 011/636-090, 011/639-104
e-mail: b_djurdjevac@cet.co.yu
sekretarijat@rg.edu.yu

Реализатори програма:
Мијодраг Ђуришић, професор информатике, математике; Душа Зорановић, професор информатике, математике; Станка Матковић, професор информатике, математике.

Циљеви програма:
упознавање са алатима и технологијама; примена нових технологија у припреми и реализацији наставе; упознавање са методама мотивације ученика.

Теме које се обрађују
Први дан:
Графичко корисничко окружење; Генератори апликација; Коришћење системских библиотека објеката; Рад са основним контролама графичких оперативних система (форма, поље за унос текста, дугме, листе...); Програмирање догађаја; Контрола тока апликације; Коришћење системског тајмера; Демонстарциони примери.
Други дан:
упознавање слушалаца са пројектним задацима, подела у групе и консултације у вези са решавањем; израда пројектног задатка; анализа решених задатака и демонстарција најуспешнијих решења.

Циљна група:
наствници информатике средњих школа.

Трајање програма:
Програм се реализује у току два дана са фондом од 16 часова. Препоручена динамика петак и субота од 9.00 до 16.00 часова.

Број учесника у групи:
минималан 12, а максималан 20.

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.000 динара. У цену је укључена настава (један човек-један рачунар) и неопходан материјал за успешно праћење програма. Предавања се организују у улици Кнеза Михаила 6/VI-у Београду. Могуће је организовати предавања и на локацији корисника курса.

БРОЈ: **070**	*ИЗБОРНИ*

Примена савремених информационо--комуникационих технологија (Интернета) у настави

Институције које подржавају програм:
Покрајински секретаријат за образовање и културу Војводине;
Електронски факултет у Нишу;
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Ниш;
Средња техничка ПТТ школа, Београд;
ЕТШ „Михајло Пупин“, Нови Сад.

Аутори програма:
дипл.инж. Горан Станојевић,
дипл.инж. Жолт Коња,
дипл.инж. Горан Стојковић.

Координатори:
Горан Станојевић
Др Ивана Рибара 79/38
11070 Нови Београд
e-mail: goranpttcentar@yahoo.com
тел: 011/2278-465, 064/1730-170
Жолт Коња
Арчибалда Рајса 8, 21131 Петроварадин
e-mail: zsoltk@ptt.yu
тел: 021/6435-367, 064/234-09-22
Горан Стојковић
Ф. Вишњића 4/16, 18000 Ниш
e-mail: sgoran@medianis.net
тел: 018/292-600, 063/104-5962

Реализатори програма:
дипл.инж. Горан Станојевић, дипл. инж. Жолт Коња, дипл. инж. Горан Стојковић, дипл.инж. Зоран Стевановић, дипл.инж. Маја Тодоровић,
проф. Оливера Марковић, дипл.инж. Вела Чоја, дипл.инж. Радмила Хајдер.

Циљеви програма:
перманентно усавршавање наставника; унапређење нивоа примене информационо--комуникационих технологија у настави; подизање нивоа сензибилности наставника за процес доживотног учења; коришћење информационо-комуникационих технологија у припреми и реализацији наставних садржаја (и у току саме наставе); коришћење информационо-комуникационих технологија за стручно усавршавање наставника; модернизација осавремењавање наставе применом Интернет технологија у настави.

Теме које се обрађују:
Историјски развој Интернета; Општа организација Web-а; Радно окружење Web прегледача; Шта су претраживачи и проналажење потребног наставног садржаја; Коришћење пронађених информација; Образовни материјал на Интернету; Размена електронског материјала путем електронске поште; Комуникација путем инстант порука; Дељење датотека.

Циљна група: Овај програм је намењен наставницима основних и средњих школа.

Трајање програма: Програм траје 14 сати. Може се изводити у 2 дана по 7 сати.

Број учесника у групи: минимални број учесника је 12, а максимални 15.

Цена програма:
5.000 динара. У цену је укључено похађање програма, штампани материјал, освежење у паузама.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **071**

Одржавање школске рачунарске мреже

Аутори програма:
професор Мијодраг Ђуришић,
Срђан Зец, Microsoft систем инжењер,
професор спец. Бранислав Ђурђевац

Координатори:
спец. Бранислав Ђурђевац, професор
тел: 011/636-090, 011/639-104
e-mail: b_djurdjevac@cet.co.yu
sekretarijat@rg.edu.yu

Институција која подржава програм:
Рачунарска гимназија, Београд, тел: 011/639-104.

Реализатори програма:
професор Мијодраг Ђуришић,
Срђан Зец, Microsoft систем инжењер,
професор спец. Жељко Лежаја.

Циљеви програма:
· упознавање са имплементацијом рачунарске мреже;
· размена искуства у раду са школском рачунарском учионицом;
· унапређење теоријског и практичног знања;
· упознавање са примерима који се срећу у пракси.

Теме које се обрађују:
Први дан
Увод у компјутерске мреже; Основни термини мрежа; Мрежни уређаји и каблирање.
Други дан
Протоколи; Заштита и логичка структура мреже; Основни мрежни сервиси; Превенција и дијагностика грешке.

Циљна група:
наставници информатике или администратори система.

Трајање програма:
Програм се реализује у два дана са фондом од 16 часова. Препоручена динамика петак и субота од 9.00 до 16.00 часова.

Број учесника у групи:
минималан 12, а максималан 20.

Цена програма:
Потупно је покривен курс. Цена по ученику је 5.000 динара (2.500 дневно). У цену је укључен материјал неопходан за успешно праћење програма. Предавања се организују у Улици кнеза Михаила 6/VI Београд. Могуће је организовати предавања и на локацији корисника курса.

БРОЈ: **072**	*ИЗБОРНИ*

Трибина – Информатичка знања

Аутори програма:
мр Бранислава Бајковић Лазаревић,
професор информатике, математике;
Мијодраг Ђуришић, професор
информатике, математике;
спец. Бранислав Ђурђевац, професор
информатике, математике.

Координатор:
спец. Бранислав Ђурђевац, професор
тел: 011/636-090, 011/639-104
e-mail: b_djurdjevac@cet.co.yu
sekretarijat@rg.edu.yu

Институција која подржава програм:
Рачунарска гимназија,
Београд, тел: 011/639-104

Реализатори програма:
Професори и стручњаци из привреде који се баве рачунарством.

Циљеви програма:
· упознавање са алатима и технологијама;
· примена нових технологија у припреми и реализацији наставе;
· упознавање са методама мотивације ученика.

Теме које се обрађују:
Садржаји прате савремена информатичка знања. Теме се бирају на предлог учесника уз сагласност професора Рачунарског факултета. До сада је организовано десет трибина на којима је своје активно учешће узело више од 300 професора информатике. У наредном циклусу предавања предвиђена су следећа предавања:
Искуства на часовима информатике у огледним одељењима гимназија; Учење на даљину (Distance Learning); Блок настава као облик образовног рада; Имплементација база података у SQL окружењу; Објектно програмирање; Основе теорије алгоритама; Блок дијаграм и тестирање програма; Припрема ученика за информатичка такмичења; Moduli и Macro.

Циљна група:
учитељи и наставници информатике основних и средњих школа.

Трајање програма:
Трибина је конципирана са фондом од 2 часа месечно.

Број учесника у групи:
минималан 10, а максималан 50.

Цена програма:
Учесник не сноси трошкове. Предавања се организују последњег четвртака у месецу са почетком у 19.30 часова у улици Кнеза Михаила 6/VI Београд. На сајту http://www.rg.edu.yu/ProfesorskaTribina/ могуће је пратити садржај одржаних трибина и дати свој коментар.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **073**

Методика наставе информатике у основној школи

Аутори програма:
проф. др Драган Солеша,
проф. др Ђорђе Надрљански.

Координатор:
проф. др Драган Солеша
Педагошки факултет у Сомбору
Подгоричка 4, 25000 Сомбор
тел: 025/22-030, факс: 025/26-461
e-mail: dragan.solesa@ucf.so.ac.yu
dsolesa@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Педагошки факултет у Сомбору

Реализатори програма:
проф. др Драган Солеша, проф. др Ђорђе Надрљански, Милутин Обрић.

Циљеви програма:
Аутори имају за циљ да остваре програм који омогућава да се дефинише практичан и реалан приступ програмским садржајима информатике за основно образовање, а да се може применити, према расположивим изворима, брзо и уз минималне трошкове. Концепција програмских садржаја је израђена у модуларном облику тако да потенцијални корисници (наставници, учитељи и стручни сарадници) могу одабрати одговарајуће елементе да постигну своје циљеве, и то у фази развоја која је достигнута у решењима преузетим из искустава развијених земаља. Детаљан опис сваког модула је разрађен на потребном нивоу тако да се могу израдити материјали за наставу која задовољава културне и развојне услове у којим треба да се изабрани програмски садржај реализује. Предложеним пројектом „Методика наставе информатике у основној школи“ треба да се остваре следећи циљеви:
да се полазници (наставници, учитељи стручни сарадници) упознају са циљевима и исходима информатичког образовања у базичном и развојном циклусу обавезног образовања; да се полазници упознају са условима за реализацију информатичког образовања у обавезном образовању; да се полазници упознају са методама и облицима рада у настави информатике на тим нивоима; да се полазници оспособе за рад у првом разреду; да полазници стекну потребне вештине за рад на компјутерима; да се полазници оспособе за креативан приступ у настави информатике.

Теме које се обрађују:
Основни термини и појмови из информатике и информатичке технологије; Овладавање адекватним руковањем са основним хардверским уређајима компјутерског система; Овладавање системском програмском подршком; Овладавање апликативном програмском подршком;Формирање навика за решавање задатака методама које се користе у информатици; Упознавање са циљем, предметом, садржајем и начином реализације наставе информатике; Организовање рада у кабинету, расподела задатака и функција за рад у паровима; Упознавање и обучавање у руковању опремом информатичке технологије; Повезивање програмских садржаја информатике са другим предметима; Решавање школских задатака применом информатике и информатичке технологије.

Циљна група:
наставници, учитељи и стручни сарадници у основним школама.

Трајање програма:
три радионице у три дана по осам сати (укупно 24 сата).

Број учесника у групи:
Планирани садржаји ће се реализовати у лабораторијском раду у групама од по минимум 10, а максимум 15 полазника на Педагошком факултету у Сомбору.

Цена програма:
Трошкови организације програма износе 15.000 дианара по полазнику (5.000 динара дневно), а биће им обезбеђена одговарајућа литература (уџбеник), штампани материјали и софтверски пакет за школу која их упућује на усавршавање.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **074**

„Ин чаролија у настави II“

Институција која подржава програм:
ОШ „Васа Пелагић“ у Лесковцу.

Аутори програма:
Дејан Станковић,
Милош Илић.

Координатори:
Дејан Станковић, проф.физике
Илије Стреле 6/35, Лесковац
тел: 063/210-960; 063/420-649
064/19-96-933; 016/216-156
016/233-470; факс: 016/233-471
e-mail: dstanko@sbb.le.co.yu

Реализатори програма:
Дејан Станковић, Милош Илић, Александар Ничић.

Циљеви програма:
Главни циљ: едукација наставника за примену напредних информатичких технологија у настави(мултимедијска презентација наставних јединица, Интернет презентација, креирање електронских уџбеника, наставних помагала, тестова, предавања, вежби и сл.).
Специфични циљеви:
унапређење квалитета наставног процеса обезбеђењем услова за приступ и коришћење савремених информатичких технологија; активирање и модернизовање наставе и њено прилагођавање потребама времена и очекивањима и захтевима младих генерација; подстицање испољавања креативних потенцијала наставника и ученика, развој тимског рада и сарадње; подизање нивоа задовољства и мотивисаности свих учесника образовног процеса.

Теме које се обрађују:
Креирање мултимедијалних презентација (Power Point); Коришћење мултимедијалних садржаја за креирање наставног процеса; Могућности коришћења медијатеке у наставном процесу; Пројектовање задатака; Интегрисање мултимедијалних садржаја у један школски час; Инернет као значајан образовни ресурс у креирању наставног процеса, демонстрација и приказ употребе Интернета у обогаћивању наставе хемије, физике, биологије, историје, географије и сл.; Уградња добијених информација у припрему часа; Припрема за штампу и израду постера (Corell Draw); Договор о даљем раду и евалуација програма.

Циљна група:
непосредно - учитељи, наставници и стручни сарадници основних и средњих школа.
посредно - деца основношколског и средњошколског узраста.

Трајање програма: 24 сата (3 дана)

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 8, а максимални 15.

Цена програма:
Цена за целокупну реализацију семинара износи 1.500 динара по ученику и она укључује хонораре за водитеље, фотокопирање материјала за ученике, приручник за полазнике семинара и електронску верзију приручника за примену програма у практичном раду.

БРОЈ: **075**	*ИЗБОРНИ*

Употреба мултимедијалних средстава у настави

Институција која подржава програм:
Технички факултет, Чачак.

Аутор програма:
Предраг Стевановић, проф.
основа технике и информатике.

Координатори:
Предраг Стевановић,
проф. основа технике и информатике;
тел: 035/22-00-08; 064/25-59-217
e-mail: donapeca@ptt.yu

Братислав Филиповић,
Агенција за образовање
и посредовање
„ФИЛИПОВИЋ“ ФБ Софт;
тел: 035/2421-48
факс: 035/2451-46
мобилни: 063/82-49-99
e-mail: brafis@ptt.yu

Реализатори програма:
Предраг Стевановић, Горан Ћујић, Бранко Т. Новаковић, Александар Јефтић.

Циљеви програма:
едукација професора разредне и предметне наставе у основним и средњим школама за рад на рачунару; стицање практично примењивих знања и умећа; оспособљавање наставника за примену савремених достигнућа информатичке технологије у настави.

Теме које се обрађују:
Windows – коришћење мултимедијалних средстава у настави софтверских пакета фирме МУЛТИСОФТ и КВАРК МЕДИА које су признате од стране Министарства просвете Републике Србије, и које се од истих препоручују као помоћно наставно средство; Internet; Power Point.

Циљна група:
професори разредне и предметне наставе, стручни сарадници, директори основних и средњих школа.

Трајање програма:
18 часова.

Број учесника у групи:
10-15 полазника (искључиво по принципу 1 полазник - 1 рачунар).

Цена програма:
5.600 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **076**

Интранет у настави - администрација школских рачунарских система и мрежа

Аутори програма:
Драган Кнежевић, дипл инж. орг. рада

Координатор:
Драган Кнежевић,
дипл инж. орг. рада
Београд, Браће Грим 32;
e-mail: dk@r.koncar.edu.yu
koncar@beotel.yu
тел: 011/208-4598, 064/2294-706
факс: 011/2763-062

Институција која подржава програм:
Електротехничка школа „Раде Кончар“, Београд.

Реализатори програма:
Драган Кнежевић, Борис Мрђа, Јасмина Ранковић-Станојковић.

Циљеви програма:
обезбеђење услова за унапређење наставе и информисаности учесника у наставном процесу: коришћење школске мреже (интранета) за рад са наставним софтвером, праћење резултата наставног процеса помоћу базе података и изласка на Интернет (подршка реформи школства); оспособљавање већег броја наставника за коришћење школских система и мрежа; оспособљавање наставника информатичке групе предмета за планирање, пројектовање, имплементацију, администрирање и одржавање школских рачунарскох система и мрежа; оспособљавање полазника да даље обучавају колеге за рад у мрежи и коришћење школских компјутерских ресурса, интранет и Интернет.

Теме које се обрађују:
1. дан: Windows XP и основе компјутерских мрежа (инсталација и иницијално);
2. дан: Windows 2003 домен и мрежна инфраструктура у школском окружењу, разна подешавање оперативног система;
3. дан: Радионица за израду и анализу пројеката – примери за своју школу.

Циљна група:
професори информатике, наставници задужени рачунарима, рачунарским кабинетима и опремом, помоћници директора и лица која ће бити задужена за шкоски информациони систем.

Трајање програма:
три дана по 8 сати; укупно 24 часа; пожељно 2+1.

Број учесника у групи: 10-15.

Цена програма:
8.200 динара укључује: освежење: сок и кафа, ручак сваког дана - брза храна уз освежење и кафу, CD 2 комада са примером на српском, оловка, свеска, штампани материјал (упитници, тестови, скрипта 10 страна и сл.), опрема и простор.

БРОЈ: **077**	*ИЗБОРНИ*

Европски компјутерски концепт у српским школама

Аутори програма:
Катарина Крстић, проф.инф.;
мр Мирко Ђурић.

Координатори:
Катарина Крстић
Војводе Степе 56, 32000 Чачак
e-mail: katarina.krstic@gmail.com
тел: 032/262-174, 064/860-15-20
032/221-012

Институција која подржава програм:
Јединствени информатички савез Србије,
Основна школа „Филип Филиповић“, Чачак.

Реализатори програма:
Катарина Крстић проф.инф; мр Златан Пешић; Милутин Петковић.

Циљеви програма:
С обзиром да до скора у Србији није постојао ниједан програм који једнозначно гарантује одрђен ниво информатичких знања неопходних за правилан, прогресиван и успешан рад на рачунарима, на светском нивоу је организовано тело које даје критеријуме и врши усаглашавање неоходних знања а све у циљу повећања квалитета и ефикасности употребе рачунара. Ова потреба је најизраженија управо на местима где је неопходно на најширој платформи употребити информатичка знања и на квалитетан и брз начин пренети их слушаоцима (ђацима). Овакав приступ примењен у школама гарантује успешнију примену знања и вишсетруко повећану доступност информацијама које су расположиве преко ИТ технологија. У том контексту Влада Србије је донела Стратегију развоја информационог друштва Србије („Службени гласник“, бр. 87/06).

Теме које се обрађују:
Основи ИТ концепти; Употреба компјутерских управљачких фајлова; Обрада текста; Информације и комуникације.

Циљна група:
наставницима и професори, као и стручни сарадници у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Програм се реализује у укупном трајању од 24 наставна часа, три дана по 8 часова.

Број учесника у групи:
у једној полазничкој групи 10 слушалаца.

Цена програма:
Цена по полазнику је 3.600 динара + ПДВ. У цену програма је укључено бесплатно предтестирање кандидата, као и предавања од стране овлашћених ЕЦДЛ предавача, бесплатне консултације до достизања нивоа потребног за стицање звања носиоца ЕЦДЛ СТАРТ лиценце. У току трајања обуке омогућено је коришћење овлашћене литературе, као и коришћења Интернет.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **078**

Диференцирана информатичка обука наставника

Аутори програма:
др Мирослав Бјекић
дипл. инж. ел.
e-mail: mbjekic@ptt.yu
Небојша Станковић
дипл. инж. ел.
e-mail: dzek@eunet.yu

Координатор:
Драгана Грбовић
дипл. инж. ел.
Жупана Страцимира 9,
32000 Чачак
тел: 032/310-030, моб. 063/610-941
факс: 032/222-471
e-mail: microcom@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Установа за КОД „Коста Новаковић“ и Школа рачунарства „Microcom“, Чачак.

Реализатори програма:
др Мирослав Бјекић, Небојша Станковић, Драгана Грбовић

Циљеви програма:
Општи: проширивање информатичких знања;
Специфични: упознавање наставника са могућностима коришћења рачунарске технологије у њиховој наставној области и њихово оспособљавање за примену у настави.

Теме које се обрађују:
I Обука према струкама наставника
Прва циљна група - наставници разредне наставе:
Коришћење мултимедијалних садржаја у настави (енциклопедије, едукативни софтвери), Коришћење достигнућа рачунара у усвајању основних појмова (математика, српски језик, природа и друштво); Образовне игрице,
Друга циљна група - стручни сарадници и директори основних и средњих школа:
Базе података (ACCESS); Статистичка обрада података (изабрани програм) и веза са Word-ом, Excel-ом
Трећа циљна група - предметни наставници математике, физике, техничких дисциплина основних и средњих школа:
VISUAL BASIC: демонстрација инжењерских програма, коришћење анимација, видео записа и готових симулационих програма, аплети;
II Израда пројектог задатка
Прва циљна група:
Пројектовање задатка (PPT презентација): презентација једног наставног часа коришћењем рачунара
Друга циљна група:
Пројектовање задатка (PPT презентација):
- Креирање базе података наставника (ученика) у школи, или
- Статистичка обрада једног истраживања, или
- Анализа успеха ђака (наставника).

Трећа циљна група:
Пројектовање задатка (PPT презентација) у зависности од наставне области (математика, физика, електротехника, машинство…)
III Супервизија:
Преглед и вредновање, формирање базе презентација на Интернету доступне свим заинтересованим наставницима исте струке.

Циљна група:
· наставници разредне наставе;
· стручни сарадници и директори основних и средњих школа;
· предметни наставници математике, физике, техничких дисциплина основних и средњих школа.

Трајање програма:
18 сати / 3 дана.

Број учесника у групи:
10 – 15 полазника.

Цена програма:
Цена по полазнику је 6.000 динара (2.000 по дану).
У цену укључено: радни материјал (CD и писани материјал), освежење у паузама, уверење и сертификат, материјални трошкови (путни трошкови и трошкови смештаја), ауторски хонорари аутора и водитеља семинара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **079**

Израда мултимедијалних наставних садржаја

Реализатори програма:
дипл.инж. Жолт Коња,
дипл. инж. Горан Стојковић,
дипл. инж. Горан Станојевић,
дипл. инж. Катона Силвија,
дипл.инж. Зоран Стевановић,
проф. Оливера Марковић,
дипл.инж. Маја Тодоровић,
дипл.инж. Вела Чоја.

Институције које подржавају програм:
Покрајински секретаријат за образовање и културу Војводине;
Електронски факултет у Нишу;
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ниш;
Савез информатичара Војводине;
Центар за методику, Нови Сад;
Средња техничка ПТТ школа, Београд;
ЕТШ „Михајло Пупин“ Нови Сад.

Циљеви програма:
Перманентно усавршавање наставника. Циљ овог програма је да обучи наставнике у школама да примене и усаврше метод мултимедијалне наставе. Примена овог метода наставе олакшава и приближава ученицима градиво, чини га очигледнијим а процес учења чини занимљивијим, а стечена знања примењивија у пракси (животу). Наставнику омогућује квалитетнију и садржајнију наставу.

Теме које се обрађују:
· Покретање и излазак из алата за израду презентације; Програмски и презентацијски прозор, мени, трака са алатима, помоћ.
· Креирање нове презентације; Снимање, затварање и проналажење постојећих презентација; Штампање презентације, летака и белешки.
· Уређивање страница (слајдова); Прикази Outline и Slide; Приказивање готове презентације (slide show).
· Креирање, брисање и копирање слајдова – страница.
· Изглед и дизајн презентације; Шеме боја и позадине презентације.

Аутори програма:
дипл.инж. Жолт Коња,
дипл.инж. Горан Стојковић,
дипл.инж. Горан Станојевић.

Координатори:
Жолт Коња
Арчибалда Рајса 8
21131 Петроварадин
e-mail: zsoltk@ptt.yu
тел: 021/6435-367, 064/234-09-22

Горан Стојковић
Ф.Вишњића 4/16, Ниш
e-mail: sgoran@medianis.net
тел: 018/292-600, 063/1045-962

Горан Станојевић
Др Ивана Рибара 79/38
11070 Нови Београд
e-mail: goranpttcentar@yahoo.com
тел: 011/2278-465, 064/1730-170

· Додавање текста и WordArt-а; Форматирање текста
· Набрајања; Стварање колона и таблица; Додавање дијаграма на страницу.
· Цртање графичких објеката.
· Додавање слика и ClipArt –а; Додавање звукова и филмова.
· Повезивање или уметање објеката; Форматирање позиционирање и промена величине објекта.
· Прелази
· Анимације
· Како направити корисничко-интерактивну презентацију и самосталну презентацију без ручне контроле?
· Како направити Интернет презентацију?

Циљна група:
Овај програм је намењен наставницима основних и средњих школа.

Трајање програма:
Програм траје 16 сати. Може се изводити у 2 дана по 8 сати или 3 дана по 6 сати.

Број учесника у групи:
минимални број учесника је 12, а максимални 15.

Цена програма:
5.800 динара. У цену је укључено похађање програма, штампани материјал, освежење у паузама и два ручка.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **080**

Примена e-learning метода наставе у образовању

Институције које подржавају програм:
Покрајински секретаријат за образовање и културу Војводине,
Електронски факултет у Нишу,
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ниш,
Савез информатичара Војводине,
Средња техничка ПТТ школа, Београд,
ЕТШ „Михајло Пупин“, Нови Сад.

Реализатори програма:
дипл.инж. Горан Станојевић, дипл. инж. Жолт Коња,
дипл. инж. Горан Стојковић, дипл.инж. Маја Тодоровић,
дипл.инж. Драгољуб Матејић, дипл.инж. Зоран Стевановић,
проф. мат. Оливера Марковић, дипл.инж. Весна Станојевић.

Циљеви програма:
перманентно усавршавање наставника; увођење e-learning метода у наставу основне и средње школе.
Циљ овог програма је да обучи наставнике у школама да примене и користе e-learning метод наставе. Примена овог метода наставе олакшава и приближава ученицима градиво и поједностављује процес учења, чини га доступнијим а наставнику омогућује квалитетнију и садржајнију наставу.
Оспособљавањем наставника за примену и коришћење ове методе, процес доживотног учења постаје лакши и доступнији наставницима.

Теме које се обрађују:
· Упознавање наставника са e-learning методом наставе;
· Преглед софтверских платформи за примену e-learninga и хардверски и софтверски захтеви за изабрану e-learning платформу;
· Отварање корисничког налога;
· Креирање курсева /предмета/ наставних области;
· Уређивање једноставног садржаја курса /предмета/ наставних области;
· Уписивање полазника на курс;
· Избор формата курса;
· Управљање простором;
· Уређивање изгледа странице курса;

Аутори програма:
дипл.инж. Горан Стојковић,
дипл.инж. Горан Станојевић,
дипл.инж. Жолт Коња.

Координатори:
Горан Стојковић
Ф.Вишњића 4/16, 18000 Ниш
e-mail: sgoran@medianis.net
тел: 018/292-600, 063/104-5962
Горан Станојевић
др Ивана Рибара 79/38
11070 Нови Београд
e-mail: goranpttcentar@yahoo.com
тел: 011/2278-465, 064/1730-170
Жолт Коња
Арчибалда Рајса 8
21131 Петроварадин
e-mail: zsoltk@ptt.yu
тел: 021/6435-367, 064/234-09-22

· Активности за учење (радни материјал, форум, chat, радионице, консултације, анкете итд.)
· Израда квиза;
· Креирање форума;
· Организовање група и додељивање задатака;
· Оцењивање.

Циљна група:
Овај програм је намењен наставницима основних и средњих школа

Трајање програма:
Програм траје 16 сати. Може се изводити у 2 дана по 8 сати или 3 дана по 6 сати.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 12, а максимални 15.

Цена програма:
6.000 динара. У цену је укључено похађање програма, штампани материјал, освежење у паузама и два ручка.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **081**

Мултимедијална припрема часа

Институција која подржава програм:
К3-Каријере трећег миленијума д.о.о.
Краља Петра 71, Београд
тел: 011/30-30-236, 639-104

Аутори програма:
професор Мијодраг Ђуришић,
професор Станка Матковић,
професор спец. Бранислав Ђурђевац.

Координатори:
спец Бранислав Ђурђевац, професор
тел: 011/30-30-236, 636-090
011/639-104
e-mail: b_djurdjevac@cet.co.yu
info@k3.co.yu

Реализатори програма:
професор Мијодраг Ђуришић, професор Станка Матковић,
професор мр Бранилсва Бајковић-Лазаревић, професор Душа Зорановић.

Циљеви програма:
· упознавање са алатима и технологијама;
· обука да се наставна јединица припреми коришћењем нових технологија.

Теме које се обрађују:
Први дан
· Упознавање са графичким оперативним системом заснованим на прозорима, покретање програма и коришћење једноставних програма; Подешавање карактеристика графичког радног окружења.
· Коришћење Интернета; Интернет претраживачи.
· Обрада текста, креирање, чување, отварање докумената, форматирање, убацивање различитих објеката; Генерисање образаца.
· Упознавање са алатима за презенатцију садржаја наставне јединице.
Други дан
· Упознавање слушалаца са пројектним задацима на бази пређеног материјала.
· Израда пројектног задатка.
· Анализа решених задатака и демонстарција најуспелијих решења.

Циљна група:
наставно особље у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Програм се реализује у два дана са фондом од 16 часова. Препоручена динамика петак и субота од 9.00 до 16.00 часова.

Број учесника у групи:
минималан 12, а максималан 20.

Цена програма:
Цена по учеснику је 5.000 динара (2.500 дневно). У цену је укључен материјал неопходан за успешно праћење програма.

БРОЈ: **082**	*ИЗБОРНИ*

Унапређивање наставе рачунарства у основним и средњим школама

Аутори програма:
др Гордана Павловић Лажетић,
др Душан Тошић,
др Драган Урошевић.

Координатор:
др Гордана Павловић Лажетић
Боривоја Стевановића 37
11000 Београд
e-mail: gordana@matf.bg.ac.yu
тел: 011/2892-664, 011/2027-863
факс: 011/3036-819

Институција која подржава програм:
Друштво математичара Србије са својим подружницама у Београду, Крагујевцу, Нишу, Ваљеву, Смедеревској Паланци и Панчеву.

Реализатори програма:
др Гордана Павловић-Лажетић, др Душан Тошић, др Драган Урошевић, Небојша Лазовић, Ана Капларевић-Малишић, Татјана Тимотијевић.

Циљ програма:
унапређивање наставе рачунарства и информатике у основним и средњим школама.

Теме које се обрађују:
· Web интерфејс база података;
· Скрипт језици;
· Динамичка геометрија;
· Израда Web странице;
· Језици за обележавање;
· Основне рачунарске апликације.

Циљна група:
професори рачунарства и информатике у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Свака од наведених тема обрађује се у трајању од 4 часа. Зависно од броја обрађених тема семинар ће трајати: 2 дана (субота, недеља или две суботе) - укупно 16 часова или 1 дан (субота) - укупно 8 часова.

Број учесника у групи: 25.

Цена програма:
Цена за 1 дан 3.600 динара, за 2 дана 4.800 динара, за 3 дана 7.200 динара, за чланове Друштва математичара Србије одобрава се попуст од 50 %.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **083**

E obrazov@nje - примери из праксе

Институција која подржава програм:
ОШ „Драгомир Марковић“ , Крушевац,
ОШ „Велизар С. Корчагин“
В. Шиљеговац, Крушевац,
ОШ „Страхиња Поповић“ Дворане, Крушевац

Реализатори програма:
проф. др Биочанин Раде,
мр Бојан Милосављевић,
Владан Стевановић, дипл.инж. електонике,
Јевтић Саша, проф.

Циљеви програма:
Стицање и усвајање нових знања из области учења на даљину, као и коришћење локалне рачунарске мреже у циљу креирања сопствених курсева, обука или предавања као елемента унапређивања сопствене образовно-васпитне праксе, напредовање у струци и професионални развој.
Специфични циљеви :
· оспособити полазнике за коришћење софтвера за помоћ при извођењу часова путем рачунарске мреже у рачунарској учионици;
· способити полазнике да користе програм за учење на даљину у циљу формирања сопствених курсева и обука;
· ставити полазнике у реалну ситуацију припреме за полагање по међународно признатом ECDL програму путем Интернета уз помоћ ауторизованог тестера – упознати се са улогом тестера код поступка тестирања;
· подстицање сарадничког и истраживачког процеса на локалном и глобалном нивоу, коришћење Интернета и упознавање са новим развојним решењима заснованим на WEB 2.0 технологијама;
· подстицање иновативности и стваралаштва у раду како наставника тако и ученика и развијање свести о могућностима коришћења пројектне наставе.

Теме које се обрађују:
Полазници треба да усвоје знања из области:
· рада са мрежним програмом који омогућава контролу и управљање радом свих рачунара за потребе припреме и извођења наставе у рачунарској учионици;
· израде електронских тестова и писање електронских припрема за час;

Аутор програма:
Саша Јевтић,
проф. информатике

Координатори:
Саша Јевтић
Расинских партизана 4
Крушевац 37201 Паруновац
тел: 063/71-19-381
факс: 037/446-890, 446-891
e-mail: saleks2001@yahoo.com
saleks2001@gmail.com

· коришћење инсталираног система за учење на даљину и креирање курсева и тестова;
· рад са пробним тестовима за стицање међународно признате ECDL лиценце као пример тестирања путем интернета уз присуство овлашћеног тестера.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници, професори, стручни сарадници, директори, инспектори, савтеници, школска администрација, као и сви заинтересовани за примену информатичких технологија у васпитно-образовном процесу; намењено запосленима у предшколским установама, основним и средњим школама.

Трајање програма:
24 сата / 3 радна дана.

Број учесника у групи:
8 – 12 полазника.

Цена програма:
2.500 динара (трошкове обуке, електронску литературу на дисковима, материјал у електронском облику на сајту, пробни тестови на сајту). Трошкови смештаја исхране и превоза нису урачунати. Аутор задржава право на корекцију цене у складу са економским приликама.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **084**

Информатичка едукација запослених у предшколским установама, основним и средњим школама

Аутори програма:
Драгана Симић, Јован Ковачевић.

Координатори:
Јован Ковачевић
тел: 064/268-7020
e-mail: ntvrbas@ptt.yu
Драгана Симић
тел: 064/264-8023
e-mail: gagas13@ptt.yu
Ивана Милутиновића 12, 21460 Врбас
тел/факс: 021/702-576

Институција која подржава програм:
Савез организација за техничку културу – Народна техника Врбас, Народна техника Србије, Друштво педагога техничке културе Србије „Никола Тесла“, Скупштина општине Врбас, Удружење педагога техничке културе Врбас.

Реализатори програма:
чланови Удружења информатичара и Удружења педагога техничке културе општине Врбас – професори информатике.

Циљеви програма:
Општи циљеви овог програма су едукација васпитача, наставника и стручних сарадника за рад на рачунарима, оспособљавање запослених за употребу стандардних рачунарских програма, коришћење рачунара у реализацији наставе и у обављању административних послова, формирање сопствене базе података у процесу образовања, квалитетније припремање наставе, ширење примене информационих технологија у образовним институцијама.

Теме које се обрађују:
Састав рачунарског система – хардвер и обука за коришћење опреме, Оперативни систем – Windows, Рад са корисничким програмима (обрада текста [Word], табеларна израчунавања [Excel], израда презентација [Power Point], Интернет).

Циљна група:
Циљна група овог програма су васпитачи, наставници стручни сарадници и административни радници у васпитно-образовним установама. Посебна циљна група уз додатне теме из области педагошких метода, могу бити наставници техничког образовања и наставници разредне наставе (учитељи) који ће изводити наставу информатике у основној школи.

Трајање програма: од 10 до 24 сата (у зависности од теме).

Број учесника у групи:
Минималан број учесника је 10, а максималан од 16 до 20, што зависи од капацитета информатичког кабинета.

Цена програма:
Садашња цена је од 1.500 до 3.600 динара по учеснику, у зависности од броја часова. Цена укључује реализацију програма, материјал за вежбе.

БРОЈ: **085**	*ОБАВЕЗАН*

Васпитно-образовна установа и информатичка писменост и култура

Аутори програма:
Јелена Антонијевић, дипл.маш.инж.

Координатори:
Јелена Антонијевић
Смедерево, Старине Новака 5/2
тел: 026/230-244
стан, 026/226-033 (посао),
моб: 064/2592-091
e-mail: jelena123@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Железничка индустријска школа, Смедерево.

Реализатори програма:
др Слободан Ристић, Јелена Антонијевић.

Циљеви програма:
подизање нивоа професионалних компентенција запослених у установама за образовање и васпитање, теоријским и практичним знањима из области информатичке писмености и културе.

Теме које се обрађују:
Модул 1: Опште основе информатичке културе и писмености, основе оперативног система Windows; Обрада текста; Основе програма Word.
Модул 2: Комуникације; Internet Explorer; Outlook Express.
Модул 3: Технике израде и припреме презентација; Power Point.
Модул 4: Основе програма Excel.

Циљна група:
сви запослени у образовно-васпитним институцијама (васпитачи, учитељи, професори, стручни сарадници, финансијско-административни радници, руководне структуре).

Трајање програма:
Модул 1: 3 дана по 6 сати + 1 дан (3 сата) након месец дана + 1 дан (3 сата) након 3 месеца;
Модул 2: 1 дан (6 сати) + 1 дан (3 сата) након месец дана;
Модул 3: 2 дана (12 сати) + 1 дан (3 сата) након месец дана;
Модул 4: 2 дана (12 сати) + 1 дан (3 сата) након месец дана.

Број учесника у групи:
16 учесника по групи.

Цена програма:
Цена по учеснику је 5.600 динара. Цена укључује: адекватно опремљен простор са свим неопходним средствима и техничким условима за рад, радни материјал, издавање сертификата, накнаду за реализаторе програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **086**

Базе података и примена у образовању уз коришћење MS ACCESS-а

Аутор програма:
Драган Кнежевић,
дипл. инж. орг. рада.

Координатори:
Драган Кнежевић,
дипл. инж. орг. рада
Београд, Браће Грим 32
e-mail: dk@r.koncar.edu.yu
koncar@beotel.yu
тел: 011/208-4598, 064/2294-706
011/2763-062

Институција која подржава програм:
Електротехничка Школа „Раде Кончар“, Београд.

Реализатори програма:
Вукан Јовановић, Василије Петровић, Драган Кнежевић и Весна Вељковић.

Циљеви програма:
Унапређење наставе и информисаности учесника у процесу праћења резултата наставног процеса помоћу базе података и „електронског дневника“. Стручно усавршавање професора информатичке групе предмета. Овај програм представља дисеминацију дела пројекта Интранет и базе података школе Раде Кончар који је спроведен у периоду 2005/06. у школи „Раде Кончар“, а који је финансиран од стране Европске агенције за реконструкцију преко Фонда за иновације и Програма реформе средњег стручног образовања.

Теме које се обрађују:
Појам и основни концепти база података; Модел објеката и веза (МОВ); Увод у MS ACCESS; Табеле у MS ACCESS-у; Успостављање веза између табела у MS ACCESS-у; Основно уношење и преглед података у табелама; Сложени упити у MS ACCESS-у; Једноставне форме за унос података; Контролни објекти у формама и сложене форме; Извештаји у MS ACCESS-у; Макрои у MS ACCESS-у; Рад у мрежи; Приказивање садржаја и решења у БП школе „Раде Кончар“; Сложене форме и извештаји у MS ACCESS-у.

Циљна група:
професори информатике, наставници задужени рачунарима, рачунарским кабинетима и опремом, помоћници директора и лица која ће бити задужена за шкоски информациони систем.

Трајање програма:
Три дана по 8 сати; укупно 24 часа.

Број учесника у групи:
10-15.

Цена програма:
8.200 динара. Укључује: освежење: сок и кафа, ручак сваког дана – брза храна уз освежење и кафу, CD 2 комада са примером на српском, оловка, свеска, штампани материјал (упитници, тестови, скрипта 10 страна итд.), опрема и простор.

БРОЈ: **087**	*ИЗБОРНИ*

Бежично умрежавање и заштита школских рачунарских мрежа

Аутори програма:
Драган Кнежевић дипл инж. орг.рада.

Координатори:
Драган Кнежевић дипл инж. орг.рада,
Београд, Браће Грим 32;
e-mail: dk@r.koncar.edu.yu
koncar@beotel.yu
тел: 011/208-4598, 064/2294-706
011/2763-062

Институција која подржава програм:
Електротехничка школа
„Раде Кончар“, Београд

Реализатори програма:
Драган Кнежевић,
Тороман Драган, дипл.инж.;
мр Вуковић Владимир,
дипл инж. телекомуникацијама.

Циљеви програма:
Општи циљеви програма: овладавање знањем и вештинама у бежичном умрежавању (wirreless) ради приступа интранету и Интернету и видео надзору у школама (установама).
Специфични циљеви програма: циљ програма је да полазнике обучи у одабиру најекономичнијег избора пројектовања, извођења и одржавања мрежне инфраструктуре; упознавање са бежичном мрежном опремом, њеним специфичностима, предностима и недостацима; одржавање параметара мреже и заштите мрежних ресурса од неовлашћених упада и отказа; WIRELESS и поуздана мрежна структура представљају предуслов за увођење електронског дневника, мултимедијалне наставе, WEB приступа интранету и Интернету све примењено у школи „Раде Кончар“.

Теме које се обрађују:
Увод – упознавање са основама умрежавања, Рад са IP и MAC адресама, SSID, WEP, IEE 802; Активна и пасивна мрежна опрема; WIRELESS уређаји; Примери и вежбе за конекцију на LAN мрежу; Примери конекције на бежични Интернет, Примери и конекција на интернет преко локалне мреже; Рутовање (дефинисање путања); Поставка мостова и репетитора; Увежбавање више нивоа заштита.

Циљна група:
Професори информатике, и наставници задужени рачунарима, рачунарским кабинетима и опремом, помоћници директора и лица која ће бити задужена за школски информациони систем.

Трајање програма:
три дана по 8 сати; укупно 24 часа; пожељно 2+1.

Број учесника у групи:
10-15.

Цена програма:
3.490 динара. Укључује: освежење: сок и кафа, ручак– брза храна уз освежење и кафу, CD 2 комада са примером на српском, оловка, свеска, штампани материјал (упитници, тестови, скрипта 10 страна итд.), опрема и простор.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **088**

Израда наставног софтвера за Интернет

Аутор програма:
Јелена Пауновић

Координатори:
Јелена Пауновић
Гандијева 49Б/49, Нови Београд
e-mail: j.paunovic@r.concar.edu.yu
lela14@yubc. net
посао: 011/2294-706
стан: 011/152-887
моб: 064/37-666-74
факс: 011/2763-062

Институција која подржава програм:
ЕТШ Раде Кончар, 11000 Београд, Браће Грим 32;
Заједница електротехничких школа, 18000 Ниш, Београдска 16.

Реализатори програма:
Јелена Пауновић, дипл.инж.ел.;
мр Драгорад Миловановић, дипл.инж.ел.;
Драган Кнежевић, дипл.инж.

Циљеви програма:
стручно оспособљавање професора за израду наставног материјала у формату Web презентације.

Теме које се обрађују:
· Тумачење улоге Интернета у настави; Креативно писање наставног материјала; Вештина комуникације и преношења идеја другим особама; Значај способности поистовећивања професора са ученицима којима су лекције упућене; Психолошка анализа циљне групе; Осмишљавање стратегије за покретање маште читаоца.
· Планирање и дизајнирање наставног Web сајта; Осмишљавање насловне странице школског сајта; Постављање наставног материјала на странице; Форматирање текста; Уметање графичких елемената на страну; Преламање текста око слика; Додавање Flash дугмади и анимација; Израда фото албума за Web лекције.
· Израда лекција помоћу табела, оквира и шаблона; Одређивање стила лекције; Контролисање садржаја оквира помоћу хипервеза; Прављење графичких и хипертекстуалних веза између лекција; Прегледање лекција на читачу Web-а; Израда библиотеке наставног материјала.
· Постављање образаца у наставни материјал; Додавање поља за текст и поља за потврду; Тестирање образаца; Израда менија са хипервезама; Прављење искачућег менија.
· Тестирање и постављање мултимедијалног наставног материјала на сервер; Провера мапе међусобне повезаности лекција.
· Слање датотека на удаљену локацију; Прављење серверских веза; Тестирање доступности презентације; Провера компатибилности са читачима; Провера хипервеза у наставној презентацији.
· Тимски рад на изради наставног софтвера; Откључавање послатих и закључавање

преузетих датотека за остале професоре тима; Омогућавање компатибилности при тимском раду.

Циљна група:
сви наставници основних и средњих школа који израђују наставни софтвер.

Трајање програма:
24 сати.

Број учесника у групи:
10-15.

Цена програма:
8.000 динара по учеснику (у цену је урачунат хонорар предавача, школски простор, наставни материјал…).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **089**

Израда наставног софтвера за интранет и Интернет окружење уз коришћење MOODLE портала

Аутор програма:
Драган Кнежевић, дипл. инж. орг.рада

Координатор:
Драган Кнежевић дипл. инж. орг.рада,
Браће Грим 32, Београд;
e-mail: dk@r.koncar.edu.yu
koncar@beotel.yu
тел: 011/ 208-4598, 064/ 2294-706
011/ 2763-062

Институција која подржава програм:
Електротехничка школа „Раде Кончар“, Београд.

Реализатори програма:
Тимчић Данијела, Лука Стошић, Вулета Радинка.

Циљеви програма:
обезбеђење услова за унапређење наставе и информисаности учесника у наставном процесу коришћењем наставног софтвера на серверима заштићене школске мреже (интранет) на Moodl-е порталу; оспособљавање већег броја наставника за коришћење школских система за израду и постављање е-лекција; оспособљавање наставника информатичке групе предмета за планирање, пројектовање, имплементацију и одржавање система електронских лекција на школском серверу Moodl-е; оспособљавање полазника да даље обучавају колеге да израђују е-лекције и користе школске компјутерске ресурсе у настави.

Теме које се обрађују:
Увод и тестирање знања полазника; Креирање и поставка курса и лекција; Креирање лекција (различити типови лекција); Креирање тестова; Оцењивање уз помоћ Moodle-а; Статистика тестова; Креирање речника; Куникација са корисницима лекција; Припрема конкретних (унапред припремљених) лекција и поставка на Moodle сервер; За оне који се припремају за администрацију - Инсталирање Moodle-а; Администрирање Moodle сајта.

Циљна група:
Професори свих предмета који располажу основном рачунарском писменошћу, а за администраторе: наставници информатичке групе предмета који располажу рачунарским кабинетима и опремом, помоћници директора и лица која ће бити задужена за школски информациони систем.

Трајање програма:
три дана по 8 сати; укупно 24 часа; пожељно 2+1.

Број учесника у групи: 10-15.

Цена програма:
8.200динара; укључује: освежење: сок и кафа, ручак сваког дана – брза храна уз освежење и кафу, CD 2 комада са примером на српском, оловка, свеска, штампани материјал (упитници, тестови, скрипта 10 страна итд.), опрема и простор.

БРОЈ: **090**	*ИЗБОРНИ*

Power Point у настави - табла без креде

Аутор програма:
Александар Савић, дипл.ел.инж.

Координатори:
Александар Савић
Џ. Вашингтона 44, 11000 Београд
e-mail: a.savic@r.koncar.edu.yu
savica@ptt.yu
тел: 011/ 322-11-44, 063/ 470-555

Институција која подржава програм:
Заједница електротехничких школа, 18 000 Ниш, Београдска 16, тел: 018/ 588-583; ЕТШ „Раде Кончар“, 11 000 Београд, Браће Грим 32.

Реализатори програма:
Александар Савић, дипл.ел.инж;
Вулета Радинка, дипл.инж;
Снежана Тодоровић, дипл.инж.

Циљеви програма:
упознавање учесника са савременим начином извођења наставе, укључујући технологије видео бима Интернета и Интернета које су спроведене у ЕТШ „Раде Кончар“; обезбеђење услова за унапређење наставе (израда наставног материјала) и информисаности учесника у наставном процесу (видео презентације разних садржаја).

Теме које се обрађују:
Програм мултимедијалне комуникације и мреже обухвата разрађен план извођења обуке у више целина:
Опрема, набавка и повезивање видео опреме; Увод у Power Point; Почетне технике Power Point-а; Напредне технике Power Point-а; Аутоматизација и коришћење Power Point-а.

Циљна група:
сви професори средњих школа и гимназија са елементарним познавањем рачунара (Windows, Word).

Трајање програма:
1 дан / 8 сати.

Број учесника у групи:
10-30 учесника.

Цена програма:
2.950 динара по ученику, укључујући штампани материјал, материјал у електронском облику, опрему, освежење и кафу за време пауза, простор и обезбеђење полазника (ручак није укључен у цену).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **091**

Планирање и управљање пројектима и коришћење алата „MS Project”

Аутор програма:
Драган Кнежевић, дипл инж. орг.рада.

Координатори:
Драган Кнежевић, дипл инж. орг.рада,
Браће Грим 32, Београд;
e-mail: dk@r.koncar.edu.yu
koncar@beotel.yu
тел: 011/208-4598, 064/2294-706
011/2763-062

Институција која подржава програм:
Електротехничка школа „Раде Кончар“,
Београд

Реализатори програма:
Јанев Срђан, Драган Кнежевић, Јасмина Ранковић – Станојковић и Будомир Зоговић.

Циљеви програма:
знање и вештина у управљању пројектима – пројект менаџерству и коришћење готових алата на рачунару нпр.MS PROJECT; упознавање са предусловима доброг управљања пројектима; стицање вештина планирања; адекватан одабир ресурса (људских и материјалних); прецизно дефинисане активности, рокови, исходи и начини провере за сваку активност и сваког извршиоца; генерисање адекватних извештаја; буџетирање односно планирање новчаног тока (Cash flow).

Теме које се обрађују:
Значај пројеката у просвети; Упознавање са предусловима доброг управљања пројектима; Стицање вештина планирања; Адекватан одабир ресурса (људских и материјалних); Прецизно дефинисане активности, рокови, исходи и начини провере за сваку активност и сваког извршиоца; Израда пројект плана – радионица; Генерисање и штампање адекватних извештаја; Буџетирање односно планирање новчаног тока (Cash flow); Повезивање пројект плана са разним објектима и директна комуникација из плана.

Циљна група:
сви запослени у просвети и ван ње који имају пројектну идеју и основну рачунарску писменост (директор, помоћници, шефови стручних већа, интерни и екстерни носиоци развојних активности у школи).

Трајање програма:
два дана; 6 и 7 сати; укупно 13 сати.

Број учесника у групи:
10-30 (могућ рад у 3 рачунарска кабинета викендом, а радним даном у једном максимално 15 кандидата).

Цена програма:
3.000 динара укључује – освежење: сок и кафа, ручак (брза храна) уз освежење и кафу, CD 1 комад са примером на српском, оловка, свеска, штампани материјал (упитници, тестови, скрипта 10 страна итд.), опрема и простор.

БРОЈ: **092**	*ИЗБОРНИ*

Електронско учење – CMS Moodle

Аутори програма:
Соња Стаменовић,
Слађана Шкода,
Тома Петкоски.

Координатори:
Тома Петкоски
Руди Чајавеца 5, 11160 Београд
тел: 011/3429-872, 011/3429-875
моб: 063/204-637
факс: 011/3429-872, 011/3429-875
e-mail: tomap@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Виша школа за рачуноводство и берзанско пословање, Београд;
Основна школа „Деспот Стефан Лазаревић“, Београд.

Реализатори програма:
Тома Петкоски,
Слађана Шкода,
Соња Стаменовић.

Циљеви програма:
модернизација и унапређење образовног процеса у основним и средњим школама, повећање ефикасности и ефективности учења и подучавања кроз стицање знања и усвајање информација о електронском учењу и стандардима; стицање знања и упознавање са правилима израде наставних садржаја у електронској форми; стицање знања и вештина за основно администрирање и коришћење CMS Moodle; стицање знања и вештина израде наставних садржаја у CMS Moodle; развијање способности израде тестова у CMS Moodle; развијање способности коришћења статистичких показатеља приликом тестирања у CMS Moodle; упознавање са сарадничким функцијама у CMS Moodle (chat, forum, blog, newsletters, messaging, discussing groups...); упознавање са функцијама тимског рада у CMS Moodle; упознавање са help функцијом и њено коришћење.

Теме које се обрађују:
Систем електронског учења – дефиниције и концепт; Стандарди у систему електронског учења; Принципи израде наставних садржаја; Шта је Moodle; Инсталација open source система за електронско учење Moodle; Moodle костимизација и подешавања; Основе администрације система (формирање виртуелних група [учионица], унос корисника у базу система, додељивања права, импорт и експорт садржаја, заштита и рестаурација система); Креирање категорије курсева, курсева и лекција; Израда наставних садржаја у CMS Moodle коришћењем сопственог HTML editora; Израда тестова у CMS Moodle; Коришћење статистичких података и њихова анализа; Упознавање са сарадничким функцијама система CMS Moodle; Упознавање са функцијама тимског рада.

Циљна група:
наставници разредне наставе, наставници предметне наставе у основним школама, наставни кадар у гимназијама и средњим стручним школама, стручни сарадници, директори основних и средњих школа, запослени у МПС и ШУ, запослени у Заводу за унапређивање образовања и васпитања, Заводу за вредновање квалитета образовања и Центру за професионални развој.

Трајање програма:
24 сата ефективног рада (3 дана по 8 сати или по договору).
Број учесника у групи: минимални број учесника 8, а максимални број учесника 20.

Цена програма:
Цена по учеснику зависи од броја учесника у групи.
Цена програма који се реализује код корисника програма је 70.000 динара.
Цена програма који се реализује у просторијама реализатора програма је 100.000 динара.
Цена укључује: CD са копијом open source софтвера CMS Moodle, копијом свих презентација коришћених у току реализације програма, скриптом и упутством у електронској форми; штампани примерак упутства; употребу опреме за презентацију (видео пројектор, платно, notebook…); употребу PC рачунара и Интернета (када се програм реализује у простору који обезбеђују извршиоци).

БРОЈ: **093**	*ОБАВЕЗАН*

Обука наставника за припрему мултимедијалног часа

Аутори програма:
Мира Николић,
дипл. инжењер електротехнике,
Техничка школа, Шабац.

Координатори:
Мира Николић,
Бањичких жртава 2, 15000 Шабац
тел: 015/341-028, 341-031, 343-048
e-mail: skolateh@ptt.yu
tskolasa@verat.net

Институција која подржава програм:
Техничка школа Шабац, Бањичких жртава 2, Шабац;
тел: 015/341-028, 341-031, факс: 015/347-291

Реализатори програма:
Мира Николић, дипл. инжењер електротехнике;
Данијел Чабаркапа, дипл. инжењер електротехнике;
Надежда Јакшић, дипл. инжењер организације рада, Техничка школа Шабац.

Циљеви програма:
Циљ програма је унапређење наставе оспособљавањем наставника за припрему и реализацију мултимедијалне наставе.
Наставни процес се осавремењује увођењем мултимедија. Наставници се оспособљавају да користе рачунарске У/И уређаје, као и програме: оперативни систем Windows XP, програм за претраживање Internet Explorer, програме за рад са графичким, аудио и видео датотекама, програм за израду презентација Power Point. Током обуке полазници припремају презентацију за мултимедијални час.

Теме које се обрађују:
Обрађују се следеће области:
· рад са датотекама и У/И уређајима (4);
· обука за рад у програмском пакету Power Point (8);
· вежбе – израда презентација (3);
· вредновање (1);
Обрађују се следеће теме: конектори и прикључивање компонената рачунарског система (штампач, скенер, пројектор, звучници, микрофон, дигитална камера), употреба улазно--излазних јединица и медијума за памћење података, скенирање текста и графике, аудио и видео запис (типови датотека), програми за емитовање, Интернет претраживачи и проналажење корисних датотека на Интернету, појам презентације, рад у пакету Power Point (унос текста и слајдова, подешавање текста, графике, позадине, унос звука и анимације, подешавања, хиперлинкови и контролна дугмад, штампање и паковање презентације, израда PP презентације за предавање фронталног типа и за час понављања или утврђивања градива, презентација мултимедијалних припрема за час свих полазника.

Циљна група:
наставно особље у предшколским установама, основним и средњим школама које поседује основну информатичку писменост.

Трајање програма:
Укупно 16 сати, односно два радна дана. У договору са полазницима курс ће се реализовати на један од следећа три начина: 4 полудневна тренинга по 4 сата, или 2 тренинга по 8 сати суботом, током две недеље, или дводневни курс за време распуста.

Број учесника у групи:
минимално 10, а максимално 15.

Цена програма:
Ако се обука изводи у Техничкој школи Шабац, цена по учеснику за групу од 15 полазника је 5.400 динара и укључује скрипту са CD-ом, као и освежење на паузама. Ако се обука изводи у другим школама или у мањим групама, цена ће се кориговати.

БРОЈ: **094**	*ИЗБОРНИ*

Приступне телекомуникационе технологије

Аутори програма:
стручни тим Катедре
за телекомуникације
и обраду сигнала
Факултета техничких наука
из Новог Сада на челу са
проф. др Војином Шенком.

Координатор:
Дејан Немец, дипл. инж, ФТН
Трг Доситеја Обрадовића 6
21000 Нови Сад
тел: 021/475-00-12
факс: 021/450-028
e-mail: ct@uns.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
ФТН, Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
проф. др Драгана Бајић,
мр Чедомир Стефановић,
Дејан Немец,
Татјана Лончар-Турукало.

Циљеви програма:
упознавање учесника са достигнућима савремених комуникационих технологија са посебним освртом на приступне телекомуникационе технологије (изнајмљене линије, voiceband модеме, дигиталне претплатничке линије [DSL], кабловске дистрибутивне системе [KDS], оптичке системе у приступу, одвезивање претплатничке петље [ULL]) и апликације које ове мреже подржавају (приступ Интернету, повезивање рачунара великим брзинама, видеотелефонија, видеоконференција, видеонадзор, учење на даљину – distance learning).

Теме које се обрађују:
Програм Приступне телекомуникационе технологије обухвата разрађен план извођења обуке и то: пренос сигнала, аналогне и дигиталне изнајмљене линије, модеме за телефонски канал (voiceband), технологију дигиталне претплатничке линије (DSL – Digital Subscriber Loop) и предности које ова технологија пружа корисницима, технологију, структуру и предности кабловских дистрибутивних мрежа, врсте и топологије оптичих приступних мрежа и законску регулативу која се односи на одвезивање претплатничке петље.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа који образују ученике на предметима техничко образовање, електротехника, телекомуникација, информатика и рачунарства.

Трајање програма:
14 сати (2 дана).

Број учесника у групи:
предвиђене су групе од 7 до 20 учесника.

Цена програма: 11.500 динара. За групе од 20 полазника одобрава се попуст од 25%.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **095**

Оптички комуникациони системи

Институција која подржава програм:
ФТН, Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
проф. др Драгана Бајић,
асистент Дејан Вукобратовић,
асистент мр Чедомир Стефановић,
асистент приправник Борислав Антић, дипл. инж.

Аутори програма:
стручни тим Катедре
за телекомуникације и обраду
сигнала Факултета техничких
наука из Новог Сада на челу
са проф. др Мирославом Деспотовићем.

Координатор:
Дејан Немец, дипл. инж.
Трг Доситеја Обрадовића 6
21000 Нови Сад
тел: 021/ 475-00-12
факс: 021/ 450-028
e-mail: ct@uns.ns.ac.yu

Циљ програма:
упознавање учесника са достигнућима савремених комуникационих технологија са посебним освртом на оптичке комуникационе системе који обезбеђују брз пренос података.

Теме које се обрађују
Разрађен план извођења обуке обухвата: елементе оптичког комуникационог система, оптичке каблове, кабловски прибор и алат, методе испитавања карактеристика оптичког кабла, синхрону дигиталну хијерархију преноса (SDH), мултиплексирање по таласним дужинама (DWDM), гигабитске Интернет мреже, као и један конкретни пример телекомуникационе мреже преноса.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа који образују ученике на предметима: Техничко образовање, Електротехника, Телекомуникације, Информатика и рачунарство.

Трајање програма:
14 сати (2 дана).

Број учесника у групи:
предвиђене су групе од 7 до 20 учесника.

Цена програма:
11.500 динара. За групе од 20 полазника одобрава се попуст од 25%.

БРОЈ: **096**	*ИЗБОРНИ*

Свет IP комуникација са освртом на VoIP (Voice over IP)

Институција која подржава програм:
ФТН, Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
професор др Владо Делић,
доцент др Владимир Црнојевић,
асистент мр Дејан Вукобратовић,
асистент мр Чедомир Стефановић,
дипл. инжењер Дејан Немец.

Аутори програма:
стручни тим Катедре
за телекомуникације
и обраду сигнала
Факултета техничких наука
из Новог Сада на челу са
проф. др Мирославом Деспотовићем.

Координатор:
Дејан Немец,
дипл. инж, ФТН
Трг Доситеја Обрадовића 6
21000 Нови Сад
тел: 021/475-00-12
факс: 021/450-028
e-mail: ct@uns.ns.ac.yu

Циљ програма:
упознавање учесника са достигнућима савремених комуникационих технологија са посебним освртом на IP мреже, Интернет, VoIP системе, позивне центре и електронску трговину.

Теме које се обрађују:
Програм Свет IP комуникација са освртом на VoIP (Voice over IP) обухвата разрађен план извођења обуке и то: архитектуру TCP/IP протокол стека, Интернет адресе, особине IP протокола, начине рутирања у IP мрежама, LAN и IP телефонију, опрему за IP телефонију, софтвер за IP телефонију, топологију VoIP система, VoIP стандард – H.323, позивне центре са Web сервисима, механизме заштите електронске трговине, као и приказ софтвера за IP телефонију у пракси.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа који образују ученике на предметима: Техничко образовање, Електротехника, Телекомуникације, Информатика и рачунарство.

Трајање програма:
14 сати (2 дана).

Број учесника у групи:
предвиђене су групе од 7 до 20 учесника.

Цена програма:
10.500 динара. За групе од 20 полазника одобрава се попуст од 25%.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **097**

Мобилне радио-комуникације

Аутори програма:
стручни тим Катедре
за телекомуникације
и обраду сигнала
Факултета техничких наука
из Новог Сада на челу са
проф. др Владимиром Милошевићем.

Координатор:
Дејан Немец, дипл. инж, ФТН
Трг Доситеја Обрадовића 6
21000 Нови Сад
тел: 021/475-00-12
факс: 021/450-028
e-mail: ct@uns.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
ФТН, Универзитет у Новом Саду.

Реализатори програма:
проф. др Владимир Милошевић,
доц. др Емил Шећеров,
дипл. инж. Дејан Немец.

Циљ програма:
упознавање учесника са достигнућима савремених комуникационих технологија са посебним освртом на системе мобилних радио-комуникација.

Теме које се обрађују
Програм Мобилне радио-комуникације обухвата разрађен план извођења обуке и то: конвенционалне функционалне системе радио-веза, радио-системе са транкингом (TETRA), пејџинг системе, јавне ћелијске мобилне системе (GSM), дигиталне бежичне системе (DECT), бежичне рачунарске мреже (WLAN), сателитске мобилне системе, глобалне системе за позиционирање (GPS) и трећу генерацију јавних мобилних система (3G – UMTS).

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа који образују ученике на предметима: Техничко образовање, Електротехника, Телекомуникације, Информатика и рачунарство.

Трајање програма:
14 сати (2 дана).

Број учесника у групи:
предвиђене су групе од 7 до 20 учесника.

Цена програма:
9.450 динара. За групе од 20 полазника одобрава се попуст од 25%.

ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

БРОЈ: **098**	*ИЗБОРНИ*

Философија са етиком

Аутор програма:
Олга Вучић,
професор философије и логике
у Медицинској школи „Београд“,
Делиградска 31, Београд
тел: 011/ 2186-785

Координатор:
Ружица Станић
Булевар АВНОЈ-а 39
11070 Нови Београд
тел; 064/ 4500-158
e-mail: stanic@net.yu

Институције које подржавају програм:
Министарство просвете и спорта,
Српско философско друштво и
Одељење за философију Философског факултета у Београду.

Реализатори програма:
Олга Вучић, Снежана Багас.

Циљеви програма:
Програм Философија са етиком има теоријски циљ, стицање хуманистичких знања, као и практичан циљ - утицај на формирање личности и свест о слободи избора. Да би се остварили ови циљеви, нужно је из философских теорија извести етичке концепције и то на теоријском, практично-моралном и нормативном плану. Развијање свести и савести, подстицање на размишљање и аргументацију у одбрани сопствених ставова у односу на важна питања која се увек поново постављају како у животу тако и свакој професији, а односе се на вредност човека као човека, као и на вредност људског живота, као и свест о последицама које произилазе из одређених поступака људи. На крају, од виталног интереса за здравствену струку је да запослени у њој схвате значај позива за који су се определили, да прихвате морални кодекс професије и да га у потпуности примењују јер сваки други облик рада у тој хуманој струци значи деградацију и човека, и ове професије, и здравственог радника. Да професори примене нове наставне технике којима ће се ученици у свим облицима рада активирати на часовима философије са етиком.

Теме које се обрађују:
Увод у философију и етику са делом који се односи на човека као предмет етике; Историја философије и етике уз истицање главних етичких теорија; примењена етика која обухвата теме које се обрађују у облику дебата: из области моралних аспеката здравственог позива: Упоредна анализа Хипократове заклетве и Женевске конвенције; из области нормативне етике: Истинољубивост или лаж; Самоубиство, његова моралност и рационалност; Дискриминација (класна, политичка, етничка. расна. полна, етичка); из

области биомедицинске етике: Еутаназија или природна смрт; Да ли је абортус морално оправдан; О лекарској тајни (право пацијента на приватност); Да ли пацијенту треба рећи истину; Биоинжењеринг, генетска истраживања; Да ли је клонирање морално оправдано; Светост живота, смрт и зло; Смрт и смисао живота.

Циљна група:
Програм је намењен професорима филозофије у средњим школама и професорима и наставницима здравствених струка у медицинским школама.

Трајање програма:
Три семинара по два дана (субота и недеља). Трајање семинара за један дан је 6 сати (пре и после подне). За два дана то је 15 сати, а за 3 викенда то је 40 сати рада од 10 до17 сати. Поред тога потребно је 15 сати припрема нових наставних јединица и посета часовима, што представља укупно 60 часова стручног усавршавања по програму ЕРР техника рада. (ЕРР технике рада се примењују на семинару „Читањем и писањем до критичког мишљења“.)

Број учесника у групи:
до 20 учесника.

Цена програма:
1.734 - 2.412 динара.

БРОЈ: **099**	*ОБАВЕЗАН*

„ДИАЛЕГО“ - филозофија у средњој школи

Аутори програма:
Гордана Дражић,
стручни консултант;
Јадранка Пешти,
наст. филозофије у Средњој школи „Милева Марић“ у Тителу;
Иван Финк, наст. филос.
у Карловачкој гимназији;
Слободан Лисица, наст. филос.
у Гимназији у Зрењанину;
Дамир Малешев, наст. филос.
у Гимназији „Исидора Секулић“
у Новом Саду;
Слободанка Ћук, наст. филос.
у Средњој школи „Светозар Милетић“ у Новом Саду.

Координатор:
Јадранка Пешти
Главна 7 и 9, 21240 Тител
тел: 021/ 860-450
факс: 021/ 860-450
e-mail: jadrana-p@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Средња школа „Милева Марић“, Тител.

Реализатор програма:
тим „Дијалего“.

Циљеви програма:
стручан развој наставника филозофије – теоријски (филозофски) и њихово педагошко - психолошко и методичко усавршавање; подстицање аналитичко-истраживачке делатности наставника филозофије и јавна презентација њихових резултата; стварање услова у којима је могуће вршити самопроцењивање властитих укупних постигнућа на стручном плану.

Теме које се обрађују:
Колоквијум увек има три дела: Савремена мисао (нови путеви образовања; сусрет са филозофом); Теоријско-практичне поуке везане за реализацију наставних садржаја (саопштење практичара, презентација аналитичко-истраживачких радова); Идеја и остварење - практичан рад.

Циљна група:
професори филозофије из гимназија, стручних и уметничких школа.

Трајање програма:
Колоквијум траје три дана. Број сати рада је 19. Временски распоред - петак од 15 до 20 сати, субота од 9 до 13 сати и поподне од 15 до 21 сат, недеља од 9 до 13 сати.

Број учесника у групи:
Оптималан број је 30 учесника. Минималан број је 20, а максималан 35.

Цена програма:
3.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **100**

Управљање наставним процесом у основној школи

Аутори програма:
проф. др Ивица Радовановић,
проф. др Вељко Банђур,
проф. др Александар Јовановић,
др Светлана Леви,
мр Вера Радовић.

Координатор:
проф. др Ивица Радовановић
Краљице Наталије 43, Београд
тел: 011/2686-787; факс: 011/2641-060
e-mail: ivica.radovanovic@uf.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Учитељски факултет у Београду.

Реализатори програма:
предавач; административно и техничко лице; експертски тим; евалуациони тим: експерти из области музичке педагогије, психолог, педагог, наставник

Циљеви програма:
стицање функционалних знања из научне организације педагошког рада, умећа вођења, руковођења, координирања, комуницирања и умешног наступа у разним облицима јавног манифестовања, деловања и понашања; подизање нивоа оспособљености учитеља и наставника за управљање радом у разреду и школи, за активно учествовање у раду на развоју наставног плана и програма; развој лидерских вештина и способности управљања учитеља и наставника у основној школи; унапређивање методологије истраживања у области управљања процесом образовања и стручног усваршавања наставника у основној школи.

Теме које се обрађују:
Управљање променама у школи; Планирање рада и одлучивање у школи; Умеће комуникација и конфликти.

Циљна група:
учитељи и наставници у основној школи.

Трајање програма:
Време трајања у сатима ефективног рада (не рачунајући паузе) и данима: 16 сати, односно 2 радна дана.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
Цена по ученику је 5.000 динара. Она укључује: предавања, дидактички материјал, административне трошкове и техничке услове.

БРОЈ: **101**	*ОБАВЕЗАН*

Менаџмент у образовању – како управљати новом школом I?

Аутори програма:
професори и сарадници Факултета организационих наука, Завода за вредновање квалитета васпитања и образовања, Филозофског и Учитељског факултета, Завода за информатику и Интернет и експерт из иностранства.

Координатори:
проф. др Мирјана Дракулић
Факултет организационих наука
11000 Београд, Јове Илића 154;
тел: 395-0854, 249-3492
факс: 395-0854
e-mail: mirjanad@fon.bg.ac.yu
dmirjana@afrodita.rcub.bg.ac.yu

проф. др Невенка Жаркић- Јоксимовић
Факултет организационих наука
11000 Београд, Јове Илића 154;
тел: 249-3492
факс: 246-1221
e-mail: radaks@fon.bg.ac.yu

Гордана Чапрић
Завод за унапређење квалитета образовања и васпитања
11000 Београд, Фабрисова 10;
тел: 206-7000
e-mail: gcapric@ceo.edu.yu

Институције које подржавају програм:
Факултет организационих наука,
11000 Београд, Јове Илића 154 и
Завод за унапређење квалитета образовања и васпитања, 11000 Београд, Фабрисова 10.

Реализатори програма:
проф. др Весна Миличевић,
др Невенка Жаркић-Јоксимовић,
др Снежана Lawrence,
проф. др Шефика Алибабић,
др Славко Каравидић,
спец. Снежана Клашња,
проф. др Винка Филиповић,
проф. др Мирјана Дракулић,
проф. др Биљана Требјешанин,
проф. др Драгана Бечејски Вујаклија,
доц. др Радмила Јаничић,
мр Ратимир Дракулић,
мр Марија Кујачић,
мр Славица Цицварић,
мр Тања Милић,
мр Весна Дамјановић,
Гордана Чапрић,
Ана Никодијевић,
Милица Џодан,
Јелена Најдановић-Томић,
Тијана Андрић.

Циљеви програма:
Основни циљ је информисање, формирање основног корпуса знања из менаџмента неопходног за управљање модерном, динамичном и ефикасном школом која је усмерена ка светским трендовима у образовања. Развијеним земљама образовање пружа највећу компаративну предност и представља кључни чинилац развоја друштва заснованог на знању, те ови концепти, који се у њима одавно примењују, треба да се примене и код нас. Специфични циљеви су везани за подизање компетенција руководилаца образовних установа, унапређивање њихових менаџерских вештина и оспособљавање за примену посебних алата.

Теме које се обрађују:
Програм семинара обухвата следеће теме: Специфичности менаџмента у образовању; Држава и образовни систем; Управљање образовним процесом; Управљање школом – искуства других земаља; Систем финансирања образовања; Финансијски аспекти образовања; Маркетинг у образовању; Руковођење и мотивација у образовним установама; Пројектима до средстава; Информационо-комуникационе технологије у образовању и заштита података; Управљање ресурсима у образовању; Одговоран менаџер у образовању. У семинару се презентирају и следеће менаџмент вештине: изградња тимова и презентовања.

Циљна група:
Семинар је намењен свима који се баве управљањем у образовним установама. Треба да га похађају директори, помоћници директора, секретари, стручни сарадници (педагози, психолози, андрагози), чланови школских одбора, шефови рачуноводстава образовних установа, начелници школских управа и остали запослени у образовању.

Трајање програма:
Семинар траје 3 (три) дана са укупним фондом од 24 (двадесет четири) сата.

Број учесника у групи:
до 35 учесника.

Цена програма:
Цена од 13.000 динара по учеснику укључује: ПДВ, ауторске хонораре за предаваче, припрему и умножавање наставних материјала, послужење током семинара, штампање сертификата.

БРОЈ: **102**	*ИЗБОРНИ*

Идентификација и израда пројекта

Институција која подржава програм:
Млекарска школа са Домом ученика „Др Обрен Пејић“ из Пирота.

Реализатори програма:
Вучићевић Милан,
Манчић Александар,
Јовановић Драгана,
Николић Драган.

Аутори програма:
Вучићевић Милан – екстерни носилац промена, Манчић Александар – интерни носилац промена, Јовановић Драгана – кординатор школске комисије.
Аутори су прошли програм обуке у оквиру CARDS програма и као тим за дисеминацију реализовали предвиђене активности.Од школске 2002/03 . год. држе наставу у огледним одељењима Млекарске школе. Учесници и реализатори су више пројеката из области образовања и привреде.

Кординатори:
Вучићевић Милан
Николе Пашића 173, 18300 Пирот
e-mail: pimleksko@ ptt.yu
тел: 010/311-258; 064/196-5010
факс: 010/311-258

Циљеви програма:
Идентификација и израда пројекта је дводневни програм намењен наставницима школа и део је општег програма усавршавања наставника у оквиру реформе образовања.
Основни циљ ове обуке је оспособљавање наставника да идентификују и израде пројекте по стандардима ЕУ, чиме ће унапредити образовно – васпитну праксу у својим школама.
Програм оспособљава полазнике за идентификацију идеја за писање пројеката, за израду стабла проблема, даје основна начела анализе логичког оквира и израду матрице логичког оквира, упућује полазнике у циклус управљања временом и израде буџета.

Циљна група:
Програм је намењен стручном усавршавању запослених у образовању и васпитању.

Трајање програма:
16 сати, односно 2 радна дана.

Број учесника у групи:
минималан 10- 15, а максималан 20 -25.

Цена програма:
око 8.000 динара. У цену је урачунато: смештај и исхрана учесника, освежење за време пауза, накнада за трошкове релизаторима програма и израда сертификата.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **103**

Школа „Кућа квалитета“ Како управљати квалитетом у школи?

Аутори програма:
проф. др Шефика Алибабић и
проф. др Јован Филиповић.

Координатор:
Жаклина Богавац
Радослава Грујића 3, Београд
тел: 011/ 3443-569, 064/ 88-51-502
факс: 011/ 3443-448
e-mail: kultura@bozidaradzija.com

Институција која подржава програм:
НУ „Божидар Аџија“.

Реализатори програма:
др Шефика Алибабић, професор Филозофског факултета;
др Јован Филиповић, професор ФОН-а;
Соња Жарковић, педагог;
Сузана Живковић, педагог.

Циљеви програма:
Развијање и оснаживање компетенција директора школа, менаџмент тимова и наставника за успостављање система квалитета у школи и за управљање квалитетом што, је услов побољшања статуса школе и радних резултата наставника и ученика.

Теме које се обрађују:
Појам и суштина „квалитета“, „система квалитета“, TQM; Принципи менаџмента квалитетом; Примена стандарда у образовању (тумачење стандарда за пословање образовне институције – ISO 9000 и ISO 9001); Индикатори квалитета у образовању; „Отворена школа“ – „Кућа квалитета“:
- квалитет школе/организације/институције,
- квалитет образовног процеса у њој.
Нивои управљања системом INSET-а (In-service Education for Teachers) као примарним индикатором квалитета у образовању; Појмови сертификације и акредитације.

Циљна група:
директори школа, менаџмент тимови, наставници.

Трајање програма:
2 дана / 16 сати.

Број учесника у групи:
20 – 30.

Цена програма:
7.000 динара укључује: радни материјал, пропратни материјал, храну и напитке, хонораре за ауторе, реализаторе и организаторе, трошкове мониторинга.

БРОЈ: **104**	*ИЗБОРНИ*

Менаџмент у образовању, - пројекат унапређења управљања, руковођења и вођења у васпитно-образовним установама

Аутори програма:
проф. др Ђорђе Надрљански,
проф. др Драган Солеша.

Координатор:
проф. др Ђорђе Надрљански
Учитељски факултет у Сомбору
Подгоричка 4, 25000 Сомбор
тел: 025/22-030
факс: 025/26-461
e-mail: djnadrljanski@ucf.so.ac.yu

Институција која подржава програм:
Учитељски факултет у Сомбору.

Реализатори програма:
проф. др Ђорђе Надрљански, професор информатике Учитељског факултета у Сомбору;
проф. др Драган Солеша, професор информатике Учитељског факултета у Сомбору.

Циљеви програма:
Програм стручног усавршавања у области менаџмента у образовању треба да полазницима обезбеди неопходна знања и умећа у области савремене организације и управљања школом. Програмски садржаји су структурно и садржински компоновани тако да омогућују стицање знања и вештина у области савременог менаџмента у образовању.

Теме које се обрађују:
Високи потенцијал - истраживања у пракси; Лидер у предшколској установи и основној школи; Пројекат – менаџмент у образовању; Иновације, мреже у основним школама; Интеркултурални креативни рад са децом у настави у основним школама; Школска истраживања нових медија; Интегрисани персонални менаџмент; Презентација захтева квалитета у усавршавању директора; Тимско истраживање и његов утицај на лични развој; Фактори успешног увођења даљинског образовања; Организовање образовања уз знање менаџмента и образовања на даљину; Менаџмент и образовање; Концепцијске основе информационог система школе - модел информационог система; Информатика и функција директора школе; Школски прописи; Мала и акциона истраживања у школи; Програмирање и планирање рада школе; Праћење и вредновање педагошког рада школе.

Циљна група:
директори предшколских установа, основних и средњих школа.

Трајање програма: 30 часова / 6 дана по 5 часова.

Број учесника у групи: 10 до 15 учесника.

Цена програма:
15.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **105**

Новинарска радионица „Медијска свесност“

Аутор програма:
др Дубравка Валић Недељковић.

Координатор:
Снежана Нешовић
Нови Сад, Змај Јовина 4/II
тел: 021/42-42-46
тел/факс: 021/42-41-64
e-mail: snezana@novinarska-skola.org.yu

Институција која подржава програм:
Новосадска новинарска школа.

Реализатор програма:
Новосадска новинарска школа (ННШ).

Циљеви програма:
Општи циљ је едукација запослених у основним и средњим школама у области новинарства и разумевања медија. Семинар има за циљ да анимира школе и да продуби знања наставника, а тиме и ученика, о медијима и медијској култури. Програм је усмерен на стицање знања и вештина које омогућавају боље разумевање језика медија на школском нивоу, што ће допринети да школски медији раде професионалније. Активирање заинтересованих ученика и наставника за формирање секција и медијских радионица трајног карактера, односно за оснивање дечијих медијских издања. Потенцира се истраживачко новинарство са основама новинарске писмености и медијске анализе.

Теме које се обрађују:
Програм новинарске радионице „Медијска свесност“ обухвата следеће тематске области: општа знања из области комуникације; медијске жанрове; карактеристике штампаних медија, радија и телевизије; школски медиј и Интернет као медиј и креирање Web портала.

Циљна група:
запослени у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Један циклус семинара обухвата три једнодневна скупа (суботом) у трајању од по 7 радних јединица, што подразумева укупно 21 радни сат.

Број учесника у групи:
20-25 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику износи бруто 9.500 динара.

БРОЈ: **106**	*ОБАВЕЗАН*

Квалитет уџбеника и унапређивање компетенција наставника историје за избор, коришћење, евалуацију и стварање уџбеника

Аутори програма:
проф. др Иван Ивић,
др Ана Пешикан,
Слободанка Антић.

Координатори:
проф. др Иван Ивић
Бранкова 21а, Београд
тел/факс: 011/ 624-354
e-mail: eduforum@sezampro.yu
ivanivic@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Педагошки завод Војводине, Платонеум

Реализатори програма:
проф. др Биљана Шимуновић-Бешлин, проф. др Иван Ивић, др Ана Пешикан, Слободанка Антић.

Циљеви програма:
унапређивање компетенција наставника за коришћење, избор, евалуацију и стварање уџбеника.

Теме које се обрађују:
Начини коришћења уџбеника у процесу наставе/учења; Уџбеник и његова улога у наставном процесу (шта је уџбеник, коме је намењен); Квалитет уџбеника, параметри квалитета и стандарди квалитета; Коришћење стандарда квалитета уџбеника при компетентном бирању уџбеника (практичне вежбе); Коришћење уџбеничког текста у наставном процесу: дефинисање циљева часа; дефинисање улога и активности наставника; дефинисање активности ученика; анализа сагласности циљева часа и активности ученика; Коришћење неуџбеничких инструктивних материјала и других ресурса у циљу допуне уџбеника и побољшања ефикасности процеса учења; Израда сценарија за коришћење уџбеничког текста; Будуће активности у пројекту као целини.

Циљна група:
наставници историје.

Трајање програма:
базични семинар: 3 дана, дневно по 6,5-7 сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
12-25 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је дневно 2.000 динара и у њу су укључене следеће ставке: хонорар и путни трошкови за инструкторе (ако нису из места где се семинар одвија), припрему инструктивних материјала за рад и израду потврда о учествовању на семинару.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **107**

Философија са децом

Институција која подржава програм:
Центар за педагошко-психолошко
и методичко образовање студената,
Философски факултет у Београду.

Реализатори програма:
Радмила Гошовић, Љубица Бељански,
Весна Гошовић, Радмила Бранковић-Сатн,
Олга Васић, Загорка Аксентијевић,
Љиља Марјановић, Вера Оцић.

Аутори програма:
Радмила Бранковић-Сатн
(професор философије),
Радмила Гошовић
(професор философије),
Весна Гошовић
(професор опште књижевности
са теоријом књижевности).

Координатор:
Радмила Гошовић,
група Мост – удружење за сарадњу и
посредовање, Карађорђева 23/8
e-mail: mostovci@eunet.yu
gosovicr@eunet.yu
тел/факс: +381(0)11/ 262-8532
моб: 064/ 555-0625

Циљ програма:
Циљ програма Философија са децом је унапређивање васпитно-образовне праксе коришћењем метода философског истраживања у школама у Србији.

Теме које се обрађују:
Упознавање са програмом Философија са децом и његовим резултатима у образовању; Структура философског истраживања; Искуство философског истраживања кроз три вежбе са коришћењем различитих материјала као стимулуса и рефлексије на истраживања; Философско истраживање као образовна методика и разлике између философског истраживања и традиционалног подучавања; Улога фацилитатора у истраживању; Материјал за философско истраживање и начини његовог коришћења; Значај постављања питања; Заједница истраживача – принципи и пракса ; Улога и значај дијалога у учењу које је базирано на философском истраживању; Философија са децом у школи и ван ње – принципи и пракса; Евалуација философског истраживања са децом - неки поступци и идеје; Идеје учесника семинара о могућностима примене овог програма у пракси.

Циљна група:
Програм је намењен учитељима, наставницима, стручним сарадницима и студентима наставничких факултета који ће га примењивати у раду са ученицима основних и средњих школа.

Трајање програма:
Базични програм обуке траје 3 дана (18 едукативних сати).

Број учесника у групи:
Предвиђено је минимално 15, а максималнио 22 учесника у групи.

Цена програма:
Цена семинара по учеснику износи 3.100 динара за сва три дана. У ову цену су укључени: радни материјали, прилози и приручници за све учеснике, хонорари за тренере, трошкови организације и сви порези предвиђени законом.

БРОЈ: **108**	*ИЗБОРНИ*

Завичај – сагледајмо своју прошлост

Институција која подржава програм:
ОШ „20. Октобар“, Николинци.

Реализатори програма:
Олгица Лукач,
Родика Алмажан,
Снежана Огризовић,
Јонелиа Кожохар.

Аутори програма:
Олгица Лукач,
Родика Алмажан,
Снежана Огризовић,
Јонелиа Кожохар.

Координатор:
Олгица Лукач, проф. историје у
Хемијско – медицинској школи
у Вршцу и председник Друштва
љубитеља старине Растко Рашајски из
Вршца, Стеријина 113, 26 300 Вршац;
тел: 013/834-937 (лично),
- у Хемијско-медицинској школи
тел: 013/830-292, факс: 013/830-255;
- у ОШ „20. Октобар“ из Николинаца
тел: 013/ 655-135
моб. (директор школе): 064/139- 2202
факс: 013/ 655-288;
e-mail: rrol@yandex.ru

Циљеви програма:
упознавање наставника са могућностима примене модерне информационе технологије у креирању активне наставе; модернизација наставе историје, географије, ликовне културе путем примене информационих технологија; коришћење могућности да се путем изворне завичајне грађе обогате сазнања о сопственој прошлости и да се на основу документованог материјала изгради објективна слика о прошлости завичаја – могућност живљења у вишенационалној заједници различитог верског определења и предности стеченог искуства о суживоту различитих етничких заједница на једном истом простору. Професори историје, ликовне културе и географије ће новим сазнањима и разменом искустава постати активни чиниоци у креирању живих наставних садржаја који подлежу непрекидним променама и наставу чине покретачком и креативном.

Теме које се обрађују:
ИТ у функцији наставе; ППТ презентација и непосредна настава; Функција и примена географске и историјске карте; Завичајна грађа: фотографија – сведочанство времена.

Циљна група:
професори историје, географије и ликовне културе.

Трајање програма: 16 сати, односно 2 дана по 8 сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
минимални број учесника у групи 15, а максимални број учесника у групи 20.

Цена програма:
4.500 динара по учеснику дневно: обрада и штампање материјала за учеснике семинара; обрађени CD са примерима из рада у току семинара за учеснике семинара; ужина и освежење за учеснике семинара; набавка учила за ОШ „20. Октобар“ из Николинаца; дневнице за предаваче; дневнице за послужитеља.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **109**

Летња академија Апацаи-историја и хунгарологија

Аутор програма:
Дулка Андор.

Координатор:
Дулка Андор
26363 Јевремовци
тел: 013/ 866-262
e-mail: andor.d@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Удружење просветних радника Мађара у Војводини.

Реализатори програма:
Пал Тибор, Хожа Ева, Ланц Ирен, Балаж Геза, Биро Золтан, Добровић Михаљ, Белаг Рожа, Закар Петер, Сакај Шандор, Ацел Петра, Миња Карој, Деде Ева

Циљеви програма:
професионално усавршавање радника у просвети; упознавање стручне јавности са новијим и актуелним кретањима у одређеним научним областима од најкомпетентнијих предавача у одређеној тематици; уношење новог грађанског духа и начина тумачења историјске, књижевне и лингвистичке тематике, који нису оптерећени идеолошким предрасудама које су карактерисале другу половину 20. века.

Теме које се обрађују:
1. Југоисточна Европа и Европска унија – изгледи и шансе (уводно предавање); 2. Аустро--Угарска и Србија у 19. веку; 3.Судбинска поезија Јожефа Атиле; 4. Инквизиција у средњем веку и у модерној демагогији; 5. Прекидање теме на часу (педагогија); 6. Психолошки приступ анализи песама песника 20. века у основнм и средњим школама; 7. Компетентност у настави – са освртом на међународни пројекат ПИЗА 2006.; 8. Превенција од дроге и алкохола – како препознати симптоме (психологија); 9. Појава либерализма и њен значај у Европи; 10. Револуција 1848. и рат за националну слободу Мађара; 11. Животно дело Арањ Јаноша; 12. Значај реформације у Ердељу у настанку грађаске свести.

Циљна група:
просветни радници: учитељи, наставници и професори мађарског језика и историје, и сви остали које горе наведене теме могу заинтересовати. По досадашњој пракси, последњих 5 година око 10% пријављених на семинару били су просветни радници који нису припадали горе наведеним циљним групама.

Трајање програма: 24 сата / 5 дана.

Број учесника у групи: од 17 до 40 учесника.

Цена програма:
Семинар укључује путне трошкове учесницима од места боравка до места семинара и назад, смештај и исхрану, учешће у факултативним програмима (разгледање града са водичем и екскурзија), путне трошкове и хонораре за предаваче и њихов смештај (по потреби), хонорар аутору и организатору семинара. Цена по учеснику зависи од броја пријављених, односно о броју учесника на семинару, а по процени је 3.800 динара.

БРОЈ: **110**	*ИЗБОРНИ*

Историја – учитељица живота

Аутори програма:
Живадин Дисић, професор историје,
Татјана Живановић, дипл. психолог.

Координатор:
Живадин Дисић, професор историје,
Ниш, Цвијићева 14 в
e-mail: diske7@EUnet.yu
тел: 018/510-085; моб: 063/701-55-83

Институција која подржава програм:
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању у Нишу.

Реализатори програма:
Живадин Дисић, професор историје; Татјана Живановић, дипломирани психолог; Марија Ћирић, дипломирани економиста.

Циљеви програма
Општи циљ: подизање квалитета наставе историје кроз праћење и примену савремених светских трендова у области наставе историје.
Специфични циљеви: подстицање унутрашње мотивације ученика и наставника за изучавање наставе историје; подстицање ученика да размишљају, доносе закључке и развијају критичко и креативно мишљење у односу на свакодневне појаве и догађаје у школи, граду, околини, држави, свету; неговање културе мира.

Теме које се обрађују:
Коришћење историјских извора; Критичко посматрање историјских извора; Коришћење литературе и Интернета; Критичко посматрање информација из медија; Историјски албум: праисторија, стари век, нови век; Историја и ја; Однос мушкарац- жена кроз историју; Жене и деца у рату; Историја и нараторство; Право питање-прави задатак; Различитости, богатство, благо; Ја као историјска личност; Партиципација у школском и актуелном јавном животу.

Циљна група:
професори и наставници историје основних и средњих школа, наставници разредне наставе (учитељи), директори и стручни сарадници.

Трајање програма:
3 дана по 8 сати ефективног рада (могућа је и другачија динамика рада).

Број учесника у групи:
20-22 учесника.

Цена програма:
3.900 динара по ученику (у цену нису урачунати путни трошкови, трошкови исхране, потрошног материјала и трошкови пореза).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **111**

Како предавати социологију на занимљив и савремен начин

Аутори програма:
др Данијела Гавриловић,
мр Горана Ђорић,
Филозофски факултет, Ниш,
СГ Социологија

Координатор:
др Данијела Гавриловић
Филозофски факултет, Ниш,
СГ Социологија,
Ћирила и Методија 2, 18000 Ниш;
тел: 018/ 588-083, 064/ 831-2503
e-mail: dani-g@bankerinter.net

Институција која подржава програм:
Филозофски факултет у Нишу,
СГ Социологија.

Реализатори програма:
доц. др Данијела Гавриловић, мр Горана Ђорић,
проф. др Драгана Захаријевски, мр Ненад Поповић.

Циљеви програма:
осавремењавање садржаја најновијим објашњењима, дебатама и резултатима емпиријских истраживања, пре свега друштвених феномена у непосредном окружењу ученика; осавремењавање методике наставе, пре свега у правцу интерактивне наставе, развијања вештина аргументације код ученика и оспособљавања за самостални рад у области прикупљања и презентовања информација; обезбеђивање континуитета обуке професора социологије кроз различите форме; осавремењавање начина оцењивања ученика.

Теме које се обрађују:
Увод у друштвено истраживање; Примена научног метода у социологији; Специфичност и карактеристике социолошког објашњења; Позитивистичка и интерпретативна социологија; Друштвено раслојавање и друштвена покретљивост – објашњења и показатељи; Економска неједнакост у савременом и српском друштву; Запосленост и незапосленост у савременом и српском друштву; Расподела моћи у савременом и српском друштву; Изборно понашање и анализа изборних резултата; Функције образовног система и школа као друштвена организација; Објашњења неједнаког успеха у образовању; Полне улоге у породици; Насиље у породици – различита објашњења; Девијантно понашање; Сукоб цивилизација; Друштвена учења различитих религија; Културне потребе, навике и укуси грађана Србије; Друштвена конструкција идентитета.

Циљна група:
професори социологије у средњим школама.

Трајање програма:
60 сати.

Број учесника у групи: 15-20 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (24 часа обуке; простор, опрема и материјали за наставу; освежење).

БРОЈ: **112**	*ОБАВЕЗАН*

Подршка настави историје

Аутори програма:
Сања Ристић,
Биљана Стојановић.

Координатор:
Зоран Стојановић
11000 Београд, Костолачка 41
тел: 063/ 349-514
e-mail: duga-co@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Министарство просвете и спорта Републике Србије, Друштво историчара Србије „Стојан Новаковић“, Агенција за пружање услуга DUGA-CO.

Реализатори програма:
Сања Ристић, Бранка Бечановић, Милка Стевић и Слађана Симић.

Циљеви програма
Општи циљ програма: унапређивање наставе историје и професионално оспособљавање наставника.
Специфични циљеви програма: упознавање наставника са начинима предавања осетљивих тема у настави историје; упознавање наставника са наставом историје у Европи, посебно у државама југоисточне Европе; оспособљавање наставника да формулишу циљеве и резултате наставе историје и да изврше избор садржаја помоћу којих ће остварити дефинисане циљеве и постићи резултате; оспособљавање наставника да у складу са важећим наставним програмом користе постојеће уџбенике.

Теме које се обрађују:
Настава историје у европским државама; Осетљиве теме у настави историје; О циљевима: веза циљева образовања и општих циљева наставног предмета историја; Општи циљеви предмета историја и њихова повезаност са циљевима предмета историја у појединачним разредима; О важности дефинисања резултата учења и њиховој повезаности са циљевима и садржајима; Уџбеник и друга наставна средства у настави историје.

Циљна група:
наставници историје основних и средњих школа (гимназија и средњих стручних школа).

Трајање програма:
Ефективан рад подразумева 8 сати рада у току једног дана. Планом је планирано да семинар траје два дана, односно 16 сати ефективног рада.

Број учесника у групи за један семинар:
Најмањи број учесника је 20, а највећи 30.

Цена програма:
Цена по учеснику за два дана износи 5.500 динара и укључује: организационо-техничке послове, материјал за учеснике семинара, материјал за семинар, освежење и ручак за учеснике, предаваче и водитеље семинара и хонораре за предаваче.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **113**

Менаџмент

Аутор програма:
проф. др Мирјана Петковић

Координатор:
мр Ана Алексић
тел: 011/ 3021-013

Институција која подржава програм:
Економски факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
професори Економског факултета Универзитета у Београду,
Катедра за пословну економију и менаџмент.

Циљеви програма:
Менталне промене су најделикатније од свих промена (у друштву и код појединаца) јер захтевају когнитивне напоре људи који су се нашли у ситуацији да напуштају многе научене садржаје, усађене у њиховим менталним шемама, на основу којих су запослени формирали своје ставове и системе вредности, креирајући тако и своје понашање. Образовне институције и људи који у њима раде имају значајну улогу и посебну друштвену мисију да за нове услове „креирају нови производ“. Да би то достигли, сами морају да уче, да иновирају своја знања како из струке тако и из технологије рада са запосленима и ученицима. Један од основних циљева програма јесте да се сви сегменти који учествују у активностима менаџмента у вези са радом и пословањем школе упознају са менаџмент активностима и менаџерским одлучивањем. За ефикасно и квалитетно управљање свим сегментима потребно је да се менаџмент школе упозна и са кључним ставкама у управљању финансијама, рачуноводственим стандардима и контролом пословања. Један од циљева семинара је и развијање лидерских вештина управљања, изградња тимског духа и иновативне културе у школи, као и упознавање са основама законске регулативе у стратешком и оперативном понашању директора школа.

Теме које се обрађују:
Теоријска обрада тема; Практични примери; Активно учешће полазника у настави.

Циљна група:
директори школа, помоћници директора, секретари школа, руководиоци пословних функција које постоје у школи, наставници који подлежу лиценцирању, појединци који су потенцијални кандидати за нове функције или послове у школи који до сада нису постојали, али се оцењује да би их требало увести у пословну активност и организациону структуру школе.

Трајање програма:
Укупан број сати програма је 20 часова (у току три дана интензивног семинара).

Број учесника у групи: Максималан број учесника на једном семинару је 20 полазника.

Цена програма:
Предвиђено је да у цену семинара буду укључени: настава, наставна средства, материјали које учесници семинара добијају након завршеног семинара.
(Напомена: у цену семинара нису укључени трошкови смештаја, исхране и превоза.)

БРОЈ: **114**	*ИЗБОРНИ*

Системи менаџмента квалитетом у складу са захтевима међународних стандарда

Аутори програма:
др Бато Камберовић,
др Драгутин Станивуковић,
др Војислав Вулановић,
др Никола Радаковић,
мр Владан Радловачки,
мр Драгољуб Шевић.

Координатор:
др Бато Камберовић
тел: 021/ 455-698
e-mail: its@iis.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Факултет техничких наука, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Бато Камберовић, др Драгутин Станивуковић, др Војислав Вулановић,
др Никола Радаковић, мр Владан Радловачки и мр Драгољуб Шевић.

Циљеви програма
Општи циљ програма је информисање руководства установе (школе или предшколске установе), професора, наставника, васпитача и стручних сарадника о сврси, потреби и ефектима усклађивања процеса рада у образовним установама са захтевима међународних стандарда које се односе на системе управљања квалитетом (серија стандарда ISO 9000).
Специфични циљ програма је упознавање наставника, васпитача, професора и сарадника у основним и средњим школама и предшколским установама са захтевима серија стандарда ISO 9000 и начином примене и тумачења тих захтева у процесима рада у наведеним установама.

Теме које се обрађују:
Развој и сврха управљачких стандарда серије ISO 9000 - општи аспект; Систем управљања (менаџмента) квалитетом; Одговорност руководства; Управљање ресурсима; Реализација образовног процеса; Мерење, анализе и побољшавања.

Циљна група:
Програм обуке је намењен руководству установе и свим професорима, наставницима, васпитачима и стручним сарадницима који би били укључени у увођење система менаџмента квалитетом.

Трајање програма:
2 дана / 10 сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
Програм обуке је намењен за групу од 30 до 40 учесника из једне или више установа.

Цена програма:
Цена по учеснику износи 4.800 динара, односно 2.400 динара по дану.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **115**

Како предавати философију у средњим школама

Аутори програма:
др проф. Света Стојановић,
др проф. Јован Аранђеловић,
Миле Савић и
проф. Олга Вучић.

Координатор:
Бранка Вуковић
11000 Београд, Хиландарска 2
тел: 011/ 321-1524, моб: 064/861-3110

Институција која подржава програм:
Философска школа Фелих ромулиана, Одељење за филозофију Филозофског факултета у Београду, Српско философско друштво, Министарство за науку и заштититу животне средине и Министарство просвете.

Реализатори програма:
др проф. Јован Аранђеловић, проф. Олга Вучић.

Циљ програма:
стручно усавршавање средњошколских професора.

Теме које се обрађују:
Порекло и ауторитет норми и њихова примена, Норме између универзализма и контекстуализма; Усуд кибернетичког преображаја света; Представљање дела Михаила Ђурића; Просветитељски пројекат и његова историјска реализација; Експланаторни јаз философије духа; Јавна употреба ума као легитимацијско начело; Идеје и начела истраживања Платонове онтологије; О просветитељству; Положај философије у српској култури; Како у средњим школама очувати и приближити философију ученицима; Моралне норме и њихово важење; Ајнштајнова теорија релативитета; О животном значају философије, а не њених стваралаца; Представљање философског опуса Јована Аранђеловића; Оправданост узимања живота? Филозофска заснованост расправе о глобалној етици.

Циљна група:
средњошколски професори (гимназија и средњих стручних школа).

Трајање програма:
30 сати.

Број учесника у групи:
од 10 до 20 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је потпуно покривена.

ПРИРОДНЕ НАУКЕ

БРОЈ: **116**	*ОБАВЕЗАН*

Семинар за наставнике и васпитаче „Свет око нас и ми у њему I“

Аутори програма:
Владимир Ненезић,
Народна опсерваторија
Астрономског друштва
„Руђер Бошковић“, Београд;
Александар Оташевић,
Народна опсерваторија и
Планетаријум Астрономског
друштва „Руђер Бошковић“, Београд;
Милан Јевтовић,
Књажевачка гимназија, Књажевац;
Јовица Милисављевић,
Математичка гимназија, Београд.

Институције које подржавају програм:
Математичка гимназија, Београд;
Књажевачка гимназија, Књажевац.

Координатори:
Милан Јевтовић
Моше Пијаде 2/7, 19350 Књажевац
тел: 064/ 246-7483
e-mail: jevtmil@yahoo.com
Александар Оташевић
Народна опсерваторија Калемегдан
Горњи град 16, 11000 Београд
тел: 011/ 303-2133
e-mail: a_otasevic@yahoo.com

Реализатори програма:
Владимир Ненезић, Александар Оташевић, Милан Јевтовић, Јовица Милисављевић.

Циљеви програма:
проширити ниво знања полазника из области астрономије и других природних наука и познавања непосредног животног окружења; оспособити полазнике за активно посматрање космоса и непосредног природног окружења; оспособити полазнике за реализацију одређених програма у својим школама, вртићима и локалној средини из области астрономије и других природних наука и познавања непосредног природног окружења; унапредити квалитет наставе природних наука и подићи ниво оперативности наставника природних наука; оспособити полазнике за теренски рад; успоставити суштинске и садржинске везе између предмета природних наука; указати на то да су стечена знања из једног предмета примењива у контексту других предмета.

Теме које се обрађују:
Препознавање небеских тела, појава и њихово тумачење; Методика астрономских посматрања и практичан астрономски рад; Сунце, извор живота; Метеорологија и клима; Месец и последице његовог деловања на Земљу; Особености теренског рада; Појаве и процеси у животној средини (озонски омотач, киселе кише, вулкани, земљотреси, космичка прашина); Инструменти, њихово коришћење, конструкција једноставнијих.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници природних наука у основним и средњим школама .

Трајање програма: 26 сати / три дана.

Број учесника у групи: 20 учесника.

Цена програма: 8.800 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **117**

Огледи и проблемско учење у настави света око нас и природе и друштва

Институција која подржава програм:
Педагошки факултет у Сомбору,
Подгоричка 4, 25000 Сомбор;
тел: 025/ 22-030, 025/ 460-595

Реализатори програма:
проф. др Јово Малешевић,
проф. др Бранислав Грдинић,
мр Наташа Бранковић, Марија Бошњак.

Циљеви програма:
Основни циљ програма је стручна едукација наставника (учитеља) на пољу креирања, обликовања и примене савремених модела наставне организације рада у предметима свет око нас и природа и друштво (садржаји о природи) ради повећања ефикасности разредне наставе природе.

Теме које се обрађују:
Савремени приступ огледу у настави природе од I до IV разреда; Систем проблемске наставе у предметима свет око нас и природа и друштво – моделовање наставних часова; Облици диференцијације и индивидуализације наставе света око нас и природе и друштва – конкретизација путем актуелних наставних садржаја; Терминолошко-појмовне неадекватности у програмским садржајима наставе света око нас и природе и друштва.

Циљна група:
учитељи (наставници и професори разредне наставе) и студенти учитељских факултета.

Трајање програма:
16 радних часова или два дана.

Број учесника у групи:
минимум 20 учесника, а максимум 60 учесника.

Цена програма:
5.000 динара и то укључује следеће: учешће у семинару и радне материјале.

Аутори програма:
проф. др Јово Малешевић,
редовни професор Педагошког факултета у Сомбору,
проф. др Бранислав Грдинић,
редовни професор Педагошког факултета у Сомбору,
мр Наташа Бранковић, асистент на Педагошком факултету у Сомбору,
Марија Бошњак, сарадник на Педагошком факултету у Сомбору.

Координатор:
мр Наташа Бранковић
Педагошки факултет
Подгоричка 4, 25000 Сомбор
тел: 025/ 22-030; 025/ 460-595
064/ 325-111-5
e-mail: natasa.brankovic@ucf.so.ac.yu

БРОЈ: **118**	*ОБАВЕЗАН*

Семинар о настави природних наука за учитеље

Аутори програма:
др Душанка Обадовић,
др Мирјана Сегединац.

Координатор:
др Душанка Обадовић
ред. проф. ПМФ-а
тел: 021/ 485-28-09
e-mail: obadovic@im.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет, Департман за физику и Департман за хемију из Новог Сада.

Реализатори програма:
др Душанка Обадовић, др Мирјана Сегединац, Вера Бојовић, др Дарко Капор, др Милица Павков, др Божидар Вујичић, мр Маја Стојановић.

Циљеви програма:
Општи циљеви програма: стручна едукација учитеља из физике и хемије, у циљу реализације садржаја природних наука у оквиру предмета свет око нас, природа и изборног предмета рука у тесту – откривање света; обезбеђивање елементарних знања из физике и хемије, у циљу реализације интегрисаних садржаја наведених предмета.
Специфични циљеви програма: упознавање наставника са тематским приступом настави, који омогућује ученику поступност (од простијег ка сложенијем) у усвајању нових појмова применом различитих метода у настави, са акцентом на усвајање концепта научног метода; обука учитеља како да самостално припреме и изведу са ученицима низ демонстрационих огледа, као и једноставних огледа типа «уради сам».

Теме које се обрађују:
У оквиру предложеног програма биће обрађене теме везане за интегрисану наставу природних наука (физике и хемије), чија реализација укључује уводна предавања Кретање – шта треба знати из физике, Увођење једноставних експеримената типа «уради сам», као и научног метода у свакодневну школску праксу. Садржаји појединих тема, везани су за наставне програме од I до IV разреда основне школе.
Предвиђене су следеће теме: Особине материјала – механичке особине (тврдоћа, кртост, еластичност...); Особине материјала – електричне и магнетне; Особине материјала – термичке особине.

Циљна група: учитељи основних школа.

Трајање програма:
Предвиђени су једнодневни семинари (суботом) у трајању од 8 сати, сваки посвећен једној од наведених тема. Семинари ће се одржавати сваког другог месеца, почевши од октобра 2006. године. Укупно трајање програма у току једне школске године је: 24 сата (три пута по осам сати).

Број учесника у групи: минимално 15, а максимално 20.

Цена програма:
Цена по учеснику за један дан (8 сати) износи 3.000 динара, а укључује: накнаду за штампан материјал (око 20 страна припремљених једноставних експеримената из физике и хемије), фасцикле, нотесе, оловке, материјал за експерименте, ручак за учеснике семинара и освежавајуће напитке.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **119**

Пројекат Рука у тесту: како кроз експериментални приступ приближити науке и технологије ученицима у предшколском и прва четири разреда основне школе

Аутор програма:
Стеван Јокић,
Институт за нуклеарне науке Винча
П.О.Б. 522, 11001 Београд
тел/факс: 2455-041
e-mail:sjokic@vin.bg.ac.yu

Координатор:
Стеван Јокић,
Институт за нуклеарне науке Винча
П.О.Б. 522, 11001 Београд
тел/факс: 2455-041
e-mail: sjokic@vin.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Институт за нуклеарне науке Винча

Реализатори програма:
Стеван Јокић, Љиљана Јокић, Вера Бојовић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је припрема ученика за друштво засновано на знању и укључивање свих релевантних актера: васпитача, наставника, родитеља, научника, педагога, локалних и регионалних заједница.
Специфични циљеви програма: кроз експериментални приступ у предавању наука, коришћењем ресурса који су на располагању, заинтересовати што је могуће већи број ученика и у најнеопремљенијим школама за науке и технологије; охрабрити наставнике да коришћењем Интернета представе своје иновације и у другим земљама; остварити бољу повезаност наставник-научник-педагог; упознавање са постојећим ресурсима; текстови о овом методу рада у Просветном прегледу; упознавање и помоћ при коришћењу сајта http://rukautestu.vin.bg.ac.yu; укључивање ОШ у међународне пројекте попут пројекта ЕРАТОСТЕН; представљање успешних педагошких иновација наставника на сајту http://rukautestu.vin.bg.ac.yu; прављење регионалних Web сајтова.
Предвиђена су кратка предавања, радионице базиране на ресурсима на српском језику датим у оквиру пројекта Рука у тесту;

Циљна група:
васпитачи, учитељи разредне наставе, деца у предшколском и прва четири разреда основне школе, као и наставници природних наука и технике у основним школама.

Трајање програма: 8 сати односно један радни дан.

Број учесника у групи:
30 учесника у радионицама. Могуће је истовремено радити са 3 групе ако буде толико заинтересовнаих.

Цена програма:
1.000 динара и укључује: радни матерјал за пленарна предавања и радионице; путне трошкове; ауторске хонораре за 2 реализатора са стране и једног члана тима из одговарајућег региона, плаћање непредвиђених трошкова, освежења са сендвичом.

БРОЈ: **120**	*ОБАВЕЗАН*

Активно учење у природним наукама

Аутори програма:
проф. др Иван Ивић,
Слободанка Антић,
проф. др Ана Пешикан,
проф. др Ратко Јанков.

Координатор:
проф. др Ратко Јанков
Хемијски факултет
Студентски трг 16, 11000 Београд
e-mail: rjankov@chem.bg.ac.yu
тел: (+381) 11/ 32-82-630
факс: (+381) 11/ 184-330

Институције које подржавају програм:
Српско хемијско друштво, Београд,
УНИЦЕФ канцеларија у Београду.

Реализатори програма:
проф. др Ратко Јанков, проф. др Драгица Тривић, Вера Муждека, Слободанка Антић.

Циљеви програма:
обука наставника природних наука за примену метода активног учења/наставе у пракси; даља разрада програма Активно учење у домену наставе природних наука, израда модела рада за ово специфично подручје и подизање мотивације наставника за рад.

Теме које се обрађују:
Реални услови школске праксе и реализација наставе природних предмета; Професионални идентитет наставника природних предмета, положај ученика у школи, поступци активирања ученика, улоге наставника, методе наставе/учења, едукативна радионица и њена примена у наставном процесу; Циљеви образовања и активна школа, природа природних предмета наспрам облика наставе, анализа првих искустава наставника у конципирању часова активног учења/наставе у природним наукама; Активности и улоге деце у активном учењу/настави; Анализа сценарија за час активног учења и вежба у анализи сценарија; Вежбе у изради сценарија, тимски рад у поступку анализе сценарија или изведене наставе, планирање даљег рада на АУН/ПН.

Циљна група:
наставници који предају природне предмете (хемију, биологију, физику) у основним и средњим школама.

Трајање програма:
број сати ефективног рада и број дана: базични семинар: 3 дана, дневно по 7 сати ефективног рада; супервизијски семинар: 2 дана, 12 сати рада; супервизијски семинар ИИ: 2 дана, 12 сати рада.

Број учесника у групи: 15-30 учесника.

Цена програма:
2.000 динара дневно по ученику и укључује: хонорар за инструкторе, путне трошкове и смештај за инструкторе, припрему и умножавање инструктивних материјала за рад и израду потврда о учествовању на семинару.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **121**

Методолошко осавремењавање и спознавање новина у настави природних наука

Институција која подржава програм:
Истраживачка станица Петница

Реализатор програма:
Нина Јевтић,
Радисав Голубовић,
Драган Тороман.

Аутори програма:
стручни тим ИСП-а у сарадњи са програмским комисијама, које чине стручњаци са универзитета у Београду, Нишу, Новом Саду и Крагујевцу, под надзором Стручног савета у чијем су саставу еминентни научни радници – професори универзитета, истраживачи, чланови САНУ.

Координатор:
Нина Јевтић
Истраживачка станица Петница
пош. фах 6, 14 104 Ваљево
тел: 014/24-13-10, факс: 014/24-12-12
e-mail: nina@psc.ac.yu

Циљеви програма:
стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетније извођење наставе биологије; стицање нових практичних и теоријских знања из биологије; унапређење наставе, начина предавања и повезивања са лабораторијским и практичним радом на терену, осавремењивање знања из области биодиверзитета бескичмењака, указивање на значај и очување биодиверзитета, значај биолошких збирки у настави биологије.

Теме које се обрађују:
Биодиверзитет – концепт; Биодиверзитет – значај и очување; Животињска ћелија и цитогенетика; Филогенија животиња; Биодиверзитет бескичмењака – свет и Балкан; Примена техника молекуларне биологије у истраживањима филогеније бескичмењака; Биолошке збирке – врсте и значај; Биолошке збирке – сакупљање, детерминација и организација материјала; Коришћење Интернетом; Проналажење најновијих сазнања/ концепата из области биологије на Интернету; Концепти биоинформатике; Приказ ресурсног центра за наставнике.

Циљна група:
Програми су намењени наставницима и професорима биологије у основним и средњим школама (гимназије, средње стручне школе).

Трајање програма:
24 ефективна радна сата у току 3 радна дана.

Број учесника у групи:
од 17 до 25 учесника.

Цена програма:
2.000 до 4.000 динара по дану програма + ПДВ и укључује трошкове наставе и пропратни материјал, као и смештај и исхрану за време трајања семинара.

БРОЈ: **122**	*ОБАВЕЗАН*

Наука у природи

Институције које подржавају програм:
Физички факултет БУ; „L'imagination" - Центар за развијање креативних способности деце, Београд.

Аутори програма:
Драгица Крвавац
(ОШ „Краљ Петар I"),
Јаблан Дојчиловић
(Физички факултет БУ),
Јасминка Королија
(Хемијски факултет БУ),
Вера Бојовић (ЗУОВ),
Драгана Богавац
(Учитељски факултет БУ).

Координатори:
Драгица Крвавац
Здравка Јовановића 99, Београд
тел: 063/360-776, факс: 011/2508-014
e-mail: limag@verat.net

Реализатори програма:
Драгица Крвавац, Јаблан Дојчиловић, Јасминка Королија, Вера Бојовић, Драгана Богавац

Циљеви програма:
да се наставници упознају са методама, облицима рада и наставним средствима које могу користити при реализацији садржаја природних наука у предметима свет око нас, рука у тесту - откривање света, животне вештине; да наставници добију шира знања из области природних наука која ће им омогућити да са ученицима постигну одређени ниво природно--научне писмености; да се наставници усмере како да повезују садржаје знања природних наука, да примењују принцип подједнаког уважавања свих научних података, да указују на условљеност и повезаност сазнања ових наука; да наставници развијају способност за стварање наставних ситуација у којима ће активности ученика бити разноврсне и истраживачке; да се наставници усмере како да подстичу интересовања деце везана за природне науке, развијају њихове интелектуалне и креативне способности, подучавају их вербалној комуникацији и социјалним вештинама.

Теме које се обрађују:
Кретање у природи; У свету електрицитета; Појаве у течностима и на течностима; Мерење и његов значај; Магнетне појаве; Јединство живе и неживе природе; Вода и њен значај; Да ли нас чула варају; У свету хемије - супстанце у природи и домаћинству (састав, особине, промене) и друге.

Циљна група:
наставници у разредној и предметној настави (наставници физике, хемије и биологије).

Трајање програма: 3 дводневна термина, укупно 45 сати стручног усавршавања.

Број учесника у групи: 20-25 учесника.

Цена програма:
3.000 динара по једном дводневном термину. Цена укључује: освежење у паузама (сок, чај, кафа), потрошни материјал за огледе и програм на CD-у.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **123**

Јединство природе - усавршавање просветних радника из природних предмета на мађарском језику

Аутор програма:
Мухи Бела, професор физике

Координатор:
Лехоцки Наталија
УПРМ, 21 000 Нови Сад
Ћирпанова 54
тел/факс: 021/ 548-259

Институција која подржава програм:
Удружење просветних радника Мађара у Војводини

Реализатори програма:
др Чанади Јанош, др Гужвањ Валериа, др Нађ Ласло, др Берењи Јанош, др Цекуш Геза, др Молнар Миклош, др Ридел Миклош, др Хертлеин Кароељ.

Циљеви програма:
упознавање струке са најновијим научним достигнућима у области природних наука, савремена методика наставе. Врхунски стручњаци директно преносе резултате својих истраживања педагошким радницима и скраћују пут до примене.

Теме које се обрађују:
Примена савремених резултата генетике и биотехнологије у пракси; Дарвинова теорија еволуције у светлу савремених научних достигнућа; Фотохемијске реакције - теорија и пракса; Визуелизација механизама органских реакција у настави; Новији резултати у аналитици неоникотиноидних инсектицида; Савремени индустријски роботи; Посета једној установи где се примењују индустријски роботи; Интернет и мултимедија у наставном процесу; Физича хемија – огледи и проблемски задаци; Примена компјутера у извођењу експеримената у физици; Огледи и прикладни експерименти из електротехнике и магнетизма; Таласна и физичка оптика кроз теорију и експерименте.

Циљна група:
наставници и професори природних наука (физике, хемије и биологије), учитељи разредне наставе.

Трајање програма: 24 сата ефективног рада (не рачунајући паузе) у току 3 дана.

Број учесника у групи:
минимални број учесника 25, а максимални 40.

Цена програма:
око 3.800 динара по учеснику. Цена семинара садржи путне трошкове од места пребивалишта до Новог Сада и назад, смештај, исхрану, учествовање у факултативним програмима – посете, културни садржаји и сл. Цена по учеснику зависи од кретања цена на тржишту и од висине хонорара предавача.

БРОЈ: **124**	*ИЗБОРНИ*

Улога просветних радника у научном описмењавању ученика

Аутор програма:
Ћирић Душан.

Координатор:
Ћирић Душан
Булевар Немањића 68/30, 18000 Ниш
e-mail: dusancir@yahoo.com
тел:(+381) 18 /531-418
мобилни: 064/691-195
факс: (+381) 18/534-290

Институције које подржавају програм:
Природно-математички факултет, Ниш; Центар за развој креативних способности младих, Ниш; Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ниш.

Реализатори програма:
Ћирић Душан, Глишин Ђорђе и Илић Ивана.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је мобилисати наставно-образовну заједницу за идеју научног описмењавања младих људи и представити напоре који се у развијеним земљама чине на том плану. Окупљање просветних радника око идеје научног описмењавања створило би нове односе у школским колективима и потребу да просветни радници раде тимски, како међусобно тако и са свим носиоцима процеса образовања и васпитања. Специфичан циљ програма је да се у интерактивном односу дође до примењивог модела процеса научног описмењавања те да се уђе у тај процес, користећи искуство и знање самих просветних радника. Тако би просветни радници на својим радним местима постали креатори реформи нашег школског система и носиоци процеса научног описмењавања, на тај начин они би повратили достојанство струке и свој ауторитет у друштву.

Теме које се обрађују:
Принципи научног описмењавања ученика; Појам научне писмености; Разумевање математике и природних наука; Решавање математичких и природнонаучних проблема; Програм обуке на компјутерима. Свака тема се обрађује са по пет часова.

Циљна група:
учитељи и наставници основних школа и професори средњих школа,

Трајање програма:
Програм усавршавања реализоваће се за три радна дана са фондом од осам плус осам плус четири часа дневно, односно 15 сати укупно.

Број учесника у групи:
25 - 30.

Цена програма:
3.600 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **125**

Семинар за наставнике и васпитаче „Свет око нас и ми у њему II“

Институције које подржавају програм:
Астрономско друштво „Руђер Бошковић“, Београд; Математичка гимназија, Београд; Основна школа „Јосиф Костић“, Лесковац.

Аутори програма:
Александар Оташевић (Народна опсерваторија и Планетаријум АД „Руђер Бошковић“, Београд), Јовица Милисављевић (Математичка гимназија, Београд), Милан Јевтовић (Основна школа „Јосиф Костић“, Лесковац), Ана Златановић (Планетаријум АД „Руђер Бошковић“, Београд).

Координатор:
Ана Златановић
АД „Руђер Бошковић“
Горњи град 16, Калемегдан
11000 Београд
тел: 063/60-17-17
факс: 011/30-321-33
e-mail: ana@adrb.org

Реализатори програма:
Александар Оташевић (Народна опсерваторија и Планетаријум АД „Руђер Бошковић“, Београд), Јовица Милисављевић (Математичка гимназија, Београд), Милан Јевтовић (Основна школа „Јосиф Костић“, Лесковац), Ана Златановић (Планетаријум АД „Руђер Бошковић“).

Циљеви програма:
проширити ниво знања полазника из области астрономије и других природних наука и познавања непосредног животног окружења; оспособити полазнике за активно посматрање космоса и непосредног природног окружења; оспособити полазнике за реализацију одређених програма у својим школама, вртићима и локалној средини из области астрономије и других природних наука и познавања непосредног природног окружења; унапредити квалитет наставе природних наука и подићи ниво оперативности наставника природних наука; оспособити полазнике за теренски рад; успоставити суштинске и садржинске везе између предмета природних наука; указати на то да су стечена знања из једног предмета примењива у контексту других предмета.

Теме које се обрађују:
Препознавање небеских тела, појава и њихово тумачење; Методика астрономских посматрања и практичан астрономски рад; Сунце – извор живота; Алтернативни извори енергије – Сунце и ветар као извори енергије; Метеорологија и клима; Месец и последице његовог деловања на Земљу; Особености теренског рада; Појаве и процеси у животној средини (озонски омотач, киселе кише, вулкани, земљотреси, космичка прашина); Инструменти, њихово коришћење и конструкција једноставнијих.

Циљна група:
непосредно: васпитачи, учитељи, наставници природних наука у основним и средњим школама; посредно: млади људи, пре свега ученици свих узраста.

Трајање програма:
Програм траје 16 сати, односно 2 дана.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 20, а максимални 30.

Цена програма:
Цена по учеснику износи 7.700 динара + ПДВ и она укључује: дводневно стручно усавршавање са издавањем сертификата на крају; штампани материјал и CD са пратећим материјалом; планетаријумску пројекцију у Београду; коришћење опреме, просторија, канцеларијског материјала; смештај, путне трошкове и дневнице реализатора семинара; послужење (сокови, кафа, кекс) у току трајања семинара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **126**

„Миленијумски циљеви УН – изазови животне средине и одрживог развоја“

Аутор програма:
мр Јован Ангелус

Координатор:
Тијана Спасић, дипл. биолог за заштиту животне средине и екологију
Синђелићева 7, 11000 Београд
тел/факс: 011/3442-975
e-mail: tsbionet@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Друштво за образовање одраслих; Завод за заштиту природе Србије и ECOLIBRI BIONET; Центар за очување биодиверзитета и одрживи развој.

Реализатори програма:
др Дмитар Лакушић, проф. др Лидија Амиџић , др Емилија Боти, инж. Елена Јанковић, прим. др Елизабет Пауновић, др Божидар Стојановић, инж. Бранислав Божовић, проф. др Ксенија Петовар, мр Јован Ангелус, др Илија Брчески, Марина Дрндарски.

Циљеви програма:
унапређење знања наставника основних школа о основним циљевима и задацима „Миленијумских циљева УН“ и „Декаде УН о образовању за одрживи развој 2005 – 2015“; стручна и педагошка припрема наставника за нови методолошки приступ и начела о образовању о одрживом развоју, која подразумева примену мултидисциплинарног и интердисциплинарног оквира (холистичког приступа и критичког односа према појмовима и знањима о животној средини и одрживом развоју) на ученике основних школа.

Теме које се обрађују:
Екологија и биолошка разноврсност; Заштита природе и заштићена природна добра; Енергија, глобалне промене и животна средина; Отпад као загађивач и сировина; Јавно здравље и животна средина; Стратешка процена животне средине и процена утицаја на животну средину; Одрживо коришћење природних ресурса и одрживи развој; Социјалне и економске импликације одрживог развоја; Начела и методе образовања о одрживом развоју; Штетне хемијске супстанце, хемијски ризици и управљање ризицима; Принципи, начини и методе организовања радионица за ученике виших разреда основних школа.

Циљна група:
наставници природних наука (биологије, географије, хемије, физике).

Трајање програма: два дана или 12 сати ефективног рада.

Број учесника у групи: 25 - 35 учесника по семинару.

Цена програма:
Цена по ученику је 18.500 динара (хонорар за предаваче, Енциклопедија животне средине и одрживог развоја, приручник који садржи текстове и Power Point презентације од сваког предавача, предавања и презентације урезане на CD-у, приручни материјал – блок са оловком, сертификат о одслушаном семинару, пиће за освежење и ручак).

БРОЈ: **127**	*ИЗБОРНИ*

Школа као партнер у заштити животне средине

Аутори програма:
Наташа Панић и Миланка Керкез.

Координатори:
Снежана Станковић
Дечји културни центар
Таковска 8, 11 000 Београд
тел: 32-37-360, факс: 32-34-941
e-mail: decebgd@eunet.yu
Наташа Панић
Завод за заштиту природе Србије
Др Ивана Рибара 91
11 070 Нови Београд
тел: 2093-857, факс: 2093-867
e-mail: natasa@natureprotection.org.yu

Институције које подржавају програм:
Завод за заштиту природе Србије и Дечји културни центар.

Реализатори програма:
Завод за заштиту природе и Дечји културни центар Београд.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за коришћење сазнања из области заштите животне средине, у контексту школе као дела локалне заједнице, и то на плану: подизања еколошке културе, заштите здравља, унапређења животног окружења и очувања природних добара како у локалној средини тако и у целој земљи.

Теме које се обрађују:
Еко-школа – савремени трендови у образовању младих; Улога музеја у наставном раду;Етика, образовање и законодавство у заштити животне средине; Заштита природе кроз концепт резервата биосфере; Врсте и карактеристике екосистема у Србији; Заштита влажних станишта; Воде Србије: хидрографски значај и фауна риба; Место и улога образовања у заштити и одрживом развоју природних добара.

Циљна група:
наставници биологије и географије.

Трајање програма:
22 сата / 3 дана.

Број учесника у групи:
25-40 учесника.

Цена програма:
3.000 динара. Цена подразумева материјале и све друге организационе трошкове. (С обзиром да је семинар финансијски покривен, учешће полазника на семинару је бесплатно.)

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **128**

Активна настава зоологије - како да настава зоологије постане савремена и занимљива

Аутори програма:
др Бригита Петров (руководилац),
др Вера Николић,
мр Драгана Миличић,
мр Тамара Каран-Жнидаршич.

Координатор:
мр Драгана Миличић
Биолошки факултет
Студентски трг 16, 11000 Београд
тел: 011/ 187-266, лок. 104
факс: 011/ 2638-500
e-mail: draganam@bf.bio.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Биолошки факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 16, 11000 Београд.

Реализатори програма:
др Бригита Петров (руководилац семинара), др Вера Николић, мр Драгана Миличић, мр Тамара Каран-Жнидаршич, мр Иван Петров.

Циљеви програма:
Оспособљавање наставника за савремену, интерактивну наставу и индивидуални рад са ученицима. Како да настава зоологије постане савремена и занимљива? Како ученике мотивисати да кроз активно учешће стекну трајна и употребљива знања?

Теме које се обрађују:
Макрокласификација живих организама; Разноврсност једноћелијских организама; Разноврсност мало познатих група животиња на нашим просторима; Препознавање и узорковање појединих група животиња (са практичним/теренским радом); Могућности самосталне израде одговарајућег прибора за узорковање; Детерминација и чување различитих група животиња (са практичним радом); Коришћење Интернета и других извора података, компјутерска припрема презентације градива (радионица).

Циљна група:
професори биологије у средњим школама, наставници биологије у основним школама, наставници разредне наставе.

Трајање програма:
Програм траје 2 дана (16 радних часова).

Број учесника у групи:
минимални број полазника 10, а максимални број полазника 20.

Цена програма:
Цена семинара је 6.000 динара по учеснику. У цену су урачунати учешће и комплетан радни материјал (примери дати у прилогу).

БРОЈ: **129**	*ИЗБОРНИ*

Сакупљање, препарација и формирање збирки биолошког материјала

Аутор програма:
Зоран Николић, асистент Биолошког факултета Универзитета у Београду

Координатор:
Зоран Николић
Институт за зоологију
Биолошки факултет, Студентски трг 16
тел: 011/187-266, 064/180-63-15
факс: 011/2638-500
e-mail :zornik@bf.bio.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Биолошки факултет, Универзитет у Београду.

Реализатори програма:
др Пеђа Јанаћковић, др Љиљана Томовић, мр Зоран Николић,
Владан Бједов, Ненад Лазаревић.

Циљеви програма:
побољшање наставе биологије у основним и средњим школама; унапређење практичног рада у програмима биологије у основним и средњим школама; повећање заинтересованости ученика за програме биологије; формирање валидних збирки које се могу користити и за научни рад; увођење ученика и њихова обука за теренски и научни рад; оспособљавање наставника и професора биологије за сакупљање и препарацију биолошког материјала; оспособљавање наставника и професора биологије за формирање валидних збирки биолошког материјала; оспособљавање ученика за сакупљање и препарацију биолошког материјала; оспособљавање ученика за формирање валидних збирки биолошког материјала.

Теме које се обрађују:
Методе теренског рада; Методе прикупљања биолошког материјала (биљног и животињског); Методе препарације биљног и животињског материјала; Методе формирања биолошких збирки.

Циљна група:
наставници и професори биологије у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Програм ће трајати 16 сати. Планирано је да се програм реализује током два дана са трајањем од по 8 сати сваког дана. Током првог дана програма реализовао би се део теоријских и практичних садржаја, а током другог дана, поред овога, реализовао би се и теренски практични рад.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника програма је 15, а максимални број учесника око 40.

Цена програма:
формирала би се према броју учесника. У случају минималног броја она би износила 6.500 динара по учеснику. Ова цена би се смањивала са повећањем броја учесника. Прорачуната цена похађања програма укључује: материјал неопходан за праћење програма (скрипта из свих области теоријских предавања, фасцикле, свеске и оловке), коришћење опреме за сакупљање биолошког материјала и формирање биолошких збирки, организацију превоза учесника на теренски део програма, послужење током пауза (кафа и сокови) и израду сертификата о успешности похађања програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **130**

Биологија микроорганизама

Институција која подржава програм:
Биолошки факултет

Реализатори програма:
др Јелена Кнежевић-Вукчевић,
редовни професор;
др Бранка Вуковић-Гачић,
ванредни професор;
др Славиша Станковић, доцент;
мр Драгана Митић-Ћулафић,
истраживач сарадник;
мр Тања Берић, асистент;
мр Биљана Опачић, асистент;
мр Јасна Станојевић, истраживач сарадник.

Циљеви програма:
С обзиром на велику важност познавања биологије микроорганизама у односу на целокупан живи свет, циљеви овог програма су стицање савремених знања о месту и значају бактерија у живом свету; грађи и функционисању прокариотске ћелије; еволуцији и систематици бактерија; биодиверзитету микроорганизама и еколошком значају; ацелуларним формама живота.

Теме које се обрађују:
Принципи микробиологије; Вируси и патогени микроорганизми; Молекуларна биологија микроорганизама; Генетички инжењеринг и биотехнологија; Тестови за детекцију генотоксичних агенаса; Биодиверзитет микроорганизама; Еволуција и систематика микроорганизама.

Циљна група:
наставници и професори основних и средњих школа.

Трајање програма:
2 дана по 8 сати.

Број учесника у групи:
минимално 10 полазника, максимално 20.

Цена програма:
8.000 динара. Цена укључује трошкове извођења теоријске и практичне наставе, израду тестова и сертификата.

Аутори програма:
др Јелена Кнежевић-Вукчевић,
редовни професор;
др Бранка Вуковић-Гачић,
ванредни професор;
др Славиша Станковић, доцент;
мр Драгана Митић-Ћулафић,
истраживач сарадник;
мр Тања Берић, асистент;
мр Биљана Опачић, асистент;
мр Јасна Станојевић,
истраживач сарадник.

Координатор:
мр Драгана Митић-Ћулафић
Студентски трг 16/II, 11000 Београд
тел: 011/ 63-73-64
e-mail: mdragana@bfbot.bg.ac.yu

БРОЈ: **131**	*ИЗБОРНИ*

Алге и лишаји

Аутори програма:
др Мирко Цвијан, ванредни професор
Биолошки факултет
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: cvijan@bfbot.bg.ac.yu
др Гордана Субаков-Симић, доцент
Биолошки факултет
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: gsubak@bfbot.bg.ac.yu
мр Јелена Кризманић, асистент
Биолошки факултет
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: кjelena@bfbot.bg.ac.yu
дипл. биол. Милица Петровић-Ђурић
стручни сарадник, Биолошки факултет.

Координатор:
др Гордана Субаков-Симић, доцент
Биолошки факултет
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: gsubak@bfbot.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Биолошки факултет, Београд.

Реализатори програма:
др Мирко Цвијан, др Гордана Субаков-Симић, мр Јелена Кризманић,
дипл. биол. Милица Петровић-Ђурић.

Циљеви програма:
упознавање наставника са савременим трендовима и научно-популарним информацијама из области алгологије и лихенологије; обучавање и оспособљавање наставника за практичан рад са ученицима из области алгологије и лихенологије.

Теме које се обрађују
Теоријски аспекти: Положај алги и лишаја у живом свету; Подела живог света на 5 царстава; Распрострањење алги и лишаја – подела, еволуција и филогенија; Симбиотски однос алги и других живих бића (у коралима, лишајима и друго); Алге и лишаји и животна средина (биоиндикатори, цветање алги, токсини алги, улога алги у пречишћавању воде – биореактори); Комерцијални значај алги и лишаја (у фармацеутској индустрији, у козметици, у исхрани и болести); Алге и лишаји око нас (где, када и како налазити алге и лишаје у нашем окружењу); Идентификација алги и лишаја.
Практични аспекти: Теренско сакупљање узорака алги и лишаја; Посматрање макрообјеката и микрообјеката алги и лишаја, готових препарата; Прављење препарата алги и лишаја (привремених, трајних у глицерину и трајних силикатних алги).

Циљна група: наставници биологије у средњим и основним школама.

Трајање програма: 16 сати, 2 дана.

Број учесника за један семинар: 25.

Цена програма:
4.500 динара за два дана. Цена укључује: трошкове обавештавања (поштарина и др.) учесника програма; теоријски и практични део семинара у електронској форми (CD); 2 микроскопска трајна препарата алги; трошкове лабораторијског и теренског рада за учеснике семинара; трошкове освежења за учеснике семинара у паузама рада; израду сертификата.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **132**

Загађење воде и ваздуха, биоиндикација и биомониторинг

Координатор:
др Мирко Цвијан, ванредни професор
Биолошки факултет у Београду
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: cvijan@bfbot.bg.ac.yu

Аутори програма:
др Мирко Цвијан, ванредни професор
Биолошки факултет у Београду
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: cvijan@bfbot.bg.ac.yu

др Гордана Субаков-Симић, доцент
Биолошки факултет у Београду
тел: 011/3244-847; факс: 011/3243-603
e-mail: gsubak@bfbot.bg.ac.yu

др Славиша Стаменковић, доцент
Природно-математички факултет
у Нишу
e-mail: sslavisa@gu.ni.sr.gov.yu

Институција која подржава програм:
Биолошки факултет.

Реализатори програма:
др Мирко Цвијан, професор на Биолошком факултету у Београду; др Гордана Субаков-Симић, доцент на Биолошком факултету у Београду; др Славиша Стаменковић, доцент на Природно-математичком факултету у Нишу; мр Јелена Кризманић, асистент на Биолошком факултету у Београду; дипл. биол. Милица Петровић-Ђурић, технички сарадник на Биолошком факултету у Београду.

Циљеви програма:
подизање теоријских знања наставника о једном веома актуелном сегменту – сегменту заштите животне средине; практично оспособљавање наставника да одређене лабораторијске поступке за утврђивање степена загађености животне средине примене у школама, чинећи наставу много доступнијом и интересантнијом ученицима. Дугорочни циљ је подизање укупне свест о загађености животне средине и потреби предузимања одговарајућих мера за смањивање исте.

Теме које се обрађују
Теоријски аспекти: Загађивање ваздуха – примарни и секундарни загађивачи; Глобалне промене климе, смањивање озонског омотача, киселе кише; Негативно деловање загађеног ваздуха на живе организме и неживу материју; Методе за утврђивање степена загађености ваздуха; Загађивање слатке воде – примарни и секундарни загађивачи; Мере за заштиту воде од загађивања; Сапробност и токсичност; Систем сапробности и токсичности; Методе за утврђивање степена загађености воде; Мониторинг систем; Биолошки мониторинг.
Практични апекти: Биолошки тестови токсичности за утврђивање степена токсичности воде коришћењем арпаџика и семена ситносемених биљака; Биоиндикација степена загађености ваздуха урбаних средина коришћењем лишаја као биоиндикатора (рад на терену).

Циљна група:
професори, наставници и учитељи у средњим и основним школама.

Трајање програма:
16 сати/два дана.

Број учесника у групи:
15-30.

Цена програма:
3.500 – 6.000 динара. Цена зависи од величине групе и места остваривања програма (цена је највиша уколико се програм, на захтев полазника, реализује ван Београда за мали број учесника).
Цена укључује:
трошкове пута и боравка за реализаторе програма (уколико се програм реализује ван Београда); освежење за све учеснике програма у паузама (уколико се програм остварује на Биолошком факултету); трошкове обавештавања учесника програма; материјалне трошкове теоријских и практичних аспеката одржавања програма, укључујући и рад на терену; обезбеђивање сваком учеснику програма електронске верзије програма (CD) са свим елементима који се односе на теоријске и практичне аспекте програма; обезбеђивање званичних сертификата за све учеснике програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **133**

Значај физиолошких процеса у интеракцији организма са околином

Институција која подржава програм:
Институт за физиологију и биохемију
Биолошког факултета Универзитета
у Београду.

Аутори програма:
проф. др Гордана Цвијић,
проф. др Лидија Раденовић,
проф. др Мирјана Стојиљковић,
доцент др Надежда Недељковић.

Координатор:
проф. др Лидија Раденовић
Институт за физиологију и биохемију
Биолошки факултет
Студентски трг 16, п.ф.52
e-mail: lira@ibiss.bg.ac.yu
тел: 3032-356, факс: 2638-500

Реализатори програма:
наставници и сарадници Катедре за општу физиологију и биофизику и Катреде за упоредну физиологију и екофизиологију, у саставу Института за физиологију и биохемију, Биолошког факултета Универзитета у Београду.

Циљеви програма:
стицање нових практичних и теоријских знања из области физиологије на основу савремених научних открића; освежавање раније стечених знања из области физиологије; освежавање раније стечених вештина и техника; обучавање у новим вештинама и техникама; обука у руковању и коришћењу савремених електронских и дигиталних инструмената у настави.

Теме које се обрађују:
Називи подтема: Синапса – место где ћелије разговарају; Ко и како прича? (морфолошки аспект); Молекулски „пољубац“ (биохемијски аспект); Окидачи међућелијског разговора (биофизика јонских канала); Нервни импулс као језик комуникације (електрофизиолошки аспект); Споразуми и неспоразуми између ћелија (пластичност мозга и поремећаји). Компјутерска радионица – Неурофизиологија на длану! Називи подтема: СТРЕС – „добар, лош, зао“? Неуроендокрини медијатори стреса; Оксидативни стрес и антиоксидативна заштита – како доживети стоту? Компјутерска радионица – Физиологија на длану! Суочавање са температурним изазовима средине; Биолошки ритмови – значај за физиолошке процесе и понашање.

Циљна група:
наставници и професори биологије основних и средњих школа, учитељи (посебно значајно за извођење предмета свет око нас, чувари природе, образовање за животну средину и сл.

Трајање програма:
Програм траје два дана по 8 часова.

Број учесника у групи: Предвиђени број учесника је 30.

Цена програма:
Предвиђена цена износи 6.500 дин. и укључује: синопсисе предавања, додатну литературу (научне радове предавача), видео и CD презентација експерименталних вежби са семинара, сертификат, као и предвиђене паузе са кафом, соковима, грицкалицама и сендвичима.

БРОЈ: **134**	*ИЗБОРНИ*

Едукација за одрживи развој

Институција која подржава програм:
Виша техничка школа, Нови Сад;
Факултет техничкух наука, Нови Сад.

Аутори програма:
др Делија Балош,
др Оља Мунитлак-Ивановић,
мр Анита Петровић-Гегић,
мр Љубинка Крвавац.

Координатор:
др Делија Балош
Школска 2, Нови Сад
тел: 021/489-2500, факс: 021/641-6361
e-mail: dbalos@ptt.yu

Реализатори програма:
др Делија Балош, др Оља Нвановић, мр Анита Петровић, мр Љубинка Крвавац.

Циљеви програма:
упознавање најновијих концепата, смерница и сазнања у области заштите животне средине и развијање способности за стално образовање за одрживи развој и примену нових сазнања у школској пракси; развијање свести за живот са природом и поштовање еколошких принципа, развијање позитивних ставова према себи и окружењу; формирање еколошког стила свакодневног понашања појединца ради учешћа у очувању и унапређивању животне средине и здравља; стицање знања, вештина и формирање ставова и вредности неопходних за одговорно учешће у реализацији концепције о одрживом развоју; формирање нове филозофије живљења и еколошке етике, јер живети у складу са одрживим развојем није тренд, већ прихватање међународних документа и њихова имплементација у образовању од вртића до универзитета; едукација за одрживи развој и указивање да одрживи развој представља напредак за еколошку политику веза је између еколошких, економских и социјалних проблема унутар којих морају да се поставе проблеми животне средине.

Теме које се обрађују:
Шта је одрживи развој? Како да делујем у правцу одрживог развоја? Фер трговина и потрошња у правцу одрживог развоја; Одрживи развој пољопривреде; Управљање отпадом; Вода као планетарни ресурс; Визија о алтернативним изворима енергија као ресурсима; Који проблеми стоје на путу одрживом развоју?
Радионице: Нека буде одрживо! Ресурси; Куповина и фер трговина; Селекција отпада; Компостирање; Рециклирај и ти; Математика и екологија – бројеви говоре; Штедња воде-чињенице и бројке; Штедња енергије- чињенице и бројке говоре; Визуелни модел одрживог развоја; Еколошки суд и могуће активности школа ка образовању за одрживи развој.

Циљна група:
васпитачи, наставници и стручни сарадници школа.

Трајање програма: 18 сати / 2 радна дана.

Број учесника у групи: 16-20.

Цена програма: око 3.200 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **135**

Повратак природи

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет – Департман за биологију и екологију, Покрајински секретаријат за образовање и културу АП Војводине, Завод за заштиту природе Србије.

Аутор програма:
мр Предраг Карапанџић.

Координатори:
мр Предраг Карапанџић
Покрет горана Новог Сада
Позоришни трг 2, 21000 Нови Сад
тел: 021/451-788, факс: 021/523-865
e-mail: office@pokretgorana.org.yu

Реализатори програма:
проф. др Милица Андевски (педагошки аспект); мр Предраг Карапанџић (дидактичко--методички аспекти); др Снежана Радуловић; др Биљана Пањковић; мр Зорана Бановачки; мр Горан Аначков (стручно-еколошки аспект); др Александар Копитовић (здравствени аспект).

Циљеви програма:
едукација наставника и професора разредне наставе, наставника и професора биологије основних школа за примену активне наставе/учења у раду са ученицима у обради еколошких садржаја у природи (шумски, ливадски и барско-мочварни екосистеми); улога еколошког образовања (знања – способности – васпитне вредности) у формирању еколошке свести код ученика.

Теме које се обрађују:
Фактори развоја еколошке свести (породична социјализација, школа, средства масовних медија) и детерминанте еколошке свести (еколошка знања, еколошки ставови, еколошке вредности, еколошко понашање); Методе, технике, инструменти и њихова примена у праћењу реализације и ефеката програма; Одрживо коришћење природних ресурса и биодиверзитет; Практичан приказ на терену извођења активне наставе/учења у раду са ученицима уз коришћење специјално програмираних задатака; Одређивање (детерминација) биљних и животињских врста које буду биле пронађене на терену; Неуроендокрина усклађеност у интеракцији са природом.

Циљна група:
Програм је намењен наставницима и професорима разредне наставе који изводе наставу у трећем разреду, наставницима и професорима биологије који изводе наставу биологије у седмом разреду основних школа, заинтересованим педагозима и психолозима основних школа, заинтересованим родитељима ученика. Крајња циљна група су ученици.

Трајање програма: разредна настава – учитељи (2 пута по 8 часова, по групи 2 дана); предметна настава – биолози (2 пута по 8 часова, по групи 2 дана).

Број учесника у групи: разредна настава (учитељи трећег разреда) – 20 до 30; предметна настава (биолози) – 20 до 30.

Цена програма: у зависности од броја пријављених у групи, цена би се кретала максимално до 5.000 динара по учеснику. У цену је укључено: превоз до места реализације програма, исхрана, трошкови хонорара за реализаторе програма, писани материјали за ученике.

БРОЈ: **136**	*ИЗБОРНИ*

Полен свуда око нас

Институције које подржавају програм:
Природно-математички факултет
Универзитета у Новом Саду,
Лабораторија за палинологију,
Департман за биологију и екологију;
„Нафтагас“, Нови Сад;
„Алерго центар“, Нови Сад.

Аутор програма:
мр Предраг Радишић.

Координатори:
мр Предраг Радишић
Лабораторија за палинологију
Одељење за биологију и екологију
ПМФ, Нови Сад
Трг Доситеја Обрадовића 2
21000 Нови Сад
тел: 021/ 485-2668
факс: 021/450-620
e-mail: nspolen@yahoo.com
www.nspolen.com

Реализатори програма:
мр Предраг Радишић, асистент;
др Божа Пал, ред. проф., ПМФ-а у Новом Саду;
др Ружица Игић, ред. проф., ПМФ-а у Новом Саду;
др Иван Дулић, НИС „Нафтагас“;
мр сци. мед. др Душица Јарић, „Алерго центар“, Нови Сад;
мр Горан Аначков, асистент, ПМФ-а у Новом Саду;
дипл. биолог Бранко Шикопарија, сарадник Лабораторије за палинологију, ПМФ, Нови Сад;
дипл. биолог Татјана Пејак-Шикопарија, проф. биологије, сарадник Лабораторије за палинологију, ПМФ, Нови Сад.

Циљеви програма:
Општи циљ: сврсисходно увођење појма полена у образовни процес. Са једне стране, едукација полазника о начину како да своје ученике усмере на примену знања о полену стечених током обарзовања, са друге стране постизање самосталности полазника у осмишљавању праваца којима ће проблем полена бити презентован ученицима.
Специфични циљеви: препознавање биљних таксона од посебног значаја за људе; аеропoлен и његова веза са алергијама (календар полена); препознавање симптома алергијских реакција на полен; препознавање везе полена са пчелињим производима; оспособљавање за примену основних палинолошких метода у васпитно образовном процесу у школама и додатној настави.

Теме које се обрађују:
Морфологија и најважније особине полена; Полен сведок историје Земље; Упознајмо биљке чији је полен од посебног значаја за човека; Како живети са биљкама чији је полен од посебног значаја за човека; Полен и алергија – шта о томе треба знати? Алергијске болести дисајних путева.

Циљна група:
Програм стручног усавршавања „Полен свуда око нас“ намењен је васпитачима и стручним сарадницима домова за децу, учитељима разредне наставе, наставницима у основним и професорима у средњим школама свих профила.

Трајање програма:
16 радних часова (два радна дана).

Број учесника у групи:
од 15 до 30 полазника.

Цена програма:
Цена програма по учеснику је 4.500 динара. У цену су укључени материјални и организациони трошкови, хонорари предавача и режијски трошкови Департмана за биологију и екологију ПМФ-а. Осим тога сваки учесник добија приручник за предавање и практичну наставу, CD са мултимедијалним презентацијама везаним за теоријска предавања, колекцију од седам трајних микроскопских (демонстрационих) препарата полена и бочицу обојеног медијума за самостално прављење демонстрационих препарата.

БРОЈ: **137**	*ОБАВЕЗАН*

Образовање за опстанак

Аутори програма:
др Вера Матановић,
др Воислав Васић,
мр Гордана Брун.

Координатори:
мр Гордана Брун
Цвијићева 28
тел: 011/768-472, 063/268-530
e-mail: gbrun@yubc.net

Институција која подржава програм:
Удружење грађана „Школа за опстанак“, Београд.

Реализатори програма:
мр Верица Гбурчик, мр Оља Васић,
Јелена Маркварт, проф.биол.; др Емина Копас.

Циљеви програма:
Циљ програма је обука васпитача, учитеља и наставника да код деце, избором садржаја из области заштите животне средине и екологије и активним методама рада, утичу на стицање знања и формирање еколошке свести и савести и еколошки пожељног понашања који ће бити у функцији заштите животне средине и очувања природних богатстава.
Специфични циљеви стављају тежиште усавршавања на активно учење којим ће учитељи и наставници стећи знање и умеће да презентују питања из области заштите животне средине према узрасту детета, а у складу са циљевима и задацима у свим циклусима реформисане школе. Основни приступ у организацији семинара у погледу избора тема, нивоа презентације и метода рада примерен је претходном образовању васпитача, учитеља и наставника, циљевима, задацима и садржајима које треба да реализују у раду са децом. Посебна специфичност овог програма је обука за рад са децом у природи.

Теме које се обрађују:
Зашто је неопходно образовање за животну средину и како спречити продубљивање еколошке кризе; Нова философија живљења, еколошка етика и одрживи развој–предуслови опстанка; Основни појмови екологије и заштите животне средине; Глобално загађење атмосфере-процеси, узроци, последице и унапређења стања; Слабљење озонског омотача и заштита од UV зрачења; Биодиверзитет као биолошка основа одрживог развоја; Заштита природних добара (национални паркови и др.); Натура и култура; Град као еко-систем (еколошки проблеми, бука, отпад, саобраћај итд); Отрови у домаћинству; Организација и реализација био-баште у најближем окружењу школе или вртића; Настава у природи,садржаји и методе рада; Како организовати акције и заједнички рад са локалном заједницом и родитељима.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници основних и средњих школа, директори и запослени у администрацији школе.

Трајање програма:
Једнодневни семинар: 6 сати; дводневни: укупно 12 сати; тродневни: укупно 18 сати.

Број учесника у групи: 15-30 учесника.

Цена програма:
3.500 дин. (5 гратис предавања): мултимедијалне презентације, радионице, штампана предавања, фасцикле, свеске, оловке, мала еколошка „библиотека“ за школу „Енциклопедија–животна средина и одрживи развој“, водичи за васпитаче и учитеље итд.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **138**

Јавно здравље и заштита животне средине

Аутор програма:
мр сци. Надежда Николић.

Координатор:
мр сци. Надежда Николић
Институт за јавно здравље
„Др Милан Јовановић Батут“
Др Суботића 5, Београд
тел: 011/2486-566, локал 111
факс: 011/36-14-580
e-mail: nadan@batut.org.yu

Институције које подржавају програм:
Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, Министарство здравља Републике Србије, Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Реализатори програма:
мр сци. Надежда Николић, др Биљана Килибарда, др Мирјана Богуновић, два стручњака из хемијске и микробиолошке лабораторије Института за јавно здравље.

Циљеви програма:
Општи циљеви: подизање нивоа знања о заштити животне средине; развијање одговорности појединца у очувању и унапређењу животне средине и еколошког понашања школске деце; унапређивање и очување здравља школске деце; стварање услова животне средине у школама и њиховим непосредним окружењима које ће у свим фазама живота и рада са децом бити усмерене ка здрављу; остваривање активне сарадње школе са заједницом на унапређењу животне средине кроз обогаћивање школских садржаја.
Специфични циљеви: реализација и унапређивање образовања за заштиту животне средине и еколошког васпитања у школама Србије; усавршавање наставника и проферсора у области мониторинга животне средине (испитивање квалитета воде и ваздуха); оспособљавање и мотивација запослених у образовању за активности на образовању о заштити животне средине школе и развијање сарадње (партнерских односа) са родитељима; унапређење услова рада у школама.

Теме које се обрађују:
Човек и проблеми у животној средини; Угрожавање и заштита ваздуха; Угрожавање и заштита воде; Угрожавање и заштита живог света и биодиверзитета; Угрожавање и заштита земљишта и одржива пољопривреда; Енергија и животна средина; Урбане средине и здравље људи; Образовање за заштиту животне средине у промоцији здравља; Акције за заштиту животне средине.

Циљна група:
Програм је намењен првенствено наставницима и професорима биологије и хемије, али се препоручује и свим осталим наставницима и професорима у основним и средњим школама.

Трајање програма: 6 сати, односно два радна дана.

Број учесника у групи: најмање 10, а највише 30 учесника.

Цена програма: цена од 3.000 динара укључује: услуге реализатора семинара (предавања и активности), CD и промотивни и здравствено-пропагандни материјал.

БРОЈ: **139**	*ИЗБОРНИ*

Социјалноеколошка едукација

Аутори програма:
Славица Мусић,
Станка Брдар.

Координатор:
Славица Мусић
Риге од Фере 4, 11000 Београд
e-mail: mslavic@eunet.yu
ekocentar@zaprokul.org.yu
тел: 011/2183-178, 064/1658-992
факс: 011/2638-941

Институција која подржава програм:
Центар за социо-еколошка истраживања и документацију (Еко-центар).

Реализатори програма:
Славица Мусић,
Станка Брдар,
Дејан Загорац,
Весна Кранјић-Митровић.

Циљеви програма
Општи циљеви програма:
стицање релевантних знања и информација неопходних за промишљен однос према окружењу; подстицај развоја свести о локалном и глобалном окружењу; подстицај за формирање ставова о личном и одговорном односу према животној средини; стварање здравих модела понашања према животној средини (за појединце, групе и друштво у целини).
Специфични циљеви програма:
преношење знања и основних информација о најважнијим еколошким темама као што су: рециклажа, дефорестација, биодиверзитет, глобално загревање, одрживи развој и слично; радионичарске методе рада са групом и технике дебате, ролплеја, симулације, експеримената итд.; примена еколошке парадигме унутар различитих наставних предмета и наставних јединица.

Теме које се обрађују:
Савремена еколошка едукација настала је и развија се током последње три декаде као образовање о брижљивом и разборитом понашању и његовим дугорочним последицама на опстанак свих живих бића на Земљи. Унутар нашег времена које карактерише „трка катастрофе и образовања“, еколошка едукација околину посматра као дидактичко поље, а усмерена је ка активирању и обједињавању знања и искустава, мотивације и начина путем којих се појединац или група упућују ка релевантним еколошким темама и проблемима и формирању ставова и одговорном понашању према окружењу. Теме које семинар покрива су основне еколошке теме данашњице: рециклажа, дефорестација, биодиверзитет, глобално загревање, загревање, појам личне одговорности у заштити животне средине и слично. Теме се обрађују интердисциплинарно, радионичарским методама рада, пленарно и у малим групама: дебатом, дискусијом, ролплејем, симулацијом, експериментом итд.

Циљна група:
Прогам је намењен свима који раде са децом у основним школама, од психолога и педагога до наставника разредне наставе у нижим разредима и предметних наставника у настави за ученике виших разреда.

Трајање програма:
Програм траје 16 сати, односно два радна дана, (2 x 8 сати).

Број учесника у групи:
Предвиђено је присуство минимално 12, а максимално 26 учесника по семинара.

Цена програма:
Тршкови семинара износе 38.000 динара бруто (тридесет осам хиљада динара бруто). Ова цена укључује комплетну реализацију програма, ауторске хонораре за два водитеља семинара, потрошни материјал, по један штампани примерак приручника за наставнике и три радне свеске за ученике.
Школа би требало да обезбеди трошкове смештаја и превоза за водитеље семинара.

БРОЈ: **140**	*ИЗБОРНИ*

Савремена настава биологије у основним и средњим школама

Аутор програма:
проф. др Томка Миљановић,
ванредни професор,
ПМФ, Нови Сад.

Координатори:
проф. др Томка Миљановић, ПМФ,
Одељење за биологију и екологију,
21000 Нови Сад,
Трг Доситеја Обрадовића 2;
тел: 021/ 485-2684, факс: 021/ 450-620
064/ 16-10-201
e-mail: tomkam@ib.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет, Одељење за биологију и екологију, Нови Сад и Српско биолошко друштво, Подружница Друштва биолога Војводине, Нови Сад.

Реализатори програма:
проф. др Милица Матавуљ, проф. др Томка Миљановић, проф. др Смиљка Шимић, проф. др Ружица Игић, проф. др Зорица Свирчев и др Драгана Обрехт, доцент.

Циљеви програма:
упознавање професора биологије са савременим достигнућима биолошке науке (кроз излагања истакнутих научника који се у свом научном раду баве управо тим дисциплинама), што ће им омогућити да на адекватан начин реализују савремене биолошке теме у раду са својим ученицима; оспособљавање професора биологије за реализацију наставе биологије у основној и средњим школама интерактивним облицима и методама рада; повећање квалитета и ефикасности наставе биологије у основним и средњим школама.

Теме које се обрађују:
Пленарна тематска предавања са дискусијом: Најновија сазнања из различитих области биолошке науке (интердисциплинарно сагледавање актуелних биолошких тема из области молекуларне биологије, генетике, микробиологије и заштите природе); Биодиверзитет различитих група организама и њихова улога у природи; Генетичко инжењерство и биотехнологија; Генетски модификовани организми; Клонирање; Савремена биолошка открића и њихов значај; Могућности њихове злоупотребе; Глобалне промене у биосфери и њихов утицај на природу и човека; Последице смањивања озонског омотача на живи свет; Нове болести биљака, животиња и човека и узроци њиховог настанка; Огледи и вежбе из различитих биолошких дисциплина у лабораторијама Одељења за биологију и екологију у Новом Саду; Према интересовањима полазника програма реализовале би се вежбе из морфологије, анатомије и систематике биљака и животиња, хистологије, биохемије, физиологије биљака и животиња, екологије, микробиологије, хидробиологије и других биолошких дисциплина. Методички део семинара (приказ конкретних примера реализације биолошких садржаја из наставног програма основних и средњих школа, активним облицима и методама рада).

Циљна група:
професори биологије основних школа, средњих стручних школа и гимназија.

Трајање програма:
Програм би се реализовао током три дана. Тематска предавања са дискусијом трајала би 7 сати; практичне вежбе из различитих области биологије у лабораторијама Одељења за биологију и екологију трајале би 7 сати; дидактичко-методички део семинара трајао би 6 сати. За тродневни семинар признавало би се 20 ефективних сати.

Број учесника у групи:
минималан 20, максималан 40.

Цена програма:
1.500 динара. У цену су урачунати: штампани материјали предавања, одговарајући материјал за вежбе и Методички приручник.

БРОЈ: **141**	*ИЗБОРНИ*

Реализација еколошких садржаја у основним и средњим школама

Аутор програма:
др Томка Миљановић,
ванредни професор
ПМФ-а, Нови Сад.

Координатори:
др Томка Миљановић, ПМФ,
Одељење за биологију и екологију,
21000 Нови Сад,
Трг Доситеја Обрадовића 2;
тел: 021/485-2684, моб: 064/16-10-201
факс: 021/450-620
e-mail: tomkam@ib.ns.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет,
Одељење за биологију и екологију, Нови Сад и
Српско биолошко друштво, Подружница Друштва биолога Војводине, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Естер Поповић, редовни професор; др Томка Миљановић, ванредни професор; др Анте Вујић, редовни професор; др Снежана Радуловић, доцент и др Бранко Миљановић, доцент.

Циљеви програма:
замена класичне предавачке наставе као доминантног начина рада у обради еколошких садржаја и њихова реализација интерактивним облицима и методама рада у основним и средњим школама; подизање квалитета и ефикасности реализације садржаја из екологије на ниво који је примерен улози и значају екологије у општем образовању и култури савременог човека.

Теме које се реализују:
Једнодневни теренски семинар (рад са мањим групама професора): Едукација професора за извођење еколошких екскурзија са ученицима (сакупљање еколошког материјала и израду збирки за потребе наставе). Вежбе у лабораторијама Одељења за биологију и екологију, ПМФ-а у Новом Саду (обрада сакупљеног материјала); Интерактивна настава екологије у основним и средњим школама (конкретни примери реализације еколошких садржаја из наставних програма основне и средњих стручних школа и гимназија интерактивним методама рада). Пленарна тематска предавања: Преглед основних типова екосистема на Земљи; Диверзитет екосистема Републике Србије; Диверзитет и заштита флоре, фауне и микроорганизама Републике Србије; Проблеми савремене екотоксикологије; Глобалне промене у биосфери и њихов утицај на природу и човека; Проблеми загађења животне средине у нашој земљи; Преглед ретких и реликтних врста у Републици Србији; Заштићени објекти природе у Републици Србији; Конзервациона биологија; Значај концепта одрживог развоја; Законска регулатива заштите ретких биљних и животињских врста; Понашање и комуникација међу животињама; Биотички односи: паразит – домаћин; Фитопаразитски организми итд.

Циљна група:
професори биологије у основној школи, професори биологије и екологије у средњим стручним школама и гимназији.

Трајање програма:
Програм би се реализовао као тродневни. Теренски семинар трајао би 8 сати, обрада сакупљеног материјала трајала би 4 сата, дидактичко-методички део семинара трајао би 6 сати, пленарна тематска предавања са дискусијом трајала би 6 сати. За тродневни семинар признавала би се 24 ефективна сата.

Број учесника у групи:
минималан 20, максималан 40.

Цена програма:
1.500 динара (са додатком од 500 динара за одлазак на терен) и она укључује: превоз до места реализације теренског семинара, штампани материјал тематских предавања, одговарајући материјал за вежбе, Методички приручник, упитник за евалуацију одржаног семинара и накнаду реализаторима програма и трошкове потрошног материјала за вежбе на теренима.

БРОЈ: **142**	*ИЗБОРНИ*

Коришћење мултимедија у настави биологије

Аутори програма:
др Томка Миљановић, доцент ПМФ-а,
Александар Ждерић, проф. инф.,
ПМФ, Нови Сад.

Координатори:
др Томка Миљановић, ПМФ, Одељење
за биологију и екологију,
21000 Нови Сад,
Трг Доситеја Обрадовића 2;
тел: 021/485-2684, моб: 064/16-10-201
факс: 021/450-620
e-mail: tomkam@ib.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Универзитет у Новом Саду,
Природно-математички факултет,
Департман за биологију и екологију,
Нови Сад

Реализатори програма:
проф. др Томка Миљановић, ПМФ, Нови Сад;
Александар Ждерић, проф. инф., ПМФ, Нови Сад.

Циљеви програма:
оспособљавање професора биологије основних и средњих школа за коришћење савремених дидактичких медија у настави; оспособљавање професора биологије за коришћење Интернета у настави биологије; упознавање са новим образовним рачунарским софтверским пакетима из области биологије (домаћа и страна издања) и практична обука за њихово коришћење.

Теме које се обрађују:
Обука за самостално креирање презентације у Power Point-у (креирање презентације, модификација презентације, рад са текстом, рад са визуалним елементима, прилагођавање презентације, штампање презентације); Обука за рад са видео/дата пројекторима, дигиталним фотоапаратима, дигиталним камерама и преглед софтвера за видео едитовање; Упознавање са новим достигнућима из области видео-конференсинга; Обука за кориштење штампаних, аудио, видео и интерактивних CD-ROM издања, online ресурса на Интернету у настави биологије; Преглед софтверских пакета за коришћење умрежене рачунарске учионице NetOp school (обука, надгледање и помоћ ученицима у коришћењу рачунара са централизованог наставничког рачунара); Обука за самостално креирање плана за развој Web презентације.

Циљна група:
професори биологије основних и средњих школа.

Трајање програма:
програм би трајао укупно 25 сати ефективног рада, а реализовао би се у току 3 узастопна дана (или већег броја дана са мањим бројем сати према захтевима учесника).

Број учесника у групи: минималан 10, максималан 18.

Цена програма:
5.000 динара и она укључује: скрипту, мултимедијални CD-ROM са свим софтверским пакетима који се користе на семинару, видео CD-ROM са видео записом програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **143**

Семинар из хидробиологије и екологије за наставнике и професоре биологије

Аутори програма:
проф. др Радослав В. Жикић,
Српско биолошко друштво
„Стеван Јаковљевић“, Крагујевац.

Координатори:
др Радослав В. Жикић, редовни
професор ПМФ-а у Крагујевцу,
Српско биолошко друштво
„Стефан Јаковљевић“,
Радоја Домановића 12,
34 000 Крагујевац;
тел: 034/335-039; 034/336-223,
лок. 262 и 263;
063/8762-523; факс: 034/335-040
e-mail: zikic@kg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет у Крагујевцу.

Реализатори програма:
проф.др Радослав В. Жикић, др Аца Марковић, др Владица Симић, др Снежана Пешић, др Горица Ђелић, дипл.биолог Витомир Анђелковић, дипл.биолог Рајна Нешић.

Циљеви програма
Општи циљеви: унапређивање општих знања, вештине и способности наставника и професора биологије неопходних за остваривање циљева образовања и васпитања ученика на нивоу основне и средње школе; савременији и занимљивији приступ стручно--педагошког усавршавања наставника и професора биологије у основним и средњим школама ради повећања ефикаснисти наставе и учења; повезивање и размена искустава у настави између наставника и професора биологије и других природних наука у складу са захтевима реформисаног школског система.
Специфични циљеви: стручно-методичка помоћ наставницима за квалитетно извођење наставе, модернизација наставе биологије и примена нових открића и сазнања; упознавање са новим достигнућима у области екологије и заштите водених и копнених екосистема и биодиверзитета; помоћ у реализацији теоријских и практичних садржаја у настави и изградња школског акваријума; упознавање са техникама и методама обраде наставних садржаја ових области и обука полазника за њихову практичну примену у настави и примена рачунара у настави биологије; оспособљавање наставника и професора биологије да у својим школама направе акваријум као учило (пример вештачког воденог екосистема) и да израде хербаријум са практичним упутствима за савремени концепт, технологију израде и чувања; упознавање са институцијама за очувања биодиверзитета (Акваријум и Ботаничка башта у Крагујевцу), као и оснивање и употпуњавање школских збирки.

Теме које се обрађују
Теоријска настава:
Акваријум у Крагујевцу - концепција и циљеви поставке; Ботаничка башта у Крагујевцу; Светско море као највећи екосистем на Земљи. Практична настава: Како направити школски акваријум као учило; Како направити школски хербаријум; Коришћење рачунара у настави биологије.

Едукативна радионица:
Вода као стратешки ресурс.

Циљна група:
наставници и професори биологије у основним и средњим школама.

Трајање програма:
семинар траје 14 сати, а реализује се у току два дана.

Број учесника у групи:
15-30.

Цена програма:
3.000 динара. У цену су укључени: предавања, штампани материјали за рад на семинару, извођење практичних огледа са потребним материјалима, школска збирка - инсектаријум, штампање сертификата, коктел.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **144**

Априлски дани просветних радника Србије - семинар за професоре и наставнике хемије

Аутор програма:
проф. др Ратко Јанков.

Координатор:
проф. др Ратко Јанков
тел: 011/32-82-111, локал 660
e-mail: rjankov@chem.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Хемијски факултет, Београд;
Српско хемијско друштво, Београд.

Реализатор програма:
проф. др Ратко Јанков.

Циљеви програма:
проширивање знања из области хемије и технологије и сагледавање нових праваца за усавршавање наставника хемије; разматрање свих актуелних тема из редовне наставне праксе.

Теме које се обрађују:
из хемије, технологије, сродних области и дисциплина и методике наставе хемије.

Циљна група:
професори хемије у основним и средњим школама.

Трајање програма:
12 сати у току два дана.

Број учесника у групи:
250 учесника.

Цена програма:
1.000 динара.

БРОЈ: **145**	*ИЗБОРНИ*

Рачунарски софтвер у настави хемије

Аутори програма:
Лиа Стефан,
Игор Лазарој.

Координатор:
Лиа Стефан,
Хемијско-медицинска школа,
Стеријина 113, 26300 Вршац;
тел: 013/830-292 (тел.број куће)
013/655-136, 063/8315-631
e-mail: lia.stefan@vision.org.yu
sekretarijat@hms.edu.yu

Институције које подржавају програм:
Пословно удружење средњих стручних школа Републике Србије у подручју рада хемија, неметали и графичарство;
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању - Ниш;
Хемијско-медицинска школа, Вршац;
Основна школа „20. октобар“, Николинци.

Реализатори програма:
Лиа Стефан, Игор Лазарој, Барбара Тот.

Циљеви програма:
упознавање наставника са специјализованим софтверима у настави хемије; оспособљавање наставника за коришћење одабраних образовних рачунарских софтвера за реализацију модерније и квалитетније наставе хемије, што би у већем проценту омогућило остваривање задатих циљева, јер се рачунарске технологије и Интернет сматрају новим наставним средствима која би могла да промене изглед и концепцију школе и процеса учења.

Теме које се обрађују:
Повезаност информатике и хемије – посебан осврт на могућност коришћења програма Power Point; Програми за усвајање новог градива: опште и специјализоване енциклопедије, интеракитвни уџбеници, интерактивна таблица периодног система елемената и друге рачунарске апликације; Програми за цртање хемијских формула и хемијских реакција, хемијске апаратуре и схема: познати специјализовани образовни хемијски програми за писање хемијских формула и једначина хемијских реакција, цртање структуре молекула у две (2D) или три димензије (3D) и њихова анимација на екрану, цртање хемијске апаратуре и схема; Програми за симулацију хемијских огледа и хемијских процеса: виртуелне лабораторије- симулација хемијских огледа. Ови програми могу да се користе у срединама где не постоје услови за извођење лабораторијских огледа, а у срединама где постоје лабораторије ови програми могу да се користе за припрему реалних експеримената.Програми за хемијска израчунавања: користе се у научноистраживачком раду и за сређивање резултата на експерименталним вежбама из хемије; Програми за тестирање и проверу знања :интерактивна провера знања (тест ученик ради на компјутеру) и друге рачунарске апликације; Програми за евиденцију и праћење успеха ученика:

коришћење MS Excel и MS Access; Интернет у настави хемије: врсте Интернет садржаја, проналажење материјала за учење на Интернету, непосредна комуникација преко Интернета (e-mail, chat...).

Циљна група:
наставници хемије основних и средњих школа, стручни сарадници.

Трајање програма:
16 сати ефективног рада у току два дана.

Број учесника у групи:
15 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.000 динара дневно и она укључује: трошкове институције која организује семинар, радни материјал са CD-ом, сертификат за сваког учесника семинара и остале трошкове.

БРОЈ: **146**	*ИЗБОРНИ*

Хемијски експерименти у настави

Аутор програма:
др Мирјана Сегединац.

Координатори:
др Мирјана Сегединац,
ред. проф. ПМФ-а;
тел: 021/485-27-35
e-mail: mseg@ih.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет,
Департман за хемију из Новог Сада.

Реализатори програма:
др Јасна Адамов, доцент на ПМФ-у у Новом Саду;
проф. др Мирјана Сегединац, ПМФ, Нови Сад.

Циљеви програма:
повишење квалитета и повећање ефикасности наставе хемије на основама савремених достигнућа методике наставе хемије; стручна и методичка едукација наставника хемије о потреби, значају, и могућностима примене хемијских експеримената у савременој настави хемије; поспешивање размене идеја, информација и материјала у наставном процесу хемије и других наставних предмета у образовном подручју природних наука; помоћ при дефинисању нових норматива о опреми и наставним средствима; повезивање школа са научним институцијама.

Теме које се обрађују:
Предвиђа се да се програм семинара реализује кроз следеће теме:
Савремени приступ хемијском експерименту у настави; Логистичка подршка за хемијске експерименте у настави (простор, кадрови, опрема, услови, припрема и друго); Посебне технике хемијских експеримената у настави хемије (хемијски експерименти уз помоћ графоскопа, хемијски експерименти у обради); Виртуелни експеримент у настави хемије (моделовање, симулације и анимације хемијских процеса помоћу компјутера, виртуални хемијски експеримент као подршка електронском учењу хемије); Хемијски експерименти са посебном наменом у настави хемије (рад са даровитим ученицима и хемијски експерименти у додатној настави). Садржаји појединих наставних тема усклађени су са наставним програма које полазници реализују у својој наставној пракси.

Циљна група: наставници хемије основних и средњих школа.

Трајање програма:
Планира се да се програм семинара реализује у укупном трајању од 24 сата и да се одржава сваког другог месеца, почевши од октобра 2007. године. Семинар ће се реализовати кроз три суботе од по 8 сати рада.

Број учесника у групи: минимално 20, а максимално 30.

Цена програма:
Цена по учеснику за један дан семинара (8 сати) износи 3.000 динара, а укључује: накнаду за штампани материјал (око 20 страница), накнаду за реализаторе, фасцикле, нотесе, оловке, материјал за експерименте, ручак за учеснике семинара и освежавајуће напитке.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **147**

Физичко испитивање материјала

Институције које подржавају програм:
Гимназија „Света Ђорђевић“,
Смедеревска Паланка;
Институт „Гоша“, Смедеревска Паланка;
Завод за уџбенике и наставна средства,
Београд;
Физички факултет, Београд.

Аутор програма:
Иван Васиљевић, саветник,
професор физике у Гимназији
„Света Ђорђевић“ у
Смедеревској Паланци.

Координатор:
Драгољуб Ђорђевић,
директор Гимназије „Света Ђорђевић“,
Вука Караџића 18, Смедеревска Паланка;
тел: 026/ 311-057; 026/ 321-631
факс: 026/ 311-057
e-mail: gimnazia@eunet.yu
gimpal@verat.net
www.palanackagimnazija.edu.yu

Реализатори програма:
Иван Васиљевић, проф. физике; мр Милутин Вучковић, проф. физике;
Весна Симоновић, проф. физике; Дамјан Станковић, проф. физике;
Горан Тодоров, проф. физике; Јелена Тасић, проф. физике;
Александра Ивановић, проф. физике; Снежана Милосављевић, проф. хемије;
Наташа Маринковић, проф. информатике; Данијела Николић, педагог;
Јелена Туфегџић, психолог.

Циљеви програма:
побољшање квалитета наставе физике; подизање стручног нивоа у смислу нових знања и сазнања; повећати дидактичку спремност наставника у смислу увођења нових метода рада; активно учешће наставника у иновацијама, побољшању постојеће и тестирању нове опреме; мултидисциплинарни приступ настави природних наука; увођење младих у научни рад.

Теме које се обрађују:
Полазници семинара би урадили 15 експерименталних вежби у лабораторији за физику Гимназије „Света Ђорђевић“ у Смедеревској Паланци, а резултате мерења би обрадили на рачунарима у кабинету за информатику у Гимназији. Из програма физике за гимназије и средње стручне школе одабране су оне вежбе које се могу представити са становишта физичког испитивања материјала и (евентуално) хемијске анализе. Током семинара предвиђена је посета Институту „Гоша“ у Смедеревској Паланци ради упознавања са индустријским лабораторијама за испитивање материјала.

Циљна група:
професори гимназија и средњих стручних школа.

Трајање програма:
10 школских часова дневно (дводневни семинар, 10 школских часова дневно).

Број учесника у групи:
20 минимално, максимално до 30 учесника.

Цена програма: 3.500 динара.

БРОЈ: **148**	*ИЗБОРНИ*

Тематски приступ настави физике и хемије у обавезном основном и општем средњем образовању

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет, Одељење за физику и Одељење за хемију из Новог Сада

Аутори програма:
др Душанка Обадовић,
др Мирјана Сегединац.

Координатори:
др Душанка Обадовић,
ред. проф. ПМФ-а
тел: 021/485-28-09
e-mail: obadovic@im.ns.ac.yu

Реализатори програма:
др Душанка Обадовић, др Мирјана Сегединац, др Дарко Капор, др Иштван Бикит,
др Милица Павков, мр Маја Стојановић, др Божидар Вујичић, др Милан Пантић.

Циљеви програма:
стручна едукација наставника физике и хемије у циљу реализације интегрисаних тема у оквиру појединачних и изборних предмета; обезбеђивање хоризонталне и вертикалне повезаности наставних садржаја физике и хемије; упознавање наставника са тематским приступом настави, који омогућује ученику поступност (од простијег ка сложенијем) у усвајању нових појмова применом различитих метода у настави, са акцентом на усвајање концепта научног метода; обезбеђивање очигледности у излагању наставних садржаја увођењем једноставних експеримената, типа «уради сам».

Теме које се обрађују:
У оквиру предложеног програма биће обрађене теме везане за интегрисану наставу физике и хемије, чија реализација укључује увођење једноставних експеримената типа «уради сам», као и научног метода у свакодневну школску праксу. Садржаји појединих тема везани су за наставне програме учесника семинара. Организација семинара, реализацијом тема кроз одабране једноставне експерименте, омогућује праћење развоја појмова у физици и хемији, почевши од њиховог увођења па до краја средње школе.
Предвиђене су следеће теме: Развој појма брзине као временске промене физичких и хемијских величина; Развој појма равнотеже у физици и хемији; Развој појма енергије у физици и хемији.

Циљна група:
наставници физике и хемије основних и средњих школа.

Трајање програма:
Предвиђени су једнодневни семинари (суботом) у трајању од 8 сати, сваки посвећен једној од наведених тема. Семинари ће се одржавати сваког другог месеца, почевши од октобра 2006. Укупно трајање програма у току једне школске године је: 24 сата (3x8).

Број учесника у групи: минимално 15, а максимално 20.

Цена програма: цена по учеснику за један дан семинара (8 сати) износи 3.000 динара, а укључује: накнаду за штампан материјал (20 – 25 страна припреме за једноставне експерименте из физике и хемије), фасцикле, нотесе, оловке, материјал за експерименте, ручак за учеснике семинара и освежавајуће напитке.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **149**

„Републички семинар о настави физике“

Аутори програма:
др Душанка Обадовић,
др Илија Савић.

Координатори:
др Душанка Обадовић,
ред. проф. ПМФ-а;
тел: 021/ 485-28-09
e-mail: obadovic@im.ns.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Друштво физичара Србије;
Природно-математички факултет
из Новог Сада, Физички факултет из Београда;
Институт за физику из Земуна; Институт за нуклеарне науке Винча;
Природно-математички факултет из Ниша.

Реализатори програма:
др Душанка Обадовић, Илија Савић, Вера Бојовић, Јаблан Дојчиловић, Мићо Митровић, Стеван Јокић, Бранислав Јовановић, Љиљана Иванчевић, Драгана Милићевић, Наташа Каделбург, Славиша Станковић, Ратомирка Милер, Милорад Митровић.

Циљеви програма:
стручна и научна едукација наставника физике основних и средњих школа; упознавање наставника са различитим методама рада, које се примењују у настави физике, а омогућује ученику поступност (од простијег ка сложенијем) у усвајању нових појмова; обезбеђивање очигледности у излагању наставних садржаја увођењем различитих типова експеримената (демонстрациони, класични, једноставни...) у наставу физике у основним и средњим школама; могућност да наставници прикажу своја достигнућа у иновације наставе физике кроз приказ индивидуалних радова у постер секцији.

Теме које се обрађују:
програм обухвата: предавање о Нобеловој награди из физике; научно – стручна предавања из актуелних области физике; радионице (једноставни експерименти, учила, истраживачке методе, стандарди, тестови знања); стручне радове приказане у постер секцији; трибине везане за унапређивање планова и програма наставе, припремљене у сарадњи са Министарством просвете; изложбе наставних средстава и учила; продајне изложбе публикација из физике

Циљна група:
наставници физике основних и средњих школа.

Трајање програма:
тродневни семинар који се одржава у Врњачкој Бањи за време пролећног распуста у трајању од 16 радних сати.

Број учесника у групи: минимално 15, а максимално 20.

Цена програма: цена по учеснику за семинар износи 3.000 динара, а укључује: накнаду за штампан материјал (Зборник радова са Републичког семинара о настави физике), фасцикле, нотесе, оловке, материјал за експерименте, ручак за учеснике семинара и освежавајуће напитке.

БРОЈ: **150**	*ИЗБОРНИ*

Занимљива страна физике

Аутори програма:
проф. др Маја Бурић.

Координатор:
проф др Маја Бурић
тел: 011/ 630-152, 011/ 3282-619
e-mail: majab@phy.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
проф. др Иван Аничин, проф. др Маја Бурић, мр Душко Латас, проф. др Ђорђе Шијачки.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је да се наставницима, а тиме и ученицима, укаже на занимљиве аспекте физике, што би овај предмет учинило интересантнијим и лакшим за разумевање.
Специфични циљ је да се унесу новине у наставу физике у садржају, приступу и начину презентације.

Теме које се обрађују:
Простор и време; Мерење и мерне јединице; Међуделовање физичких тела и поља; Структура материје; Инерција; Гравитација; Утицај гравитационог поља на човека.

Циљна група:
наставници физике у основној школи.

Трајање програма:
2 пута по 1,5 радни дан (9+9 сати).

Број учесника у групи:
30 до 60 учесника.

Цена програма:
6.500 динара. Цена укључује учешће у курсу и пратећи материјали (писани материјали и CD).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **151**

Електростатика и електричне струје – демонстрациони огледи

Аутори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић,
Саша Ивковић.

Координатори:
Јаблан Дојчиловић,
Физички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 12-16;
тел.: 011/630-152 , 638-919
моб: 063/273-031
факс 011/3282-619
e-mail: jablan@ff.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду, на основу одлуке Научно-наставног већа, донетој на седници ННВ-а одржаној 19.12.2006. године.

Реализатори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић, Саша Ивковић, Милош Шћекић.

Циљеви програма
Општи циљеви програма: упознавање наставника са методама, наставним средствима и облицима рада који се могу применити при обради наставних садржаја из области механике, осцилација и таласа; да наставници кроз обуку за извођење демонстрационих експеримената стекну шира знања која би им омогућила да са ученицима стекну виши ниво „писмености“ из физике; подстицање и развијање интересовања деце у области природних наука, развијање интелектуалних и креативних способности и вештина деце, формирање просторне, временске, вредносне и естетске оријентације детета, подучавање деце вербалној комуникацији и социјалним умећима.
Специфични циљеви програма: развијање способности и умећа за методички и технички правилно извођење демонстрационих огледа; развијање способности и умећа за коришћење наставних средстава; развијање способности за тимски рад и ефикасно представљање резултата рада групе; формирање уверења о неопходности извођења демонстрационих огледа приликом обраде и утврђивања наставних садржаја.

Теме које се обрађују:
Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе из области електростатике и електричне струје – проблем избора теме, методе рада и наставних средстава (учила); Оглед, експеримент и мерење у природним наукама и њихов значај; Наелектрисавање тела; Електрично поље; Електростатичка заштита; Појам потенцијала и електричног капацитета тела; Омови закони и Кирхофова правила; Елементи струјног кола; Електрична струја у течностима и гасовима; друге теме које се покажу примереним за овај програм.

Циљна група:
наставници физике у гимназијама, основним и средњим стручним школама (непосредно) и ученици, њихови родитељи, локална средина (посредно).

Напомена: Предвиђено је да се групе полазника формирају или од наставника који предају у основним школама или од наставника који предају у средњим стручним школама и гимназијама. Избор тема које се обрађују, наставних средстава, демонстрационих огледа који се реализују, прилагођен је саставу групе полазника семинара и усклађен је са важећим плановима и програмима наставе физике у основним, средњим стручним школама и гимназијама.
На пример: Ако је група састављена од полазника који предају у средњим стручним школама и гимназијама, обрађују се Омови закони за коло наизменичне струје (RLC коло), појмови индуктивног и капацитетног отпора, Зебеков и Пелтијев ефекат, полупроводници, пражњења у гасовима... што наставним плановима и програмима наставе физике није предвиђено за обраду у основним школама.

Трајање програма:
Планирано је да се цео програм реализује у оквиру дводневног семинара. Трајање целог програма је 15 часова.

Број учесника у групи:
20 - 30 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (шест хиљада динара) без ПДВ-а. У цену је укључена: набавка потрошног материјала, освежење за полазнике (сокови, кафа, чај, минерална вода, сендвичи), израда и умножавање писаног материјала, израда и умножавање материјала у електронској форми, канцеларијски материјал (фломастери, панои и сл.), радна свеска.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **152**

Електромагнетизам и оптика – демонстрациони огледи

Аутори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић,
Саша Ивковић.

Координатор:
Јаблан Дојчиловић,
Физички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 12-16;
тел: 011/ 630-152, 638-919
моб: 063/ 273-031
факс 011/ 3282-619
e-mail: jablan@ff.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду, на основу одлуке Научно-наставног већа донетој на седници ННВ-а одржаној 19.12.2006. године.

Реализатори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић, Саша Ивковић, Милош Шћекић.

Циљеви програма
Општи циљеви: упознавање наставника са методама, наставним средствима и облицима рада који се могу применити при обради наставних садржаја из области механике, осцилација и таласа; да наставници кроз обуку за извођење демонстрационих експеримената стекну шира знања која би им омогућила да са ученицима стекну виши ниво „писмености“ из физике; подстицање и развијање интересовања деце у области природних наука, развијање интелектуалних и креативних способности и вештина деце, формирање просторне, временске, вредносне и естетске оријентације детета, подучавање деце вербалној комуникацији и социјалним умећима.
Специфични циљеви програма: развијање способности и умећа за методички и технички правилно извођење демонстрационих огледа; развијање способности и умећа за коришћење наставних средстава; развијање способности за тимски рад и ефикасно представљање резултата рада групе; формирање уверења о неопходности извођења демонстрационих огледа приликом обраде и утврђивања наставних садржаја.

Теме које се обрађују:
Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе из области електромагнетизма и оптике– проблем избора теме, методе рада и наставних средстава (учила); Оглед, експеримент и мерење у природним наукама и њихов значај; Магнетно поље; Електромагнетна индукција; Самоиндукција; Фарадејеви закони и Ленцово правило; Лоренцова и Амперова сила; Геометријска оптика код сочива и огледала (преламање, одбијање, формирање лика код сочива и огледала, одређивање жижне даљине сочива и огледала); Таласна оптика (дисперзија, поларизација, дифракција, интерференција); Фотометрија; друге теме које се покажу примереним за овај програм.

Циљна група:
наставници физике у гимназијама, основним и средњим стручним школама (непосредно) и ученици, њихови родитељи, локална средина (посредно).

Напомена: Предвиђено је да се групе полазника формирају или од наставника који предају у основним школама или од наставника који предају у средњим стручним школама и гимназијама. Избор тема које се обрађују, наставних средстава, демонстрационих огледа који се реализују, прилагођен је саставу групе полазника семинара и усклађен је са важећим плановима и програмима наставе физике у основним, средњим стручним школама и гимназијама.
На пример: Ако је група састављена од полазника који предају у средњим стручним школама и гимназијама, обрађују се теме из области електромагнетних таласа и таласне оптике (поларизација, интерференција, дифракција), затим фотометрија, Фукоове (вртложне) струје... што наставним плановима и програмима наставе физике није предвиђено за обраду у основним школама.

Трајање програма:
Планирано је да се цео програм реализује у оквиру дводневног семинара. Трајање целог програма је 15 часова.

Број учесника у групи:
20 - 30 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (шест хиљада динара) без ПДВ-а. У цену је укључена: набавка потрошног материјала, освежење за полазнике (сокови, кафа, чај, минерална вода, сендвичи), израда и умножавање писаног материјала, израда и умножавање материјала у електронској форми, канцеларијски материјал (фломастери, панои и сл.), радна свеска.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **153**

Физика флуида и топлотна физика – демонстрациони огледи

Аутори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић,
Саша Ивковић.

Координатори:
Јаблан Дојчиловић,
Физички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 12-16;
тел: 011/ 630-152, 638-919
моб: 063/ 273-031
факс 011/ 3282-619
e-mail: jablan@ff.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду, на основу одлуке Научно-наставног већа донетој на седници ННВ-а одржаној 19.12.2006. године.

Реализатори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић, Саша Ивковић, Милош Шћекић.

Циљеви програма
Општи циљеви програма: упознавање наставника са методама, наставним средствима и облицима рада који се могу применити при обради наставних садржаја из области физике флуида и топлотне физике; да наставници кроз обуку за извођење демонстрационих експеримената стекну шира знања која би им омогућила да са ученицима стекну виши ниво „писмености“ из физике; подстицање и развијање интересовања деце у области природних наука, развијање интелектуалних и креативних способности и вештина деце, формирање просторне, временске, вредносне и естетске оријентације детета, подучавање деце вербалној комуникацији и социјалним умећима.
Специфични циљеви програма: развијање способности и умећа за методички и технички правилно извођење демонстрационих огледа; развијање способности и умећа за коришћење наставних средстава; развијање способности за тимски рад и ефикасно представљање резултата рада групе; формирање уверења о неопходности извођења демонстрационих огледа приликом обраде и утврђивања наставних садржаја.

Теме које се обрађују:
Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе из физике флуида и топлотне физике– проблем избора теме, методе рада и наставних средстава (учила); Оглед, експеримент и мерење у природним наукама и њихов значај; Статика флуида; Динамика флуида; Топлотно ширење тела; Топлотна проводљивост; Агрегатна стања; друге теме које се реализују и покажу примереним за овај програм.

Циљна група:
наставници физике у гимназијама, основним и средњим стручним школама (непосредно) и ученици, њихови родитељи, локална средина (посредно).
Напомена: Предвиђено је да се групе полазника формирају или од наставника који предају у основним школама или од наставника који предају у средњим стручним школама и гимназијама. Избор тема које се обрађују, наставних средстава, демонстрационих огледа који се реализују, прилагођен је саставу групе полазника семинара и усклађен

је са важећим плановима и програмима наставе физике у основним, средњим стручним школама и гимназијама.
На пример: Ако је група састављена од полазника који предају у средњим стручним школама и гимназијама, обрађују се и теме из области динамике флуида: Бернулијева једначина, једначина континуитета, Поазејев закон, затим појмови идеалног и реалног флуида, фазни прелази ... што наставним плановима и програмима наставе физике није предвиђено за обраду у основним школама.

Трајање програма:
Планирано је да се цео програм реализује у оквиру дводневног семинара. Трајање целог програма је 15 часова.

Број учесника у групи:
20 - 30 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (шест хиљада динара) без ПДВ-а. У цену је укључена: набавка потрошног материјала, освежење за полазнике (сокови, кафа, чај, минерална вода, сендвичи), израда и умножавање писаног материјала, израда и умножавање материјала у електронској форми, канцеларијски материјал (фломастери, панои и сл.), радна свеска.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **154**

Механика, осцилације и таласи – демонстрациони огледи

Аутори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић,
Саша Ивковић.

Координатор:
Јаблан Дојчиловић,
Физички факултет Универзитета у Београду, Студентски трг 12-16;
тел: 011/630-152, 638-919
моб: 063/273-031
факс 011/3282-619
e-mail: jablan@ff.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду, на основу одлуке Научно-наставног већа донетој на седници ННВ-а одржаној 19.12.2006. године.

Реализатори програма:
проф. др Јаблан Дојчиловић, Саша Ивковић, Драгица Ивковић, Милош Шћекић.

Циљеви програма
Општи циљеви програма:
упознавање наставника са методама, наставним средствима и облицима рада који се могу применити при обради наставних садржаја из области механике, осцилација и таласа; да наставници кроз обуку за извођење демонстрационих експеримената стекну шира знања која би им омогућила да са ученицима стекну виши ниво „писмености“ из физике; подстицање и развијање интересовања деце у области природних наука, развијање интелектуалних и креативних способности и вештина деце, формирање просторне, временске, вредносне и естетске оријентације детета, подучавање деце вербалној комуникацији и социјалним умећима.
Специфични циљеви програма:
развијање способности и умећа за методички и технички правилно извођење демонстрационих огледа; развијање способности и умећа за коришћење наставних средстава; развијање способности за тимски рад и ефикасно представљање резултата рада групе; формирање уверења о неопходности извођења демонстрационих огледа приликом обраде и утврђивања наставних садржаја.

Теме које се обрађују:
Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе из области механике, осцилација и таласа– проблем избора теме, методе рада и наставних средстава (учила); Оглед, експеримент и мерење у природним наукама и њихов значај; Статика; Динамика транслаторног кретања; Динамика ротационог кретања; Периодично кретање; Механичке осцилације; Механички таласи; Звук; Резонанција; друге теме које се реализују и покажу примереним за овај програм.

Циљна група:
наставници физике у гимназијама, основним и средњим стручним школама (непосредно) и ученици, њихови родитељи, локална средина (посредно).

Напомена: Предвиђено је да се групе полазника формирају или од наставника који предају у основним школама или од наставника који предају у средњим стручним школама и гимназијама. Избор тема које се обрађују, наставних средстава, демонстрационих огледа који се реализују, прилагођен је саставу групе полазника семинара и усклађен је са важећим плановима и програмима наставе физике у основним, средњим стручним школама и гимназијама.
На пример: Ако је група састављена од полазника који предају у средњим стручним школама и гимназијама, обрађују се теме из области динамике ротационог кретања (момент силе, момент инерције, момент импулса, закони одржања), затим инерцијални и неинерцијални системи референце, физичко клатно, стојећи таласи ... што наставним плановима и програмима наставе физике није предвиђено за обраду у основним школама.

Трајање програма:
Планирано је да се цео програм реализује у оквиру дводневног семинара. Трајање целог програма је 15 часова.

Број учесника у групи:
20 - 30 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (шест хиљада динара) без ПДВ-а. У цену је укључена: набавка потрошног материјала, освежење за полазнике (сокови, кафа, чај, минерална вода, сендвичи), израда и умножавање писаног материјала, израда и умножавање материјала у електронској форми, канцеларијски материјал (фломастери, панои и сл.), радна свеска.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **155**

Рачунар у настави физике

Аутори програма:
др Љубиша Нешић,
проф. др Горан Ђорђевић,
проф. др Мирослав Николић,
Одсек за физику, Природно--математички факултет у Нишу,
проф. др Југослав Карамарковић,
Грађевинско-архитектонски факултет, Ниш.

Институција која подржава програм:
Друштво физичара Србије,
Природно-математички факултет у Нишу,
Подружница Друштва физичара Србије, Ниш.

Координатор:
Љубиша Нешић, Одсек за физику,
Природно-математички факултет у Нишу
тел: 018/ 533-015
e-mail: nesiclj@junis.ni.ac.yu

Реализатори програма:
Стручни тим састављен од аутора програма и истраживача, научних радника и професора Универзитета у Нишу и Института за физику, Београд.
Природно-математички факултет Ниш – др Љубиша Нешић, проф. др Горан Ђорђевић, проф. др Мирослав Николић, мр Дејан Алексић; Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу – проф. др Југослав Карамарковић; Институт за физику из Београда – др Драган Маркушев.

Циљеви програма:
обучавање наставника за примену модерних наставних метода: коришћење рачунара и виртуелних лабораторија, учење на даљину, учење уз помоћ рачунара коришћењем постојећих едукационих софтвера; обука наставника за извођење демонстрационих огледа из физике; извођење експеримента помоћу рачунара; коришћење Интернета и креирање простијих Интернет презентација; оспособљавање за мултимедијално излагање наставних садржаја и проблема у настави физике.

Теме које се обрађују:
Едукативни софтвер; Програмски пакети од интереса за наставу физике; Физика на Интернету, Примена рачунара у науци; Симулациони софтвер; Примена посебних софтверских пакета у настави; Примена рачунара у мерењима; Учење на даљину, Визуелна квантна физика и физика честица...

Циљна група: наставници физике у основним и средњим школама.

Трајање програма: Два циклуса током године (са понављањем циклуса у складу са интересовањем наставника); сваки циклус три радна дана; сваки дан осам радних сати.

Број учесника у групи: Минимално 15, максимално 30.

Цена програма: Цена по ученику је 10.000 динара. Она укључује 18% ПДВ, 15% институцији домаћину за изнајмљивање простора и помоћног особља, 35% за хонораре аутора, реализаторе (23%) и координаторе програма (12%), 15% за путне трошкове и смештај аутора и реализатора програма, 17% за материјалне трошкове (штампани материјал и лабораторијска и приручна опрема за радионице, освежење за ученике).

Аутори програма:
проф. др Драгољуб Белић,
Физички факултет, Београд,
проф. др Мира Терзић,
Департман за физику, ПМФ-Нови Сад,
др Драган Маркушев.

Координатори:
Драгана Милићевић и
Иван Зорнић,
Гимназија, Топличина 1
37000 Крушевац
тел: 037/419-400
факс: 037/427-179
064/130-11-18, 064/3062-170
e-mail: magicphy@ptt.yu
izornic@ptt.yu
Институт за физику, Београд – Земун
др Љубиша Нешић,
Одсек за физику ПМФ-а у Нишу

БРОЈ: **156**	*ИЗБОРНИ*

Еко - физика

Институције које подржавају програм:
Гимназија у Крушевцу,
Друштво физичара Србије,
Департман за физику ПМФ-а, Нови Сад.

Реализатори програма:
Реализаторе чини стручни тим састављен од аутора програма и истраживача, научних радника и професора Универзитета из Београда, Новог Сада и Ниша.
Институт за физику, Београд-Земун: Мирјана Тасић, Велибор Новаковић, Михаило Рабасовић; Физички факултет, Београд: Горан Попарић; Департман за физику, ПМФ, Нови Сад: Иштван Бикит, Мирослав Весковић; Одсек за физику, ПМФ, Ниш: Томислав Павловић.

Циљеви програма:
развој еколошке свести и очувања животне средине применом нових научних сазнања и савремених техника модерне физике и осталих природних предмета, те формирање позитивних ставова о личном и одговорном односу према локалном и глобалном окружењу; тимски рад – развој колективне и појединачне одговорности према околини; имплементација адекватних еколошких садржаја у наставне планове и програме из физике и осталих природних предмета, а ради обогаћивања истих и давања једног новог квалитета савременом наставном процесу.

Теме које се обрађују:
Физика ласера, фотоакустичка спектроскопија; Нуклеарна физика; Акустика; Физика околине – методе мерења загађења земље, воде и ваздуха; Примена ласера у физици околине; Примена неких спектроскопских метода у науци о околини; Бука – загађење звуком, анализа мерења на терену и њихова адекватна обрада; Примена рачунара у наставном процесу; Интерактивно учење: употребе Интернет сервиса (развој информационих система у области заштите околине, комплексност и мултидисциплинарност, креирање Интернет страница и ефикасна размена и коришћење

доступних података); Извори енергије и екологија, имплементација еколошких садржаја у настави физике; Нови наставни методи: активно учење и комплементарна настава: физика и природни предмети.

Циљна група:
наставници физике, хемије, биологије и разредне наставе у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Осам циклуса током године. Један циклус месечно. Сваки циклус траје три радна дана. Сваки дан укључује осам радних сати.

Број учесника у групи:
минимално 30, а максимално 150.

Цена програма:
Цена по учеснику је 10.000 динара. Она укључује 18 % ПДВ, 15 % институцији домаћину за изнајмљивање простора и помоћног особља, 35 % за хонораре аутора, за реализаторе (23 %) и за координаторе програма (12 %), 15 % за путне трошкове и смештај аутора и реализатора програма, 17 % за материјалне трошкове (штампани материјал и лабораторијска и приручна опрема за радионице, освежење за учеснике).

БРОЈ: **157**	*ИЗБОРНИ*

Семинар за наставнике „Информатика у настави физике, I део“

Аутори програма:
Јовица Милисављевић
Математичка гимназија, Београд,
Мијодраг Ђуришић
Математичка гимназија, Београд.

Координатори:
Јовица Милисављевић
Математичка гимназија
Краљице Наталије 37, 11000 Београд
тел: 063/86-111-39, факс: 011/361-2595
e-mail: mjovica@eunet.yu
Мијодраг Ђуришић
Математичка гимназија, Краљице
Наталије 37, 11000 Београд
тел: 064/3027-968, факс: 011/361-2595
e-mail: djuramg@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Математичка гимназија, Београд

Реализатори програма:
Јовица Милисављевић,
Мијодраг Ђуришић,
Станка Матковић.

Циљеви програма
Општи циљеви: да се наставници физике обуче да успешно користе рачунар у настави; решавање конкретних проблема у настави физике применом информатичке технологије; још више заинтересовати ученике за природне и техничке науке, предочавајући им њихову повезаност.
Специфични циљеви: упознати наставнике физике са програмима из Office пакета, оспособити наставнике за практичну примену Word-а и Excela-а у настави физике. На крају семинара наставник треба да зна да: користи Equation Editor; креира Power-Point презентацију; користи Excel за статистичку обраду података; графички приказује резултате мерења у Excel-у; креира једноставније нумеричке симулације у Excel-у; користи Интернет за добијање информација потребних у настави; користи наставна средства повезана са компјутером.

Теме које се обрађују:
Упознавање са доступним едукативним софтвером из физике; Упознавање са програмима из Office пакета; Примена Worda, детаљно о Equation Editoru; Excel; могућности примене у настави физике; Мерења вредности неких физичких величина помоћу рачунаром контролисаних уређаја; Физика на Интернету; Матурски радови; прилика за креативан самостални рад ученика.

Циљна група:
– непосредно: наставници физике и информатике у основним и средњим школама;
– посредно: млади људи, пре свега ученици свих узраста.

Трајање програма: Програм траје 16 сати, односно 2 дана.

Број учесника у групи: минимални број учесника је 15, а максимални 25.

Цена програма: Цена по радном дану је 2.450 дин., односно укупно 4.900 дин. нето. У цену су укључени хонорари аутора и реализатора, материјали за учеснике семинара (радни листови и CD са примерима са семинара), трошкови смештаја и путовања предавача.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **158**

Савремене методе у настави физике и укључивање у светске токове педагошких истраживања

Аутори програма:
проф. др Мићо Митровић,
др Андријана Жекић,
дипл. физичар Саша Ивковић.

Координатор:
Мићо Митровић
Физички факултет
Студентски трг 13-16
e-mail: mico@ff.bg.ac.yu
тел: 011/630-152, 064/2426-183
факс: 011/3282-619

Институција која подржава програм:
Друштво физичара Србије; Физички факултет, Београд.

Реализатори програма:
проф. др Мићо Митровић, др Андријана Жекић, дипл. физичар Саша Ивковић.

Циљеви програма:
подизање квалитета извођења наставе физике у школама кроз упознавање са наставним средствима за мерне експерименте и дискусију о занимљивим проблемима (теорија, задаци, експеримент);
упознавање наставника са светским трендовима у развоју наставе физике кроз упознавање одговарајућих научних и стручних часописа доступних на Интернету;
упознавање наставника о начинима на које они могу публиковати радове у међународним часописима, а ученици online решавати занимљиве задатке које дају поједини часописи.

Теме које се обрађују:
Демонстрациони и мерни експерименти;
Савремене методе педагошких истраживања у физици;
Занимљиви теоријски и експериментални проблеми у настави физике.

Циљна група:
наставници физике у основним и средњим школама.

Трајања програма:
16 сати / два радна дана.

Број учесника у групи:
15 - 30.

Цена програма:
5.000 динара. Укључени су у цену радни материјали, освежења (кафа, сокови), сендвичи.

Аутори програма:
др Слободанка Станковић, редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду,
др Мирослав Весковић, редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду

Координатори:
др Слободанка Станковић,
редовни професор Природно--математичког факултета Универзитета у Новом Саду; ПМФ - Департман за физику, 21000 Нови Сад
Трг Доситеја Обрадовића 4
тел: 021/485-28-08, 021/485-28-00
063/540-331; факс: 021/459-367
e-mail: cica@uns.ns.ac.yu

БРОЈ: **159**	*ИЗБОРНИ*

Физика у медицинској едукацији

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет,
Департман за физику, Универзитет
у Новом Саду

Реализатори програма:
1. проф. др Слободанка Станковић;
2. проф. др Мирослав Весковић; 3. Оливера Клисурић, асистент Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду;
4. Гордана Радованов, професор физике у Медицинској школи „7. април“ у Новом Саду; 5. Татјана Марковић-Топаловић, професор физике у Медицинској школи „Др Андра Јовановић“ у Шапцу.

Циљеви програма:
да се професори физике у медицинским школама, који су завршили класичне студије физике, упознају са основама и значајем примене физике у медицини кроз две основне области: физика функционисања људског организма и физика инструментације која се користи у медицинској дијагностици и терапији; да се професори оспособе да у оквиру предвиђеног програма физике у свакој појединој области примене основне законе физике на бројне примере њиховог коришћења у медицини, чиме ће повећати заинтересованост ученика и доказати сврсисходност изучавања физике у медицинским школама; да се професори физике оспособе да активно учествују у укупној активности школе кроз креативно укључивање у реализацију других програма и садржаја, организовање секција, школских и међушколских такмичења, матурских радова и слично.

Теме које се обрађују:
Локомоторни систем човека; Кардиоваскуларни систем човека; Људски организам као термодинамички систем; Биоелектрицитет, електрична струја, електрично и магнетно поље у медицинској дијагностици и терапији; Биоакустика и ултразвук у медицинској дијагностици и терапији; Физика ока и виђења; Јонизујуће зрачење у медицинској дијагностици и терапији; Нуклеарна медицина.

Циљна група: програм је намењен професорима физике у медицинским школама.

Трајање програма: 20 сати ефективног рада / 2,5 радна дана.

Број учесника у групи: максимално 32 учесника.

Цена програма: 3.000 динара по дану и укључује радни материјали (осим књиге), постављање предавања на сајт, надокнада реализаторима програма, 20% институцији, освежење у паузама (сокови и кафа).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **160**

Савремени демографски процеси у свету, Србији и Црној Гори

Институција која подржава програм:
Географски факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
др Милена Спасовски, Даница Миличић.

Аутори програма:
проф. др Милена Спасовски,
Даница Миличић,
асистент Географског факултета
Универзитета у Београду.

Координатор:
Даница Миличић, Географски факултет
Студентски трг 3/3, Београд
тел: 011/637-421; 064/137-51-98
e-mail: danicamilicic@ptt.yu

Циљеви програма:
упознавање савремених демографских појава у свету; стања, тенденције и коегзистенције разнородних просторно: демографских модела; коресподенција демографског развитка Србије и Црне Горе са постојећим светским искуствима; сагледавање могућих праваца будућег демографског развитка на глобалном, регионалном и националном нивоу.

Теме које се обрађују:
Модели популационе динамике и просторни размештај популационих потенцијала у свету; раст становништва Србије и Црне Горе у склопу постојећих светских модела популационе динамике. Сличности и разлике у транзицији природне репродукције становништва света; природно обнављање становништва Србије и Црне Горе у склопу постојећих светских модела репродуктивног понашања становништва. Просторни модели средњег трајања живота становништва света-показатељи транзиције смртности становништва; ниво смртности становништва Србије и Црне Горе. Транзиција просторне покретљивости светског становништва: преплитање традиционалних и модерних миграција становништва; примери у свету, Србији и Црној Гори. Савремене међународне миграције становништва: избегла, расељена, прогнана лица, трговина људима и други облици данас актуелне миграционе проблематике на глобалном светском и националним нивоима, особито актуелном на простору претходне Југославије. Старење становништва као основно питање развитка становништва света у 21. веку и постојећи просторни модели старења; одмаклост процеса старења становништва Србије и Црне Горе у поређењу са постојећим светским моделима. Демографски аспекти раста становништва у градовима света; коресподенција процеса урбанизације у Србији и Црној Гори са светским демографским искуствима. Развитак становништва света у условима прожимања различитих етничких, конфесионалних, језичких и других елемената система и цивилизација света. Србија и Црна Гора као пример мултиетничког и мултиконфесионалног простора. Демографска карта Србије према резултатима пописа становништва, домаћинстава и станова у 2002. години. Пројекције становништва света-сценарија популационе комисије УН до 2150.г.

Циљна група: професори и наставници географије и сродних предмета, као и сви заинтересовани наставници средњих и основних школа Србије.

Трајање програма: 20 часова, 2 дана (субота и недеља).

Број учесника у групи: 10 учесника је минимални, а максимални број је 20.

Цена програма: 3.000 динара.

БРОЈ: **161**	*ОБАВЕЗАН*

Power Point - припрема тематских мапа у служби географије

Аутори програма:
Јованка Трајковић,
проф. географије;
Сања Бедов,
проф. информатике.

Координатор:
Јованка Трајковић
Саве Љубојева 1, Нови Сад
тел: 063/841-0998; 021/615-151
факс: 021/423-655
e-mail: lotra@neobee.net

Институција која подржава програм:
Средња школа „Светозар Милетић“, Нови Сад.

Реализатори програма:
Јованка Трајковић, професор географије;
Љубомир Спасеновић, проф. информатике;
Олга Плавишић, психолог.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника, истраживача и организатора васпитно-образовног процеса за примену нове технологије у настави географије, користећи све могућности које пружа мултимедија, са акцентом на самосталној изради географско - тематских мапа које се користе као главно наставно техничко средство.

Теме које се обрађују:
Интернет и посета картографских сајтова; Елементи PHOTO SHOP-а (обрада мапа) и POWER POINT-а и његове могућности у изради слојевитих тематских мапа.

Циљна група:
наставници географије средњих стручних школа, гимназија и основних школа.

Трајање програма:
планирано време за семинар је 8 сати рада у току једног дана.

Број учесника у групи:
Максимално 10 учесника и свако користи свој рачунар.

Цена програма:
4.600 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **162**

Напредне информационе технологије у функцији едукације наставника за квалитетније образовање

Аутори програма:
Минучер Месарош,
др Анђелија Ивков,
др Бранислав Ђурђев.

Координатор:
др Анђелија Ивков
Трг Доситеја Обрадовића 3
21 000 Нови Сад
тел: 021/450-105, факс: 021/459-696
e-mail: programns@yahoo.com

Институција која подржава програм:
ПМФ, Департман за географију,
туризам и хотелијерство.

Реализатори програма:
Минучер Месарош, др Анђелија Ивков, др Бранислав Ђурђев, сарадници на Департману за географију, туризам и хотелијерство.

Циљеви програма:
Циљ је да се нове методе науче, увежба њихова примена у складу са постојећим домаћим условима, тј. да наставници знају да препознају и искористе могућности које им пружа Географски информациони систем (ГИС) или Интернет. Циљ програма је побољшање квалитета и ефикасности наставе географије кроз оспособљавање наставника за: примену савремених техничких средстава у извођењу активне наставе, у форми која је атрактивна за ученике и подстиче њихову креативност; перманентно упознавање учесника са новим теоријским поставкама, новим научним истинама; омогућавање увида у савремена научна кретања у нашој земљи и у свету.

Теме које се обрађују:
Израда интерактивних мултимедијалних презентација; Основи израде Интернет страница и публиковања на Интернету; Упознавање са најновијим трендовима на пољу информационих технологија и најбољим могућностима њихове примене у настави географија; Моделирање географских појава, елементи ГИС пројекта, унос података, израда карата, претраживање података и упити, основни појмови напредне просторне анализе; Рад са Глобалним позиционим системом (ГПС), унос координата са ГПС уређаја у ГИС.

Циљна група:
наставници географије у основним и средњим школама.

Трајање програма:
предвиђено време: 24 радна сата (8 сати дневно) по следећој динамици: једнодневни уводни семинар; једнодневни напредни семинар; једнодневни завршни семинар.

Број учесника у групи: 20-25.

Цена по програма:
8.000 динара (текстуални материјал који ће чинити комбинацију приручника и практикума, специјално израђени радни листови за потребе програма, CD са потребним програмима за рад, блокови, оловке, акредитације).

БРОЈ: **163**	*ИЗБОРНИ*

Гис, мултимедија и Интернет у функцији едукације наставника за квалитетније образовање

Аутори програма:
др Анђелија Ивков,
Минучер Месарош.

Координатор:
др Анђелија Ивков
Трг Доситеја Обрадовића 3
21 000 Нови Сад
тел: 021/450-105, факс: 021/459-696
e-mail: programns@yahoo.com

Институција која подржава програм:
ПМФ, Департман за географију, туризам и хотелијерство.

Реализатори програма:
др Анђелија Ивков, Минучер Месарош, мр Тамара Ковачевић, мр Александра Драгин, Љубица Ивановић.

Циљеви програма:
Циљ програма је побољшање квалитета и ефикасности наставе географије кроз оспособљавање наставника за коришћење рачунара и рачунарских комуникација за самостално стручно усавршавање; преношење знања о коришћењу рачунара у географији ученицима; примену рачунара за претраживање Интернета и налажење специфичних информација.

Теме које се обрађују:
Power Point у настави географије; Интернет и основни начини коришћења за проналажење географских информација; Мултимедијалне презентације и интерактивни атласи у настави, али и као допунско средство за самосталан рад; Географски информациони системи (ГИС) и могућности примене у настави.

Циљна група:
наставници географије у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Предвиђено време: 24 радна сата (8 сати дневно) по следећој динамици: једнодневни уводни семинар; једнодневни напредни семинар; једнодневни завршни семинар.

Број учесника у групи:
20-25.

Цена програма:
8.000 динара (текстуални материјал који ће чинити комбинацију приручника и практикума, специјално израђени радни листови за потребе програма, CD са потребним програмима за рад, блокови, оловке, акредитације).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **164**

Специјализовани републички семинар за наставнике техничког образовања

Аутори програма:
стручни тим Друштва наставника техничког образовања Србије

Координатор:
Александра Грујић-Јанкулоски
Булевар уметности 23, Нови Београд
тел: 064/220-72-54
факс: 011/316-1752
e-mail: aleksandra.grujic@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Друштво наставника техничког образовања Србије.

Реализатори програма:
Александра Грујић-Јанкулоски, проф.ТО;
Бачанин Маријана, проф.ТО;
Радосав Рашета, наст.ТО;
Поповић Слободан;
Санадер Милан, проф.ТО;

Циљеви програма:
стручна и методичка помоћ наставницима за подизање квалитета извођења наставе техничког образовања.

Теме које се обрађују:
Графичка комуникација; Безбедност деце у саобраћају; Рад са даровитим ученицима из области архитектуре и грађевинарства; Приступ извођењу наставе машинства са освртом на тему „Елементи машина и механизама“; Алтернативни извори енергије; Нове комуникационе технологије; Упутства за избор литературе, Интернет адресе, популарни програми; Опште теме (планови и програми, пропозиције за такмичење, психолошко - педагошки аспекти наставе).

Циљна група:
професори и наставници техничког образовања.

Трајање програма:
Један дан (6 – 8 сати).

Број учесника у групи:
пленарно 250 учесника, по секцијама минимално 20 учесника.

Цена програма:
3.000 динара по учеснику. Укључује радни материјал (CD и публикацију), административне трошкове, хонораре за предаваче, трошкове пута и смештаја за предаваче.

БРОЈ: **165**	*ИЗБОРНИ*

Методика реализације садржаја из информатичких технологија у основном образовању

Аутор програма:
проф. др Драган Голубовић.

Координатор:
Драган Голубовић
Стевана Првовенчаног 54
32000 Чачак
тел: 032/ 330-340, 063/ 8275-224
факс: 032/ 342-101
e-mail: mehatron@ptt.yu
golubd@tfc.kg.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Технички факултет – Чачак,
Друштво наставника техничке културе Србије – Београд,
Друштво педагога техничке културе Србије – Шабац.

Реализатори програма:
проф. др Драган Голубовић, Технички факултет, Чачак;
проф. др Предраг Ружичић, Технички факултет, Чачак;
проф. др Синиша Ранђић, Технички факултет, Чачак;
проф. др Радомир Славковић, Технички факултет, Чачак;
проф. др Миливоје Ћућиловић, Технички факултет, Чачак;
мр Иван Милићевић, Технички факултет, Чачак;
Зоран Јестровић, професор ТО, ОШ „В. Караџић“, Чачак;
Истакнути наставници практичари из региона где се усавршавање наставника одржава.

Циљеви програма:
иновирање знања наставника техничког образовања, информатике и физике.

Теме које се обрађују:
Програмска структура садржаја из информатичких технологија у основној школи – садашње стање и процена за будућност; База развоја информатичких технологија: материјали (композити, спец. материјали...), микроелектроника (IC, CPU...), ласерска техника (CD, DVD...), магнетни медији (магнетне траке, дискете, дискови...); PC рачунари; Управљање рачунаром: аутоматика у ери информатичких технологија, интерфејс технологије-широк спектар примене, школски едукативни интерфејс за управљање светлошћу, звуком, електромоторм, аутоматима/роботима са осам параметара у реалном времену; Транспорт и комуникације: савремена средства транспорта, мобилна телефонија, Интернет комуникације, GPS мрежа, GEO комуникације преко сателита и др.; Компјутерско управљање машимнама (CAD, CAM технологије); Роботи и манипулатори: успон и перспективни развој роботике, роботи и манипулатори у ери информатичких технологија, едукативни робот-демонстрација модела; Мехатроника као нови приступ у техничким системима – мултидисциплинарни системи подржани информатичким технологијама и др.

Циљна група:
професори техничког образовања, информатике, физике и др.

Трајање програма:
24 сата / 3 дана.

Број учесника у групи:
• за предавања до 50 учесника
• за аудиторне и лабораторијске вежбе до 15 учесника
Однос предавања и вежби је 1:1 (50% предавања, 50% вежбе).

Цена програма:
7.800 динара по учеснику (седам хиљада и осам стотина динара по учеснику) у шта се укључују административни трошкови, ауторски хонорари и трошкови пута и смештаја за предаваче, материјали за лабораторијске вежбе, радни материјали. Најмањи број учесника за ову цену је 15, а оптимални број учесника је 45.

БРОЈ: **166**	*ИЗБОРНИ*

Употреба програма Home Designer 6.0 у настави техничког образовања

Аутор програма:
Предраг Стевановић, проф.
основа технике и информатике

Координатори:
Предраг Стевановић
проф. основа технике и информатике
тел: 035/22-0008; 064/255-9217
e-mail: donapeca@ptt.yu

Братислав Филиповић
Агенција за образовање и посредовање
„ФИЛИПОВИЋ“ ФБ Софт
тел: 035/22-00-23; 241-228; 063/824-999
e-mail: brafis@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Технички факултет у Чачаку.

Реализатори програма:
Предраг Стевановић, Горан Ћујић, Александар Јефтић

Циљеви програма:
едукација професора техничког образовања за примену програма Home Designer 6.0 у настави; оспособљавање наставника за примену савремених наставних средстава; оспособљавање наставника за примену софтверског пакета Home Designer 6.0.

Теме које се обрађују:
Home Designer 6.0 - карактеристике програма;
Home Designer 6.0 - коришћење програма у реализацији наставних садржаја техничког образовања у основној школи.

Циљна група:
професори техничког образовања основних школа.

Трајање програма:
12 часова.

Број учесника у групи:
10-20 полазника (искључиво по принципу 1 полазник - 1 рачунар).

Цена програма:
3.960 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **167**

Иновирана методика и технологије у настави техничког образовања

Аутори програма:
проф др Слободан Попов,
ментор Милош Соро.

Координатор:
Милош Соро
Топличина 2а, 23000 Зрењанин
тел: 023/ 36-339, 063/ 151-88-23
факс: 023/ 536-875
e-mail: sorozr@ptt. yu

Институција која подржава програм:
Регионално друштво за техничко образовање, Житни трг 13, 23000 Зрењанин
e-mail: sorozr@ptt. yu

Реализатори програма:
1. проф др Слободан Попов, 2. проф др Мирослав Ламбић, 3. проф др Драган Голубовић, 3. др Паун Береш, 4. Милош Соро, 5. Сташа Велисављев, 6. Горан Јовановић, 7. Никола Чудић, 8. Митар Митровић.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника ТО за коришћење савремених наставних метода и облика рада; овладавање знањима из различитих савремених технологија које се изучавају у предмету ТО; коришћењу енергетских ресурса и обука повезивања делова рачунарског система са посебним освртом на индивидуални рад ученика.

Теме које се обрађују:
Методика реализације модула у техничком образовању; Хеуристички модел наставе са примером реалиазације у ТО; Модели у настави; Ваннаставни рад, значај и специфичности у настави техничког образовања; Информатичка технологија у ТО; Хардверске компоненте рачунарских система; Енергетика – обновљиви извори енергије; Софтвер Sketch Up у реализацији модула архитектура и грађевинарство; Интерфејс технологија.

Циљна група:
наставници техничког образовања у основној школи.

Трајање програма:
8 + 8 сати – 2 дана.

Број учесника у групи:
15 - 30 максимално.

Цена програма:
4.000 динара: организацију семинара, освежење, исхрана, надокнаде предавачима (хонорар, дневнице, пут), телефон и административни трошкови.

СРЕДЊЕ СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ

БРОЈ: **168**	*ИЗБОРНИ*

Мултимедијалне комуникације и мреже

Аутор програма:
мр Драгорад Миловановић,
дипл.инж. ел.

Координатор:
Драгорад Миловановић
Љ. Давидовића 60/4, Београд
тел: 011/ 304-9020
e-mail: DragoAM@Gmail.com

Институције које подржавају програм:
Заједница електротехничких школа, 18000 Ниш, Београдска 16, тел: 018/ 588-583;
ЕТШ „Раде Кончар“, 11000 Београд, Браће Грим 32.

Реализатори програма:
мр Драгорад Миловановић, дипл.инж. ел.,
проф. др Зоран Бојковић,
Јелена Пауновић, дипл.инж.

Циљеви програма:
упознавање учесника са савременим мултимедијалним комуникацијама и захтевима умрежавања рачунара, укључујући технологије рачунарских мрежа и телекомуникација; обезбеђење услова за унапређење наставе (израда наставног материјала) и информисаности учесника у наставном процесу (школске интранет мреже), као и интерактивне наставе, наставе на даљину и програмиране наставе.

Теме које се обрађују:
Програм МУЛТИМЕДИЈАЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И МРЕЖЕ обухвата разрађен план извођења обуке у три целине: увод у рачунарске комуникације (LAN/MAN/WAN мреже и мрежни модели, пројектовање и администрација мрежа), основе умрежавања (физички слој и Ethernet слој везе података, Интернет мрежни и транспортни слој) и мултимедијалне комуникације и системи (мултимедијалне апликације, управљање и безбедност мрежа).

Циљна група:
наставници огледа електротехничар мултимедија, као и наставници и стручни сарадници који образују ученике на предметима електротехника и телекомуникације.

Трајање програма:
3 дана (6+8+8 сати), укупно 22 сата.

Број учесника у групи:
10-15 учесника.

Цена програма:
8.800 динара по учеснику (укључује штампани материјал, материјал у електронском облику, опрему и простор).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **169**

Мултимедијалне технике и технологије

Аутор програма:
мр Драгорад Миловановић,
дипл.инж.ел.

Координатор:
Драгорад Миловановић,
Љ. Давидовића 60/4, Београд;
тел: 011/ 304-9020
e-mail: DragoAM@Gmail.com

Институције које подржавају програм:
Заједница електротехничких школа, 18000 Ниш,
Београдска 16, тел: 018/ 588-583;
ЕТШ „Раде Кончар“, 11000 Београд, Браће Грим 32.

Реализатори програма:
мр Драгорад Миловановић, дипл.инж.ел.,
проф. др Зоран Бојковић,
Јелена Пауновић, дипл.инж.

Циљеви програма:
упознавање учесника са савременим мултимедијалним техникама и технологијама. Мултимедијалне технике интегрисано обрађују и манипулишу дискретним (текст, графика) и континуалним (аудио, видео) медијима, сагласно стандардима. Мултимедијални системи су привукли посебну пажњу информатичког друштва, посебно са развојем рачунара и Интернета као и променама у телекомуникацијама. Обезбеђење услова за унапређење наставе (израда наставног материјала) и информисаности учесника у наставном процесу (школске интранет мреже) као и интерактивне наставе, наставе на даљину и програмиране наставе.

Теме које се обрађују:
Програм МУЛТИМЕДИЈАЛНЕ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ обухвата разрађен план извођења обуке у три целине: мултимедијалне технике (дигитални аудио/видео текст, графика, анимација); мултимедијални системи и сервиси (формати, дигитална обрада сигнала, стандарди); производња мултимедијалног садржаја (DTV/DVD продукција и дистрибуција).

Циљна група:
наставници огледа електротехничар мултимедија, као и наставници и стручни сарадници који образују ученике на предметима електротехника и телекомуникације.

Трајање програма:
3 дана (6+8+8 сати), укупно 22 сата.

Број учесника у групи:
10-15 учесника.

Цена програма:
8.800 динара по учеснику (укључује штампани материјал, материјал у електронском облику, опрему и простор).

БРОЈ: **170**	*ИЗБОРНИ*

Израда илустрација и анимација за наставни материјал

Аутор програма:
Јелена Пауновић

Координатор:
Јелена Пауновић
Гандијева 49б/49, Нови Београд;
тел: 011/ 2294-706, 011/ 152-887
моб: 064/ 37-666-74
e-mail: j.paunovic@r.concar.edu.yu
lela14@yubc.net

Реализатори програма:
Јелена Пауновић, дипл.инж.ел.;
мр Драгорад Миловановић, дипл.инж.ел.;
Драган Кнежевић, дипл.инж.

Институције које подржавају програм:
ЕТШ „Раде Кончар“, 11000 Београд,
Браће Грим 32;
Заједница електротехничких школа
18000 Ниш, Београдска 16.

Циљ програма:
стручно оспособљавање професора за израду илустрација и анимација за наставни материјал.

Теме које се обрађују:
Развијање визуелне перцепције, креативности и вештине изражавања 2D графиком; Развијање визуелних способности да се природни процеси транспонују у симболе; Схватање важности концепта и развоја идеје као основе рада на графичим дизајнерским решењима; Разматрање улоге цртежа и анимације у наставном материјалу; Цртање векторске графике и брзе измене на цртежу; Употреба узорака боје и градијента на објекту; Коришћење специјалних симбола; Цртање помоћу шаблона; Сликање, клонирање и брисање; Промена величине слике и резолуције; Начини мешања боје; Рад са вишеслојном графиком; Рад са каналима и маскама; Мењање провидности и начина преклапања боја; Подешавање хистограма и нивоа; Примена специјалних колор ефеката на слику; Додавање и уклањање ефеката у стил; Померање, копирање и постављање селекције на ниво; Конверзија битмап слике у векторску и обрнуто; Рад са филтрима; Рад са текстом; Форматирање текста; Едитовање текста; Убацивање текста на површину и дуж путање; Израда колона и редова; Постављање текста између објеката и око објекта; Модификовање слова као графичких објеката; Израда анимације-слика по слика у слојевима; Израда анимација помоћу кључних кадрова; Задавање кадрова и њихова измена; Спецификација петље и промена брзине анимације; Хијерархија елемената у графичкој композицији; Схватање промене 2D облика, положаја и боје у времену; Креирање Web графике; Оптимизација и снимање Web графике; Компресија Web графике; Оптимизација анимације; Експортовање и импортовање анимација; Снимање и експортовање анимације.

Циљна група: сви наставници основних и средњих школа који израђују наставни материјал са илустрацијама.

Трајање програма: 24 сата.

Број учесника у групи: 10-15.

Цена програма: 8.000 динара (урачунат је хонорар предавача, изнајмљивање школског простора, припремљен помоћни материјал на компакт диску, потрошни материјал…).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **171**

Савремени системи мерења, управљања и надзирања (PLC, SCADA, HMI) – радионица у опремљеном тренинг центру

Аутори програма:
Шандор Нађ, Стево Стевановић,
Техничка школа – Суботица;
проф. др Золтан Јегеш,
Виша техничка школа – Суботица.

Координатор:
Шандор Нађ, дипл. инж.,
Техничка школа – Суботица,
Трг Лазара Нешића 9, 24000 Суботица;
тел: 024/ 552-031, 024/ 571-099
факс: 024/ 552-031
e-mail: messc@tippnet.co.yu
abelsu@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Техничка школа – Суботица,
Виша техничка школа – Суботица.

Реализатори програми:
проф. др Золтан Јегеш, Виша техничка школа – Суботица; Шандор Нађ, дипл. инж. електротехнике; Стево Стевановић, дипл. инж. електротехнике; Ласло Лисак, дипл. инж. машинства; Данијел Мандић, дипл. инж. електротехнике; Ото Бучу, дипл. инж. електротехнике, наст. стручних предмета, Техничка школа – Суботица.

Циљеви програма:
повезивање теорије и праксе; подстицање на самостално практично стварање; подстицај за опремање школских кабинета; популаризовање и учење рутинских послова високог нивоа.

Теме које се обрађују:
1. Савремени системи управљања и надзора (PLC, SCADA, HMI); 2. Представљање опреме у тренинг центру: развојни системи Easy51 за 8051MCU, развојни системи Easy PIC4 за PIC микроконтролере, програмабилни уређаји (LOGO! – Siemens и C-Control Station), програмабилни логички контролер опремљен за тренирање (SIMATIC S-200, CPU +DIO+AIO+RS485+GSM+GPRS), роботска рука са 5 степени слободе, колекција сензора и извршних органа, неколико реализованих модела; 3. Представљање досада изведених апликација: алармни систем, систем за мерење физичких способности ученика, систем за точење пића, аутоматизовани модел лифта, регулација температуре, управљање електромоторима, роботска рука итд.; 4. Предлагање нових апликација (кроз дискусију и стручни договор). Учесници могу да бирају техничка средства и програмске алате (језике) са којим ће радити; 5. Реализација конкретних апликација по групама (помоћ организатора и модератора). Водиће се рачуна о томе да задаци буду прилагођени могућностима учесника.

Циљна група:
наставници информатичких и стручних предмета (основе аутоматског управљања, микроконтролери са програмирањем, електрична мерења итд.) у средњим стручним школама, наставници информатике и техничког образовања у основним школама.

Трајање програма:
тродневни курс по 6 сати ефективног рада дневно - укупно 18 сати.

Број учесника у групи:
минимално 5, оптимално 10, максимално 15 (укупно 5 радних места).

Цена програма:
за 5 учесника: 10.000 динара по особи.
за 10 учесника: 6.000 динара по особи.
за 15 учесника: 5.000 динара по особи.
Цена укључује: учествовање на обуци, коришћење опреме, CD са програмом обуке, колекцију програмских алата, примере са изворним кодом, кафу и сок.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **172**

Кроз средњу школу, на прагу живота

Аутор програма:
др Емина Копас-Вукашиновић.

Координатор:
др Емина Копас-Вукашиновић
23300 Кикинда,
Војводе Путника 22;
e-mail: kopas@businter.net
тел: 063/ 8020-238, 0230/ 34-109

Институција која подржава програм:
Техничка школа, Кикинда.

Реализатори програма:
Емина Копас-Вукашиновић, Тања Иветић, Дарко Михајловић.

Циљеви програма:
помоћи професорима средњих стручних школа да што боље припреме ученике за будуће занимање; њихово оспособљавање за уочавање и превазилажење актуелних проблема у организацији наставе и увођење у моделе конструктивне комуникације са ученицима и њиховим родитељима.

Теме које се обрађују:
Педагошки проблеми организације наставе; Припрема и организација часа; Дисциплинованост ученика и њихова слобода; Подстицање унутрашње мотивације код ученика; Однос професор-ученик-родитељ.

Циљна група:
професори средњих стручних школа, пре свега у ужестручним профилима који у систему свог универзитетског образовања нису стекли довољна педагошка и дидактичко-методичка знања, неопходна за адекватно планирање и организацију наставних активности.

Трајање програма:
10 сати ефективног рада у току два дана (други дан подразумева супервизијски састанак, неколико месеци након реализације семинара).

Број учесника у групи:
15 – 25 учесника.

Цена програма:
2.000 динара по учеснику. У цену су урачунате: интелектуалне услуге реализатора програма, радни и потрошни материјал за учеснике, сертификат за учеснике.

БРОЈ: **173**	*ИЗБОРНИ*

Тенденције развоја у одевној индустрији

Аутори програма:
др Горан Савановић,
мр Данијела Пауновић,
мр Гордана Чоловић.

Координатор:
др Горан Савановић
Старине Новака 24, Београд;
тел: 011/ 323-4002
063/ 451-279
e-mail: vtts@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Виша техничко текстилна школа, Старине Новака 24, Београд.

Реализатори програма:
проф. др Горан Савановић, ВТТШ; проф. мр Данијела Пауновић, ВТТШ;
проф. мр Гордана Чоловић, ВТТШ; Милан З. Ђокић, дипл.инж. – ЦИС институт.

Циљ програма:
обука наставника за усвајање и примену савремених знања из одевне технологије.

Теме које се обрађују:
Тенденције развоја у одевној индустрији; Примена нових стандарда и техника у конструисању одевних предмета; Упознавање наставника са оптималном техничко-технолошком припремом и флексибилном организацијом производње.

Циљна група:
професори средњих текстилних и дизајнерских школа (технологија израде одеће, моделовање одеће, конструкција одеће).

Трајање програма:
2 дана по 6 часова.

Број учесника у групи:
минимум 15, а максимум 30.

Цена програма:
8.000 динара (простор, предавања, скрипте, тест, анкете).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **174**

Обука за израду мултимедијалних наставних материјала за наставнике средњих стручних школа

Институција која подржава програм:
Техничка школа „Павле Савић“, Нови Сад.

Аутори програма:
Светлана Грујић-Фодор, професор физике, интерни тренер у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад;
мр Мила Костић, магистар технолошких наука, помоћник директора, екстерни тренер у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад;
Владимир Божић, дипл. инж. прехрамбене технологије, професор стручних предмета, систем администратор у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад.

Координатор:
Светлана Грујић-Фодор
Шајкашка 34, Нови Сад;
тел: 065/555-8642, факс: 021/6333-988
e-mail: greenh@nspoint.net

Реализатори програма:
Светлана Грујић-Фодор, професор физике, интерни тренер у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад;
мр Мила Костић, магистар технолошких наука, помоћник директора, екстерни тренер у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад;
Владимир Божић, дипл. инж. прехрамбене технологије, професор стручних предмета, систем администратор у Техничкој школи „Павле Савић“, Нови Сад.

Циљеви програма:
повећање квалитета наставног процеса у школама кроз употребу мултимедијалних наставних материјала у настави; унапређење наставе коришћењем трансфера знања у вези са израђеним наставним материјалима и олакшавање припреме за наставу кроз тимски рад наставника у школама.
Специфични циљеви су: оспособљавање наставника за самосталну израду мултимедијалних материјала; оспособљавање наставника за употребу електронске опреме у настави, дигиталне камере, фотоапарата, пројектора и рачунара; оспособљавање наставника за имплементацију електронске опреме и мултимедијалних наставних материјала у наставном процесу; оспособљавање наставника за претраживање Интернета и прикупљање наставних материјала; трансфер знања између наставника примењен на наставне материјале и тимски рад у школама приликом израде наставних материјала.

Теме које се обрађују:
Обука за рад у Microsoft Office Power Point-u; Обука за рад на Интернету; Обука за рад са дигиталном камером, фотоапаратом, и пројектором и рачунаром; Упознавање са трансфером знања и могућностима примене, везано за наставне материјале и тимски рад приликом израде наставних материјала.

Циљна група:
наставници средњих стручних школа из подручја рада:
пољопривредна производња и прерада хране, хемија неметала, графичарство, личне услуге и остало.

Трајање програма:
24 сата у току три радна дана.

Број учесника у групи:
од 8 до 15 учесника.

Цена програма:
По ученику је 6.000 динара и она укључује: наставне материјале у електронској форми, надокнаду за употребу кабинета у школи и надокнаду за реализаторе програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **175**

Унапређење наставе пољопривредне технике

Институције које подржавају програм:
Средња пољопривредно-прехрамбена школа, Сомбор; Заједница средњих пољопривредно-прехрамбених школа Републике Србије.

Реализатори програма:
дипл. инж. Јово Ћато (Средња пољопривредно-прехрамбена школа Сомбор);
дипл. инж. Ђорђе Зорић (ПП „Бездан“ – Бездан);
дипл. инж. Владимир Поповић (Средња пољопривредно-прехрамбена школа – Сомбор).

Аутори програма:
проф.др Мирко Урошевић (Пољопривредни факултет, Београд);
проф.др Раде Радојевић (Пољопривредни факултет, Београд);
дипл.инж. Јово Ћато (Средња пољопривредно-прехрамбена школа, Сомбор).

Координатор:
дипл.инж. Љубица Прибић-Јовичић (директор Средње пољопривредно--прехрамбене школе Сомбор), Хаџића Светића 18, 25 000 Сомбор; тел: 025/ 22-388, факс: 025/ 29-355
e-mail: sspolskosom1@ptt.yu

Циљеви програма
Општи циљеви програма: унапређивање стручних знања, вештина и способности професора средњих пољопривредних школа, неопходних за остваривање циљева и исхода образовања.
Специфични циљеви програма: упознавање професора са најновијим конструкцијама трактора, прикључних машина и комбајна; овладавање новим методама одржавања радне исправности пољопривредне технике; оспособљавање професора да сложене конструкције и сложене функције појединих система пољопривредне технике приближе ученицима; оспособљавање за изналажење оптималних наставних садржаја којима ће се најефикасније реализовати задати циљеви и исходи; оспособљавање за коришћење савремене пољопривредне технике у практичној настави и пољопривредној производњи.

Теме које се обрађују:
1. Конструкције, принципи рада и тенденције развоја пољопривредне технике (Тема је веома обимна па се за сваки семинар припремају актуелне теме у трајању од 2 сата.); 2. Примена хидраулике, електронике и аутоматике у пољопривредној техници (одабране теме у трајању од 2 сата); 3. Уређаји и технике наводњавања (одабране теме у трајању од 1 сат); 4. Руковање, подешавање и одржавање пољопривредне технике (трактори, прикључне машине и комбајни различитих произвођача) - у трајању од 5 сати.

Циљна група:
професори средњих пољопривредних школа који реализују теоријску и практичну наставу пољопривредне технике.

Трајање програма: 10 сати.

Број учесника у групи: 30.

Цена програма: 4.000 динара по учеснику за 2 дана и цена обухвата: реализацију комплетне наставе, припрему потребних материјала (у писаној и електронској форми- CD).

БРОЈ: **176**	*ИЗБОРНИ*

Прилагођавање наставе електротехничке групе предмета интензивном научно-технолошком развоју у свету

Институција која подржава програм:
Заједница електротехничких школа Србије.

Аутори програма:
проф. др Андрија Сарић, Технички факултет, Чачак;
др Владица Мијаиловић, ванр. проф., Технички факултет, Чачак;
др Предраг Петровић, ванр. проф., Технички факултет, Чачак;
др Саша Стојковић, доцент, Технички факултет, Чачак;
др Мирослав Бјекић, асистент, Технички факултет, Чачак;
мр Александар Ранковић, асистент, Технички факултет, Чачак.

Координатор:
Бранко Максимовић, дипл.инж.ел., директор Техничке школе у Чачку, Цара Душана 20, 32000 Чачак; тел/факс: 032/341-664; 064/179-7977
e-mail: catehs@eunet.yu

Реализатори програма:
проф. др Андрија Сарић, Технички факултет, Чачак;
др Владица Мијаиловић, ванр. проф., Технички факултет, Чачак;
др Предраг Петровић, ванр. проф., Технички факултет, Чачак;
др Саша Стојковић, доцент, Технички факултет, Чачак;
др Мирослав Бјекић, асистент, Технички факултет, Чачак;
мр Александар Ранковић, асистент, Технички факултет, Чачак.

Циљеви програма:
упознавање наставника средњих електротехничких школа са најновијим светским научно-техничким достигнућима из области електротехнике, ради побољшања наставних програма и ефикасности савладавања истих од стране ученика, и са новим трендовима у извођењу наставе коришћењем савремених наставних средстава.

Теме које се обрађују:
Тренутно стање и савремене светске тенденције у развоју електроенергетике; Коришћење готових програмских пакета за основне прорачуне у настави електротехничке групе предмета; Савремени трендови у развоју и примени кола енергетске електронике; Производња, пренос и дистрибуција електричне енергије - нова технолошка решења и начин укључивања у наставу; Проблеми заштите у електроенергетским мрежама; Савремени трендови у извођењу наставе предмета из области електричних машина; Развој корисничких апликација за решавање једноставних едукативних примера у настави електротехничке групе предмета.

Циљна група:
професори електротехничке групе предмета у средњим електротехничким школама.

Трајање програма:
24 сата (3 дана по 8 сати).

Број учесника у групи:
минимално 10, максимално 15 полазника (оптималан број 12).

Цена програму:
8.000 динара. Ова цена укључује комплетан радни материјал, уверења и трошкове реализатора програма (пут и смештај) и хонораре реализаторима програма.

БРОЈ: **177**	*ОБАВЕЗАН*

Обука из области предузетништва

Институције које подржавају програм:
Удружење грађана професора средњих школа „Доситеј“, Министарство просвете и спорта Републике Србије, GTZ-немачка владина организација за техничку помоћ и сарадњу.

Аутори програма:
Удружење грађана професора средњих школа „Доситеј“:
Симка Ђуришић-Јеличић, професор стручних предмета у Економско-трговинској школи у Параћину;
Биљана Каурин, професор стручних предмета у Средњој економској школи у Сомбору;
Ивана Аврамовић, професор стручних предмета у Економској школи у Чачку;
Силва Мишљеновић, саветник у Министарству просвете и спорта, Сектор за средње образовање.

Координатор:
Ивана Аврамовић,
Радомира Новаковића,
32210 Мрчајевци;
тел: 064/ 425-45-91
e-mail: biro@ekonomska-cacak.edu.yu

Реализатори програма:
Симка Ђуришић-Јеличић, професор стручних предмета у Економско--трговинској школи у Параћину;
Биљана Каурин, професор стручних предмета у Средњој економској школи у Сомбору;
Ивана Аврамовић, професор стручних предмета у Економској школи у Чачку;
Силва Мишљеновић, саветник у Министарству просвете и спорта, Сектор за средње образовање.

Циљеви програма:
обука наставника за реализацију програма из области предузетништва.

Теме које се обрађују:
I модул: Развој предузетничких особина и стратегија; Трагање за пословним идејама; Елементи маркетинга. II модул: Елементи организације и менаџмента; Трошкови производње; Правни оквир започињања бизниса. III модул: Елементи финансија, припрема, презентација и дискусија бизнис плана.

Циљна група:
наставници средњих стручних школа, гимназија и основних школа за образовање одраслих.

Трајање програма:
I модул: 3 дана по 8 сати (24 сата); II модул: 3 дана по 8 сати (24 сата); III модул: 3 дана по 8 сати (24 сата); укупно 72 сата.

Број учесника у групи: 20-25.

Цена програма:
2.000 динара по ученику за сваки модул. Цена укључује стручне трошкове и трошкове превоза носиоца програма, а не обухвата трошкове смештаја и исхране.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **178**

Обука у бироу

Институције које подржавају програм:
Удружење грађана професора средњих школа „Доситеј“,
Министарство просвете и спорта Републике Србије,
ГТЗ-немачка владина организација за техничку помоћ и сарадњу.

Реализатори програма:
Биљана Каурин (Сомбор),
Снежана Делић (Кула),
Љубинка Динић (Зајечар),
Олга Дорословачки (Бечеј),
Нада Јовановић (Стара Пазова).

Аутори програма:
Удружење грађана професора средњих школа „Доситеј“:
Снежана Делић,
професор економске групе предмета у Економској школи у Кули;
Биљана Каурин,
професор економске групе предмета у Економској школи у Сомбору;
Олга Дорословачки,
професор економске групе предмета у Економској школи у Бечеју;
Љубинка Динић,
професор економске групе предмета у Економској школи у Зајечару.

Координатор:
Нада Јовановић,
професор у Економској школи,
Стара Пазова, Грчка 71,
Стари Бановци;
тел: 022/ 351-611, 063/ 89-51-744
e-mail: jovpav@neobee.net

Циљеви програма:
развијање компетенција за рад у бироима за учење у економским школама у Србији; развити способности наставника за планирање и спровођење наставе у бироима за учење у економским школама; развити методске компетенције наставника; развити социјалне компетенције наставника за рад у тиму; анализа и развој инструмената за оцењивање наставе у бироима за учење.

Теме које се обрађују:
I модул: Обука у бироу-фаза јединственог рада; II модул: Обука у бироу-фаза подељених послова; III модул: Оцењивање.

Циљна група:
наставници средњих економских школа.

Трајање програма:
Семинар траје 9 дана и то 3 модула по 3 дана.

Број учесника у групи:
минимум 16, а максимум 22 учесника по семинару.

Цена програма:
2.000 динара по учеснику за сваки модул. Цена укључује стручне трошкове и трошкове превоза носиоца програма, а не обухвата трошкове смештаја и исхране.

БРОЈ: **179**	*ИЗБОРНИ*

Настава за будућност

Институције које подржавају програм:
Пољопривредна школа „Шуматовац“ из Алексинца,
Заједница школа подручја рада пољопривреда, производња и прерада хране.

Реализатори програма:
Славиша Петровић, Тамара Франета,
Зоран Јакшић, Дула Костов.

Аутор програма;
Славиша Петровић, проф.
рачунарства и информатике,
18220 Алексинац, Вука Караџића 17/2;
e-mail slaki@medianis.net
тел: 018/ 805-039, моб: 064/ 198-1583

Координатор:
Славољуб Величковић, психолог,
18220 Алексинац,
Војске Југославије 40/1-8;
тел: 018/ 800-792, факс: 018/ 800-793
018/ 805-175, моб: 064/ 198-1583
e-mail: polskol@medianis.net

Циљеви програма:
Програм има за циљ едукацију наставног особља средњих стручних школа укљученог у реформе као њен основни носилац развоја; примена савремене образовне технологије и креирање савремене наставе кроз развијање креативности и њено ширење на остале чиниоце образовања; приближавање теорије и праксе у средњим стручним школама.

Теме које се обрађују:
Настава уз помоћ рачунара (Computer-Assisted Instruction, CAI) - користи рачунар као самосталну наставну машину за презентацију појединих лекција; Настава под контролом рачунара (Computer-Managed Instruction, CMI) - користи рачунар за организацију наставе и праћење знања ученика. Настава не мора да се одвија преко рачунара, мада се CAI често комбинује са CMI. Образовање посредством рачунара (Computer-Mediated Instruction, CME) - описује рачунарску апликацију која олакшава наставу. У примере оваквих апликација спадају: електронска пошта, факс, рачунарске конференције уживо и Web апликације. Преношење и дистрибуција електронске документације и публикације; Израда PDF документације.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници у средњим стручним школама.

Трајање програма:
24 сата, 3 недеље (сваке недеље – два дана по 4 сата); због обавеза наставника препоручује се рад за време викенда.

Број учесника у групи:
минимално 10 +1 гратис (сарадник из педагошко психолошке службе која вреднује ефекте програма); максималан број 13+1 гратис (сарадник из педагошко психолошке службе која вреднује ефекте програма).

Цена програма:
80.000 динара по групи + ПДВ + путни трошкови, а обухвата едукацију, штампани материјал и CD са радовима за сваког учесника.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **180**

Уштеда енергије, даљи правци развоја енергије

Аутори програма:
др Драган Шкобаљ,
др Милорад Марјановић.

Координатор:
ред.проф. др Золтан Заверго,
Цара Лазара 4;
тел: 021/ 458-221
063/ 581-438
e-mail: zzavargo@uns.ns.ac.yu

Институција која подржава програм:
Технолошки факултет, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Драган Шкобаљ, др Милорад Марјановић.

Циљеви програма:
да се наставници упознају са аспектима уштеде енергије и даљих праваца развоја енергије; да се упознају са најновијом регулативом Европске уније по питању потрошње енергије, као и са ситуацијом код нас; да своје стечено знање наставници користе у настави и својој околини; да наставу учине интересантнијом и занимљивијом за ученике.

Теме које се обрађују:
Потрошња енергије у зградарству у грејној, расхладној и климатизационој техници; Ефекат стаклене баште као последица глобалног отопљења; Коришћење NOIE; Штедња енергије код нас и у ЕУ.

Циљна група:
наставници теоријске и практичне наставе који реализују садржаје из термодинамике, термотехнике, хидраулике и пнеуматике.

Трајање програма:
6 сати (један дан).

Број учесника у групи:
од 10 до 30 учесника.

Цена програма:
4.000 динара по ученику. Цена обухвата: реализацију комлетне наставе, припрему и штампање потребног материјала за сваког учесника, штампање уверења о похађању семинара за сваког учесника, CD са комплетним садржајем презентиране материје за сваког учесника.

БРОЈ: **181**	*ИЗБОРНИ*

PLC контролери

Аутор програма:
Мирослав М. Пејчић, дипл. инж. ел.,
професор Електротехничке школе
„Никола Тесла“, Ниш;
тел: 018/ 530-192, моб: 063/ 804-3950
e-mail: mika@etstesla.ni.ac.yu
pelek@eunet.yu

Координатор:
Мирјана Јовановић, дипл. инг. ел.,
Благоја Паровића 12/52, 18000 Ниш;
тел: 018/ 532-255, моб: 063/ 814-7810;
факс: 018/ 588-051
e-mail: mirjana@etstesla.ni.ac.yu
mirjanajov@yahoo.com

Институције које подржавају програм:
Електротехничка школа
„Никола Тесла“ у Нишу,
Заједница електротехничких школа Србије
и „Микроконтрол“ д.о.о. из Београда.

Реализатори програма:
Мирослав М. Пејчић, дипл. инж.ел., професор Електротехничке школе „Никола Тесла“ из Ниша; Живковић Дејан, дипл. инж. ел., пројектант, Микроконтрол из Београда; мр Милосављевић Драган, професор Електротехничке школе „Никола Тесла“ из Ниша.

Циљеви програма:
упознавање наставника средњих стручних школа са PLC контролерима; стицање неопходних теоријских и практичних знања о PLC контролерима и њиховом програмирању; увођење усвојених знања у педагошку праксу, посебно за образовне профиле средњих школа електротехничке струке.

Теме које се обрађују:
Упознавање са PLC-контролерима и начинима програмирања PLC-а; Оспособљавање за самосталну израду једноставних хардверских конфигурација система аутоматског управљања са PLC-ом; Овладавање ледер софтвером за програмирање PLC-а и израдом ледер програма за једноставне конфигурације; Израда конфигурација и програма погодних за вежбање са ученицима; Упознавање са SCADA системима; Упознавање са SCADA софтвером и израдом једноставних графичких интерфејса; Оспособљавање за израду графичких интерфејса за претходно урађене примере за рад са ученицима.

Циљна група:
нарочито професори средњих електротехничких школа за предмете основе аутоматског управљања и рачунари у системима аутоматског управљања; заинтересовани професори осталих средњих школа који предају аутоматику, микропроцесоре, микроконтролере и програмирање; професори електротехничке групе предмета у средњим стручним школама.

Трајање програма: програм траје 24 сати (три дана по 8 сати).

Број учесника у групи: рад у групи од 6 до 10 полазника.

Цена програма: 3.500 динара + ПДВ. Цена по полазнику за један дан укључује: обуку, писане материјале, инсталације програма и ручак.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **182**

Рачунарски засноване технологије у настави

Аутор програма:
Милан Вукобрат.

Координатор:
Милан Вукобрат, дипл. инж.,
Електротехничка школа
„Михајло Пупин“,
Футошка 17, Нови Сад;
тел: 021/421-566
064/22-53-554
факс: 021/6616-735
e-mail: mvuk@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Покрајински секретаријат за образовање и културу, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Хотимир Личен, „ТРЦ“ - Петроварадин;
Бунчић Бранко, проф., ЕТШ „М.Пупин“, Нови Сад;
Милан Вукобрат, проф., ЕТШ „М.Пупин“, Нови Сад.

Циљеви програма:
побољшање квалитета наставе и нивоа оперативности у раду кроз праћење и примену нових технологија заснованих на коришћењу рачунара.

Теме које се обрађују:
Модул 1: Рачунари у системима управљања (управљање индустријским процесима уз помоћ рачунара);
Модул 2: Програмибилни логички контролери (архитектура,програмирање и примена у индустријским процесима);
Модул 3: Микроконтролери (архитектура,програмирање и примена у индустријским процесима);
Модул 4: Мерења у аутоматици (карактеристике мерних претварача, мерења и обрада резултата);
Модул 5: Рачунар у припреми наставе: писање припреме за час, писање стручних радова, израда и публиковање мултимедијалне презентације резултата пројекта (Интернет, извори и коришћење стручне литературе).

Циљна група:
наставници информатичких и стручних предмета у средњим стручним школама, наставници техничког образовања у основним школама.

Трајање програма:
24 сата по модулу (3 дана по 8 сати за један модул).

Број учесника у групи:
максимално 10 (по 2 на укупно 5 радних места).

Цена програма:
Цена по учеснику за један модул је 4.950 динара. У цену је урачунато: предавање од стране аутора; практична демонстрација; писани материјал за учеснике; материјал у електронској форми; израда практичног рада од стране учесника.

БРОЈ: **183**	*ИЗБОРНИ*

Едукација и лиценцирање професора за примену и бесплатну инсталацију едукационе верзије софтверског пакета Pro/Engineer за техничке школе у Србији

Аутори програма:
проф. др Бојан Бабић, дипл.инж.,
др Милан Бојановић, дипл.инж.,
Александар Мандић, дипл.инж.

Координатор:
др Милан Бојановић, дипл.инж.,
Булевар М. Пупина 10з/28
(ниско приземље),
11000 Београд;
тел: 011/ 311-5231
факс: 011/ 311-5459
e-mail: milan@cadpro.co.yu

Институција која подржава програм:
Машински факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
проф. др Бојан Бабић, дипл.инж.; Александар Мандић, дипл.инж.;
проф. Снежана Миловановић, дипл.инж.; Тони Хил, дипл.инж.

Циљеви програма:
увођење нових наставних дисциплина и осавремењавање наставног процеса креативним методама и облицима рада; међународно валидно лиценцирање професора и школа за примену софтверског пакета Pro/Engineer.

Теме које се обрађују:
CAD/CAM технологија; 3D компјутерско моделирање; Савремена израда техничке документације.

Циљна група:
професори средњих стручних школа.

Трајање програма:
три радна дана по шест школских часова.

Број учесника у групи:
минимално десет, максимално 20.

Цена програма:
15.000 динара без ПДВ-а. Цена укључује: реализацију тродневне наставе: штампање материјала за сваког учесника семинара; кафу и освежење током семинара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **184**

Методологија прорачуна машинских делова и елемената

Институција која подржава програм:
Машински факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
проф.др Милета Ристивојевић,
проф.др Радивоје Митровић,
асист.мр Татјана Лазовић,
асист.мр Зоран Стаменић.

Циљеви програма:
повећање нивоа умећа, знања, вештина и способности наставника у имплементацији нових знања у наставне садржаје фундаменталних стручних предмета у циљу повећања ефикасности наставног процеса у средњим стручним машинским и другим техничким школама; лакше савладавање и разумевање наставне материје, као и ефикасније усвајање вештина, умећа и знања релевантних за будућу професију ученика; развој програма перманентног стручног усавршавања наставника; корелација наставе између општих, општестручних и ужестручних предмета; повезивање наставника са научницима и школа са научним институцијама у циљу бољег и бржег протока нових знања и информација, и стварање подлоге за даље усавршавање наставних планова и програма; упознавање наставника са методама и технологијом прорачуна машинских делова и елемената и овладавање универзалним алгоритмом прорачуна њихове радне способности; оспособљавање наставника да сагласно радним условима машинских делова и елемената изабере адекватну методу прорачуна, да изабрану методу доследно спроведе и да добијене резултате критички анализира.

Теме које се обрађују:
Универзални алгоритам прорачуна радне способности машинских делова (МД) и машинских елемената (МЕ) са корелацијом између ужестручних и општестручних предмета; Класичне методе прорачуна МД и МЕ; Савремене методе прорачуна МД и МЕ; Примена универзалног алгоритма, класичних и савремених метода прорачуна код општих и стандардних МД и МЕ (зупчаници, вратила, лежаји, завртњеви, опруге...); Питања, примери и задаци меродавни за оцену степена савладаности наставне материје.

Циљна група:
наставници средњих машинских и других техничких школа који предају општестручне и ужестручне предмете са наставним програмима који садрже прорачун радне способности

Аутори програма:
проф.др Милета Ристивојевић,
Машински факултет Универзитета
у Београду,
асист.мр Татјана Лазовић,
Машински факултет Универзитета
у Београду.

Координатор:
асист.мр Зоран Стаменић,
Машински факултет
Универзитета у Београду,
Краљице Марије 16,
11120 Београд;
тел: 011/3302-475
факс: 3370-463
e-mail: zstamenic@mas.bg.ac.yu

машинских делова и елемената. То су првенствено ужестручни предмети: машински елементи, конструисање, испитивање машинских конструкција и општестручни предмети: механика, отпорност материјала и машински материјали.

Трајање програма:
8 сати у току једног радног дана.

Број учесника у групи:
15-25 полазника.

Цена програма:
6.000 динара.
Цена укључује: једнодневно усмено предавање и практични рад професора Машинског факултета са полазницима семинара, материјал који подржава садржај програма у штампаној и електронској форми, уверење о положеном семинару, материјал за вредновање степена савладаности садржаја програма (тест), материјал за вредновање квалитета садржаја и организације семинара од стране полазника (анкета), кафа, сок и сендвич.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **185**

Комуникација и учење у настави технике

Институција која подржава програм:
Технички факултет у Чачку.

Реализатори програма:
др Драгана Бјекић,
др Мирослав Бјекић,
др Снежана Драгићевић,
Татјана Јаћимовић,
Небојша Станковић.

Циљеви програма:
усвајање знања и вештина наставне интеракције у функцији постизања техничке компетентности ученика; интеграција савремене образовне технологије у наставну комуникацију ради унапређивања наставног процеса у техничким наставним дисциплинама.
Специфични циљеви: развој кооперативних стратегија професионалног деловања, развој вештина обликовања и примања наставних и ненаставних порука на часу, разумевање и примена принципа педагошког конструктивизма, усвајање и унапређивање вештина обликовања наставе помоћу рачунара као интерактивног наставног система.

Теме које се обрађују:
1. дан: Професионалне улоге и компетенције наставника технике (педагошка, програмска и комуникациона компетентност); Директна и индиректна наставна комуникација; Могућности индиректне наставне комуникације – настава посредована рачунаром, тест знања као вербална посредна комуникација; Облици учења у настави технике и постизање техничке компетентности ученика;
2. дан: Интерактивна и кооперативна настава помоћу рачунара у техничком подручју; Функција и коришћење образовних софтвера, анимација, симулација и аплета као средстава комуникације у настави технике; Моделовање наставе технике – ситуационо припремање (структура припреме наставног часа по КУНТ моделу);
3. дан: Специфичности вредновања наставе техничког и техничко-информатичког подручја; Представљање и анализа задатака/часова полазника; Завршавање и евалуација семинара.

Циљна група:
наставници техничког образовања у основној школи, наставници техничког подручја у средњим школама, наставници техничко-информатичког подручја.

Аутори програма:
др Драгана Бјекић, ванредни професор Техничког факултета у Чачку за предмете Психологија, Педагогија и Комуникологија;
др Мирослав Бјекић, доцент ТФ-а за групу предмета из области индустријска електроенергетика.

Координатори:
др Драгана Бјекић, тел: 032/302-713
ТФ-кабинет, петак 12-14;
др Мирослав Бјекић, тел: 032/302-762
ТФ, понедељак 10-14; среда 10-12;
Бјекић, тел: 032/320-685
Технички факултет,
Светог Саве 65, 32000 Чачак;
факс: 032/342-101
e-mail: dbjekic@ptt.yu / mbjekic@ptt.yu

Трајање програма:
3 радна дана / 24 сата.

Број учесника у групи:
минимално 16, максимално 20.

Цена програма:
по учеснику 5.400 динара (дан – 1.800 динара) када је појединачно пријављивање и реализација на Техничком факултету у Чачку. Цена обухвата: радни материјал за полазнике, лагани ручак и освежење, трошкове ТФ-а према Правилнику ТФ-а о расподели средстава, материјалне трошкове и ауторске хонораре аутора и водитеља програма. Када се формира група и семинар реализује у школи-организатору, цена семинара за групу је 86.400 динара и обухвата радни материјал за полазнике, трошкове ТФ-а, материјалне трошкове (пут и смештај) и ауторске хонораре аутора и водитеља програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **186**

Семинар за професоре метеорологије у средњој школи

Аутори програма:
проф. др Лазар Лазић,
проф. др Млађен Ђурић,
проф. др Мирослава Ункашевић,
проф. др Боривој Рајковић,
доц. др Владан Вучковић.

Координатор:
проф. др Лазар Лазић,
Институт за метеорологију
Физичког факултета
Универзитета у Београду,
Студентски трг 16, п.п. 368,
11001 Београд;
тел: 2625-981, 2625-831
факс: 2634-975
e-mail: Lazar@ff.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Физички факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
проф. др Млађен Ђурић,
проф. др Мирослава Ункашевић,
проф. др Боривој Рајковић,
доц. др Владан Вучковић.

Циљ програма:
осавремењавање знања професора метеорологије у средњој школи.

Теме које се обрађују:
Анализа и прогноза времена; Физика облака и модификација времена; Климатске промене; Моделирање атмосфере; Системи за обраду метеоролошких информација.

Циљна група:
средњошколски професори метеорологије.

Трајање програма:
20 сати ефективног рада, (5 дана по 4 сата дневно).

Број учесника у групи:
5 учесника.

Цена програма:
25.000 динара по учеснику. Цена укључује: предавања професора универзитета, вежбе на рачунарима, коришћење Интернета и литературе.

БРОЈ: **187**	*ИЗБОРНИ*

Мултимедија у интерактивној настави машинства

Аутори програма:
проф. др Звонимир Југовић,
Технички факултет, Чачак;
др Снежана Драгићевић,
Технички факултет, Чачак;
др Жељко М. Папић,
Машинско-саобраћајна школа, Чачак;
мр Миломир Мијатовић,
Техничка школа, Трстеник.

Координатор:
др Жељко М. Папић,
Машинско-саобраћајна школа,
Др Драгише Мишовића 146, 32000 Чачак;
тел: 063/776-0588
e-mail: papo@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Технички факултет, Чачак;
Заједница машинских школа Србије.

Реализатори програма:
проф. др Звонимир Југовић, Технички факултет, Чачак; др Снежана Драгићевић, доцент, Технички факултет, Чачак; др Жељко М. Папић, Машинско-саобраћајна школа; мр Миломир Мијатовић, Техничка школа, Трстеник; проф. др Радомир Славковић, Технички факултет, Чачак; Марко Поповић, Технички факултет, Чачак.

Циљеви програма:
повећање ефикасности наставе применом савремених метода и наставних средстава уз стицање знања и вештина у коришћењу мултимедијалних презентација у настави; развијање способности наставника за реализовање наставе у којој ће активност ученика бити разноврсна и истраживачка, као и стварање основа за даље усавршавање наставника и подизање квалитета наставе у средњим стручним школама.

Теме које се обрађују:
Специфичности учења и наставе машинства; Критеријуми селекције и начини интегрисања анимација, симулација и других мултимедијалних садржаја у наставу предмета машинске струке; Демонстрација и обликовање наставе коришћењем мултимедијалних презентација у интерактивној настави техничке групе предмета; Оспособљавање наставника за самостално коришћење приказаних садржаја у настави и индивидуални рад наставника на интеграцији тих садражаја у наставне предмете; Обликовање примера часова у тиму; Могућности евалуирања мултимедијално обликованих часова.

Циљна група: професори и наставници машинске групе предмета који су запослени у средњим стручним школама.

Трајање програма: 24 сата / 3 дана.

Број учесника у групи: 16-20 учесника.

Цена програма: Цена по учеснику износи 7.000 динара. За реализацију програма на Техничком факултету цена обухвата трошкове активности реализатора програма, радни материјали и ручак. За реализацију програма ван Техничког факултета цена обухвата трошкове активности, пут и смештај реализатора програма и радни материјали.

СТРАНИ ЈЕЗИК

БРОЈ: **188**	*ИЗБОРНИ*

„Наставник наставнику“ (Teacher to Teacher) - програм за стручно усавршавање наставника енглеског језика у основним и средњим школама

Аутори програма:
Гордана Каћибо,
магистар енглеског језика
и књижевности;
Мира Франићевић,
професор енглеског језика.

Координатор:
Јелена Савић
Добрачина 27, Београд
тел: 2631-021, факс: 2629-209
e-mail: ocentars@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Школа енглеског језика „Оксфорд центар“.

Реализатори програма:
дипломирани професори енглеског језика и књижевности (положени међународно признати испити из енглеског језика Оксфорд и Кембриџ, магистратура из енглеског језика, положени британски испити за предаваче).

Циљеви програма:
популаризовати и објаснити нове савремене методе наставе језика; упутити наставнике: како да створе креативну и слободну атмосферу на часовима; како ученика мотивисати да буде сарадник и активни учесник процеса учења; како усмерити ученичко интересовање за самостално учење и ширење интересовања за комуникацијом ван школе и уџбеника; упознати наставнике са богатством помоћних средстава за остваривање успешног учења; информисати и упознати наставнике са богатом стручном литературом; помоћ у избору и анализи уџбеника за поједине нивое знања и различите потребе.

Теме које се обрађују:
Како пренети знање и научити ђаке следећим вештинама: слушање, читање, усмена комуникација, писање, проширивање речника, учење и употреба граматике; Како бити успешан организатор наставног процеса који мора бити подстицајан, пријатан, забаван и изнад свега успешан; Какве активности организовати да сваки ученик у разредима разноликог предзнања буде активан, задовољан, а тиме и успешан; Како анализирати и изабрати разни наставни материјал и применити га у пракси(видео, аудио касете, слике, друштвене игре); Како планирати наставу (годишње, семестрално и у току једног часа); Како оцењивати језичке вештине, писане и писмене задатке, контролне тестове; Школске свеске, домаћи задаци, употреба речника и граматика као средства учења за рад на часу и код куће; Упознати наставнике, уз анализу и сугестије, о најновијим књигама за учење језика и професионално образовање.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа у Србији, као и наставници у приватним и другим институцијама које се баве наставом језика.

Трајање програма: 6 дана по 3 сата или 3 дана по 6 сати.

Број учесника у групи:
20 до 30 учесника.

Цена програма: 9.600 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **189**

Усклађивање нивоа знања страних језика са међународним степеновањем нивоа

Координатор:
Љиљана Јанковић
Палмира Тољатија 4
тел: 661-106, 2692-652
064/ 117-64-92
e-mail: ljjanko@eunet.yu

Аутори програма:
Школе чланице YALS-а: SYLLABUS (Београд); STUDIO ANGLIAN (Београд); STUDIO OSKAR (Нови Београд); BAMI (Београд); TOM I EMA (Београд); BIG BIRD (Београд); HELLO (Нови Београд); STUDIO DENIS (Београд); NEW ENGLISH SCHOOL (Панчево); LINGVA (Ваљево); LINGUA EDUCO (Зрењанин); M SCHOOL OF ENGLISH (Лесковац); OXFORD SCHOOL (Лесковац); CHARING CROSS (Суботица); BLUE MOON (Кула).

Институција која подржава програм:
YALS (Југословенска асоцијација школа страних језика).

Реализатори програма:
Љиљана Јанковић, професор енглеског језика;
Зорица Ковачевић, професор енглеског језика;
Ивана Босић, професор енглеског језика.

Циљеви програма:
спецификовање сваког нивоа знања, од елементарног до оног који поседују говорници којима је то матерњи језик (Еа, А1б, А1а, А2б, А2а, Б1б, Б1а, Б2б, Б2а, Ц1б, Ц1а, Ц2б, Ц2а) у складу са ЗЈО; детаљно дефинисање сваког појединачног поднивоа, односно нивоа (описивање тема, вокабулара, граматике, функција и лингвистичких вештина за сваки ниво) у складу са ЗЈО; усклађивање овакве шеме нивоа са садржајем и организацијом курсева; припрема за укључивање у пројекат „Language Portflio"; упознавање са начином дефинисања језичке компетенције кроз ЗЈО; упознавање наставника са појмом самопроцене знања, у смислу планирања сопствених потреба.

Теме које се обрађују:
Теме су из домена едукације и професионалног домена (по ЗЈО) за нивое А1, А2, Б1, Б2, Ц1, Ц2 из описа нивоа YALS-а (усклађених са ЗЈО).

Циљна група:
наставници енглеског језика у основним и средњим школама, стручни сарадници, будући наставници страних језика; посебни нагласак је на наставницима који се припремају за полагање б2 нивоа.

Трајање програма: укупно 30 сати (6 дана по пет сати).

Број учесника у групи: 15 – 20 учесника.

Цена програма: 12.000 динара.

БРОЈ: **190**	*ОБАВЕЗАН*

Ка савременој настави мађарског језика и књижевности у основној и средњој школи

Аутори програма:
тим стручњака, професори са Философског факултета, Одсек за мађарски језик и књижевност; Учитељски факутет у Сомбору – одељење у Суботици.

Координатор:
Клем Марта
Трг Ференца Фехера 1
21000 Нови Сад
тел: 021/ 456-422; 021/ 456-422
e-mail: umk@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Центар за методику, Нови Сад.

Реализатор програма:
Ердељ Ленке.

Циљеви програма:
унапређивање наставе мађарског језика и књижевности у основној и средњој школи; разматрање актуелних тема у настави мађарског језика; примена савремених метода, облика рада и техника учења на различитим наставним садржајима мађарског језика; разматрање концепција уџбеника мађарског језика и књижевности и структура њихове дидактичке апаратуре; подстицање, усаглашавање и унапређивање сарадње између наставника матерњег и нематерњег језика.

Теме које се обрађују:
Од тумачења илустрације до интерпретације књижевних дела; Примена нових уџбеника из мађарског језика у основној школи; Савремене методе које развијају разумевање књижевних и научних текстова; Роман у савременим тумачењима; Култ и интерпретација; Драма у оквиру образовног процеса; Језичка култура - основи комуникације; Нове смернице у методици правописа; Функционалне дидактичке граматике у настави мађарског језика; Веза између наставе језика и наставе књижевности.

Циљна група:
учитељи, наставници основних школа и професори средњих школа.

Трајање програма:
једнодневни семинари или четири дана у трајању од 4 до 6 часова.

Број учесника у групи:
није одређен, али се препоручује 15-25 учесника у групи.

Цена програма:
1.500 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **191**

Школска реформа – усавршавање професора енглеског језика

Аутори програма:
Наталија Еленскаиа-Кочовић,
Longman ELT;
Драгана Филиповић,
Факултет политичких наука.

Координатор:
Милица Ковачевић
Булевар Авноја 59
11070 Нови Београд
тел/факс: 011/3119-055
063/370-148
e-mail: longelt@eunet.yu

Реализатори програма:
Douglas Allan, MA in ELT, regional teacher trainer for Pearson Education;
Nick Dawson, MA in ELT from Reading Univrsity;
employed by Pearson Education as Teacher Trainer/Academic Consultant;
Драгана Филиповић, предавач на Факултету политичких наука
и teacher trainer за Longman.

Циљеви програма:
професионално усавршавање наставника/професора енглеског језика; упознавање наставника/професора са најважнијим приступима и методама у настави страних језика; обучавање наставника да у настави енглеског језика примењују комуникативан приступ заступљен у новим уџбеницима и на часу организују и воде комуникативне активности; упознавање наставника са методама наставе граматике и речника; обучавање наставника који раде са новим уџбеницима како да планирају наставу, организују час и оцењују ученике.

Теме које се обрађују:
Приступи и методе у настави страних језика; Комуникативност и креативност у настави; Интегрисање четири језичке вештине (speaking, listening, reading & writing) у настави; Особености наставе са различитим старосним групама ученика; Избор уџбеника, планирање наставе, организација часа, оцењивање.

Циљна група:
наставници и професори енглеског језика у основним и средњим школама.

Трајање програма:
до 25 сати који су организовани у три модула.

Број учесника у групи:
укупан број учесника до 300; број учесника по једној сесији од 5 до 60.

Цена програма:
Цена је у потпуности покривена.

БРОЈ: **192**	*ОБАВЕЗАН*

Стручно усавршавање наставника немачког језика

Аутори програма:
професори немачког
језика – мултипликатори.

Координатор:
Илдико Врачарић
Вељка Петровића 8
21000 Нови Сад
тел: 455-443
e-mail: v.ilidiko@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Министарство просвете и спорта;
Удружење наставника немачког језика;
Гете институт, Београд.

Реализатори програма:
Александра Бреу, предавач на Економском факултету у Суботици;
Илдико Врачарић, председник УННЈС.

Циљеви програма:
методичко-дидактичко усавршавање наставника немачког језика, упознавање са најновијим достигнућима и новинама у настави страног језика које је базирано на потребама наставника као носиоца наставног програма.

Теме које се обрађују:
Језичке вештине (аудитивно разумевање, читање, писање, говор); Граматика у настави немачког језика; Игре, песме и слика у настави немачког језика; Књижевност у настави немачког језика; Лексика; Тестирање и оцењивање; Култура земаља немачког говорног подручја.

Циљна група:
професори основних и средњих школа и предавачи на нефилолошким групама Универзитета.

Трајање програма:
једнодневни семинари у трајању од 8 часова.

Број учесника у групи:
10 -20 учесника.

Цена програма:
Цена је 2.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **193**

Компјутер у настави немачког језика

Институције које подржавају програм:
Гете институт, Београд;
Удружење наставника немачког језика.

Реализатори програма:
Вирђинија Паску, професор немачког језика у Филолошкој гимназији у Београду;
Валерија Јона-Андрејевић, професор немачког језика у Основној школи „Јован Јовановић Змај“ и Електротехничкој школи „Паја Марговић“ у Панчеву;
Александра Бреу, предавач на Економском факултету у Суботици;
Биљана Репашић, професор у Гимназији „Душан Васиљев“ у Кикинди;
Јелена Аћа, професор у Гимназији „Урош Предић“ у Панчеву.

Аутори програма:
Валерија Јона-Андрејевић,
Биљана Репашић,
Јелена Аћа,
Александра Бреу,
Вирђинија Паску.

Координатор:
Илдико Врачарић, председник
Удружења наставника
немачког језика Србије
Вељка Петровића 8, 21000 Нови Сад
тел: 021/ 455-443,
e-mail: v.ildiko@eunet.yu

Циљеви програма:
Програм Компјутер у настави немачког језика треба да допринесе оспособљавању наставника немачког језика за ефективно коришћење нових медија у настави. Приликом планирања програма, пошли смо од претпоставке да све већи број школа у Србији и Црној Гори располаже добро опремљеним компјутерским кабинетима и да са друге стране нови медији нуде изузетно много нових могућности за креативније спровођење наставе страних језика и већу мотивацију ученика. Усавршавање наставника се не зауставља на техничкој обуци, већ треба да допринесе развијању дидактичке компетенције наставника и развијању способности за успешно спровођење наставе подржане компјутером.

Теме које се обрађују:
Програм обухвата два модула са следећим садржајима: Компјутер у настави (4 x 90 минута): Рад у Word-у; Увод у Power Point презентације; Рад са CD-има намењеним учењу немачког; Израда радних листова за наставу; Дидактичке смернице. Интернет у настави (4 x 90 минута): Интернет као средство комуникације - прекогранични e-mail пројекти (Das Bild des Anderen, Odyssee); Увод у Интернет претрагу - стратегије претраге, интеграција Интернета у настави (дигитална путовања, пројектне методе и могућности презентације); Увод у свет информација на Интернету - корисне адресе за наставнике немачког језика, дидактизација материјала на Интернету, израда сопствених наставних листова; Дидактичке смернице.

Циљна група: наставници и професори немачког језика у основним и средњим школама.

Трајање програма: семинари су једнодневни, по четири блока по 90 минута (8 сати).

Број учесника у групи: Семинари се организују регионално, (у више градова у Србији) и одржавају се у компјутерским кабинетима школа домаћина. Минималан број учесника је 7, а максималан 15.

Цена програма: Цена је 2.000 динара.

БРОЈ: **194**	*ИЗБОРНИ*

Програм наставе енглеског језика у предшколским установама и обуке васпитача, стручних сарадника и наставника језика за наставу енглеског језика у предшколским установама и првом разреду основне школе

Аутор програма:
Љиљана Јанковић,
школа „STUDIO OSKAR“.

Координатор:
Љиљана Јанковић
Палмира Тољатија 4
тел: 011/ 661-106, 2692-652
064/ 117-64-92
e-mail: ljjanko@eunet.yu

Институција која подржава програм:
YALS (Југословенска
асоцијација школа страних језика).

Реализатор програма:
Тања Николић, професор енглеског језика у Школи страних језика „STUDIO OSKAR“.

Циљеви програма:
установљавање минимума лигвистичке компетенције васпитача и стручних сарадника у настави енглеског језика (према ЗЈО); обука енглеског језика за васпитаче и стручне сараднике у циљу постизања потребне лингвистичке компетенције за рад са децом предшколског узраста; методичка обука васпитача и стручних сарадника за рад у настави језика и имплементација методичких знања васпитача и стручних сарадника у процес наставе енглеског језика; методичка обука наставника енглеског језика за рад са децом предшколског узраста и децом која похађају основну школу; обука наставника, стручних сарадника и васпитача за употребу савремених аудио-визуелних средстава и нестандардних и креативних реквизита.

Теме које се обрађују:
Успешна учионица; Шта чини успешан час; Структура часа; Однос матерњег и страног језика; Исправљање грешака; Различитост техника и приступа у учењу језика; ТПР; Употреба нејезичких средстава у настави језика; Избор материјала у односу на узраст и предзнање полазника; Праћење напретка и успешности полазника; Мотивацијске стратегије; Давање инструкција; Елементи драме у настави; Коришћење и значај игара у настави; Коришћење музике и ритма у настави; Дете као коаутор програма; Коришћење аудио-визуелних елемената у настави (касетофони, видео пројекције, употреба рачунара).

Циљна група: васпитачи, стручни сарадници, наставници енглеског језика, будући наставници енглеског језика.

Трајање програма:
Методичка обука - четири дана по 6 сати, плус хоспитовања, огледни часови, консултације са ментором - минимум 45 сати програма укупно; лингвистичка обука васпитача и стручних сарадника.

Број учесника у групи: 12 – 15 учесника.

Цена програма: 15.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **195**

Обука едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији – 1

Институције које подржавају програм:
Британски савет – Србија и Црна Гора;
Министарство просвете и спорта Републике Србије;
ЕЛТА (Удружење професора енглеског језика – Србија и Црна Гора).

Реализатори програма:
Sue Leather, David A. Hill, Simon Smith.

Циљеви програма:
образовање тима домаћих тренера који ће учествовати у институционализованом систему перманентног образовања наставника; упознавање са најновијим достигнућима из области методике наставе енглеског језика; стицање релевантних знања и вештина неопходних за вођење институционализованих програма за обуку наставника енглеског језика за рад са најмлађим узрастом; израда оригиналног материјала за обуку наставника примереног потребама нашег школства; образовање тимова едукатора наставника енглеског језика у 12 региона у Србији.

Теме које се обрађују:
Савремена методологија рада са узрастом 6-8 година; Савремена методологија рада са узрастом 8-14 година; Коришћење најновијих наставних материјала за рад са најмлађим узрастом; Анализа потреба; Вођење семинара и радионица; Креирање курсева и њихово извођење; Приступи у опсервацији часова; Евалуација квалитета наставе; Давање feedback-а.

Циљна група:
професори енглеског језика који имају искуства (у раду са најмлађим узрастом, као и у изради оригиналних наставних материјала), поседују психофизичке способности за посао инструктора наставника и поседују афинитете за посао едукатора наставника.

Трајање програма:
120 сати у току 18 радних дана; дугорочно трајање пет година.

Број учесника у групи: 15-24 учесника.

Цена програма:
Цена је у потпуности покривена.

Аутор програма:
Британски савет –
Србија и Црна Гора.

Координатори:
Невенка Алексић
Британски савет
Теразије 8, 11000 Београд
тел: 011/ 3203-812
e-mail:
nevenka.aleksic@britishcouncil.org.yu
Радмила Поповић
Ресавска 16, 11000 Београд
тел: 063/ 8649-710
e-mail: rpop@beotel.yu

БРОЈ: **196**	*ИЗБОРНИ*

Обука едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији – 2

Аутор програма:
Британски савет –
Србија и Црна Гора.

Координатори:
Радмила Поповић
Ресавска 16, 11000 Београд
тел: 063/ 8649-710
e-mail: rpop@beotel.yu
Невенка Алексић
Британски савет
Теразије 8, 11000 Београд
тел: 011/ 3203-812
e-mail: nevenka.aleksic@britishcouncil.org.yu

Институције које подржавају програм:
Британски савет – Србија и Црна Гора;
Министарство просвете и спорта Републике Србије:
ЕЛТА (Удружење професора енглеског језика – Србија и Црна Гора).

Реализатори програма:
Sue Leather, David A. Hill, Simon Smith.

Циљеви програма:
даље усавршавање тима едукатора који су са успехом завршили Обуку едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији (1) у трајању од 120 сати; критичка анализа и дорада постојећег материјала за обуку наставника; планирање и израда новог циклуса радионица за стручно усавршавање наставника који раде са најмлађим узрастом.

Теме које се обрађују:
Loop input; Microtraining; Самоевалуација и евалуација материјала; Развијање аутентичног и ефикасног приступа обуци наставника; Израда материјала за обуку наставника.

Циљна група:
професори енглеског језика – едукатори наставника који су са успехом завршили Обуку едукатора наставника енглеског језика за рад у основним школама у Србији (1).

Трајање програма:
40 сати у току 5 радних дана; дугорочно трајање пет година.

Број учесника у групи:
15-24 учесника.

Цена програма:
Цена је у потпуности покривена.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **197**

Обука едукатора наставника енглеског језика у средњим школама у Србији - 1

Институције које подржавају програм:
Британски савет - Србија и Црна Гора;
Министарство просвете и спорта Републике Србије;
ЕЛТА (Удружење професора енглеског језика - Србија и Црна Гора).

Аутори програма:
Британски савет
– Србија и Црна Гора
у сарадњи са Sue Leather,
Davidom A. Hillом, Simonом Smithом.

Координатори:
Невенка Алексић
Британски савет
Теразије 8, Београд
e-mail:
nevenka.aleksic@britishcouncil.org.yu
тел: 011/ 3203-812

Радмила Поповић
Ресавска 16, Београд
e-mail: rpop@beotel.yu
тел: 063/ 864-9710

Реализатори програма:
Sue Leather, BA (Hons), RSA Dip TEFLA, (Cambridge) MA TESOL (Institute of Education, University of London); Simon Smitn. BA English + American Studies (UEA Norwich) RSA Cert TEFLA RSA Dip TEFLA MA ESFL (UCNW; Bangor); David A. Hill, C.Ed. Bristol University, Dip.Ed. Exeter University, M.Phil. in Applied Linguistics Exeter University.

Циљеви програма:
образовање тима домаћих предавача који ће учествовати у институционализованом систему сталног образовања наставника; упознавање са најновијим достигнућима из области методике наставе енглеског језика; стицање релевантних знања и вештина неопходних зе вођење институционализованих програма за обуку наставника енглеског језика; израда оригиналног материјала за обуку наставника примереног потребама нашег школства; образовање тимова предавача наставника енглеског језика који предају у основним школама у 12 региона у Србији.

Теме које се обрађују:
Савремена методологија наставе енглеског језика; Специфичности рада са тинејџерима; Интегрисане језичке вештине; Анализа потреба; Вођење семинара; Креирање курсева и њихово извођење; Приступи у реализацији часова; Евалуација квалитета наставе.

Циљна група:
професори енглеског језика који имају искуства у раду са средњошколцима и који су учествовали у изради оригиналних наставних материјала, поседују посебне психофизичке способности и имају способности за посао едукатора наставника.

Трајање програма: 120 сати, 18 радних дана; дугорочно трајање пет година.

Број учесника у групи: 15-24 учесника.

Цена програма: Цена је у потпуности покривена.

БРОЈ: **198**	*ОБАВЕЗАН*

Образовање наставника италијанског језика као страног језика

Аутор програма:
др Јулијана Вучо.

Координатори:
др Љиљана Вучо,
Споменка Мајдевац
тел: 011/630-663, 011/344-2229
e-mail: julivuco@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Италијански институт за културу;
Министарство спољних послова Републике Италије;
Филолошки факултет;
Министарство просвете и спорта Републике Србије;
Удружење наставника италијанског језика Србије.

Реализатор програма:
др Јулијана Вучо.

Циљеви програма:
подизање квалитета наставе италијанског језика; подизање нивоа теоријског и практичног знања професора италијанског језика.

Теме које се обрађују:
Језичка вештина слушања; Језичка вештина читања; Тестирање и евалуација; Комуникативни приступ у настави италијанског језика; Образовање наставника италијанског језика као страног; Провера и оцењивање у настави италијанског језика; Анализа грешака у настави италијанског језика; Сертификација италијанског језика као страног.

Циљна група:
професори италијанског језика.

Трајање програма:
15 часова, три дана.

Број учесника у групи:
20-110 учесника.

Цена програма:
бесплатно.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **199**

Интегрисана примена Интернета у настави енглеског језика

Аутор програма:
Мирјана Љиљак - Вукајловић.

Координатор:
Мирјана Љиљак - Вукајловић
„Лингва“
Владе Даниловића 40
14000 Ваљево
тел: 014/ 290-460, 014/ 290-461
e-mail: lingva@lingva.com

Институције које подржавају програм:
Британски савет – Србија и Црна Гора; YALS (Удружење школа страних језика Србије).

Реализатор програма:
Мирјана Љиљак - Вукајловић.

Циљеви програма:
презентовање могућих примена Интернета као ресурса интегрисаног у развијање језичких вештина ученика различитог узраста и оспособљавање професора енглеског језика за примену у школама.

Теме које се обрађују:
Принципи примене Интернета у настави енглеског језика; Интернет за децу и тинејџере (пројекти на бази Web речника/енциклопедија); Web Magazine као електронски портфолио; Ученици као креатори Интернет наставних средстава; Интернет за средњошколце и одрасле (Web Quizzes, Web Projects); Презентација микропројеката и евалуација.

Циљна група:
професори енглеског језика у основним и средњим школама, као и професори у приватним школама страних језика; учесници у процесу планирања и реализације васпитно-образовних програма наставе страних језика; професори информатике у основним и средњим школама и индиректно ученици у поменутим школама.

Трајање програма:
1 дан / 4,5 сати.

Број учесника у групи:
минимално 15, максимално 25 учесника.

Цена програма:
минимална.

БРОЈ: **200**	*ОБАВЕЗАН*

„Play and say“ програм стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника за примењиву наставу енглеског језика деци у предшколским установама

Аутори програма:
стручни тим агенције „Linqua“:
проф. Горица Радојевић,
проф. Данијела Митрић,
проф. Марија Вукић,
проф. Ивана Николов.

Координатор:
проф. Горица Радојевић
тел/фах: 011/ 277-92-86
моб: 063/ 775-00-93
e-mail: goricca@net.yu

Институција која подржава програм:
Друштво за стране језике.

Реализатори програма:
Горица Радојевић, дипл.проф. енглеског језика;
Данијела Митрић, дипл.проф. енглеског језика;
Ивана Николов, дипл.проф. енглеског језика;
Марија Вукић, дипл.проф. енглеског језика.

Циљеви програма:
упознавање наставника са теоријом и основним принципима наставе са предшколским узрастом, како би се боље разумела сопствена наставна пракса; стицање компетенције за одржавање ефикасне наставе енглеског језика са предшколским узрастом; методичка обука полазника семинара (професора енглеског језика) и имплементација методичких знања и вештина, као и активности на часу, које ће помоћи професорима да буду подстакнути на размишљање о томе како ученици могу бити подстакнути на даљи рад, а шта може ометати њихову мотивацију; усавршавање за примену најсавременијих техничких помагала (могућности компјутера, видео/ДВД презентација, Интернета и сл.); стицање савременог и примењивог знања које ће бити проверено кроз непосредан интерактиван рад са децом предшколског узраста; демонстрација усвојеног знања, дискусија и самоевалуација.

Теме које се обрађују:
Преглед теорије учења и истраживања у области учења енглеског језика са предшколским узрастом и то:
помоћ ученицима да у свакој активности на часу виде употребљивост страног језика; говорни језик који се користи у настави биће приказан кроз различите врсте активности на часу; вокабулар се повезује са развојем концептуалног мишљења код ученика, а презентација граматике повезана је са активностима на часу које ће најмање збунити ученике и које неће превазићи њихове менталне способности схватања света. Курс ће обухватити и поступке почетног међусобног оцењивања ученика у оквиру предшколске

групе; комбинована предавања и излагања са демонстрирањем нових креативних помоћних средстава, презентације (структура успешног часа и адекватног програма, мотивацијске стратегије: скеч, покрет, музика, креативне игре); предавања и интерактивни рад на рачунару уз коришћење пратеће компјутерске опреме, презентација примене електронских помагала и електронских едукативних средстава као помоћних наставних средстава у настави енглеског језика.

Циљна група:
професори енглеског језика.

Трајање програма:
Програм укупно траје 24 сата ефективног рада, три дана по 8 сати (уз паузе наведене у датој сатници програма).

Број учесника у групи:
5 – 18 учесника.

Цена програма:
Цена за читаву обуку износи 15.800 динара + ПДВ.
У цену су укључени сви трошкови учешћа на семинару и то: поштански трошкови и остали трошкови анимирања потенцијалних учесника, комплетан припадајући материјал семинара, коришћење средстава нестандардне наставе током семинара, трошкови закупа простора, амортизација технике и рада техничког особља, освежење за учеснике, тест, план и завршни испит са сертификатом.

БРОЈ: **201**	*ИЗБОРНИ*

OXFORD Teachers' Academy

Институције које подржавају програм:
Oxford University - Department for Continuing Education (OUDCE), Oxford University Press и Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Аутори програма:
Sarah Williers,Ph.D, TEFL consultant,
Katie Gray, PH.D, director of language Studies, Oxford University;
Stephanie Richards, M.A., director of Teachers Training Programme,
Oxford University Press.

Координатор:
Љиљана Јаничић
The English Book
руководилац ELT одељења
Старо сајмиште 29
11070 Нови Београд
тел/факс: 011/ 31-31-044
e-mail: ljiljana@englishbook.co.yu

Реализатори програма:
Спровођење програма у Србији поверено је The English Book-у, компанији која је представник, заступник и ексклузивни дистрибутер ELT продукције Oxford University Press-а и Macmillan Education-а за Србију и Црну Гору. Предавачи су изворни говорници, међународно признати инструктори за наставу енглеског језика, који су добили акредитацију Оксфордског универзитета да могу да учествују у реализацији Oxford Teachers' Academy.

Циљеви програма:
Програм се базира на примени конструктивистичког приступа у настави енглеског језика, чији је крајњи циљ да се кроз интерактивну наставу успешно савладају садржаји предвиђени наставним планом и програмом уз обезбеђивање језичке компетенције ученика и развијање способности самоучења. У основи конструктивистичког приступа је прилагођавање наставе и задатака потребама ученика различитих способности, типова интелигенција и нивоа знања.

Теме које се обрађују:
Oxford Teachers' Academy састоји се из три целине: Kindergarten, Primary и Secondary Academy. Прву целину покривају два модула, а другу и трећу четири. Прва два модула (Foundation Course i Principles and Practice in Teaching...) су заједничка за све три целине, с тим што су типови задатака у радионицама прилагођени различитим старосним добима ученика. Друга два модула баве се темама које су специфичне за рад са ученицима одређене старосне доби. Кроз модуле се обрађују све теме релевантне за наставу енглеског језика.

Циљна група:
Семинари су намењени наставницима енглеског језика који раде са ученицима старосне доби 7 – 12 година (Primary Academy), односно 13 - 19 година (Secondary Academy).

Трајање програма:
Сваки модул садржи 10 до 12 радионица подељених у три једнодневна семинара у укупном трајању од 15, односно 18 сати ефективног рада по модулу.

Број учесника у групи:
Према стандардима Оксфордског универзитета у групи не може да буде више од 35 учесника.

Цена програма:
За семинар (3 дана) плаћа се котизација у износу од 1.500 динара по учеснику Котизацијом се подмирују трошкови прегледа и анализа повратних информација добијених од учесника и израде анализе успешности семинара, затим трошкови штампе и израде потврда о присуству које издаје OUDCE-у.
The English Book сноси трошкове хонорара инструктора, ручка и освежења током пауза.

БРОЈ: **202**	*ИЗБОРНИ*

Интерактивне методе у настави енглеског језика, израда наставног програма и усклађеност програма са заједничким језичким оквиром, развој језичких вештина, обрада граматике и вокабулара

Аутор програма:
Зорица Ковачевић.

Координатор:
Зорица Ковачевић
Балканска 23, Београд
тел: 011/ 3612-218

Институција која подржава програм:
ЕДУКО,
(Удружење за унапређење образовања).

Реализатор програма:
Зорица Ковачевић.

Циљеви програма:
обука наставника страних језика интерактивним методама рада и креирања рада у учионици који је прилагођен профилу ученика и његовим стварним потребама; обука наставника најновијим методама и техникама рада у настави које се базирају на хуманистичком и комуникативном приступу у настави; обука наставника и ђака евалуацији програма, рада, напретка и учења; континуирани напредак у настави страних језика; укључење наставника, ђака и родитеља у процес учења.

Теме које се обрађују:
ПРОГРАМ ПРВОГ МОДУЛА :
Креирање учионице која је оријентисана ка потребама ђака и њиховом профилу учења; Комуникативан приступ у настави, остали приступи; Постављање циљева наставе-евалуација; Менаџмент наставе; Давање инструкција; Исправљање грешака.
ПРОГРАМ ДРУГОГ МОДУЛА:
Предавање граматике; Увођење новог вокабулара; Употреба различитих техника које поспешују учење и развој језичких вештина; Рад на фонетици; Култура као део наставе страних језика; Коришћење помагала у настави; Тестирање као процес, израда тестова.
ПРОГРАМ ТРЕЋЕГ МОДУЛА:
Равој језичких вештина; Прављење наставног плана; Креирање наставног материјала; Обука за рад са другим наставницима.

Циљна група:
наставници енглеског језика за све узрасне групе (из основних и средњих школа, стручни сарадници); будући предавачи енглеског језика који не морају имати диплому Филолошког факултета, а квалификацијама испуњавају услове да постану предавачи.

Трајање програма: 24 сати.

Број учесника у групи: минимално 12, максимално 20.

Цена програма:
Цена за сва три модула је 15.900 дин. Цена по модулу је 5.300 дин. (Један модул траје 8 сати.)

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **203**

Републички семинари из методике наставе енглеског језика за наставнике основних и средњих школа: зимски и летњи републички семинар за наставнике енглеског језика

Аутор програма:
Министарство просвете, односно његове надлежне службе за стручно усавршавање наставника страних језика

Координатори:
Катарина Јановски, виши саветник министра за наставу енглеског језика у пензији и
Љиљана Јаничић, The English Book, руководилац ELT одељења,
Старо сајмиште 29, 11070 Нови Београд
тел/факс: 011/ 31-31-044
e-mail: ljiljana@englishbook.co.yu

Институције које подржавају програм:
Ове семинаре организују The English Book и Филолошки факултет у Београду, Катедра за англистику, уз подршку Министарства просвете и спорта Републике Србије.

Реализатори програма:
изворни говорници енглеског језика, стручњаци за методику наставе енглеског као страног језика. Сви реализатори поседују међународно признате дипломе (teacher trainer), а већина су и универзитетски предавачи.

Циљеви програма:
У основи програма је идеја да, током петодневног дружења, поред стручног усавршавања из методике наставе, учесници семинара освеже и стекну нова језичка знања током предавања радионица и дискусија са страним и нашим предавачима, као и кроз размену искуства са колегама.

Теме које се обрађују:
На семинарима се детаљно обрађују три теме. Две су општије теме из методике наставе које се бирају на основу најчешће исказаних потреба наставника, а трећа је нека актуелна тема којој се током претходне или текуће године посветила посебна пажња на међународним конференцијама наставника енглеског језика.

Циљна група:
Овај вид стручног усавршавања из методике наставе намењен је наставницима који предају енглески језик у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Током пет дана учесници прате пленарна предавања и радионице у трајању од 28 сати током зимског, односно 36 сати ефективног рада током летњег семинара када су укључене и додатне активности.

Број учесника у групи:
Учесници семинара се деле у групе. Предвиђено је да у групи не буде више од 40 наставника.

Цена програма: Котизација се не плаћа.

БРОЈ: **204**	*ИЗБОРНИ*

Креативна настава класичних језика

Аутори програма:
доц. др Милена Јовановић (Филолошки факултет Универзитета у Београду),
Мајора Бранка Вукосављевића 16,
11077 Нови Београд;
тел/факс: 011/227-0857
моб: 064/140-2900
e-mail: jmilena@eunet.yu
проф. др Марјанца Пакиж (Одељење за класичне науке Филозофског факултета Универзитета у Београду),
Булевар Војводе Мишића 31,
11000 Београд;
тел: 011/263-9628, 011/264-7478
e-mail: mpakiz@f.bg.ac.yu
мр Драгана Димитријевић (Одељење за класичне науке Филозофског факултета Универзитета у Београду),
Топличин венац 13, 11000 Београд;
тел: 011/636-786, моб: 063/838-5547
e-mail: dragana_dim77@hotmail.com

Координатор:
доц. др Милена Јовановић (Филолошки факултет Универзитета у Београду),
Мајора Бранка Вукосављевића 16,
11077 Нови Београд;
тел/факс: 011/227-0857, моб: 064/140-2900
e-mail: jmilena@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Филолошки факултет
Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
доц. др Милена Јовановић, проф. др Марјанца Пакиж, мр Драгана Димитријевић, Тања Киселички-Ваш.

Циљеви програма:
Циљ програма јесте усавршавање методичко-дидактичких компетенција и упознавање са најновијим методама у настави класичних језика. Програм треба да помогне професорима у изради нових креативних наставних програма за класичне језике, нудећи им одговарајуће моделе за различите фазе наставног процеса (од стицања до провере знања и језичких компетенција).

Теме које се обрађују:
Интерактивна настава (учионица: играоница, радионица, читаоница); Коришћење медија и визуелних уметности у настави; Ваннаставне активности – неискоришћени потенцијал у окружењу; Евалуација рада ученика и наставника/професора.

Циљна група:
професори латинског језика у гимназијама и средњим стручним школама.

Трајање програма: 16 сати, 2 дана по 8 сати.

Број учесника у групи: 20-50 професора.

Цена програма:
Цена је око 2.000 динара и укључује похађање предавања, учествовање у радионицама, добијање дидактичих материјала, хонораре за предаваче и координаторе радионица.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **205**

Мини семинари за наставнике енглеског језика

Аутори програма:
Sheila Taylor, M.A. (Oxford University Press, Енглеска) и Andrew Poole, M. Sc. (Macmillan Education, Енглеска), руководиоци Одељења за стручно усавршавање наставника.

Координатори:
Љиљана Јаничић, руководилац ELT одељења, The English Book
Старо сајмиште 29
11070 Нови Београд
тел/факс: 011/ 31-31-044
e-mail: ljiljana@englishbook.co.yu

Институција која подржава програм:
Овакав вид стручног усавршавања подржавају регионални активи наставника енглеског језика, као и стручњаци задужени за стручно усавршавање (Oxford University Press и Macmillan Education).

Реализатори програма:
изворни говорници, стручњаци за методику наставе енглеског као страног језика.

Циљеви програма:
да се помогне наставницима у проналажењу конструктивних решења неких специфичних проблема са којима се чешће срећу у настави, а који нису општег карактера.

Теме које се обрађују:
На овим семинарима обрађују се појединачне теме, као што су: Коришћење визуелних материјала у настави енглеског језика; Новине и часописи; Имплицитна граматика; Обрада књижевног текста на часу страног језика; Усвајање језика струке у средњим стручним школама; Фразални глаголи и идиоми; CLIL (Content and Language Integrated Learning); English across curriculum; Вежбе за побољшање изговора и интонације; Израда месечних и годишњих планова рада, Планирање часа ... и сл.

Циљна група:
Семинари су намењени наставницима енглеског језика у основним школама, средњим стручним школама и гимназијама.

Трајање програма:
У зависности од теме која се обрађује, мини семинари трају од 5 до 14 сати ефективног рада. То су једнодневни, односно дводневни семинари.

Број учесника у групи:
У групи може да буде од 15 до 30 учесника, у зависности од теме и интересовања.

Цена програма:
Котизација се не наплаћује.

БРОЈ: **206**	*ИЗБОРНИ*

Be yourself, walk the talk

Аутори програма:
Миодраг Србљак, просветни саветник Школске управе, Краљево;
Мр Радмила Пауновић-Штајн, предавач за енглески језик Филилошко-уметничког факултета у Крагујевцу.

Координатор:
Наталија Николић,
професор енглеског језика у Првој крагујевачкој гимназији;
тел: 034/ 347-641, 064/ 485-2053
034/ 336-223, 034/ 335-039
e-mail: nveselin@microskz.net
zikic@kg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Природно-математички факултет у Крагујевцу. Организација семинара је преко Српског биолошког друштва „Стеван Јаковљевић“, Крагујевац.

Реализатори програма:
Миодраг Србљак,
мр Радмила Пауновић-Штајн,
Наталија Николић.

Циљеви програма:
помоћ и подршка наставницима основних и средњих школа у функционалном коришћењу својих способности и свог окружења на унапређивању и осавремењавању програма наставе енглеског језика и евалуацији резултата/исхода;
подршка активностима на заштити и очувању живог и неживог света у човековом окружењу кроз садржаје програма наставе енглеског језика.

Теме које се обрађују:
Програм за енглески језик - избор и прилагођавање садржаја; Приступ планирања по својој мери (ученици, садржаји, простор, средства, методологија и евалуација); Персонализација садржаја и активности, искуствено учење, свакодневни „моменти истине“; Коришћење „неупотребљивих“ материјала у настави, „приче“ са пута од куће до школе као мозгалице и загревалице; Процењивање исхода рада, њихова евиденција, формативна и сумативна оцена.

Циљна група:
наставници енглеског језика из основних и средњих школа.

Трајање програма:
Три једнодневна семинара од осам радних сати или укупно 24 радна сата на семинарима и исто толико радних сати разних припрема у школи и кући. Семинари се одржавају у размацима од месец дана између сваког једнодневног семинара. У међувремену индивидуално се припремају садржаји и активности по плану за рад на семинару.

Број учесника у групи: 18 - 22.

Цена програма:
2.500 динара по једнодневном семинару. У цену су укључени: штампање материјала за рад на семинару и код куће (око 100 страница по ученику), сертификати о присуству семинару, упитници за оцењивање семинара после сваке теме, коначни упитник по завршетку семинара, као и трошкови организације семинара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **207**

Развијање и неговање матерњег и нематерњег језика и интеркултуралности код деце у Војводини

Аутори програма:
проф. др Меланија Микеш,
а реализатор Педагошки завод
Војводине

Координатор:
Ленка Ердељ,
директор Педагошког завода
Војводине, програмски координатор,
Булевар Михајла Пупина 6,
21000 Нови Сад
тел/факс: 021/ 472-03-72
e-mail: lenkee@pzv.org.yu

Институције које подржавају програм:
Центар за методику, Нови Сад;
Предшколска установа „Радосно детињство“, Нови Сад.

Реализатори програма:
Данијела Станојевић, Балиж Јутка, Маргита Чањи.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је развијање и неговање матерњег и нематерњег језика, културног идентитета припадника националних заједница, индивидуалне мултикултуралности, толеранције и активног узајамног прихватања у вишекултурној заједници код деце у Војводини.

Теме које се обрађују:
Усвајање, развијање и неговање матерњег и нематерњег језика код деце предшколског и основношколског узраста - српског, мађарског, словачког, румунског и русинског језика као језика друштвене средине; Развијање и неговање немачког и енглеског језика код деце предшколског узраста; Социолингвистичка истраживања о употреби матерњег и нематерњег језика, ставовима према тим језицима.

Циљна група:
учитељи, наставници, стручни сарадници и аутори наставних планова и програма ангажовани у образовању националних мањина на матерњем језику.

Трајање програма:
осамнаест радних сати у току три радна дана.

Број учесника у групи:
од 10 до 30 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.200 динара и она укључује путне трошкове и ауторске хонораре тренера, коришћење опреме, канцеларијски материјал, штампани материјал у виду хендаута и бележака и сертификате.

УМЕТНОСТИ

БРОЈ: **208**	*ИЗБОРНИ*

Медији и уметничке технике у функцији естетизације образовног процеса

Аутори програма:
проф. др Дивна Вуксановић,
проф. др Миланка Тодић.

Координатор:
мр Предраг Миладиновић
Косанчичев венац 29, 11 000 Београд;
тел/факс: 011/26-24-281
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Универзитет уметности у Београду, Центар за професионални развој и консалтинг.

Реализатори програма:
доц. др Нада Секулић, мр Милица Мићић, мр Биљана Ђоровић,
мр Предраг Миладиновић, мр Драган Ћаловић, Војислав Клачар.

Циљеви програма:
Едукација наставника у функцији остваривања већег степена естетизације наставе, а у сврху подстицања и развијања доживљајно-стваралачких, тј. естетских потреба ученика у процесу наставе.

Теме које се обрађују:
Настава као естетско критички процес; Улога визуелног мишљења у процесу учења; Имагинарно као обликујуће и изобличавајуће; Критичка фантазија; Фотографија као документарни, критички и уметнички (естетски) медијум; Вишемедијске уметности у процесу наставе и креативног изражавања; Предлози конкретних пројеката; Панел дискусије и др.

Циљна група:
Циљну групу пројекта чине наставници средњих школа и гимназија у Републици Србији који предају уметничке предмете (ликовна култура, музичко образовање), друштвене науке (књижевност, историја, историја уметности, културе и цивилизације, психологија, филозофија...) и стране језике.

Трајање програма:
Два дана (16 радних сати).

Број учесника у групи:
20-30.

Цена програма:
9.000 динара (предавања, радни материјал, освежење).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **209**

Помозимо природи

Аутори програма:
Даница Петровић-Станисављевић,
Ивана Весић.

Координатор:
Ивана Весић
Господара Вучића 231/20
тел: 063/ 2777-15, 011/ 241-69-34
факс: 011/31-62-602
e-mail: ivolina_vesic@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Пријатељи деце општине Оџаци.

Реализатори програма:
Даница Петровић-Станисављевић,
Миа Лужајић,
Душица Томановић-Поповић.

Циљеви програма
Општи циљеви:
уметничко образовање уз изграђивање активног односа према себи и средини; развој способности запажања (сопственог окружења) уз уважавање животне средине и потреба појединаца; континуирано унапређивање односа према сопственом животном окружењу (развијање савесности и одговорности); креативно и истраживачко деловање; уважавање различитости циљних група и њихових потреба.
Специфични циљеви:
стицање нових знања и усвајање нових информација; развијање способности креативног изражавања; формирање одређених опредељења и конкретних понашања; унапређивање васпитно-образовног рада; повећање ефикасности рада путем стицања нових сазнања и њихова примена у истраживању и стварању.

Циљна група:
– запослени у васпитно-образовним институцијама (васпитачи, учитељи...);
– деца (школе, вртићи);
– заинтересовани појединци.

Трајање програма:
осам сати ефективног рада (један или два дана).

Број учесника у групи:
15-20 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.000 динара. У цену је укључен сав потребан материјал за рад.

БРОЈ: **210**	*ОБАВЕЗАН*

Креативно мишљење у ликовним активностима – Како до боље наставе ликовне културе

Аутори програма:
мр Милутин Мићић, акад.сликар
и вајар, саветник за уметност;
Гордана Батањски,
професор разр.наст.

Координатор:
мр Милутин Мићић,
акад.сликар и вајар
Ђурђа Смедеревца 42а
тел: 064/37-34-504, 021/566-020 лок 187
e-mail: micicm@zrlocal.net

Реализатори програма:
мр Милутин Мићић, акад. сликар и вајар, саветник за уметност;
Гордана Батањски, проф. разр.наставе;
Милица Бенић, акад. вајар.

Циљеви програма:
развијање креативног мишљења; унапређивање и богаћење наставне праксе; едуковање наставника и васпитача; развијање културе естетског процењивања; оспособљавање за естетско осмишљавање простора; развој креативних способности деце и наставника; препознавање кича и формирање личног визуелног мишљења; унапређивање рада у секцијама и у ученичким задругама у области вајања и примењене уметности.

Теме које се обрађују:
Ликовне активности у функцији развоја креативног мишљења; Процењивање дечјих радова као метод подстицања оригиналности и креативних способности; Тематски и проблемски приступ у настави; Нивои постигнућа у настави; Ентеријер и екстеријер школе; Кич; Вајање у функцији развоја креативних потенцијала и стваралачког мишљења; Технике вајања; Израда рељефа у глини; Ливење калупа; Грнчарија; Тродимензионалне скулптуре; Израда употребних предмета.

Циљна група:
учитељи, предметни наставници у основним и средњим школама и васпитачи.

Трајање програма:
- два дводневна семинара у трајању од 24 сата;
- уколико школе желе може бити тродневни (18 сати) или дводневни (16 сати) са избором неких од понуђених тема.

Број учесника у групи:
20 до 25 из установа у истом месту

Цена програма:
За дводневни семинар цена по учеснику је 2.000 динара. За тродневни семинар цена по учеснику је 3.000 динара. Цена укључује: стручне водитеље обуке, материјал за рад на семинару и одговарајуће потврде о завршеној обуци.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **211**

Култура ћирилице

Аутори програма:
Иван Стратимировић,
Миодраг Вартабедијан,
Александар Додиг.

Координатор:
Иван Стратимировић
Поп Лукина 12, Београд
e-mail: strati@infosky.net
тел: 063/ 28-36-28, 011/ 328-28-66

Институција која подржава програм:
Виша политехничка школа.

Реализатори програма:
Иван Стратимировић, Миодраг Вартабедијан,
Александар Додиг, студенти Више политехничке школе - смер за графички дизајн.

Циљеви програма:
истицање значаја културе и писмености, позитивног става према националној култури, родољубивих осећања; усавршавање за рад са предшколском и школском децом; развој моторике као припрема за усвајање елемената словних знакова; обликовање елеманата словних знакова; рукописна букварска ћирилица; повезивање наставе српског језика и ликовног васпитања; подстицање креативног потенцијала; унапређивање наставе лепог писања.

Теме које се обрађују:
Пренос информације; Писана порука; Историја писма; Гласовно писмо; Развој ћирилице; Савремена ћирилица; Рукописна; Калиграфија; Типографска; Ћирилица у савременим информатичким технологијама.

Циљна група:
васпитачи у предшколским установама, учитељи почетних разреда основних школа, наставници ликовног васпитања, наставници лепог писања.

Трајање програма:
три радна дана (18 сати) или 24 школска часа по 45 минута.

Број учесника у групи:
најмање 10 учесника, а највише 20 учесника.

Цена програма:
Цена зависи од начина финансирања, а укључила би теоријски део предавања, практичне вежбе и самосталан рад уз помоћ и сталну сарадњу са професорима и сарадницима, коришћење радног материјала и техничке опреме у току семинара. Практикум ће моћи да се набави посебно. Цена износи 4.500 динара.

БРОЈ: **212**	*ИЗБОРНИ*

Српско сликарство XIX и XX века кроз лични доживљај ученика

Аутори програма:
мр Ивана Јанковић,
историчар уметности;
Вукица Самарџић,
дипломирани психолог.

Координатор:
мр Ивана Јанковић,
историчар уметности,
Трг Републике 1а, 11000 Београд;
тел: 064/ 12-8974, 011/ 330-6060
e-mail: ivana@etron.co.yu

Институције које подржавају програм:
Народни музеј Београда, Трг Републике 1а,
11000 Београд;
Дечји културни центар, Таковска 8,
11000 Београд.

Реализатори програма:
мр Ивана Јанковић, историчар уметности; Вукица Самарџић, дипломирани психолог;
Елиана Гавриловић, дипломирани археолог.

Циљеви програма:
Проширивање знања запослених у образовању у погледу метода (начина) презентације српског сликарства XIX и XX века, који је у складу са развојним карактеристикама ученика, омогућава проширивање знања ученика у области српског сликарства XIX и XX века и подстиче њихове креативне потенцијале.

Теме које се обрађују:
Методе (начини) презентације српског сликарства XIX и XX века (методе презентације одлика најважнијих уметничких праваца, методе упознавања српске народне традиције у уметничким делима српског сликарства XIX и XX века, методе разумевања односа сликарства и свакодневног живота, методе упознавања ученика са тим како се гледа слика, методе презентације идеала лепоте, методе презентације теме акта, метод презентације теме породице, методе презентације теме портрета и аутопортрета, методе презентације теме групних портрета, методе презентације теме градског екстеријера и ентеријера, методе презентације теме пејзажа); Могућности личног доживљаја ученика у упознавању српског сликарства XIX и XX века (лични доживљај ученика у упознавању ликовног дела, развојне карактеристике ученика и њихове импликације на доживљај уметничког дела, критични периоди у развоју ученика и њихове импликације на доживљај уметничког дела).

Циљна група:
професори ликовне културе, наставници разредне наставе, стручни сарадници.

Трајање програма: један радни дан, пет сати рада.

Број учесника у групи: 20-30 учесника.

Цена програма:
800 динара и укључује предвиђен радни материјал (CD презентација репродукција слика српског сликарства XIX и XX века, упутства са задацима, листови за одговоре, папир за цртање, оловке, бојице, приручник).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **213**

Увод у калиграфију

Аутор програма:
мр Драган Боснић.

Координатор:
Мирјана Илић, тел: 064/111-00-74
Савез учитеља Београда, Дечанска 6,
пошт. фах 628, 11000 Београд;
тел/факс: 011/3239-697; 3245-385
e-mail: ucitelj1@EUnet.yu

Институција која подржава програм:
Савез учитеља Београда.

Реализатори програма:
мр Драган Боснић, Љубиша Дивљак, Љиљана Новковић.

Циљеви програма:
Општи циљ: оспособљавање учитеља за коришћење калиграфских писама и практичну примену знања у образовно-васпитном процесу ради унапређивања теорије и праксе везане за основношколски узраст, као и оспособљавање за коришћење литературе и самостално истраживање.
Специфични циљеви: оспособљавање учитеља за примену стечених знања у планирању и извођењу наставе обавезног предмета ликовна култура и изборног предмета лепо писање; оспособљавање учитеља за примену стечених знања у креирању визуелних презентација везаних за активности школе; примена стечених знања у обради садржаја предмета народна традиција заснованих на српским рукописним и штампаним документима.

Теме које се обрађују:
Настанак и развој писма; Писма словенских народа; Настанак и развој глагољице и ћирилице; О подлогама и алатима за писање; „Уставно писмо“; Основни потези / елементи слова; Писма развијена на основу средњовековних српских споменика, анализа односа величине текста, иницијала, илуминације и маргина; Формати папира, историјски и савремени; Конструкција златног пресека геометријским путем и израчунавање помоћу Фибоначијевог низа; Ћирилице од 18. до 21. века; Анализа прописа за писање Захарија Орфелина из 1777. године; Анализа калиграфског предлошка из 1930. године; Савремене ћирилице; Декоративна писма.

Циљна група:
учитељи и заинтересовани наставници.

Трајање програма:
15 сати у току 3 радна дана.

Број учесника у групи: 25.

Цена програма:
3.500 динара. Укључује: хонораре за реализаторе, надокнаду координатору, радни и потрошни материјал, трошкове канцеларијског пословања Савеза, храну и освежење за полазнике и реализаторе, надокнаду за коришћење простора за рад, путне трошкове и трошкове смештаја реализатора.

БРОЈ: **214**	*ИЗБОРНИ*

Уметничко обликовање материјала

Аутор програма:
Весна Ремовић.

Координатор:
Весна Ремовић,
Народних хероја 3/39
тел: 011/260-9595, 063/875-2962
факс: 316-4478
e-mail: remi@yubc.net

Институције које подржавају програм:
Hobby Art d.o.o.; Rhino d.o.o.

Реализатори програма:
Милош Ремовић, Александар Пешић, Љиљана Вуксан.

Циљеви програма:
овладавање различитим техникама рада, упознавање занатских вештина.

Теме које се обрађују:
Израда сувенира; Израда лутки; Израда употребних предмета.

Циљна група:
учитељи, наставници, одрасли.

Трајање програма:
укупно 24 сата тј. три дана.

Број учесника у групи:
минималан број учесника је 10, максималан број је 12.

Цена програма:
10.000 динара за похађање целокупног програма. Цена укључује три једнодневна семинара (у укупном трајању од 24 сата), материјал за рад, пратеће брошуре у писаној форми, трошкове водитеља радионице, ПДВ, уверење и додатне консултације. Полазници задржавају предмете које израде.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **215**

Сезонске радионице

Аутор програма:
Весна Ремовић.

Координатор:
Весна Ремовић,
Народних хероја 3/39
тел: 011/260-9595, 063/875-2962
факс: 316-4478
e-mail: remi@yubc.net

Институција која подржава програм:
Hobby & Art d.o.o.

Реализатори програма:
Милош Ремовић, Александар Пешић, Љиљана Вуксан.

Циљеви програма:
овладавање техникама мануелног рада и различити начини реализације задатка у складу са актуелним материјалима из природе.

Теме које се обрађују:
Јесење, зимске, пролећне и летње креативне активности: суво цвеће и плодови, песак и шкољке, амбалажа, разгледнице, новогодишњи украси, декорације, папир и све од папира, инструменти, лутке, играчке, декорација предмета.

Циљна група:
учитељи, наставници, одрасли.

Трајање програма:
Укупно 24 сата тј. 3 целине по 8 сати (до сада је било укупно 32 сата-по 8 сати за сваку од 4 целине).

Број учесника у групи:
минималан број учесника је 10, максималан број учесника је 12.

Цена програма:
2.000 динара по радионици. Цена укључује сав материјал за рад, израђене предмете полазници носе, штампане брошуре, уверење, литературу.

БРОЈ: **216**	*ИЗБОРНИ*

Пројекат ОРФЕЈ – посебан приступ настави уметности у основној школи

Аутор програма:
мр Нада Ивановић.

Координатор:
др Весна Микић
Косанчићев венац 29
11000 Београд;
тел/факс: 011/26-24-281
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Универзитет уметности у Београду,
Центар за професионални развој и консалтинг.

Реализатори програма:
предавач и
административно и техничко лице.

Циљ програма:
оптимализација реализације наставног програма из уметничких предмета кроз представљање развојне улоге уметности у наставном процесу.

Теме које се обрађују:
Развојна психологија;
Психологија уметности;
Методика;
Етнологија;
Музичка педагогија.

Циљна група:
Наставници:
основне школе (посебан семинар) и
средње школе (посебан семинар),
нарочито наставници музичке културе и ликовне културе.

Трајање програма:
Време трајања у сатима ефективног рада (не рачунајући паузе) и данима: осам сати, један дан.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.000 динара и она укључује предавања и радни материјал.

ИЗБОРНИ БРОЈ: **217**

Развој хармонског слуха и мишљења (1) - корелација наставних предмета хармоније и солфеђа као и контрапункта и музичких облика кроз тумачење смера наставе од звука и звучних представа ка нотној слици - програм 1

Аутор програма:
мр Драгана Јовановић.

Координатор:
др Весна Микић, директор
Центар за професионални развој и консалтинг
Универзитета уметности
у Београду
Косанчићев венац 29
11000 Београд
тел/факс: 011/2624-281
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој и консалтинг Универзитета уметности.

Реализатор програма:
мр Драгана Јовановић, асистент, ФМУ.

Циљеви програма:
поставка смера наставе хармоније и солфеђа (област вишегласја)- од звука ка нотној слици; рад на развоју хармонског слуха ученика; корелација наставе солфеђа и хармоније; рад на развоју креативности ученика; рад на развоју музичког мишљења ученика.

Теме које се обрађују:
Увод у вишегласје; Поставка звучне представе главних представника функција са обртајима и њихови односи; Поставка споредних квинтакорда и њихови обртаји; Фигурације; Хармонски ритам; Могуће технике рада у педагогији солфеђа и хармоније на развоју хармонског слуха и мишљења; Рад на хармонизацији.

Циљна група:
наставници хармоније и солфеђа у средњој музичкој школи.

Трајање програма:
2 дана по 6 сати.

Број учесника у групи:
10 – 20 учесника.

Цена програма:
8.000 динара.

Аутори програма:
мр Драгана Јовановић,
мр Гордана Каран.

Координатор:
Центар за професионални развој и консалтинг
Универзитета уметности
у Београду
Косанчићев венац 29
11000 Београд
тел/факс: 011/2624-281
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu

БРОЈ: **218** *ИЗБОРНИ*

Развој хармонског слуха и мишљења (2) - корелација наставних предмета хармоније и солфеђа као и контрапункта и музичких облика кроз тумачење смера наставе од звука и звучних представа ка нотној слици - програм 2

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој и консалтинг Универзитета уметности.

Реализатори програма:
мр Драгана Јовановић,
мр Гордана Каран.

Циљеви програма:
поставка смера наставе хармоније и солфеђа (област вишегласја)- од звука ка нотној слици; рад на развоју хармонског слуха ученика; корелација наставе солфеђа и хармоније; рад на развоју креативности ученика; рад на развоју музичког мишљења ученика.

Теме које се обрађују:
Анализа вишегласја; Импровизације; Главни септакорди; Поставка алтерованих акорда; Поставка модулација.

Циљна група:
наставници хармоније и солфеђа у средњој музичкој школи.

Трајање програма:
2 дана по 6 сати.

Број учесника у групи:
10 – 20 учесника.

Цена програма:
8.000 динара.

ОБАВЕЗАН БРОЈ: **219**

Солфеђо – нова стратегија разумевања музике

Координатори:
др Весна Микић, директор;
мр Горан Пековић
Косанчићев венац 29
тел: 011/2624-281, 064/1225-569
e-mail: cpouu@afrodita.rcub.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Центар за перманентно образовање у култури, уметности и медијима.

Аутори програма:
мр Вера Миланковић, редовни професор и шеф Катедре за солфеђо и методику солфеђа на Факултету музичке уметности у Београду;
мр Милена Петровић, асистент на Катедри за солфеђо и методику солфеђа на Факултету музичке уметности у Београду;
Јелена Петровић, асистент приправник на Катедри за теоретску наставу на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу.

Реализатори програма:
мр Милена Петровић, асистент на Катедри за солфеђо и методику солфеђа;
Јелена Петровић, асистент приправник на Катедри за теоретске предмете, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац.

Циљеви програма:
координација чула (додира, слуха и вида) и сазнања о музици у теорији и пракси. Примање и разумевање музике лаички гледано природан је и једноставан, а са гледишта полазника професионалних музичких школа тежак и сложен процес. Теорија музике је отишла предалеко у покушају да примени матрице природних наука, а са друге стране и крутих естетско-филозофских система. Данашње време кризе природног поимања света карактерише готово потпуно потиснуто чуло додира, док је слух на маргини, а сва пажња концентрисана је на вид. Крајњи је тренутак да се поврати координација чула и постави основа перцепције света око себе и у себи, а самим тим и музике.

Теме које се обрађују:
нове стратегије у настави солфеђа и основи перцепције као кључ за дешифровање теоријских дисциплина.

Циљна група:
наставници солфеђа у нижим и средњим музичким школама широм Србије.

Трајање програма:
Програм траје 16 сати.

Број учесника у групи:
15 -20 учесника.

Цена програма: 8.000 динара.

БРОЈ: **220** *ОБАВЕЗАН*

Прва година учења лимених дувачких инструмената

Аутор програма:
Дубравко Марковић, академски музичар, професор лимених дувачких инструмената.

Координатор:
Александар Ђурић, академски музичар, професор флауте, директор ШОМО „Јосип Славенски“ Нови Сад, Радничка 19а
тел: 021/622-285, 021/ 622-133

Институција која подржава програм:
ШОМО „Јосип Славенски“, Нови Сад.

Реализатор програма:
Дубравко Марковић, академски музичар, професор лимених дувачких инструмената.

Циљ програма:
постављање базе за успешно и нелимитирано бављење свирањем лимених дувачких инструмената.

Теме које се обрађују:
Постављање основа за оптималну координацију интелектуалног, емоционалног, физиолошког и физичког аспекта свирања на дувачком инструменту; Методички поступци у овладавању основама вештине дисања; Методички поступци у импостацији формирања волумена дисајних путева; Формирање амбазуре, импостација атака и ширење опсева вибрацијом усана; Импостација усника и ширење опсега на уснику; Импостација функционалног и релаксираног држања инструмента; Импостација тона на инструменту; Постављање тонова до опсега квинте; Методички поступци за очување нонпреса код рада на инструменту; Тонске компоненте и њихове коректуре; Индивидуалност приступа у домену обима рада и брзине напредовања; Коришћење одговарајућих приручника који ће се добити на семинару.

Циљна група:
педагози за све врсте лимених дувачких инструмената.

Трајање програма:
6 дана по пет сати дневно.

Број учесника у групи:
по договору са реализатором.

Цена програма:
2.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **221**

Хорска радионица за диригенте средњошколских хорова

Аутор програма:
Милоје Николић,
проф. ФМУ-а у Београду и
Филолошко-уметничког
факултета у Крагујевцу.

Координатор:
проф. мр Горан Пековић
Косанчићев венац 29,
11000 Београд;
тел/факс: 011/2624-281
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој Универзитета уметности у Београду.

Реализатори програма:
специјалисти за одговарајуће области, првенствено професори ФМУ-а из Београда у сарадњи са практичарима, успешним хоровођама школских хорова, као и стручњаци из иностранства.

Циљ програма:
подизање нивоа теоријских знања и практичних умећа наставника музике у средњим школама.

Теме које се обрађују:
Полазници би чинили хор на коме би се тестирали резултати теоријских предавања и реализовала практична вежбања.

Циљна група:
наставници музичке културе у средњим школама.

Трајање програма:
Траје 16 сати.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
Цена је 8.000 динара.

БРОЈ: **222**	*ИЗБОРНИ*

Народна игра – примена народне игре у образовно--васпитним установама

Аутор програма:
Светислав Цветић,
дипломирани етномузиколог.

Координатор:
Светислав Цветић
Булевар Арсенија Чарнојевића 122/22,
I улаз, 11070 Нови Београд;
тел: 011/ 21-21-797; 064/ 12-95-306
факс (услужни): 311-69-98
e-mail: cbeta@eunet.yu

Институција која подржава програм:
МШ „Стеван Мокрањац“ из Краљева.

Реализатор програма:
Светислав Цветић.

Циљеви програма:
мотивисање, оспособљавање и усавршавање запослених у образовним и васпитним установама за унапређење, чување и неговање народне игре; стицање знања и усвајање нових информација полазника програма са богатом ризницом народих игара Србије и њиховим карактеристикама, стиловима, музичким структурама, као и развијање способности тј. могућност примене народне игре у наставним и ваннаставним активностима; стицање знања и усвајање нових информација из записивања народних игара системом лабанотације.

Теме које се обрађују:
Упознавање полазника програма са обредним играма које у себи садрже музичке, драмско-мимичке елементе и њихове примене у зависности од узраста деце; Упознавање полазника програма са карактеристичним играчким обрасцима и мелодијама етнокореолошких области Србије; Мотивисање полазника програма креативном употребом народне игре у наставним (примена народне игре у оквиру часова музичког или физичког васпитања) или ваннаставним активностима (организовање наступа за дан школе...); Однос традиционалне игре и сценског наступа, као и однос традиционалне игре и њене стилизоване примене; Упознавање полазника програма са могућностима записивања покрета и корака системом лабанотације.

Циљна група:
васпитачи предшколских установа, наставници и професори музичке и физичке културе у основним и средњим школама, наставници и професори у нижим и средњим музичким школама, наставници и професори за основно и средње балетско образовање.

Трајање програма:
18 часова груписаних у 3 дана распоређених у месец дана (30 дана). Сваки дан по шест часова.

Број учесника у групи: од 2 до 10.

Цена програма:
Цена за цео програм је 9.000 дин. или 3.000 дин. дневно за 6 часова. Ако се пријава плати унапред за сва три дана (свих 18 часова), цена је 8.000 дин. У цену је урачунат пропратни материјал током семинара. У цену треба још укључити и трошкове превоза за предаваче.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **223**

Валоризација квалитета и критеријума наставе кларинета на различитим образовним нивоима

Аутори програма:
Анте Гргин,
Љубиша Јовановић.

Координатори:
др Весна Микић, директор
Центар за професионални
развој и консалтинг
Универзитета уметности
у Београду,
Косанчићев венац 29,
11000 Београд;
тел/факс: 011/2624-281;
Слађана Шегавчић,
директор школе

Институција која подржава програм:
Музичка школа „Даворин Јенко“.

Реализатори програма:
Анте Гргин, Љубиша Јовановић и Верослава Јовановић.

Циљеви програма:
Општи циљ: приближавање критеријума у настави кларинета у основним и средњим музичким школама.
Специфични циљеви: правила и основе технике свирања на инструменту; значај кларинета у камерној и оркестарској музици.

Циљна група:
професори кларинета у средњим и основним музичким школама.

Трајање програма:
недељно 2 дана по 5 сати (укупно 4 дана, односно 2 недеље, односно 20 сати).

Број учесника у групи:
минималан број учесника је 5, а максимилан 20.

Цена програма:
Цена по учеснику је 8.000 динара за дводневни курс. У цену су укључени сви материјали и техника потребна за рад, као и освежење и један оброк за учеснике.

БРОЈ: **224**	*ИЗБОРНИ*

Припрема за јавни наступ – овладавање тремом

Аутори програма:
др Бланка Богуновић,
Тијана Мировић,
дипл.психолог, МШ „Мокрањац“
Марио Етеровић,
дипл.психолог, МШ „Јосип Славенски“.

Координатори:
Маја Петровић,
стручни сарадник за маркетинг и
координатор на едукацијама;
Центар за примењену психологију
Друштва психолога Србије,
Ђушина 7/III, 11000 Београд
e-mail: dpscpp@sezampro.yu
тел: 011/ 3232-961
тел/факс: 011/ 3239-685

Институција која подржава програм:
Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије .

Реализатори програма:
др Бланка Богуновић, Тијана Мировић, Марио Етеровић.

Циљеви програма:
упознавање наставника са психолошким аспектима припреме ученика за јавно инструментално и вокално извођење у различитим фазама овог процеса; информисање наставника о начинима прилагођавања стратегија и поступака припреме у односу на ниво и квалитет способности, мотивацију и личне карактеристике ученика; упознавање наставника са могућим узроцима треме и психолошким техникама које доприносе смањењу треме приликом јавних наступа и остваривању бољих резултата ученика.

Теме које се обрађују:
Дугорочна припрема за јавни наступ:
Стратегије вођења напредовања ученика; Емоционално - мотивациони аспекти припреме (како развијати самопоуздање и самосталност, како остварити оптималну контролу емоција и понашања у ситуацији јавног наступања).
Непосредна припрема за јавни наступ:
Вежбе релаксације, технике дисања, вежбе концентрације-едукативна кинестетика, когнитивни аспект (препознавање и отклањање ирационалних уверења и грешака у мишљењу, успостављање и стабилизовање ефикасних и позитивних начина мишљења о јавном наступу и постигнућу), емоционални аспект (оптимална тензија) понашање пред и у току јавног наступа.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основне и средње музичке школе, наставници музичке

културе у основним и средњим школама. Програм се може прилагодити потребама наставника и стручних сарадника у основним и средњим школама општег образовања.

Трајање програма:
Програм траје 16 сати. Семинар је могуће организовати и у једном дану (тада траје 8 сати).

Број учесника у групи:
15 - 25 учесника.

Цена програма:
Цена за два дана је 5.600 динара, а за један дан је 4.100 динара.

БРОЈ: **225**	*ИЗБОРНИ*

Методолошка тумачења и технике коришћења литературе за наставу солфеђа- приказ новије продукције књига и збирки у издањима ФМУ-а Београд и ФИЛУМ-а Крагујевац

Аутор програма:
Гордана Каран.

Координатор:
др Весна Микић,
Косанчићев венац 29,
11000 Београд;
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu
тел: 011/ 262-4281

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој
и консалтинг Универзитета
уметности у Београду.

Реализатор програма:
Гордана Каран.

Циљеви програма:
доступност и познавање новије литературе из солфеђа; сазнања о савременим тенденцијама методике наставе солфеђа код нас; побољшање квалитета наставе солфеђа у средњој музичкој школи и резултата на пријемним испитима из солфеђа на факултетима музике.

Теме које се обрађују:
Упознавање новије (домаће) литературе за солфеђо: Весна Кршић Секулић: Интонација, функционална многостраност тонова; Гордана Каран – Горан Маринковић: Solfeggio I; Гордана Каран – Горан Маринковић: Solfeggio II; Ивана Дробни: A prima vista; Сандра Дабић: Мелодијске етиде; Драгана Тодоровић: Певање са листа.
Начин коришћења наведене литературе - приказ метода и техника рада на конкретним примерима; Савремене тенденције из области методике наставе солфеђа имплементиране у презентоване књиге за солфеђо.

Циљна група:
наставници солфеђа средњих музичких школа Србије.

Трајање програма:
један радни дан / 8 сати.

Број учесника у групи:
20 – 40 учесника или више, у зависности од величине сале.

Цена програма:
4.000 динара укључује: брошуру са приказом третираних књига, брошуру са информацијама о могућности набавке књига (поруџбенице и промотивни флајери издавачких кућа) сваком полазнику, литературу за рад на семинару (више примерака сваке књиге).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **226**

Нове стратегије у настави солфеђа

Аутори програма:
Вера Миланковић,
ред.професор, ФМУ;
Милена Петровић, асистент, ФМУ.

Координатори:
др Весна Микић,
Косанчићев венац 29, Београд;
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu
тел: 011/ 2624-281

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој и консалтинг Универзитета уметности у Београду.

Реализатори програма:
Миланковић Вера, Петровић Милена.

Циљеви програма:
бољи резултати у настави музике и солфеђа, као и успостављање непосредног контакта између музике и ученика музике.

Теме које се обрађују:
Теме и садржаји биће засновани на музичкој уметничкој баштини, перцепцији и когницији музичког садржаја.

Циљна група:
наставници општеобразовних и музичких школа.

Трајање програма:
Курс траје 16 сати.

Број учесника у групи:
15-30.

Цена програма:
Цена по учеснику је 8.000 динара. У цену су укључени настава, нотни и аудио материјали, упитници и освежење.

БРОЈ: **227**	*ОБАВЕЗАН*

Хармонија и форма кроз музику

Аутори програма:
Мирјана Живковић,
Аница Сабо.

Координатор:
др Весна Микић,
Косанчичев венац 29,
11000 Београд;
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu
тел: 011/ 2624-281

Институција која подржава програм:
Универзитет уметности – Центар за професионални развој и консалтинг.

Реализатори програма:
Мирјана Живковић, Аница Сабо, Милана Стојадиновић-Милић.

Циљеви програма:
унапређивање наставе хармоније и музичких облика; повезивање наставе хармоније и музичких облика.

Теме које се обрађују:
Хармонија: Прилаз предмету кроз звучну праксу; Поређење хармонског и формалног тока уметничке музике с актуелним наставним програмима; Тоналне промене у оквиру музичке реченице и периода. Наведене основне теме биће праћене практичним радом. Музички облици: Однос вербалног садржаја и практичног рада; Разумевање форме из анализе музичких дела; Рад на литератури класике и романтизма уз неопходно укључивање музике двадесетог века. Поред планираних предавања очекује се активно учешће полазника.

Циљна група:
професори хармоније и музичких облика и остали наставници теоријских предмета средњих музичких школа.

Трајање програма:
21 сат.

Број учесника у групи:
5-12.

Цена програма:
10.000 динара (према стандардима осталих курсева) укључује: хонораре реализаторима, обезбеђивање одговарајућег простора и материјала за рад.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **228**

Коаптација наставе елементарне музичке писмености у музичком образовању

Аутор програма:
др Ивана Дробни,
Факултет музичке уметности, Београд.

Кординатор:
др Весна Микић,
Косанчићев венац 29, Београд;
e-mail: centar@arts.bg.ac.yu
тел: 011/ 2624-281

Институција која подржава програм:
Центар за професионални развој и консалтинг Универзитета уметности у Београду.

Реализатор програма:
др Ивана Дробни.

Циљеви програма:
унапређење целокупне вокално-инструменталне наставе; упознавање и оспособљавање наставника са специфичностима наставе солфеђа и појединачних инструменталналних група или инструмената са циљем постизања већег степена коаптираности.

Теме које се обрађују:
Приказ релевантних светских школа и метода;
Приказ и анализа актуелне домаће и иностране инструктивне литературе;
Осврт на карактеристике домаће вокално-инструменталне наставе;
Тоналне карактеристике нашег поднебља;
Издвајање тачака конвергенције и дивергенције методичких приступа у појединим сегментима наставе и наставним дисциплинама;
Приказ прагматичних решења која воде ка коаптираности укупне вокално-инструменталне наставе у ШОМО.

Циљна група:
наставници вокално-инструменталне наставе у ШОМО.

Трајање програма:
8 часова (један радни дан).

Број учесника у групи:
20-50.

Цена програма:
4.000 динара (четири хиљаде динара по учеснику, радни материјал, освежење).

БРОЈ: **229**	*ОБАВЕЗАН*

Специјалистички семинар за диригенте хорова - ниво 1

Аутор програма:
Борис Черногубов, диригент,
редовни професор на Академији уметности у Новом Саду.

Координатор:
Саво Мучибабић, стручни сарадник у Заводу за културу Војводине,
Нови Сад, Војводе Путника 2;
тел: 021/457-525
факс: 4754-128
моб: 063/445-206
e-mail: zkvmanifestacije@nscable.net

Институције које подржавају програм:
Покрајински секретаријат за образовање и културу и Педагошки завод Војводине.

Реализатори програма:
Завод за културу Војводине у Новом Саду и стручна екипа: Даринка Матић-Маровић, Костантин Бабић, Борис Черногубов, Татјана Остојић, Андреј Бурсаћ, Агота Виткаи--Ковач, Федор Проданов и други.

Циљеви програма:
да диригенти освеже и утврде постојећа стручна и педагошка знања и унапреде технику дириговања; да се унапреди хорско стваралаштво у основним и средњим школама и културно-уметничким друштвима; да се омасове облици хорског стваралаштва; да се оствари увид у хорску литературу; да се упознају са савременим педагошким методама.

Теме које се обрађују:
1. Дириговање; 2. Основи вокалне технике; 3. Познавање и упознавање хорске литературе.

Циљна група:
педагози у основним и средњим школама, диригенти у културно-уметничким друштвима и самосталним хорским ансамблима.

Трајање програма:
четири године, једна радионица годишње по три дана, шест до седам сати дневно.

Број учесника у групи:
око 60 учесника који ће бити подељени по нивоима (групама).

Цена програма:
Трошкови су различити и зависе од тога да ли полазник користи пансионске услуге (ноћење, исхрана); котизација је 2.200 динара, а трошкови исхране и смештаја су 4.800 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **230**

Култура говора - семинар за руководиоце драмских секција

Институције које подржавају програм:
Центар за позоришна истраживања,
Нови Сад;
Педагошки завод Војводине, Нови Сад;
Покрајински секретаријат за образовање и културу, Нови Сад.

Реализатори програма:
Весна Ждрња, Агота Виткаи-Кучера,
Миљан Војновић,
Емилија Мрдаковић,
Југослав Крајнов,
Драган Којић,
Ратомир-Рале Дамјановић,
Весна Ђилас.

Циљеви програма:
усавршавање учитеља, наставника и професора матерњег језика у области културе говора, посебно у раду са децом рецитаторима на очувању матерњег језика и неговању лепе речи.

Теме које се обрађују:
Упознати педагоге са базичним појмовима гласовне и говорне технике анализом стиха и песме кроз дисање, обликовање вокала и консонаната, озвучење гласа, артикулацију, говорне константе и говорне фигуре (градација, контраст и компарација); Говорна обрада стиха: ритам, цезура, стопа, рима, рефрен, опкорачење, говорни темпо, акценат и логички акценат; Анализа примера полазника семинара; Наступ рецитатора (став, поглед, држање тела и руку).

Циљна група:
учитељи, наставници и професори матерњег језика.

Трајање програма: 3 дана.

Број учесника у групи:
по договору са реализаторима

Цена програма:
Котизација је 2.200 динара, трошкови хране и смештаја су 2.700 динара.

Аутори програма:
Весна Ждрња,
Агота Виткаи-Кучера,
Миљан Војновић,
Емилија Мрдаковић,
Завод за културу Војводине.

Координатор:
Владимир Рис
Завод за културу Војводине,
Нови Сад, Војводе Путника 2;
e-mail: zkvojvodina@nscable.net
тел: 021/ 4754-128, 4757-525
факс: 021/ 4754-148

БРОЈ: **231**	*ИЗБОРНИ*

Оживљавање рада драмских секција у школама

Аутор програма:
Сузана Секулић,
професор српског језика.

Координатор:
Сузана Секулић
Стапарски пут 9, 25000 Сомбор;
тел: 063/ 826-43-07
факс: 025/ 22-941, 025/ 23-873
e-mail: smia@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Основна школа „Аврам Мразовић“, Сомбор;
НВО Удружење грађана „Раванград“, Сомбор.

Реализатор програма:
Сузана Секулић, професор српског језика.

Циљеви програма:
оживљавање ваннаставних активности у школи; подршка реализацији изборних наставних предмета у школама; подршка остваривању реализације исхода на крају образовања; успостављање и развијање оквира у коме просветни радници могу да синхронизују своје уметничке, драмске, позоришне стандарде и имају блиску сарадњу са младима; развијање уметности.

Теме које се обрађују:
Дефинисање разлога гашења дечијих драмских дружина у школама; Предлози за оживљавање рада дечијих драмских дружина; Конкретне акције које доводе до повећања броја дечијих драмских дружина.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници, професори .

Трајање програма:
дводневни семинар у трајању од 18 сати.

Број учесника у групи:
10-30 учесника.

Цена програма:
2.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **232**

Луткарство у настави и ваннаставним активностима у основној школи

Аутор програма:
Вера Стојшић -Гашпаровски,
професор разредне наставе.

Координатор:
Вера Стојшић-Гашпаровски,
Булевар цара Лазара 25,
21000 Нови Сад;
тел: 063/ 523-748;
e-mail: duns@sbb.co.yu

Институције које подржавају програм:
Друштво учитеља Новог Сада и Удружење војвођанских учитеља.

Реализатори програма:
Милена Гмијовић, Вера Стојшић-Гашпаровски, Ана Радаковић.

Циљеви програма:
Овај програм знатно унапређује образовно-васпитну праксу кроз оспособљавање и подстицање учитеља и предметних наставника за израду и широку примену наставног средства – лутке у свим наставним предметима (посебно српском [матерњем] језику, ликовној култури, техничком образовању) и ваннаставним активностима (луткарској секцији, приредбама, јавним наступима, такмичењу, корективном и терапеутском раду); снажно развијање луткарске културе – примена луткарства у корективном и терапеутском раду са децом; подстицање на даљи самосталан рад; размену луткарских искустава и знања и умрежавање наставника луткара.
Облик и начин рада: два дводневна семинара (предавања, практичне вежбе, радионице, рад у групи, паровима и индивидуално).

Теме које се обрађују:
I ДЕО: Појам лутке и луткарства; Свет лутака, улоге луткара; Историјски преглед луткарства, врсте луткарских представа; Потребе и могућности примене лутке у настави и ваннаставним активностима; Почетак рада са лутком, избор ученика, корективни и терапеутски рад; Типови лутака, анимација и могућности њиховог кретања; Анализа снимака луткарских представа за децу и одрасле; Књижевни текст, драмски текст и луткарски сценарио; Прилагођавање књижевног текста луткарском сценарију; Примери луткарских сценарија; Адаптација постојећег текста у луткарски и писање сценарија; Извођење представе на основу сценарија учесника; Анализа снимака луткарских позоришних представа.
II ДЕО: Књижевни текст, драмски текст и луткарски сценарио; Адаптација књижевног текста у луткарски сценарио; Основни елементи анимације лутке; Луткарски паравани, врсте луткарских позоришта; Однос сценарија, типова лутака и одређивање лика лутке; Сценографија, позоришни термини и музика; Анализа видео снимака луткарских позоришних представа.
III ДЕО: Алати и материјали у луткарству; Израда једноставне лутке (са освртом на одређене наставне јединице) I, II и III; Лутка филмови, снимци луткарских представа; Литература и часописи о луткарству; Упутства за даљи самосталан луткарски рад.

Циљна група:
учитељи и предметни наставници запослени у основним школама.

Трајање програма:
4 дана (два дводневна семинара) –укупно 32 радна сата.

Број учесника у групи:
2 учесника.

Цена програма:
Трошкови реализације су различити у различитим местима, а хонорари по реализатору су 5.000 динара дневно.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **233**

Семинар драмског васпитања

Аутори програма:
Емилија Мрдаковић
(Саша Латиновић, Агота Виткаи--Кучера, Александар Нинковић).

Координатор:
Владимир Рис
Завод за културу Војводине,
Нови Сад, Војводе Путника 2;
тел: 021/ 457-525, 021/ 4754-148
e-mail: zkvmanifestacije@nscable.net

Институције које подржавају програм:
Педагошки завод Војводине; Центар за позоришна истраживања, Нови Сад.

Реализатор програма:
Завод за културу Војводине, Нови Сад.

Циљеви програма:
проналажење и осмишљавање метода рада који повезује општи процес образовања и васпитања са позориштем; учење кроз драму и реализацију позоришног чина.

Теме које се обрађују:
Могућности употребе драме и позоришта у наставном процесу,пре свега у настави матерњег језика; Овладавање позоришним и драмским техникама,решавање конфликтних ситуација, рад са проблематичном децом, превенција ризичног понашања; Откривање и препознавање нових облика позоришног рада луткарског позоришта, позоришта материјала и упознавање са психодрамским техникама, психо-едукативном драмом и другим техникама у савременој психолошкој пракси; Овладавање говором позоришта – сценски говор.

Циљна група:
учитељи, наставници, професори српског језика, али и наставници страног језика, музичке и ликовне културе.

Трајање програма:
14 радних сати, 2 дана.

Број учесника у групи:
минимум 8, максимум 20.

Цена програма:
Котизација је 2.200 динара, а трошкови хране и смештаја су 2.700 динара.

БРОЈ: **234**	*ИЗБОРНИ*

Култура комуникације кроз културу покрета

Аутори програма:
Вера Обрадовић-Љубинковић,
Кристина Дамњановић-Опсеница,
Светлана Сеферовић.

Координатор:
Вера Обрадовић-Љубинковић
Рачког 6, 11000 Београд;
e-mail: obradovic_vera@yahoo.com
тел: 011/27-62-890

Институција која подржава програм:
Hobby & Art.

Реализатори програма:
Вера Обрадовић-Љубинковић, Кристина Дамњановић-Опсеница, Светлана Сеферовић.

Циљеви програма:
„Култура комуникације кроз културу покрета“ је развој невербалне комуникације и разумевање исте, као и развој свести о властитом телу и другим телима у простору. Та спознаја би довела до ослобађања личности кроз посматрање другог тела и антиципацију његових могућих кретњи и понашања у простору, а тиме и до развоја веће толеранције у односу на друге.

Теме које се обрађују:
Теме које програм „Култура комуникације кроз културу покрета“ обрађује биле би везане за књижевност намењену ученицима основних школа, а пре свега би се фокусирале на бајке, у чије су мотиве уграђени архетипови које проналазимо како у митовима, тако и у књижевности.

Циљна група:
наставници и ученици основних школа.

Трајање програма:
90 минутна радионица у којој би учествовали наставници и ученици. Следи пауза од 30 минута, а потом 90 минутне дискусије након радионице са наставницима засноване на прегледу материјала снимљеног током радионице. Семинар би се одвијао овом динамиком у току три узастопна дана; ово се односи на једну групу учесника.

Број учесника у групи:
8 – 16 особа. Могуће је у току једног дана организовати радионицу и дискусију за још једну групу уколико буде довољно заинтересованих.

Цена програма:
2.000 динара и она укључује могућност практичног рада током радионице на сопственом телу и са ученицима, затим дискусију након радионице, а по завршеном семинару перформанс и компакт дискове са материјалом снимљеним током радионице и перформанса које би сваки учесник радионице добио.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **235**

Играти, певати, стварати плесом

Институција која подржава програм:
Дечји плесни савез.

Аутори програма:
др Радмила Костић, ред. проф. Факултет за физичку културу и спорт у Нишу;
мр Славољуб Узуновић, асистент на предмету Плес ФФК-а у Нишу;
др Драган Јоцић, ред. проф. факултет за физичку културу и спорт, Београд;
Предраг Стојковић, тренер спортског плеса, спортски директор Дечјег плесног савеза и редовни професор на Факултету за спорт и физичку културу у Београду.

Координатор:
Предраг Стојковић,
Марка Тајчевића 1, 11050 Београд;
тел: 011/ 3046-176
моб: 063/ 237-314
e-mail: spindance@ptt.yu

Реализатори програма:
аутори и оспособљени инструктори (плесни тренери).

Циљеви програма:
развијање креативности кроз покрет; развијање способности да се препозна, развија и ствара лепо; развијање моторичких способности; развијање самопоуздања, самопоштовања, поштовања других и културног начина опхођења.

Теме које се обрађују:
Народне плесне игре; Друштвени плес; Основе спортског плеса; Основе уметничког плеса; Основе модерног плеса; Плесне игре; Плесне аеробне вежбе.
Дечје плесне игре из овог програма, због своје једноставности, могу се применити код деце ометене у развоју.
Важност акредитације овог програма је што је он једини акредитовани програма за обуку педагога у области плеса.

Циљна група:
педагози, васпитачи, учитељи, наставници, професори физичке културе.

Трајање програма:
24 часа (6 дана по 4 часа).

Број учесника у групи:
минимално 6 учесника, максимално 20 учесника у групи.

Цена програма:
Цена је 2.000 динара.

БРОЈ: **236**	*ИЗБОРНИ*

Корак ка култури

Аутори програма:
Миланка Кочић,
Љубомир Станкић.

Координатор:
Миланка Кочић
А. Парчетића 6/20, Суботица;
тел: 063/ 8569-323
факс: 024/ 55-44-35
e-mail: milankalj@yahoo.com

Институције које подржавају програм:
Удружење „Млади и игра“ и Основна балетска школа „Раичевић“ из Суботице.

Реализатори програма:
Викторија Алацић, Оливер Томић, Габријела Егете.

Циљеви програма:
интеграцијско-корелативном методом објединити фазе у развоју уметности и презентовати их на нови мултидисциплинарни начин и организација иностраних образовних путовања која ће тематски пратити програм.

Теме које се обрађују:
Ренесанса; Барок; Фламанска уметност; Импресионизам; Сецесија; Надреализам; Уметност 20. и 21. века; Стари Египат; Стара Грчка, Стари Рим; Романика; Готика; Уметност средњовековне Србије.

Циљна група:
наставници и професори књижевности и језика, историје, географије, балета, музичке и ликовне културе, графичког дизајна и учитељи.

Трајање програма:
91 сат у току 13 месеци, (7 сати по семинару).

Број учесника у групи:
30 по семинару.

Цена програма:
2.700 динара (укључени радни материјал, освежење и ручак).

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

БРОЈ: **237**	*ИЗБОРНИ*

Унапређивање здравља ученика у средњим школама „Није тешко бити здрав“

Аутори програма:
доц. др Слађана Јовић,
проф. др Иванка Гајић,
мр спец. медицине
Љиљана Симоновић.

Координатор:
доц. др Слађана Јовић,
начелник Центра за
унапређење здравља,
Институт за заштиту здравља Србије,
Др Суботића 5, 11000 Београд;
тел: 011/3614-580; 011/2685-566, лок 183
e-mail: jovic_sladjana@batut.org.yu
sljovic@yahoo.com

Институције које подржавају програм:
Институт за заштиту здравља Србије „Др Милан Јовановић Батут“;
Медицински факултети- Београд, Ниш, Нови Сад; Стоматолошки факултет, Београд.

Реализатори програма:
доц. др Слађана Јовић, проф. др Иванка Гајић, мр спец. медицине Љиљана Симоновић.

Циљеви програма:
стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у складу са здравим начином живота; промоција здравља у школи; унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминација утицаја који штетно делују на здравље; активан однос и узајамна сарадња школе, породице и заједнице у очувању и унапређивању здравља ученика.

Теме које се обрађују:
Теме које се обрађују прате светске дане садржане у календару здравља: Здравље и здрави стилови живота; Значај физичке активности за здравље; Правилна исхрана и поремећаји исхране (анорексија, булимија); Знањем против зависности од психоактивних супстанци (алкохолизам, наркоманија – вештине за одолевање социјалном притиску); Знањем против СИДЕ и полно преносивих болести; Љубав, пријатељство, комуникације; Репродуктивно здравље младих; Стрес у функцији заштите менталног здравља; Зависност од дувана – никотинизам, табакизам; Правилан однос према животној средини.

Циљна група:
запослени у школи (професори и сарадници) који после едукације програм континуирано спроводе са ученицима и њиховим родитељима.

Трајање програма:
25 сати (5 радних дана по 5 сати или 3 дана у континуитету).

Број учесника у групи: минимално 10, а максимално 25 учесника.

Цена програма: Цена је 4.200 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **238**

Исхрана из природе „Сремуш“ – Научите шта је природа изнедрила за вас

Координатори:
Раденко Лазић
Пеђе Милосављевића 54/4-17
11070 Н. Београд
тел: 011/ 31-81-065
e-mail: sremus@drenik.net

Ковиљка Вучић
Високог Стевана 23
11000 Београд
тел: 011/ 26-21-383, 064/ 20-17-747

Институције које подржавају програм:
ПСД „Копаоник“, ПД „Железничар“ - примена у предшколству;
Актив биолога Београда - примена у основној школи.

Реализатори програма:
ппук. Раденко Лазић, председник покрета „Сремуш“;
пук. мр Срђан Новаковић, асистент на Катедри логистике ШНО;
др Александар Крапеж, научни саветник Математичког института САНУ.

Циљеви програма:
Васпитни циљеви: формирање правилног става о вредностима природе и животне средине уопште, као и попуна празнине у области теренског рада; препознавање правилног сакупљања и примене самоникле јестиве и друге природе уз одрживо коришћење ресурса. Образовни циљ: упознавање са вредностима и правилним коришћењем представника самоникле јестиве природе, правилима сналажења на терену, принципима одрживог коришћења ресурса из природе. Очекивани ефекти произилазе из суштине садржаја обуке на терену: Научите да препознате, правилно уберете и употребите самоникло јестиво и лековито биље; Упознајте раскош царства самониклих печурки; „Уједите змију“, а пробајте и друге припаднике фауне; Научите како изгубљен (на непознатом терену) да победи страх и снађе се.

Аутори програма:
Раденко Лазић
– концепт исхране из природе „СРЕМУШ“;

Марина Дрндарски
и Татјана Туршијан
– примена концепта у осмогодишњим школама;

Саша Ђорђевић
– примена концепта у предшколском образовању;

Марина Дрндарски
и Татјана Туршијан,
наставници биологије
у Основној школи
„Дринка Павловић“;

Александар Ђорђевић,
васпитач у обданишту „Дуга“,
ПУ „Звездара“, Београд.

Теме које се обрађују:
Научите да препознате, правилно уберете и употребите самоникло јестиво и лековито биље; Упознајте раскош царства самониклих печурки; „Уједите змију“, а пробајте и друге припаднике фауне; Научите како изгубљен (на непознатом терену) да победи страх и снађе се.

Циљна група:
наставници биологије за вођење ученика у природу; васпитачи у обданишту за вођење деце у природу; деца урбаних средина као полазници обуке у природи.

Трајање програма:
теоријска припрема – предавања у зимском периоду кад нема вегетације; једнодневни излети: 4 – 10 излета (зависно од категорије полазника); викенд излети: 2 – 6 излета (зависно од категорије полазника); вишедневни боравци: један седмодневни боравак у објекту или кампу и једно преживљавање под називом „Живот с природом“.

Број учесника у групи:
минимално 30, максимално 50 учесника.

Цена програма:
35.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **239**

Играјмо се плесовима

Институције које подржавају програм:
Наставно–научно веће ФСФВ
Универзитета у Београду и
Дечији плесни савез уз чију сарадњу
ће се програм реализовати.

Реализатори програма:
проф. др Драган Јоцић,
проф. др Радмила Костић,
мр Славољуб Узуновић,
проф.физ.васп. Рајка Јоцић-Вигњевић,
Предраг Стојковић,
Ивица Дошеновић,
Тања Дошеновић.

Аутори програма:
др Драган Јоцић,
проф. Факултета спорта и физичког
васпитања Универзитета у Београду;

др Радмила Костић,
проф. Факултета физичке културе
Универзитета у Нишу;

мр Славољуб Узуновић,
асистент на предмету Плес,
ФФК Универзитета у Нишу;

Рајка Јоцић-Вигњевић,
проф.физ.васпитања у
ОШ „Краљ Петар II Карађорђевић“
у Београду.

Координатор:
проф. др Драган Јоцић
Боривоја Стевановића 29/38
11000 Београд;
тел: 011/ 347-11-20 (стан)
моб: 063/ 77-66-016
011/ 3555-000, локал 126 (факултет)
e-mail: jocicj@sezampro.yu

Циљеви програма:
унапређење квалитета наставе у школама и обука педагога за самостално реализовање програма у циљу унапређења њихових знања, вештина и способности, односно сталног стручног усавршавања.

Теме које се обрађују:
садрже детаљне информације везане за основну локомоцију и правилно држање тела, коришћење музичке пратње у раду са децом, специфичну методику у раду са овим узрастом, обраду основних покрета и положаја екстремитета и трупа у три основне равни, повезивање покрета и кретања, вежбе координације, естетско обликовање ходања и трчања, повезивање покрета и кретања у мање и веће целине, композиције покрета и кретања уз музичку пратњу, учење мимичких народних дечијих плесова, учење народних дечијих плесова који одговарају овом млађем школском узрасту, учење савремених тренутно актуелних плесова погодних за рад са децом, структуру часа, методска упутства за непосредну реализацију у пракси.

Циљна група:
педагози, учитељи, професори разредне наставе, васпитачи, професори физичког васпитања.

Трајање програма:
16 сати (два радна дана).

Број учесника у групи:
У зависности од простора у којем се програм практично реализује, број полазника семинара варира од 10 до максимално 20 учесника у једној групи.

Цена програма:
5.000 динара. Она је подложна измени у зависности од понуђених услова за реализацију и укључује: ангажовање реализатора програма (универзитетских професора и осталих стручних сарадника), теоријска предавања, практичан рад, уџбеник са детаљним методичким упуствима и други помоћни писани материјал, снимљене аудио и видео материјале (CD и DVD), изнајмљивање PC видео пројектора, штампање програма и промотивног материјала, анкетних листова, материјала за евалуацију, трошкове комуникације пре, за време и после завршеног семинара, путне трошкове, смештај, дневнице, храну.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **240**

Програми физичког васпитања – основа развоја физичких способности ученика самосталним вежбањем

Аутор програма:
др Драгољуб Вишњић,
професор Факултета спорта
и физичког васпитања на
предмету Теорија и
методика физичког васпитања.

Координатори:
др Драгољуб Вишњић
Интернационалних бригада 13
11000 Београд;
тел: 011/245-7621, 011/355-5000
Факултет спорта и
физичког васпитања
e-mail: visna@dif.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Факултет спорта и физичког васпитања
Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
др Драгољуб Вишњић, мр Снежана Радисављевић, мр Ивана Милановић, мр Живорад Марковић (професор Пољопривредно-ветеринарске школе са домом ученика, Свилајнац), и други наставници и асистенти Факултета спорта и физичког васпитања у Београду.

Циљ програма:
едуковање наставника за нову савремену методику наставе физичког васпитања за коју је карактеристичан такав приступ (настојање) да се елементи програма физичког васпитања као вежбања репродукују у слободном времену ученика. Шире посматрано циљ програма је да наставници реализују идеју преображавања елемената физичког образовања у самообразовање – самоделатност ученика у области вежбања.

Теме које се обрађују:
Проблем развоја физичко – моторичких способности ученика путем подстицања ученика на самостално вежбање од стране наставника за које је нераскидиво везано и њихово инструирање (преношење одређених знања ученицима – програми вежбања са објашњењима).

Циљна група:
Програм је намењен професорима физичког васпитања ради методичког осавремењавања рада а његовом реализацијом у пракси се директно омогућава развој ученичких способности и знања. У крајњем, циљна група поред инструисаних професора могу бити и инструисани ученици старијих разреда основне школе, као и ученици средњих школа.

Трајање програма:
Програм може бити реализован и у трајању од једног дана (оријентационо 6 школских часова са неопходним паузама).

Број учесника у групи: 10 - 40 учесника.

Цена програма:
до 6.000 динара ако се семинар одржава у Београду, а увећава се за путне трошкове предавача уколико је семинар изван Факултета. У цену су укључени хонорари за предаваче као и трошкови за неопходан дидактички материјал.

БРОЈ: **241**	*ИЗБОРНИ*

Усавршавање наставника за реализацију програма обуке скијања у складу са актуелним променама у опреми, техници, методици и законској регулативи

Аутор програма:
доц. др Роберт Ропрет.

Координатор:
доц. др Роберт Ропрет
Благоја Паровића 156, Београд;
e-mail: ropr@dif.bg.ac.yu
тел: 3555-466
факс: 354-1878

Институција која подржава програм:
Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.

Реализатори програма:
Реализацију наставе ће спровести аутор, наставници, сарадници Факултета спорта и физичког васпитања и студенти-последипломци.

Циљеви програма:
оспособљавање и усавршавање наставника за реализацију програма скијања у складу са актуелним променама у техници скијања, методици обуке и новој законској регулативи са аспекта сигурности и безбедности.

Теме које се обрађују:
Промене у техници скијања; Промене у методици обуке; Савремена опрема за алпско скијање − карактеристике, критеријуми за избор; Мере сигурности и безбедности (Закон о јавним скијалиштима; Међународна правила понашања на скијалиштима; поступци у случају ванредних околности); Детекција и идентификација талената.

Циљна група:
наставници физичког васпитања основних и средњих школа.

Трајање програма:
Програм би се спроводио у трајању од 3 дана кроз практичну наставу (15 часова), теоријска предавања (8 часова) и анализу видео материјала (1 час).

Број учесника у групи:
Укупан број учесника је минимално 20, а максимално 50. (За практичан рад учесници су подељени у групе 8-10.)

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.000 динара, укључује: трошкове пута, смештаја и хонорар реализатора; трошкове амортизације коришћених средстава факултета; трошкове припреме и штампања пратећег материјала. Цена не укључује: путне трошкове учесника, ски-карту и евентуалне трошкове смештаја.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **242**

Оптимализација и усавршавање техничке и дидактичко-методичке заснованости радних процеса у физичком васпитању

Институција која подржава програм:
Друштво педагога физичке културе Србије.

Аутори програма:
мр Душица Цокић,
професор физичког васпитања;
дипл.инж. Гордана Мијатовић.

Координатор:
мр Душица Цокић
тел: 023/534-575, 030/426-408
моб: 064/183-5698, 064/3719-099
факс: 023/534-575

Реализатори програма:
Маринковић Александар,
дипл.инж. Гордана Мијатовић,
др Горан Нешић.

Циљеви програма:
да се оптимализује дидактичко-техничка заснованост радних процеса у настави физичког васпитања, пре свега на часу као доминантног организационог облика рада, али и у ванчасовним и ваншколским активностима, с обзиром на специфичности програмских садржаја за децу са посебним потребама.

Теме које се обрађују:
Предавања: 1. Уводно излагање на главну тему; 2. Могућност примене софтверског алата у физичком васпитању на примеру тактике у спортским играма; 3. Активности у природи (други део) уз видео презентацију; 4. Рационализација дидактичких елемената и методских поступака на часу физичког васпитања уз видео презентацију; 5. Примереност програмских садржаја из физичког васпитања за децу са посебним потребама – уз видео презентацију; 6. Уводна излагања за све практичне приказе са видео презентацијом.
Практични прикази: Групни рад са елементима индивидуализације и допунских вежби (ученици виших разреда основне школе – садржаји из вежби на справама и тлу); Методика обучавања елемената индивидуалне тактике (кошарка) са избором вежби веће образовне вредности (ученици средње школе); Методика обучавања елемената индивидуалне тактике (одбојка) са избором вежби веће образовне вредности (ученици средње школе); Конзистеност дидактичке структуре часа – садржаји у фукцији главног дела часа на примеру технике скока удаљ (ученици средње школе).

Циљна група: наставници основне и средње школе.

Трајање програма:
два дана – дневно 5,5 сата практичног рада и 1,5 сат предавања – укупно 14 сати.

Број учесника у групи: Укупан број учесника је од 70 до 100 и они су подељени у групе од 15 до 20.

Цена програма: Цена по учеснику је 2.000 динара. Цена садржи трошкове писаног материјала, израде презентације семинарског садржаја на компакт диску, делимично трошкове предавача и трошкове реквизита и справа за опрему простора. Сваки учесник добија 1 компакт диск, писани материјал и потврду о учешћу на семинару.

БРОЈ: **243**	*ИЗБОРНИ*

Методика обучавања и усавршавања технике скијања

Аутори програма:
проф. др Радивоје Крсмановић,
Томић Милош,
професор физичког васпитања.

Координатор:
Томић Милош
35250 Параћин, Петра Кочића 4;
тел: 035/ 561-165, моб: 063/555-911
064/ 37-19-099, факс: 023/ 534-575

Институција која подржава програм:
Друштво педагога физичке културе Србије.

Реализатори програма:
мр Дејан Ђеремицић, мр Синиша Каришик, мр Љубо Миличевић.

Циљеви програма:
да се стручној јавности предложи јединствена методологија обуке скијања, примерена нашим условима (национална школа),с обзиром на различите приступе код нас и у свету у зависности од школског система, материјалне основе и скијашке културе; да се допринесе ефикаснијој реализацији скијања, као обавезног садржаја наставе физичког васпитања, како у погледу организације, тако и у погледу значајније стручне компетенције наставника као инструктора.

Теме које се обрађују:
Практичан рад на снегу са инструкторима; Садржај националне школе скијања; Основни став и клизање низ падину (контрола брзине); Техника промена правца (плужни и паралелни заокрет); Брзо вијугање; Савремена техника скијања (carving); Скијашка опрема.
Предавања: Место и улога скијања у школском програму; Значај основе школе скијања; Компаративна анализа савремених школа скијања; Осврт на биомеханичку основу технике скијања.

Циљна група:
наставници основне и средње школе.

Трајање програма:
два до три дана (дневно 4,5 сата практичног рада и 1,5 сат предавања – укупно 12 до 18 сати).

Број учесника у групи:
Укупан број учесника је 70 - 100 који су подељени у групе 15 - 20 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.800 динара и садржи трошкове писаног материјала, израде презентације семинарског садржаја на компакт диску и делимично трошкове предавача/ инструктора. Сваки учесник добија један компакт диск, писани материјал и потврду о учешћу на семинару.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **244**

Вежбање и моје тело

Аутор програма:
др Даница Џиновић-Којић,
Санџачка 22, 11030 Београд;
тел: 011/ 2515-354, 063/ 771-8040

Кординатор:
др Даница Џиновић-Којић,
Санџачка 22, 11030 Београд;
тел. 011/ 2515-354, 063/ 771-8040

Реализатори програма:
др Александар Јовановић,
др Драган Мартиновић, др Сања Мандарић.

Институције које подржавају програм:
Виша школа за образовање васпитача, Љутице Богдана 46, Београд, тел: 2660-060;
Учитељски факултет, Краљице Наталије 43, Београд, тел: 2686-787.

Циљ програма:
едукација васпитача, учитеља и наставника физичког васпитања за реализовање специфичних садржаја физичког васпитања.

Теме које се обрађују:
Савремени приступ организацији и реализацији новог програма физичког васпитања у предшколској установи и основној школи. Наведену тему чине лекције које су дате кроз међусобно повезане програмске целине – играонице. Садржаји играонице „Како, зашто, баш тако, раде наши органи“ реализоваће се кроз четири тематска подручја путем следећих радионица: карта срца, циркуларни пренос, кондиција и ја, дневник вежбања. Садржаји плесне играонице „Речник покрета“ реализоваће се кроз пет тематских подручја путем следећих радионица: народни плес, диско плес, етнички плес, плесне композиције за децу у непосредном вокалном и инструменталном интерпретирању, плесне композиције на измишљену музику и причу. Садржаји играонице „Играти поштено и трудити се“ реализоваће се кроз дечје игре путем следећих радионица: покретне игре, такмичарске игре, елементарне игре. Садржаји играонице „Мини спортске игре“ реализоваће се кроз три тематска подручја путем следећих радионица: освајачке игре, ударачке игре и игре на терену, игре преко мреже.

Циљна група:
Програм је намењен васпитачима, учитељима, стручним сарадницима, наставницима физичког васпитања и деци предшколског узраста и нижешколског узраста.

Трајање програма:
Предвиђено је да семинар траје три дана по 7 часова. План активности: уводно излагање од 9 до 10,30 часова; практично приказивање путем радионица, (по 45 минута за сваку радионицу).

Број учесника у групи:
Минимални број учесника у групи је 15 учесника, а максимални 40 учесника.

Цена програма:
2.100 динара и подразумева: порез, трошкове за аутора семинара и реализатора, књигу из физичког васпитања, писани материјал, CD, фасцикле, оловке...

БРОЈ: **245**	*ИЗБОРНИ*

Стручно усавршавање наставника разредне наставе и професора физичког васпитања за реализовање програма физичког васпитања ученика од првог до четвртог разреда основне школе

Аутори програма:
Јарослава Радојевић,
Милош Кукољ,
Зорица Петровић,
Бранислав Јевтић,
Ирина Јухас.

Координатор:
Владан Вукашиновић, Факултет спорта и физичког васпитања,
Благоја Паровића 156;
тел. 3555-000; 3555-466
063/ 8511-033
факс: 3541-878
e-mail: vladanv@dif.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања.

Реализатори програма:
Јарослава Радојевић, Милош Кукољ, Зорица Петровић, Бранислав Јевтић, Ирина Јухас, Владан Вукашиновић, Миљан Грбовић, Милинко Дабовић.

Циљеви програма:
едукација и оспособљавање наставника разредне наставе и професора физичког васпитања за реализовање програма физичког васпитања (део процеса перманентног образовања), обука за реализовање ускостручних садржаја физичког васпитања (атлетика, вежбе на справама, пливање).

Теме које се обрађују:
предавања, презентације, дискусија, анализа: Развој моторичких способности ученика млађег школског узраста; Уводна излагања за практичне програме из атлетике, вежби на справама (гимнастике) и пливања; Прилагођавање простора и опреме за реализовање наставе физичког васпитања; Настава диференцирана према способностима ученика; Идентификација талентоване деце и веза физичког васпитања са школским спортским такмичењима и спортом; Презентација европских повеља и стратегија Уједињених нација о правима детета и права на физичко вежбање и спорт и Устав Републике Србије; Разговор о програму физичког васпитања од првог до четвртог разреда (примедбе и развој програма); Прикази и радионице у сали и базену (практичан рад): атлетика, гимнастика (вежбе на справама), пливање.

Циљна група:
наставници разредне наставе и професори физичког васпитања који раде са ученицима од првог до четвртог разреда основне школе, као и остали заинтересовани педагози.

Трајање програма:
24 сата, односно три радна дана.

Број учесника у групи:
Минимални број учесника је 20, а максимални број зависи од простора и опреме организатора. Уколико се програм реализује на Факултету спорта и физичког васпитања, може бити и до 60 учесника.

Цена програма:
Уколико се програм реализује на Факултету спорта и физичког васпитања цена програма је 9.000 динара и укључује ангажовање 10 реализатора, простор за теоријску и практичну наставу (салу, справе, реквизите и базен). Уколико програм организује локално друштво педагога, цена семинара је 6.000 динара по учеснику са обавезом организатора да обезбеди простор и опрему.

БРОЈ: **246**	*ИЗБОРНИ*

Превенција поремећаја исхране код школске деце „Заједно за здравље“

Аутори програма:
др Олга Хаџић, специјалиста хигијене;
мр сци. др Јелена Маринковић, специјалиста хигијене;
др Ивана Ристановић-Пољавић, специјалиста хигијене;
мр сци. Татјана Шешум, психолог-психотерапеут.

Координатор:
др Олга Хаџић,
специјалиста хигијене,
Др Агостина Нета 42/1, Београд;
тел: 063/7766-43; факс: 011/217-5122
e-mail: hadzico@ikomline.net
olha@eunet.yu

Реализатори програма:
др Олга Хаџић, специјалиста хигијене;
мр сци. др Јелена Маринковић, спец. хигијене;
др Ивана Ристановић-Пољавић, спец. хигијене;
мр сци. Татјана Шешум, психолог-психотерапеут.

Институција која подржава програм:
Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију ФУТУРА, Београд.

Циљеви програма:
Општи: превенција поремећаја исхране кроз континуирано здравствено васпитање; промоција здравих облика понашања везаних за исхрану кроз школски систем: „Заједно за здравље“.

Специфични: упознавање наставника, васпитача и стручних сарадника са узроцима настанка, развојем и последицама поремећаја исхране (гојазност, анорексија, булимија, женска спортска тријада); оспособљавање просветних радника да утичу на формирање здравих ставова и облика понашања ученика у вези са исхраном (утицај на популацију деце школског узраста кроз образовни систем); оспособљавање просветних радника за стварање савеза са родитељима за формирање здравих ставова и облика понашања деце у вези са исхраном (утицај на популацију деце школског узраста преко породичних система).

Теме које се обрађују:
1. Поремећаји понашања у исхрани: врсте, учесталост, развој, здравствене последице. 2. Гојазност: учесталост, развој, медицинске последице. 3. Постулати правилне исхране; Значај правилне исхране за раст и развој деце школског узраста. 4. Стратегије превенције, стратегије процене, стратегије интервенције.

Циљне групе: наставници, васпитачи и стручни сарадници у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Едукација се спроводи током дводневног семинара у трајању од 16 радних сати (6 сати обуке и 2 сата рекапитулације и евалуације, по радном дану) и супервизијских радних састанака (двосатни састанци, два пута у току школске године). Програм се спроводи континуирано током читавог школовања.

Број учесника у групи: Минималан број је 10 учесника, а максималан број је 30 учесника.

Цена програма: Цена по учеснику је 8.400 динара. У цену су укључени радни материјал, трошкови закупа простора, трошкови организације супервизијских састанака и хонорар реализатора програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **247**

Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије

Аутори програма:
Катарина Пфаф-Крстић,
дипл.психолог;
Славица Чарапић,
дипл. педагог.

Координатор:
Катарина Пфаф-Крстић
Симе Лозанића 17, Београд;
тел/факс: 2667-384, 063/ 434-553
e-mail: kpfafkrstic@ptt.yu

Институције које подржавају програм:
Гимназија „Светозар Марковић“ у Јагодини; Електротехничка и грађевинска школа „Никола Тесла“, Јагодина; Основна школа „17. октобар“, Јагодина; ANIMA - Удружење за помоћ особама са проблемом епилепсије и болести зависности за поморавски регион.

Реализатори програма:
др Валентина Јаковљевић, Катарина Пфаф-Крстић и Славица Чарапић.

Циљеви програма:
мотивисање и подршка наставницима, одељенским старешинама и стручним сарадницима у преузимању одговорне улоге у превенцији наркоманије; стицање основних знања о превенцији и увежбавање вештина битних за превентиву и идентификовање битних фактора ризика и превентиве у њиховој школи.

Теме које се обрађују:
Превенција; Наркоманија; Адолесценција; Специфичности адолесценције; Појмови стреса, кризе, трауме и фрустрације; Фактори ризика у окружењу, породици и личности; Фактори ризика у школи; Појам вештина здравог живљења; Значај позитивне слике о себи и како се она формира; Комуникација; Емоције; Вештина доношења одлука; Уговарање; Практична примена знања.

Циљна група:
наставници, одељенске старешине и стручни сарадници основних и средњих школа.

Трајање програма:
12 сати у току два дана (6+6 или 4+8).

Број учесника у групи:
од 15 до 30.

Цена програма:
2.500 динара са ПДВ-ом, укључује материјал за рад и хонораре за реализаторе.

БРОЈ: **248**	*ИЗБОРНИ*

Определи се за здравље

Аутори програма:
др Биљана Килибарда,
мр сци. Надежда Николић.

Координатор:
др Биљана Килибарда
Др Суботића 5, 11 000 Београд;
тел: 2684-566, локал 127
e-mail: kilibarda_b@batut.org.yu
sbilja@ptt.yu

Институције које подржавају програм:
Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, Министарство просвете.

Реализатори програма:
др Биљана Килибарда, мр сц. Надежда Николић, др Мирјана Богуновић.

Циљеви програма:
Општи циљеви: повећање нивоа знања наставника о штетним утицајима психоактивних супстанци на телесно, социјално и ментално здравље и превенција истих; едукација о најефикаснијим начинима образовања и мотивисања младих за правилне изборе и одупирање притисцима изазова савременог друштва. Специфични циљеви: повећање броја часова на којима се млади едукују о штетности и превенцији злоупотребе психоактивних супстанци; јачање иницијативе младих за спровођење акција које имају за циљ афирмацију здравих стилова живота; подизање нивоа и броја активности које се спроводе у циљу превенције злоупотребе психоактивних супстанци; унапређење сарадње просвете и здравства.

Теме које се обрађују:
Теоријски концепт здравља и васпитања за здравље; Психоактивне супстанце–дефиниције, подела, историјат злоупотребе; Јавноздравствени аспекти злоупотребе психоактивних супстанци; Пушење, алкохолизам, наркоманија (основне информације о дувану, алкохолу и дрогама и дејство њиховог узимања на организам); Примарна, секундарна, терцијерна превенција злоупотребе психоактивних супстанци.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних школа .

Трајање програма:
10 сати у току два дана.

Број учесника у групи:
10 - 30 учесника.

Цена програма:
3.000 динара. Цена укључује писани материјал (приручник са теоријским делом и упуством за рад са децом које садржи детаљно упутство за спровођење радионица), као и компакт диск са презентацијама изложеног садржаја.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **249**

„Здраво одрастање“

Координатори:
мр Ибоја Гера,
Руменачки пут 23, 21000 Нови Сад;
тел: 021/ 63-23057
e-mail: gerai@EUnet.yu
Бисерка Вуњак-Спасојевић,
координаторка за предшколске установе,
Јесењинова 4, 21000 Нови Сад;
тел: 021/ 63-99-126, 064/ 20-44-098
e-mail: bilimi@neobee.net
Соња Миладиновић,
координаторка за основне школе,
Банијска 22, 21000 Нови Сад;
тел: 021/ 63-93-770, 064/ 23-11-795
e-mail: msonja@neobee.net

Реализатори програма:
мр Ибоја Гера, Драгана Бабић, Бисерка Вуњак-Спасојевић,
Соња Миладиновић, Снежана Родић, Тајана Дивилд.

Циљеви програма:
повећати осетљивост и проширити знања васпитача, учитеља, стручних сарадника и родитеља према знацима и узроцима болести зависности; унапредити вештине васпитача, учитеља и стручних сарадника у развијању комуникације на релацијама: дете--дете, одрасли-дете, одрасли-одрасли (у породици, вртићу, школи и између породице и институције); унапредити вештине васпитача, учитеља и стручних сарадника у примени поступака за унапређење менталног здравља корисника програма.

Теме које се обрађују:
Програм „Здраво одрастање“ чини склоп активности, вежби и игара. Основна обука са супервизијом распоређена је у 6 тематских целина: Добра размена – успешна комуникација; Осећања и шта са њима? Појединац и група; Сукоб и сарадња у односима; Психолошка прва помоћ; Интеграција.

Циљна група:
Програм има 3 групе непосредних корисника: васпитачи, учитељи и стручни сарадници.

Трајање програма:
Обука укупно траје 24 сата у три узастопна едукативна дана (без супервизије) или 2 дана обуке, затим месец дана имплементације и у трећем дану обука са супервизијом.

Број учесника у групи: од 20 до 26 учесника.

Цена програма: 1.000 динара дневно и укључује едукацију, супервизију, сав потребан материјал за реализаторе и учеснике семинара и пручник за сваког.

Аутори програма:
мр Ибоја Гера (психолог),
Драгана Бабић (предшколски педагог),
Бисерка Вуњак-Спасојевић
(предшколски педагог),
Соња Миладиновић (школски педагог),
Јелена Петковић (психолог),
Снежана Родић (психолог)
Нели Балаж (психолог).

Институције које подржавају програм:
ОШ „Коста Трифковић“, Нови Сад;
ПУ „Радосно детињство“, Нови Сад.
Покровитељ програма је Градски
одбор за превенцију зависности
од психоактивних супстанци
града Новог Сада.

БРОЈ: **250**	*ИЗБОРНИ*

Унапређивање оралног здравља

Аутор програма:
др Биљана Килибарда.

Координатор:
др Биљана Килибарда
Др Суботића 5, 11 000 Београд
тел: 2684-566, локал 127
e-mail: kilibarda_b@batut.org.yu
sbilja@ptt.yu

Институције које подржавају програм:
Институт за заштиту здравља, Министарство просвете.

Реализатори програма:
др Биљана Килибарда, мр сци. Надежда Николић, др Мирјана Богуновић.

Циљеви програма:
Општи циљ:
унапређивање оралног здраља деце предшколског и школског узраста.
Специфични циљеви:
унапређење сарадње између запослених у просвети и здравству; унапређење едукације у области оралног здравља; подизање свести о значају оралног здравља за опште здравље; развијање одговорности појединца у унапређењу и очувању оралног здравља; повећање броја деце која редовно и правилно одржавају оралну хигијену.

Теме које се обрађују:
Орално и опште здравље (појмови, значај, међусобна веза);
Најчешћа орална обољења деце предшколског узраста и превенција;
Фактори који позитивно утичу на орално здрвље;
Фактори који негативно утичу на орално здравље;
Јавноздравствени аспекти оралног здравља.

Циљна група:
васпитачи и стручни сарадници запослени у предшколским установама на превентивној здравственој заштити; учитељи, наставници и стручни сарадници у основним школама који раде са децом од I до IV разреда.

Трајање програма:
8 сати у току једног дана.

Број учесника у групи:
10 - 30 учесника.

Цена програма:
2.000 динара (радни материјали, приручник за рад са децом и CD са презентацијама на теме обухваћене програмом).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **251**

Основни принципи правилне исхране младих - нутриционистички и психолошки аспекти

Аутори програма:
Снежана Ралић-Маричић,
виши дијететичар-нутрициониста;
Вукица Самарџић,
дипломирани психолог;
др Миланка Бранковић, лекар,
специјализант социјалне медицине.

Координатор:
Вукица Самарџић,
дипломирани психолог,
Расинска 5/2, 11090 Београд;
тел: 064/ 1974-254, 011/ 233-23-09
e-mail:vucinic@beotel.yu

Институција која подржава програм:
Виша медицинска школа у Београду (Цара Душана 254, 11080 Земун);
ОШ „Посавски партизани“ (Светог Саве 2, Обреновац);
Предшколска установа „Перка Вићентијевић“ (Вука Караџића 92, Обреновац).

Реализатори програма:
Снежана Ралић-Маричић, виши дијететичар-нутрициониста;
Вукица Самарџић, дипломирани психолог;
др Миланка Бранковић, лекар, специјализант социјалне медицине.

Циљ програма:
едукација запослених у образовању у погледу основних принципа правилне исхране младих.

Теме које се обрађују:
Основни принципи здраве исхране младих: здраво понашање у вези са исхраном, превенција хроничних незаразних болести (гојазност, хипертензија, хиперлипемија, анемија и сл.); Психолошки аспекти гојазности младих: лаички покушаји смањења телесне тежине, ментално-хигијенски приступ понашању у вези са исхраном.

Циљна група:
запослени у образовању, посебно професори разредне наставе, разредне старешине, професори биологије, професори физичке културе, стручни сарадници.

Трајање програма:
један радни дан / пет сати рада.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
800 динара по учеснику и укључује предвиђен радни материјал (постери, упутства са задацима, листови за одговоре, папир за цртање, оловке, бојице, приручник).

БРОЈ: **252**	*ИЗБОРНИ*

Васпитање за здравље

Аутори програма:
проф. др Викторија Цуцић,
мр сци. мед. прим. др Мила Паунић,
мр сци. прим. др Драган Илић,
Јелена Ћурћић, advanced master
peer едукатор

Координатор:
мр сци. прим. др Драган Илић
тел: 011/ 2433-488

Институција која подржава програм:
експертска група за развој и здравље младих Министарства за здравље Републике Србије - подгрупа за превенцију сиде и полно преносивих инфекција.

Реализатори програма:
едукативни тим ЈАЗАС-а и Youth-peer организације.

Циљеви програма
Основни циљ програма је пружити наставницима базична знања, ставове и вештине као неопходну основу за њихову улогу реализатора програмских циљева и исхода у области здравственог васпитања. Наставник би требало да усвоји методолошки приступ у коме: преноси информације (знање, ставове и вештине) из области очувања и унапређења здравља; омогућава евалуацију тих информација и њихову релевантност за здравље ученика; помаже у изградњи ставова који промовишу доношење исправних одлука, базираних на стеченом знању и вештинама да се очува сопствено здравље; пружа подршку у примени те одлуке, савладавању проблема и препрека, подржава напоре које ученик чини да унапреди своје здравље и здравље својих другова и других блиских особа; пружа подршку „вршњачком приступу” и подржава партиципацију младих.
Како је школа природна дететова средина и самим тим кључно место сваког превентивног процеса, крајњи циљ једног оваквог програма је враћање њене улоге, враћање узајамног поверања и премошћавање покиданих веза, што ће помоћи оснаживању чињенице да је школа незамењив агенс образовања, учења и васпитања.
Очекивани ефекти
Програм треба да: пренесе наставницима основне информације (које су актуелне, комплетне и експлицитне) и то на такав начин и у таквом облику да се оне могу лако даље пренети ученицима; прикаже основне технике за развој вештина одлучивања и интерперсоналних комуникација; оспособи наставнике да се, кроз наставну и образовну праксу и сталну партнерску интеракцију са ученицима, квалификовано, ефикасно и одговорно укључе у промоцију, успостављање и неговање вредности и праксе здравог начина живота код сваког ученика; оформи тимове наставника у школама и регионалним центрима који ће бити „кључне особе“ за конципирање, спровођење и реализацију наставе здравственог васпитања и промоцију здравља. Очекује се да овако конципиран програм представља солидну основу коју наставници могу да надограђују у складу са елементима своје наставне праксе и конкретним потребама и условима.

Очекује се да програм код наставника развије: позитиван, афирмативан приступ здрављу; сензитивност за критичне здравствене проблеме младих; схватање значаја сваког од циљева у едукацији младих (когнитивних, афективних) и развој вештина; тачност, непристрасност, а посебно недискриминативни однос према одређеним здравственим проблемима и особама које са тим проблемом живе.

Теме које се обрађују:
Програм тематски обрађује предвиђене садржаје за ИИИ циклус обавезног основног и средњег образовања. Он у овом тренутку не садржи све теме које, у широком контексту, подразумевају васпитање за здравље у целини (на оба образовна нивоа), али је постављен тако да може да се допуњује сагласно развоју курикуларних решења, формату и статусу одговарајућих предмета.
У програм су у овом тренутку, с обзиром на потребе у трећем циклусу, укључене теме из најсензитивнијих области здравља младих:
Превенција сиде и полно преносивих болести; Репродуктивно здравље; Превенција болести зависности; Здрави стилови живљења; Подршка вршњачком приступу.
Програм пружа основни методски поступак и приступ свакој од тих тема.
Концепт здравља и његових детерминанти - здравље као право;
Људско понашање као детерминанта здравља;
Вулнерабилност младих, протективни фактори и фактори ризика;
Најзначајније актуелне претње здрављу младих:
стари изазови у новом времену: исхрана, физичка неактивност; нови изазови: полно преносиве болести, сида, сексуално здравље, превенција наркоманије;
Најзначајнији правци превентивног деловања:
Подршка вршњачком приступу.

Циљна група:
деца, одрасли, професори, наставници и ученици вршњачки едукатори.

Трајање програма:
3 дана. Програм треба схватити као континуирану активност и припрему за корените промене, увођење васпитања за здравље кроз животне вештине у редовне програме.

Број учесника у групи:
минимум 20 учесника, максимум 30.

Цена програма:
Цена по учеснику је 6.000 динара за три дана семинара. У цену су укључени трошкови за едукацију (тренери, предавачи), приручник, радни материјал за семинар, ручак, вечера и освежење за време паузе.

БРОЈ: **253**	*ИЗБОРНИ*

Саветодавни рад са децом и адолесцентима

Аутори програма:
проф. др Светомир Бојанин,
дечји психијатар, са сарадницима.

Координатор:
Данијела Радојевић
тел: 011/ 316-5684
063/ 245-222
Мике Аласа 20, Београд
e-mail: nelast@yubc.net

Институција која подржава програм:
Центар за реедукацију емоција и понашања „ТВРЂАВА“.

Реализатори програма:
проф др Светомир Бојанин, Наташа Веселиновић, Данијела Радојевић.

Циљеви програма:
1. Обука за групни саветодавни рад са децом и адолесцентима који испољавају когнитивне и бихејвиоралне тешкоће; 2. Перманентно образовање стручних сарадника за рад на превенцији и третману когнитивних и бихејвиоралних проблема деце и омладине; 3. Подизање стручног нивоа и ефикасности стручњака у школама, дневним боравцима, домовима.

Теме које се обрађују:
1. Теоријско предавање: ПОЛАЗИШТА ПСИХОТЕРАПИЈЕ
(Фројд, Адлер, Јунг, Биснавнгер, Јасперс).
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: групна правила, формирање групе, играње улога саветника и клијента.
2. Теоријско предавање: ФЕНОМЕНОЛОШКО-ЕГЗИСТЕНЦИЈАЛИСТИЧКИ ПРИСТУПИ
Описна психологија (Дилтај); Појава, оно што се појављује; Трансцеденције, феноменолошка редукција у психотерапијском процесу; Комуникација догађања и односа; Дијалошки однос; Модели социотерапије.
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: загревање за психотерапијски рад: покрет као покретач, психодрамска загревања за активирање спонтаности.
3. Теоријско предавање: РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ОСЕЋАЈНОСТИ
Нагонске основе осећајности; Урођене специфичне потребе човека; Привржeност, расположење, љубав; Сублимација као заблуда (Бинсвангер).
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: психодрамске технике примењене у саветовању, улоге: играње улога, замена улога, психодрамске улоге и субјективни „филтер“
4. Теоријско предавање: РАЗВОЈ САЗНАЈНИХ ПРОЦЕСА И ПСИХОТЕРАПИЈА
Сензомоторне основе, интуитивно мишљење; Конкретне и формалне операције; Проосећавање реалитета.
Групно саветовање: рад на себи
Психодрамски рад: невербална комуникација, техника мироринга или огледања и њена улога у саветодавном раду.

5. Теоријско предавање: ОТПОРИ САЗНАВАЊУ И ПСИХОТЕРАПИЈА КАО САЗНАЈНИ ПРОЦЕС
Отпор сазнавању као појава; Психотерапија као сазнајни чин; Видови отпора: трансфер, логичарење, ћутање, лажна егзистенција.
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: вођење кратких психодрамских сцена од стране полазника семинара уз супервизију.
6. Теоријско предавање: РАДОЗНАЛОСТ КАО ПОЈАВА
Путеви радозналости; Теме радозналости; Граничне ситуације и радозналост.
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: вођење кратких психодрамских сцена од стране полазника семинара уз супервизију.
7. Теоријско предавање: ЗЛОСТАВЉАЊЕ У ПОРОДИЦИ
Структура породице и односа у њој; Породица и заједница, кризе у породици; Класификација појава злостављања; Модели пружања помоћи породици.
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: вођење кратких психодрамских сцена од стране полазника семинара уз супервизију.
8. Теоријско предавање: ТЕРАПЕУТ – МОЈА ДРУГОСТ
Природа терапијског сусрета; Припрема пацијента да преузме одговорност; Другост као појава.
Групно саветовање: рад на себи.
Психодрамски рад: вођење кратких психодрамских сцена од стране полазника семинара уз супервизију; границе саветовања и коришћења психодрамских техника у саветовању; затварање, евалуација рада и припрема за самостално саветовање.
План радионица:
1) Очекивања од семинара; Како подносим саветовање: када ме саветују и када саветујем? Бити у улози оног који саветује и оног који прима савет. 2) Да ли и зашто понекад имам отпор сазнавању? Покрет као покретач; Загревање за саветодавни процес. 3) Да ли је могућа објективна аутобиографија? Улоге из социјалног атома; Замена улога. 4) Некад не знам куда ћу са својим рукама; Невербална комуникација; Техника огледања. 5) Став према изреци далеко од очију далеко од срца. 6) Радозналост као наивност – Црвенкапа. Радозналост као зло – Вук; Радозналост као гордост – Адам; Радозналост као добробит– Тесла. 7) Облици злостављања у мом искуству. 8) „Најезда ствари“ (Бојанин) и мој однос са другима; Други је моја потреба и моје оптерећење.

Циљна група:
дефектолози, специјални педагози, педагози, психолози, васпитачи и наставници који раде и заинтересовани су за рад са децом и адолесцентима млађег узраста у специјалним и редовним основним и средњим школама, као и институцијама за децу са посебним потребама; предшколске установе, основне школе, средње школе, специјалне школе.

Трајање програма:
24 сата која се могу распоредити у периоду од 3 до 8 дана.

Број учесника у групи: 8 до 13 учесника.

Цена програма: 14.000 динара (пропратни материјал, освежење, сетификат).

ВАСПИТНИ РАД И МЕТОДОЛОГИЈА

БРОЈ: **254**	*ОБАВЕЗАН*

Вештине комуникације у васпитно-образовним установама

Аутори програма:
сарадници Института за педагошка истраживања у Београду:
мр Мира Ђуришић-Бојановић, истраживач сарадник;
мр Славица Шевкушић, истраживач сарадник;
др Славица Максић, виши научни сарадник;
мр Бранка Павловић, истраживач сарадник;
мр Венцислав Радовановић, сарадник Филозофског факултета у Београду.

Координатор:
Мира Ђуришић-Бојановић
Добрињска 11/III, 11000 Београд
тел: 658-439, 642-925; факс: 658-439
e-mail: ipiyu@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања, Београд.

Реализатори програма:
Сарадници Института за педагошка истраживања у Београду:
мр Мира Ђуришић-Бојановић, истраживач сарадник;
мр Славица Шевкушић, истраживач сарадник;
др Славица Максић, виши научни сарадник;
мр Бранка Павловић, истраживач сарадник;
мр Венцислав Радовановић, сарадник Филозофског факултета у Београду.

Циљеви програма:
унапређивање вештина комуникације васпитача, наставника и стручних сарадника са свим учесницима васпитног процеса; унапређивање квалитета међуљудских односа у васпитно-образовном процесу; развијање сарадничког односа у школи, посебно између наставника и ученика; подизање нивоа толеранције, смањење нетрпељивости и редуковање агресивности; оспособљавање наставника за ефикасније испуњавање улоге разредног старешине; превенција непожељних понашања и побољшање квалитета васпитног рада; оспособљавање за тимски рад; овладавање микровештинама „помагања“ и психопедагошког саветовања и њихова примена у васпитно-образовном раду.

Теме које се обрађују:
Принципи успешне комуникације у школи (вербална и невербална комуникација); Како остварити сарадничке односе између ученика и наставника; Како постати успешан разредни старешина; Тимски рад; Управљање отежаном комуникацијом и решавање конфликата; Превенција непожељних понашања у васпитно-образовном процесу.

Циљна група: васпитачи, наставници и стручни сарадници основних и средњих школа.

Трајање програма:
5 сати дневно први део семинара и 5 сати дневно други део. Време примене је 1 месец.

Број учесника у групи: 15-30 учесника.

Цена програма: 2.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **255**

Изградња тима и вештине комуникације

Координатори:
Илија Мировић
Правно-биротехничка школа
„Димитрије Давидовић“, Земун
тел: 011/ 316-4136, 011/ 316-4138
064/ 111-5679
e-mail: pbskolaz@eunet.yu
spiro@sezampro.yu
Мирјана Челић
СШ „Светозар Милетић“
21000 Нови Сад
тел: 021/ 423-655, 063/ 775-5829
e-mail: pilac@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
GTZ – Немачка организација за техничку сарадњу; Заједница економских и правно--биротехничких школа Србије; ПБШ „Д. Давидовић“ из Земуна; ЕТШ „Ј. Трајковић“ из Зрењанина; Средња школа „Светозар Милетић“, Нови Сад.

Реализатори програма:
Данка Прокић-Влаховић, професор и директор Економске школе у Сопоту;
Мирјана Челић, професор и помоћник директора Економско-угоститељске школе „Светозар Милетић“ у Новом Саду;
Драган Рајачић, професор Економско-трговинске школе „Јован Трајковић“ у Зрењанину;
Илија Мировић, професор и директор Правно-биротехничке школе „Димитрије Давидовић“ у Земуну.

Циљеви програма:
припрема и обука запослених у школама за рад у тимовима на реализацији пројеката (израда годишњег плана, припрема уписа, организација екскурзија, такмичења, рада стручних органа школе); утицати на формирање свести о потреби стварања тимова у школама; обучити људе за тимски рад, а посебно у вештинама комуникације и превазилажењу конфликтних ситуација током тимског рада.

Теме које се обрађују:
I фаза семинара: Изградња и фазе формирања тима: формирање тима, типови понашања у групи, комуникација и сарадња у тиму, конфликти, методе рада у тиму, фазе формирања

Аутори програма:
Данка Прокић - Влаховић,
професор и директор
Економске школе у Сопоту;

Мирјана Челић, професор
и помоћник директора
Економско-угоститељске школе
„Светозар Милетић“ у Новом Саду;

Драган Рајачић, професор
Економско-трговинске школе
„Јован Трајковић“ у Зрењанину;

Илија Мировић, професор
и директор Правно-биротехничке
школе „Димитрије Давидовић“ у
Земуну.

тима (начин рада: игре и теоријска обрада тема).
II фаза семинара: Вештина комуникације: модели понашања, модели комуникације, технике вођења разговора, типови разговора, конфликти и отпор, начин изношења критике.
III фаза семинара: Тренинг тима –модерација: фазе модерације, технике и методе за модерацију, средства за модерацију, презентација (припрема и реализација)

Циљна група:
директори средњих и основних школа, стручни срадници и руководиоци актива, као и одељењске старешине.

Трајање програма:
3 пута по 3 дана, 8 сати рада дневно.

Број учесника у групи:
14 до 16 учесника (1 до 4 групе).

Цена програма:
Цена је 6.000 динара (нето) за сва три дела. Семинар се састоји из три дела и похађање сваког дела је 2.500 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **256**

Наставник као креатор климе у одељењу

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања, Београд.

Реализатори програма:
др Зоран Аврамовић,
Институт за педагошка истраживања,
др Радован Антонијевић,
Филозофски факултет, Београд,
мр Стеван Крњајић,
Институт за педагошка истраживања,
мр Миља Вујачић,
Институт за педагошка истраживања,
Ивана Луковић,
Институт за педагошка истраживања.

Циљеви програма:
Циљеви програма су да наставници на практичан и теоријски начин буду упознати са најновијим научним сазнањима и да усаврше практичне вештине из области креирања квалитетног часа, елиминисања непожељних понашања ученика, увећавања мотивације ученика за рад и повећања отпорности на стрес.

Теме које се обрађују:
Стварање квалитетног часа; Агресивно понашање ученика; Ефикасност процеса сазнавања у настави; Комуникацијске вештине наставника; Мотивисање ученика за учење;

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа.

Трајање програма:
Програм се реализује као једнодневни семинар у трајању од 10 сати.

Број учесника у групи:
15 – 30 учесника.

Цена програма:
Цена за групу до 30 учесника износи 33.000 динара.

Аутори програма:
др Зоран Аврамовић,
др Радован Антонијевић,
мр Стеван Крњајић,
мр Миља Вујачић,
Ивана Луковић.

Координатор:
мр Стеван Крњајић,
Институт за педагошка истраживања,
Добрињска 11/ III,
11000 Београд;
тел: 011/3617-648, 064/176-7859
факс: 011/3617-649
e-mail:
ilukovic@afrodita.rcub.bg.ac.yu

БРОЈ: **257**	*ОБАВЕЗАН*

Школско развојно планирање

Институција која подржава програм:
Министарство просвете и спорта
Републике Србије.

Аутор програма:
тим за развој школа.

Координатор:
Борислава Максимовић
Драже Павловића 15, 11000 Београд
тел: 3631-380, 3631-380, 064/813-4111
факс: 3631-380
e-mail: bmaksimovic@mps.sr.gov.yu

Реализатори програма:
Борислава Максимовић, Јелена Новаков, Исидора Корић, Јелена Најдановић- Томић, Гордана Чукурановић, Весна Шапоњић, Снежана Вуковић, Душанка Ћировић, Татјана Павловић, спец. Љиљана Здравковић, Лидија Нешић, Гордана Ђигић, Валентина Ранчић, Весна Радуловић, мр Мирјана Беара, Љиљана Симић, Ангелина Скареп, Мирсада Топаловић, Марица Гаврилов,Светлана Кочиш, Јелена Стефановић, Зорица Димитријевић, Маја Оклобџија-Слијепчевић, Ксенија Лишчевић, Смиљана Грујић, Александра Калезић--Вигњевић, Јасмина Николић, Зора Дешић, Александра Милошевић, Мирјана Ивковић--Ивандекић, Ирен Њилаш, Соња Миладиновић, Драгана Бабић, Ана Божиновић, Мирјана Паул-Трифуновић, Весна Милетић, Радмила Крстевска, Вера Муждека, Милијада Живић--Илић, Светлана Алексић, Рада Каранац, Слађана Мијатовић, Владан Сеизовић, Јасмина Гејо, Виолета Панчић, Александра Рогић, Јелена Стаматовић, Светлана Радосављевић, Слађана Митић.

Циљеви програма:
Подршка образовним установама (предшколским, основним школама, средњим школама) у стратешком планирању развоја кроз унапређивање процеса наставе и учења и оспособљавање локалних заједница да преузму одговорност за своје школе. Основне школе и гимназије које израде развојни план и предлог школског пројекта конкуришу за средства из кредита Светске банке.

Теме које се обрађују:
Шта је партнерски однос између различитих интересних група; Процес развојног планирања; Тимски рад у школи; Снимање стања у школи, идентификовање потреба и одређивање развојних приоритета; Дефинисање развојних циљева и задатака; Израда развојног плана; Планирање имплементације развојног плана, мониторинг и евалуација; Поступак избора идеје за школски пројекат; Израда предлога школског пројекта са буџетом.

Циљна група:
наставници, стручни сарадници, чланови школског одбора, родитељи. Стручни актив за развојно планирање (чланови 48. и 65. Закона о основама система образовања и васпитања) добија целокупну обуку. Чине га представници наставника, стручних сарадника, локалне самоуправе и савета родитеља.

Трајање програма: 40 сати / шест дана.

Број учесника у групи: 20 - 28.

Цена програма: 4.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **258**

Методика за ефикаснију наставу географије

Аутор програма:
Катедра за методику
наставе географије
Географског факултета у Београду.

Координатор:
мр Јовановић Славољуб
тел: 011/ 183-537, 063/ 896-6142
e-mail: slavce_alek@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Географски факултет Универзитета у Београду.

Реализатори програма:
Стеван Станковић, доктор географских наука, редовни професор;
Гордана Зиндовић-Вукадиновић, доктор педагошких наука, ванредни професор;
Момчило Смиљанић, доктор психолошких наука, доцент;
Љиљана Живковић, магистар географских наука, асистент;
Славољуб Јовановић, магистар географских наука, асистент.

Циљеви програма:
методичко усавршавање наставника географије ради повећања ефикасности наставе и учења; оспособљавање наставника за нове приступе у настави; оспособљавање наставника за развијање самосталности и креативног учења код ученика.

Теме које се обрађују:
Уводна теоријска предавања: Уводно излагање о значају наставе географије у образовању; Активно учење у настави географије; Тематско планирање и припремање наставног рада. Вежбе: Развијање функционалне географске писмености (методе, облици и средства рада); Оспособљавање ученика за самостално учење (коришћење различитих извора информације, прикупљање података, анализа, поређење, синтеза, генерализација и самоевалуација); Активна настава (планирање, методе, средства, евалуација); Интердисциплинарни приступ проучавања географије (објашњавање природних и друштвених феномена са становишта других наука и географије, планирање интердисциплинарног приступа настави).

Циљна група:
наставници географије у основној школи.

Трајање програма:
20 сати / 3 дана.

Број учесника у групи:
максималан број 25, а минималан 20 учесника.

Цена програма:
4.000 динара.

БРОЈ: **259**	*ИЗБОРНИ*

Компетенције наставника за примену нове парадигме учења

Аутори програма:
др Милица Андевски,
др Оливера Гајић.

Координатор:
др Оливера Гајић
Филозофски факултет,
Одсек за педагогију
Др Зорана Ђинђића 2, 21000 Нови Сад
тел: 021/ 450-419, 498-204
063/ 8834-908
e-mail: gajico@unsff.ns.ac.yu
cicakom@neobee.net

Институција која подржава програм:
Педагошки центар Одсека за педагогију,
Филозофски Факултет, Нови Сад;
Центар за стручно усавршавање наставника,
Филозофски Факултет, Нови Сад.

Реализатори програма:
др Милица Андевски, др Оливера Гајић.

Циљеви програма:
развој комуникацијске компетентности наставника и смисла за успостављање разноврсних облика сарадње; овладавање одређеним комуникацијским вештинама; примена техника конструктивне комуникације; јачање дидактичко-методичке компетентности наставника у области планирања, организације, реализације и евалуације наставног процеса; упућивање у стандарде квалитета и постигнућа у настави и стратегије евалуације.

Теме које се обрађују:
Улоге наставника у (интер)активној настави (наставничка, организаторска, партнерска, мотивациона, евалуаторска, сазнајно-дијагностичка, креатор емоционално-социјалне климе у одељењу); Препознавање потреба ученика и модели комуникације наставника и ученика у наставном процесу (партнерска, кооперативна, конструктивна); Увођење (интер)активних стратегија и метода учења (проблемска настава, учење путем открића); Кооперативни облици наставног рада (интерактивно учење, тимски рад); Пројектовање иновација (израда инвентара иновација, тј. прикупљање и мобилизација практичних искустава иновација у настави и њихова анализа); Микропланирање – дизајнирање наставног часа; Израда сценарија за наставни час; Специфични контекст у коме се изводи настава (циљеви васпитања и образовања одређеног предмета/области, природа садржаја, специфични избор наставних метода, карактеристике групе ученика, локални ресурси); Димензије евалуације наставе: комуникативна (интеракције, вербална комуникација, кооперација, саморефлексија наставника, социо-емоционална клима, мотивација), дидактичко-методичка (планирање наставе, циљ и задаци, артикулација, питања и задаци), друштвена (социо-културни миље, селекција) настава.

Циљна група:
Програм је намењен наставницима свих наставних предмета/области на свим школским нивоима, педагозима и другим стручним сарадницима.

Трајање програма: 3 дана / 18 сати.

Број учесника у групи: 15-20 учесника.

Цена програма: 1.600 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **260**

Култура критичког мишљења

Координатори:
Дијана Плут
Чика Љубина 18-20, 11000 Београд
тел: 011/ 639-724
e-mail: dplut@eunet.yu
Драгица Павловић-Бабић
Чика Љубина 18-20, 11000 Београд
тел: 011/ 639-724
e-mail: dpavlovi@f.bg.ac.yu

Аутори програма:
Дијана Плут,
Драгица Павловић-Бабић,
Јелена Пешић,
Зора Крњаић,
Ивана Степановић,
Радмила Гошовић,
Видосава Граховац,
Слободанка Јанковић,
Душанка Лазаревић,
Јасмина Московљевић.

Институције које подржавају програм:
Институт за психологију, Београд;
група Мост, Београд.

Реализатори програма:
Драгица Павловић-Бабић, Дијана Плут, Јелена Пешић, Зора Крњаић, Ивана Степановић, Радмила Гошовић, Видосава Граховац, Слободанка Јанковић, Душанка Лазаревић, Јасмина Московљевић.

Циљеви програма:
развијање компетенција наставника за подстицање вештина и способности критичког мишљења на обавезним наставним садржајима; осмишљавање часова критичког мишљења који ће бити изводљиви у редовној настави; подршка у развијању ефикасних техника учења.

Теме које се обрађују:
Концепт - теоријско утемељење појма критичког мишљења преко његових карактеристика; Структура способности и вештина критичког мишљења; Демонстрација вежби критичког мишљења; Продуковање вежби критичког мишљења.

Циљна група:
професори средњих школа и стручни сарадници.

Трајање програма:
20 сати, тродневни семинар.

Број учесника у групи:
20 до 25 учесника.

Цена програма:
500 динара дневно.

БРОЈ: **261**	*ИЗБОРНИ*

Тимска настава

Аутори програма:
мр Љубица Ненезић,
проф. Мирослава Батас,
проф. Љиљана Радулац-Ђорић,
проф. Зоран Ћирић.

Координатор:
мр Љубица Ненезић
Босанска 12
37000 Крушевац
тел: 037/ 22-184

Институција која подржава програм:
Основна школа „Вук Караџић“, Крушевац.

Реализатори програма:
мр Љубица Ненезић, професор српског језика;
Мирослава Батас, педагог;
Љиљана Радулац-Ђорић, професор руског језика;
Зоран Ћирић, професор историје.

Циљеви програма:
интердисциплинарно повезивање знања из појединих наставних предмета у основној школи и у оквиру модула у средњој школи; флексибилније груписање ученика у примени различитих облика наставног рада; ефикаснија и рационалнија организација рада; обезбеђивање објективних критеријума и мерила за вредновање постигнутих резултата; подизање квалитета сарадње наставника у колективу и развој позитивних односа међу њима током припремања и извођења наставе.

Теме које се обрађују:
Садржајно одређивање тимске наставе и дидактички разлози за примену тимске наставе; Основне карактеристике и претпоставке организације тимске наставе; Аспекти тимске организације наставе; Основни елементи методике тимске наставе; Место тимске наставе у реформисаној школи.

Циљна група:
наставници, стручни сарадници, директори.

Трајање програма:
Тродневна теоријска обука наставника и консултативне дискусије у вези са припремама за часове – 24 сата . Практичан рад са применом тимске организације наставе уз обавезу свих учесника да присуствују извођењу часова и анализи истих – 40 сати. Анализа, евалуација и процењивање тимског рада, постигнућа ученика и активности наставника и ученика – 6 сати .

Број учесника у групи:
15 до 20 учесника.

Цена програма:
100 динара на сат.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **262**

Изабери границу – подршка наставницима почетницима

Институције које подржавају програм:
„Mature art – центар за комуникације, адолесценте, школу и породицу“, Чачак; Технички факултет, Чачак.

Реализатори програма:
др Драгана Бјекић; мр Милевица Бојовић, виши предавач за енглески језик на Агрономском факултету у Чачку;
Катарина Дуњић-Мандић, дипл. школски психолог педагог, Гимназија у Чачку;
мр Лидија Златић, дипл. школски психолог педагог, асистент за развојну психологију и педагошку психологију на Учитељском факултету у Ужицу;
Татјана Јаћимовић, дипл. школски психолог-педагог Техничке школе у Чачку;
Драгана Лазић, дипл. биолог, професор биологије.

Циљеви програма:
да наставник-почетник сагледа своје професионалне улоге, своја права и обавезе у оквиру професионалног деловања и препозна флексибилне границе контакта, а у односу на адолесцентне ученике; да утемељи усвајање стратегија и вештина професионалног деловања, путеве и механизме остваривања права на рад и самоактуализовање себе кроз професију; усвајање и развој оперативних понашања којима реализује наставни и васпитно-образовни процес – усвајање вештина наставне комуникације и у сфери односа наставник–ученици и у сфери наставне интеракције (учења и поучавања); развој флексибилних стратегија рада са наставницима (циљ за стручне сараднике).

Теме које се обрађују:
Основе професионалног деловања наставника (улоге, права и обавезе, професионално сагоревање); Комуникација у разреду (вербална комуникација, невербална паралингвистичка комуникација, динамизам говорног чина, невербална кинезичка и проксемичко-спацијална комуникација у разреду); Ученици адолесценти (модели ученика адолесцента, адолесцент у породичном и школском окружењу, права и обавезе ученика);

Аутори програма:
др Драгана Бјекић,
доцент Техничког факултета
у Чачку за предмете Психологија,
Педагогија и Комуникације.

Координатори:
др Драгана Бјекић
Богдана Теофиловића 31
32000 Чачак
тел: 032/ 320-685
e-mail: matureart@ptt.yu
Катарина Дуњић-Мандић
тел: 032/ 350-005
e-mail: mami@ptt.yu
мр Лидија Златић
тел: 064/ 1313-822
e-mail: lzlatic@ptt.yu

Стратегије васпитног деловања (модел позитивне дисциплине, димензије међусобног поштовања, одељењски састанци са адолесцентима); Интерактивно учење (савремена школа, активно и интерактивно учење, наставна кооперација наставник-ученик као право на комуникацију са вршњацима, моделовање интерактивне наставе); Интегративни приступ настави (проверавање оствареног и планирање часа – сценарио); Евалуација семинара.

Циљна група:
наставници са 5 или 6 година стажа, стручни сарадници, наставници са више година стажа заинтересовани за унапређивање свог професионалног развоја.

Трајање програма:
24 сата, 3 радна дана.

Број учесника у групи:
минимално 16, а максимално 20 учесника.

Цена програма:
3.894 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **263**

Обука учитеља у појмовној презентацији наставних садржаја

Аутори програма:
мр Весна Петровић, психолог,
Татјана Станојевић-Гојић, психолог,
Развојно саветовалиште у Јагодини.

Координатор:
Весна Петровић
Учитељски факултет у Јагодини
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина
тел: 035/ 244-991; факс: 035/ 223-805
e-mail: vlpetrovic@ptt.ju

Институција која подржава програм:
Учитељски факултет у Јагодини,
Универзитет у Крагујевцу.

Реализатори програма:
мр Весна Петровић, психолог, Татјана Станојевић-Гојић, психолог.

Циљеви програма:
Наставу, у садржинском и методичком погледу, треба организовати као процес формирања појмова и система појмова у оквиру појединих школских предмета, односно научних области. Само на овај начин, школска настава може да оствари два основна циља: образовни (преношење корпуса знања из различитих предметних области) и развојно--формативни (настава као пресудни чинилац дечјег интелектуалног и општег когнитивног развоја). Реформисана концепција нашег основног образовања истиче процес формирања појмова и система појмова у настави као најважнији развојно – образовни циљ. Овај програм намењен је побољшавању професионалне ефикасности учитеља у остваривању тог циља, пружањем релевантних знања о значају појмовног овладавања градивом од стране ученика и обуком у практичним начинима остваривања процеса формирања система појмова у настави.

Теме које се обрађују:
Дефинисање научних и спонтаних појмова; Анализа разлика између ове две категорије појмова; Разлике у врсти и сложености мисаоних операција, које стоје у основи научних, спрам категорије спонтаних појмова; Научни појмови као средство мишљења; Системска организација научних појмова анализом односа који се у процесу школског учења успостављају између научних и спонтаних појмова; Упућивање учитеља у технике појмовне обраде и појмовне презентације наставних садржаја; Појмовно структуирање вербалног излагања у предавачкој настави (облици смисаоно-вербално-рецептивног учења); Осмишљавање конкретних наставних ситуација применом општих стратегија конструисања школских задатака (проблемски задаци и задаци учења путем открића) - таблице семантичких црта; Задаци дефинисања појмова; Задаци упоређивања појмова, налажења сличности и разлика између појмова, налажења надређених и подређених појмова, извођења нових примера датог појма.

Циљна група: учитељи и студенти.

Трајање програма: 12 сати за два дана.

Број учесника у групи: минимално 15, а максимално 25 учесника.

Цена програма: 1.500 динара.

БРОЈ: **264**	*ОБАВЕЗАН*

Компетентан наставник између теорије и праксе

Аутори програма:
Зденка Ивковић, педагог,
ОШ „Милош Црњански“, Нови Сад,
Јелена Криш-Пигер, педагог,
Покрајински секретаријат за
образовање и културу, Нови Сад

Координатор:
Зденка Ивковић
тел: 021/ 400-806, 064/ 278-0088
ОШ „Милош Црњански“
Анђе Ранковић 2, 21 Нови Сад
e-mail: iwi@neobee.net

Институција која подржава програм:
Педагошки завод Војводине.

Реализатори програма:
Зденка Ивковић, Јелена Криш-Пигер.

Циљ програма:
јачање професионалне компетенције (дидактичко-методичке и педагошко-психолошке компетентности) наставника средњих и основних школа.

Теме које се обрађују:
I Наставник и његов професионални развој: Глобалне и специфичне улоге наставника; Између схватања улоге и њене реализације; Улога наставника у планирању рада, реализацији, евалуацији и самоевалуацији; Положај наставника и слика о себи у односу на очекивања, потребе, дилеме, страхове, перспективу, самопоштовање, струку и професију; Од доминантног и ауторитарног ка кооперативном и динамичном наставнику;
II Вештина комуникације: Комуникација у циљу подстицања развоја ученика; Равноправност у комуникацији; Оцена као повратна информација; Комуникација, индивидуални, групни и тимски рад; Комуникација и мотивација за сарадњу; Комуникација са родитељима;
III Дидактичко-методички аспекти наставе: Дидактика и педагошки троугао; Припрема за час; Облици рада; Наставне методе; Могуће активности на часу, Врсте наставе (активна, интерактивна, кооперативна, егземпларна, програмирана, проблемска, мултимедијална, тимска); Педагошко-психолошки аспекти наставе; Отворена школа;

Циљна група:
наставници основних и средњих школа.

Трајање програма:
35 радних сати, 5 дана по 7 сати.

Број учесника у групи:
20-25 учесника.

Цена програма: 1.200 динара (нето) по ученику на бази 25 учесника, 2.000 динара радни материјал за целу групу.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **265**

Кооперативно учење - методолошко усавршавање просветних радника

Аутор програма:
Пете Иштван.

Координатор:
Пете Иштван
тел: 063/ 813-54-52
024/ 715-215
e-mail: apakit@tippnet.co.yu

Институције које подржавају програм:
Национални савет мађарске националне мањине;
Психотим, Удружење психолога Суботице;
Војвођански центар за методику, Суботица.

Реализатори програма:
Пете Иштван,
Дудаш Зита,
Павловић Марта.

Циљеви програма:
алтернативне могућности организовања процеса образовања и васпитања.

Теме које се обрађују:
Организација наставе применом принципа кооперативног учења; Прелазак са индивидуалног облика организације наставе на кооперативну организацију учења; Технике оцењивања у кооперативном учењу; Значај и разноврсност дидактичког материјала у кооперативном учењу.

Циљна група:
учитељи, наставници и стручни сарадници основних школа.

Трајање програма:
56 сати.

Број учесника у групи:
16-24 учесника.

Цена програма:
1.200 динара.

БРОЈ: **266**	*ИЗБОРНИ*

За, против и како – вештина аргументоване дискусије у настави

Аутори програма:
Снежана Грујић,
професор философије;
Оливера Димић, професор
српског језика и књижевности.

Координатор:
Оливера Димић
Рудничка 11/22
тел: 034/ 369-802, 064/ 304-65-68
063/ 70-382-63, факс: 034/ 341-398
e-mail: snezagr@yahoo.com

Институције које подтжавају програм:
Школска управа Крагујевац и Друга крагујевачка гимназија.

Реализтори програма:
Снежана Грујић, Оливера Димић и Иван Карадаревић.

Циљеви програма:
Развијање реторских вештина заснованих на логичкој аргументацији, развијање способности исправног логичког мишљења при доказивању и оповргавању у настави српског језика, друштвених наука, философије и свих предмета у којима је могуће наставним садржајима приступити проблемски; развијање тимског рада и такмичарског духа и толерантног приступа различитим решењима проблема - општи циљеви. Развијање способности уочавања проблема у наставним садржајима, стваралачког приступа њиховом решавању, изграђивања мишљења заснованог на исправној логичкој аргументацији, прихватања поливалентних решења проблема, процењивања вредности идеја и ставова - специфични циљеви.

Теме које се обрађују:
Реторика; Дијалектика; Проблемска настава; Дебата.

Циљна група:
наставници српског језика и књижевности, философије и друштвених наука, као и свих других области чији се наставни садржаји могу проблематизовати.

Трајање програма:
20 сати ефективног рада у току три дана (првог дана 4 сата, а остала два по 8 сати).

Број учесника у групи:
12 – 25 учесника.

Цена програма:
1.200 динара дневно, тј. 3.000 динара за цео семинар, а цена укључује двадесеточасовну едукацију, материјал за едукацију, ауторство, реализацију и координацију програма.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **267**

Небеска ризница – методика рада верске наставе 1

Аутор програма:
Весна Милошевић

Координатор:
Весна Милошевић
Градски бедем 14а, Чачак
тел: 032/348-065, 064/19-57-400

Институција која подржава програм:
манастир Градац

Реализатор програма:
Весна Милошевић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је унапређење наставе веронауке у основним школама кроз: примену савремених дидактичко методичких поступака, метода, техника и облика рада у раду са ученицима у оквиру верске наставе; индивидуализацију наставе веронауке засновану на личном искуству ученика и реалном животним контексту; подстицање сарадње са породицом у активностима школе веронауке; подстицање поштовања демократичности и слободе избора у оквиру верске наставе.

Теме које се обрађују:
Тимски рад; Рад са визуелним средствима и писаним материјалима; Врсте питања у настави; Развојни и линеарни приступ програмирању и планирању; ЕРР структура наставе; Могући начини превазилажења проблема у раду: питање објективности и личне интерпретације, комуникација која обезбеђује активност ученика у процесу стицања знања и заузимања ставова; стратегије заједничког учења; стилови учења; узрасне и индивидуалне особености, значај индивидуализације у настави; Питање избора – узроци и последице, технике развијања способности за критичко мишљење, могућности за развијање партнерских односа са породицом и локалном заједницом... Наведене активности реализују се на изабраним теолошким темама, текстовима и материјалима који представљају еквивалент оних тема и садржаја који се, ученицима узраста од 7 до 10 година, нуде у приручнику „Небеска ризница“. Тако се обезбеђује трансфер знања и искуства стеченог током обуке на процес планирања и извођења наставе веронауке са ученицима основношколског узраста, као и добра мотивација вероучитеља за анализу и унапређење сопствене праксе.

Циљна група:
вероучитељи основних школа, стручни сарадници и родитељи

Трајање програма:
Први сусрет – два дана: 4 + 8 сати; други сусрет – два дана: 4 + 8 сати; укупно: 24 сата.

Број учесника у групи: минимално 20, а максимално 30.

Цена програма:
Цена по учеснику за један дан (осам сати обуке) износи 800 динара. Овом ценом обухваћено је следеће: приручник за рад „Небеска ризница“, пратећи писани материјали, сертификати, материјал потребан за семинаре (пак папир, хамер, флипчат блокови, фломастери, лепак, маказе...), путни трошкови за тренере, преноћишта, видео и фото документација, CD са теолошким тумачењима, хонорари за едукаторе.

БРОЈ: **268**	*ИЗБОРНИ*

Небеска ризница – методика рада верске наставе 2

Аутори програма:
Весна Милошевић

Координатор:
Весна Милошевић,
Градски бедем 14а, Чачак
тел: 032/ 348-065, 064/ 19-57-400

Институција која подржава програм:
манастир Градац.

Реализатори програма:
Весна Милошевић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је унапређење наставе веронауке у средњим школама кроз: примену савремених дидактичко методичких поступака, метода, техника и облика рада; индивидуализацију наставе засновану на личном искуству ученика и реалном животним контексту; подстицање поштовања демократичности и слободе избора у оквиру верске наставе. Теме које се обрађују: Тимски рад; Рад са визуелним средствима и писаним материјалима; Врсте питања у настави; Развојни и линеарни приступ програмирању и планирању; ЕРР структура наставе; Могући начини превазилажења проблема у раду; Питање објективности и личне интерпретације; Комуникација која обезбеђује активност ученика у процесу стицања знања и заузимања ставова; Стратегије заједничког учења; Стилови учења; Узрасне и индивидуалне особености; Значај индивидуализације у настави; Питање избора - узроци и последице; Технике развијања способности за критичко мишљење... Наведене активности реализују се на изабраним теолошким темама, текстовима и материјалима који представљају еквивалент оних тема и садржаја који се ученицима средњошколског узраста нуде у приручнику „Небеска ризница“. Тако се обезбеђује трансфер знања и искуства стеченог током обуке на процес планирања и извођења наставе веронауке са ученицима средњошколског узраста, као и добра мотивација вероучитеља за праћење, процену и унапређење сопствене праксе.

Циљна група:
вероучитељи средњих школа, стручни сарадници.

Трајање програма:
Први сусрет – два дана: 4 + 8 сати – други сусрет, два дана: 4 + 8 сати; укупно 24 сата.

Број учесника у групи:
минимално 20, а максимално 30.

Цена програма:
Цена по учеснику за један дан (осам сати обуке) износи 800 динара. Овом ценом обухваћено је следеће: приручник за рад „Небеска ризница“, пратећи писани материјали, сертификати, материјал потребан за семинаре (пак папир, хамер, флипчат блокови, фломастери, лепак, маказе...), путни трошкови за тренере, преноћишта, видео и фото документација, CD са теолошким тумачењима, хонорари за едукаторе.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **269**

Самовредновање школа – шанса за децентрализацију и демократизацију рада школа

Аутори програма:
мр Наташа Пантић,
мр Славица Шевкушић,
Дејан Станковић.

Координатор:
Наташа Пантић
Симина 19, 11000 Београд
тел/факс: 011/ 2624-144, 2624-189
3287-366, 3037-660, 3037-661
e-mail: npantic@aaen.edu.yu

Институције које подржавају програм:
Центар за образовне политике (ААОМ), Београд и
Институт за педагошка истраживања, Београд.

Реализатори програма:
мр Наташа Пантић, мр Славица Шевкушић, Дејан Станковић.

Циљ програма:
изградња капацитета школског особља за учешће у процесима вредновања и осигурања квалитета различитих аспеката рада школе у складу са потребама кључних актера у васпитно-образовном процесу.

Теме које се обрађују:
Кратак историјат увођења праксе самовредновања школа у контексту децентрализације; Посебан осврт на шкотски модел самовредниваања према којем је развијен Приручник за вредновање и самовредновање школа у Србији; Процедуре и методе самоевалуације, обрада података и коришћење резултата у школском развојном планирању; Одређивање за школу приоритетних области самовредновања и одабир адекватних метода спровођења самовредновања у конкретној школи.

Циљна група:
учесници васпитно-образовног процеса у основним и средњим школама: наставници, директор, педагог, психолог и школски одбор (укључујући представнике локалне самоуправе, родитеља и ученичких парламената где постоје)

Трајање програма:
12 сати (1 или 1,5 дан)

Број учесника у групи: 10 – 20

Цена програма:
8.000 динара и укључује: хонораре 2 реализатора за по 12 сати рада ; превоз и смештај реализатора у локалној средини; ручак и кафе за време извођења обуке; трошкове организације (материјал, ПТТ и комуникације).

БРОЈ: **270**	*ИЗБОРНИ*

Невербална комуникација у учионици

Аутори програма:
мр Ђурђа Гријак,
Мариа Вузаши-Марганић

Координатор:
мр Ђурђа Гријак
Педагошки факултет у Сомбору
Подгоричка 4
25000 Сомбор
тел/факс: 025/ 26-461
e-mail: djurdja.grijak@ucf.so.ac.yu

Институција која подржава програм:
Педагошки факултет у Сомбору.

Реализатори програма:
мр Ђурђа Гријак, асистент за ужу научну област психолошке науке,
Педагошки факултет у Сомбору.
Мариа Вузаши-Марганић, асистент за методику ликовне културе,
Педагошки факултет у Сомбору.

Циљеви програма:
Основа за сваки сврсисходан наставни процес је успешна интерперсонална комуникација између ученика и предавача. При томе је важна способност предавача да себе изрази кроз свесне или несвесне поруке, али и да може да се носи са емотивним повратним информацијама које добија од самих ученика, а које могу да промене смер наставног процеса. Вербална порука се најчешће односи на сам садржај наставног процеса, а невербална на привлачење пажње ученика. Успешно усклађивање обе врсте информација, вербалне и невербалне, резултираће стварањем везе између предавача и ученика и осећајем укључености ученика у наставни процес. Програм стручног усавршавања у области невербалне комуникације са аспекта психологије и визуелне културе би требало да полазницима омогући боље разумевање комуникационог процеса и улоге невербалног понашања у интерперсоналним односима који се одвијају у свакодневном животу, посебно у учионици, али и да освесте властито невербално понашање. С обзиром да невербална комуникација чини највећи део сваке комуникације, па и комуникације у наставном процесу, важна је свест васпитача, учитеља и наставника о властитом невербалном понашању која омогућава бољи пријем порука од ученика и слање јасних порука, што подстиче процес учења и повећава психолошку блискост између предавача и ученика.
Правилно коришћење и тачно тумачење невербалних знакова је значајно да би се могло ефикасније кроз наставни процес утицати на мотивацију ученика и њихов однос према различитим наставним садржајима и самом процесу учења.

Теме које се обрађују:
Појам и значај комуникације; Комуникација и људске потребе; Знак и значење; Невербална комуникација; Компоненте невербалне комуникације: контакт очима, фацијална експресија, говор тела и гестикулација, положај тела, физичка близина;

Паралингвистика; Хумор; Тумачење туђег невербалног понашања; Тумачење властитог невербалног понашања.

Циљна група:
васпитачи, учитељи и наставници у основним и средњим школама.

Трајање програма:
20 часова, 4 дана.

Број учесника у групи:
8 до 10 учесника.

Цена програма:
Цена програма износи 2.000 динара дневно по учеснику. У цену је урачунат штампани материјал за учеснике, видео запис, израда упитника и обрада добијених података.

БРОЈ: **271**	*ОБАВЕЗАН*

Азбука сарадње школе и породице

Аутори програма:
Милица Брстина-Кочиш, педагог;
Јован Кочиш, психолог.

Координатор:
Милица Брстина-Кочиш
Чанадска 16, Кикинда
тел: 021/ 421-798, 467-769
063/ 522-539
факс: 021/ 421-798
e-mail: porodica@nspoin.net

Институције које подржавају програм:
ОШ „1. октобар“ Башаид, општина Кикинда; ОШ „Мора Карољ“ Сајан, Кикинда.

Реализатори програма:
Милица Брстина-Кочиш, педагог; Јован Кочиш, психолог; Драгана Радујко, професор разредне наставе.

Циљеви програма:
изграђивање квалитетних односа између школе и породице; оснаживање наставника, стручних сарадника, директора школа, чланова школског одбора и савета родитеља у развијању и унапређивању сарадње и демократских односа са родитељима на принципу једнакости и њихова партиципација у васпитно-образовном процесу, ради обезбеђивања услова оптималних за развој детета; неговање културе ненасилне комуникације; унапређивање личне компетенције наставника, стручних сарадника, директора школа, чланова школског одбора и савета родитеља; побољшање квалитета информисања међу свим актерима живота и рада у школи.

Теме које се обрађују:
Сарадња школе и породице; Односи између школе и породице у процесу сарадње; Облици сарадње; Родитељски састанак као облик сарадње.

Циљна група:
наставници, стручни сарадници, директори школа,чланови школског одбора и савета родитеља.

Трајање програма:
Планирано је да се програм реализује у оквиру једнодневне обуке у трајању од осам сати, или у оквиру дводневне обуке по четири сата дневно.

Број учесника у групи: од 20 до 25 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.200 динара за осам сати обуке. Она укључује: едукацију учесника, потребан материјал за рад, прилоге штампане на компакт диску за учеснике, потврду о похађању семинара и брошуру (обрађени подаци и продукти рада са реализованих обука).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **272**

Школа за чаробњаке

Аутори програма:
Сузана Станковић-Илић.

Координатори:
Сузана Станковић-Илић, психолог,
Сретена Динића 7, Лесковац;
тел: 016/ 233-470; 064/ 199-69-33
063/ 210-960; 063/ 10-15-405
факс: 016/ 233-471
e-mail: m_ilic@ptt.yu

Реализатори програма:
Сузана Станковић-Илић,
Данијела Влаховић,
Лидија Крстић, Дејан Станковић.

Институција која подржава програм:
ОШ „Васа Пелагић“, Лесковац.

Циљеви програма:
Општи циљ: унапређивање васпитне улоге школе кроз професионално оснаживање и оспособљавање наставника за креативни приступ у осмишљавању и реализацији слободних активности у школи.
Специфични циљеви: 1) едукација наставника и стручних сарадника за креирање различитих креативних програма, радионица, игара, разонода, едукативних и интерактивних и других смислених активности са различитим темама, прилагођених дечјим потребама и узрасним карактеристикама, које стимулишу целокупан развој детета; 2) подстицање испољавања креативног потенцијала наставника и ученика; 3) креативна интеграција садржаја из различитих наставних и ваннаставних области; 4) унапређивање и примена дечјих права у складу са Конвенцијом УН о правима детета; 5) обогаћивање, креативно осмишљавање и оживљавање слободних активности деце у циљу превенције злоупотребе алкохола и дрога; 7) унапређивање тимског рада и сарадње међу наставницима и ученицима; 8) развијање толеранције према различитости и подстицање раста и развоја деце и унапређивање њиховог душевног здравља.

Теме које се обрађују:
Уводна радионица; Стереотипи и предрасуде (развијање толеранције на различитости); Тим и сарадња (унапређивање тимског рада); Мапе ума (технике брзог и креативног учења); Симболи (ликовна радионица); Опстанак (еколошка радионица); Звук (музичка радионица); Стих као огледало (песничка радионица); Путник (драмска радионица); Ризнице прошлости (етнорадионица); Завршна креативна радионица.

Циљна група:
непосредно - учитељи, наставници и стручни сарадници основних и средњих школа. посредно - деца основношколског и средњошколског узраста.

Трајање програма: 24 сата која су распоређена у три дана трајања семинара.

Број учесника у групи: минимални број учесника је 14, а максимални 26.

Цена програма:
Цена за целокупну реализацију семинара износи 1.000 динара по ученику и она укључује хонораре за водитеље, фотокопирање материјала за учеснике и набавку осталог материјала за реализацију радионица.

БРОЈ: **273**	*ИЗБОРНИ*

Радионице професионалне оријентације „На путу избора занимања“

Аутор програма:
Јелена Увалин Матић.

Координатор:
Јелена Увалин Матић
Малешка 35/3, Београд
тел: 064/ 810-7296
факс: 011/ 3307-880
e-mail:jelenauvalinmatic@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије.

Реализатори програма:
Марија Балковој, Жаклина Ђурић, Гордана Лазић, Наталија Милошев Станимиров, Милка Штрбац и Јелена Увалин-Матић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је повећање компетентности стручних сарадника и наставника за рад на професионалној оријентацији ученика путем радионица, а специфични циљеви су: професионално васпитање и информисање ученика; развијање реалне слике ученика о себи, о својим карактеристикама, образовним и радним аспирацијама; оспособљавање ученика за самостално доношење одлуке о свом професионалном путу и рационални избор школе и занимања.

Теме које се обрађују:
Појам професионалне оријентације; Улога школе у професионалној оријентацији ученика; Теоријски оквир ПО (теорије избора занимања, фактори избора занимања…); Радионице као начин и метод рада у ПО.
Фактори рационалног избора занимања: Интересовања и склоности; Способности и вештине; Особине личности; Вредносни систем и мотивација; Захтеви занимања и контраиндикације; Информације о занимањима и извори информисања; Професионалне намере и алтернативе избора; Припремљеност за избор занимања и доношење одлуке; Начин и метод рада у ПО са применом инструмената.

Циљна група:
стручни сарадници и наставници који су заинтересовани за професионалну оријентацију својих ученика (од четвртог разреда основне до четвртог средње школе).

Трајање програма:
20 сати (не рачунајући паузе), односно 2,5 радна дана.

Број учесника у групи:
6 до 20 учесника.

Цена програма:
10.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **274**

Обука из дефектолошке дијагностике, реедукације и неуропсихолошке рехабилитације

Аутори програма:
проф. др Светомир Бојанин,
дечји психијатар;
Александра Паројчић,
спец. клинички неуропсихолог.

Координатор:
Александра Паројчић,
спец.кл. психологије,
Уставска 5, 11211 Београд - Борча;
тел: 064/1949-224
e-mail: parojcicsaska@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Центар за реедукацију емоција и понашања „Тврђава“.

Реализатор програма:
Центар за реедукацију емоција и понашања „Тврђава“.

Циљеви програма:
1. Овладавање основама неуропсихолошког концепта развоја сазнајних процеса и говора; 2. Проширивање стручних знања и компетенција на област неуропсихолошког развоја; 3. Обука одабраним методама и техникама дефектолошке и неуропсихолошке дијагностике; 4. Овладавање одабраним техникама рехабилитације неуропсихолошких дисфункција, развојних и посттрауматских.

Теме које се обрађују:
Концепт дисхармоничног развоја; Неуропсихолошки концепт развоја говора, дисфазички синдром и поремећаји говора у раном детињству; Процена и третман говорнојезичких функција; Неуропсихолошки концепт праксије, клиничка слика развојне конструктивне диспраксије; Развојна дислексија и дисортографија, дијагностика и третман; Начин дијагностиковања и реедукативни третман развојне дискалкулије; Неуропсихолошка дијагностика поремећаја памћења; Примена теста за процену развоја општих способности АКАДИЈА; Неуропсихолошки концепт пажње и неуропсихолошка дијагностика поремећаја пажње и перцепције.

Циљна група:
дефектолози, психолози, педагози и специјални педагози, васпитачи и наставници који раде и заинтересовани су за рад са децом и адолесцентима млађег узраста у специјалним и редовним основним и средњим школама, као и институцијама за децу са посебним потребама; предшколске установе, основне школе, средње школе, специјалне школе.

Трајање програма:
36 сати / 3 дана.

Број учесника у групи: 8-20.

Цена програма:
13.500 динара (тестовни и пропратни материјал, освежење, сертификат).

БРОЈ: **275**	*ИЗБОРНИ*

Бонтонирање – умеће лепог понашања и комуникације

Аутор програма:
Натали Пејчић,
проф. разредне наставе.

Координатори:
Натали Пејчић и Славко Илић
Књаза Милоша 15/2-13, 18300 Пирот
Зантлијска бб, 18300 Пирот
тел: 010/ 311-976; 064/ 1918-569
010/ 312-441; 063/ 8082-308
факс: 010/ 312-435
e-mail: natali71@ptt.yu
pidradovic@ptt.yu

Институција која подржава програм:
ОШ „Душан Радовић“ – Пирот.

Реализатори програма:
Натали Пејчић,
Слободан Пејчић,
Александра Јовановић Мохсин,
Драгана Јовичић.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за стварање позитивних навика понашања и комуникације код ученика у свакодневном контакту и раду са њима, користећи наставне садржаје одређених наставних предмета; Оснаживање наставника за препознавање погодних наставних садржаја из наставних планова и програма из области српског језика, света око нас, чувара природе, грађанског вапитања, као и на часовима одељењске заједнице, одељењског старешине и слободних активности, за стварање позитивних образаца понашања и комуникације код ученика; оспособљавање наставника за примену разних метода у раду са ученицима на формирању позитивних навика понашања и комуникације.

Теме које се обрађују:
Теме којима ћемо се бавити су: Улога наставника у васпитању ученика и изграђивању позитивних навика у понашању и комуникацији; Препознавање наставних садржаја из одређених наставних предмета (српски језик, свет око нас, чувари природе, грађанско васпитање) помоћу којих би одређеним методама наставник иницирао формирање позитивних образаца понашања; Коришћење часова слободних активности, часова одељењских старешина и часова одељењске заједнице за формирање позитивних навика понашања и комуникације код ученика; Помоћ родитељима у васпитању деце и изграђивање пожељних навика у понашању ученика; Оспособљавање наставника за тзв. вршњачку едукацију; Утврђивање нивоа познавања правила понашања код ученика, степена коришћења научених правила у свакодневном животу; Подизање нивоа свести код ученика о важности лепог понашања и пристојне комуникације за свакодневни живот и рад; Правила понашања и комуникације у породици, у школи, у широј друштвеној средини.

Циљна група:
наставници разредне наставе у основним школама и васпитачи у предшколским установама.

Трајање програма:
8 сати ефективног рада у току 2 дана.

Број учесника у групи:
минималан број учесника 16, а максималан 24.

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.000 динара. У цену је укључено: приручник за децу и одрасле „Бонтонирање“; CD са 5 радио емисија са по једном темом из области: српски језик, свет око нас, чувари природе, грађанско васпитање и за час одељењског старешине или одељењске заједнице или слободних активности; радни материјал – по 5 синопсиса за радионице из поменутих наставних предмета; правила понашања подељења по сегментима (у школи, у породици, у широј друштвеној средини); фасцикла; оловка; свеска; плакат.

БРОЈ: **276**	*ОБАВЕЗАН*

И ти се питаш! - партиципација деце и младих у школи и локалној средини

Аутори програма:
др Ана Пешикан,
Наташа Стојановић.

Координатори:
Наташа Стојановић
Гимназија „Свети Сава“, Београд
тел: (+381) 63/ 698-048
факс: 011/ 2658-921
e-mail: savapedagog@yahoo.com

Институције које подржавају програм:
Образовни форум, УНИЦЕФ канцеларија у Београду.

Реализатори програма:
тим од 7 обучених инструктора.

Циљеви програма:
подстицање партиципативног приступа у раду са младима, кроз уочавање разлога, услова и значаја активног укључивања младих у процесе доношења одлука, како би се обезбедила припремљеност младих за партиципативне и одговорне грађане.

Теме које се обрађују:
Карактерисике адолесцентног узраста, његове особине и специфичности; Појам партиципације; Критеријуми стварне партиципације, услова који одређују ситуацију као партиципативну или не, кроз анализу конкретних примера из праксе; Уочавање предрасуда и стереотипа када је у питању активно укључивање младих у процесе доношења одлука; Партиципација у наставном процесу.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа, посебно наставници грађанског васпитања и одељењске старешине, представници савета родитеља школа и локалне заједнице који се баве питањима младих.

Трајање програма:
Основна (базична) обука траје 2 дана – 12 сати рада, а консултативни састанци 1 дан – 6 сати.

Број учесника у групи:
12-25 учесника.

Цена програма:
Базични семинар кошта 1.800 динара дневно по учеснику и то укључује: хонорар и путне трошкови за инструкторе (ако нису из истог места где се семинар одвија); умножавање инструктивних материјала за рад; трошкове координације рада (комуникација са школама, инструкторима, праћење рада и квалитета реализације програма на терену); израда потврде о учествовању на семинару.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **277**

Активно учење у малим школама и комбинованим одељењима (МАКО)

Аутори програма:
проф. др Иван Ивић,
др Ана Пешикан,
Слободанка Антић.

Координатор:
др Ана Пешикан
Филозофски факултет
e-mail: apesikan@f.bg.ac.yu
тел: 011/ 639-724, 624-354

Институција која подржава програм:
Институт за психологију,
УНИЦЕФ канцеларија у Београду и Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Реализатори програма:
тим од 12 обучених инструктора активног учења/наставе.

Циљ програма:
(1) Обучавање наставника да користе методе активног учења/наставе у раду у малим школама и комбинованим одељењима. (2) Професионално оснаживање и промоција наставника који раде у МАКО условима, као и унапређивање њихове међусобне сарадње. (3) Израда приручника за рад у малим школама и комбинованим одељењима у духу АУН.

Теме које се обрађују:
Специфичности наставе/учења у малим школама и комбинованим одељењима; Настава наспрам учења; Задаци за ученике у настави/учењу; Улоге наставника; Методе наставе/учења; Циљеви васпитања и образовања и активна школа; Примена АУН идеја у комбинованим одељењима (практичан рад) и општи проблеми рада у малим сеоским школама и у комбинованим одељењима; Анализа првих искустава наставника у конципирању часова активног учења/наставе у МАКО условима; Активности и улоге деце у активном учењу/настави; Анализа сценарија за час активног учења у МАКО условима; Секвенцијална анализа; Тимски рад у поступку анализе сценарија или изведене наставе; Планирање даљег рада.

Циљна група:
наставници који раде у малим школама и комбинованим одељењима.

Трајање програма:
Базични семинар: 3 дана, дневно по 7 сати ефективног рада; супервизијски семинар: 2 дана, 12 сати рада.

Број учесника у групи: 15-30.

Цена програма:
Цена по учеснику, је 1.800 динара дневно, и у њу су укључене следеће ставке: хонорар и путни трошкови за инструкторе; умножавање инструктивних материјала за рад; трошкови координације реализације семинара и контроле квалитета рада;израда потврде о учествовању на семинару.

БРОЈ: **278**	*ОБАВЕЗАН*

Активно учење/настава

Аутори програма:
проф. др Иван Ивић,
др Ана Пешикан,
Слободанка Антић.

Координатор:
др Ана Пешикан
Филозофски факултет
e-mail: apesikan@f.bg.ac.yu
тел: (+381) 11/639-724, 624-354

Институције које подржавају програм:
Институт за психологију, Министарство просвете и спорта Републике Србије, УНИЦЕФ канцеларија у Београду.

Реализатори програма:
тим обучених инструктора активног учења/наставе (106 обучених, око 50 активних инструктора).

Циљеви програма:
унапређивање педагошких/наставничких компетенција наставника и увођење активних партиципативних и интерактивних метода наставе/учења у школе да би се подигла педагошка ефикасност школа и променио положај ученика у њима.

Теме које се обрађују:
Образовни систем и његове компоненте; Традиционална и активна концепција наставе; Положај ученика у школи; Активности наставника; Поступци активирања ученика; Улоге наставника; Методе наставе/учења; Едукативна радионица и њена примена у наставном процесу; Циљеви образовања и активна школа; Природа школских предмета и облици наставе; Активна школа и реални услови школске праксе; Активности и улоге деце у активном учењу/настави; Анализа сценарија за час активног учења; Секвенцијална анализа као техника за анализу квалитета часа.

Циљна група:
наставници без обзира на предмет или тип и врсту школе у којој предају (основна школа, гимназија, средња стручна школа).

Трајање програма:
базични семинар: 3 дана, дневно по 6,5-7 сати ефективног рада; супервизијски семинар: 2 дана, 12 сати рада.

Број учесника у групи: 12-30.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.800 динара дневно и у њу су укључене следеће ставке: хонорар за 2 инструктора, путни трошкови за инструкторе (ако нису из места где се семинар одвија), припрема инструктивних материјала за рад и израда потврда о учествовању на семинару.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **279**

Школско оцењивање у основној и средњој школи

Аутори програма:
др Наташа Матовић,
Јелена Најдановић-Томић,
мр Драгица Павловић Бабић,
мр Саша Гламочак,
Милена Јеротијевић,
Љиљана Симић

Координатори:
Јелена Најдановић-Томић
тел: 011/206-7005, моб: 064/866-5023
факс: 011/206-7009
e-mail: jtomic@ceo.edu.yu
мр Саша Гламочак
тел: 011/206-7005
моб: 064/866-50215
факс: 011/206-7009
e-mail: sglamocak@ceo.edu.yu

Реализатори програма:
Јелена Најдановић-Томић.
мр Саша Гламочак,
Ксенија Лишчевић,
Милена Јеротијевић,
Александра Калезић-Вигњевић,
Љиљана Симић и др.

Институција која подржава програм:
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Фабрисова 10, Београд.

Циљеви програма:
унапређивање праћења, вредновања и оцењивања ученичких постигнућа.
Специфични циљеви:
проширивање и активирање знања о функцијама, принципима и врстама оцењивања; сагледавање важности и употребљивости таксономија у настави и оцењивању; вежбање операционализације компетенција; формулисање критеријума оцењивања на основу образовних компетенција; пружање практичане помоћи наставницима у прављењу задатака објективног типа.

Теме које се обрађују:
Функције, принципи и врсте оцењивања; Образовне компетенције и критеријуми оцењивања; Извештавање о напредовању – саопштавање оцене; Карактеристике доброг задатака; Продукција задатака.

Циљна група:
наставници који предају од 5. до 8. разреда основне школе и наставници који предају у средњој школи.

Трајање програма:
дводневни семинар – 12 сати (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи:
од 20 до 30 учесника.

Цена програма:
5.000 динара (хонорар за 2 водитеља, приручник за учеснике, радни материјал за семинар, путни трошак, смештај водитеља).

БРОЈ: **280**	*ОБАВЕЗАН*

Примена тестова знања у основној и средњој школи

Аутори програма:
мр Бранка Савовић,
др Драгана Бјекић,
др Жељко М. Папић,
Јелена Најдановић Томић,
мр Саша Гламочак

Институција која подржава програм:
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Реализатори програма:
др Драгана Бјекић;
мр Бранка Савовић;
Јелена Најдановић-Томић;
мр Саша Гламочак.

.

Координатори:
Јелена Најдановић-Томић,
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Фабрисова 10, Београд;
тел: 011/206-7005, моб: 064/866-5023
факс: 011/206-7009
e-mail: jtomic@ceo.edu.yu
мр Саша Гламочак,
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Фабрисова 10, Београд;
тел: 011/206-7005, моб: 064/866-50215
факс: 011/206-7009
e-mail: sglamocak@ceo.edu.yu

Циљеви програма:
унапређивање праксе праћења, вредновања и оцењивања ученичких постигнућа; унапређивање оцењивања ученичких постигнућа применом низа задатака објективног типа (тестова знања).
Специфични циљеви: унапређивање знања наставника о карактеристикама и облицима тестовских задатака; унапређивање знања наставника о особинама доброг задатка (јасна инструкција, конкретан захтев, прегледан задатак, бодовање); увежбавање структурирања градива и формулисање нивоа постигнућа у односу на структурирано градиво; увежбавање израде задатка и комбиновања задатака за испитивање различитих нивоа постигнућа; увежбавање завршног компоновања теста (уз уважавање облика задатака, ниова постигнућа, метријских карактеристика и бодовања задатака).

Теме које се обрађују:
Искуства у примени тестова знања (НЗОТ) – предности и недостаци тестова; Израда и контрола квалитета задатака; Облици задатака и примена Блумове таксономија; Обликовање тестовских задатака; Процес израде теста знања; Вредновање и примена тестова знања.

Циљна група:
наставници који предају од 5. до 8. разреда основне школе и наставници који предају у средњој школи.

Трајање програма: дводевни је и траје 16 сати (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи: од 20 до 30 учесника.

Цена програма:
6.000 динара (хонорар за 2 водитеља, приручник за учеснике, радни мартеријал за семинар, путни трошак, смештај водитеља).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **281**

Подршка наставницима разредне наставе у примени нивоа постигнућа у настави и оцењивању у III и IV разреду основне школе

Координатори:
мр Саша Гламочак
тел: 011/2067-005
моб: 064/8665-023
факс: 011/206-7009
e-mail: sglamocak@ceo.edu.yu
Јелена Најдановић-Томић
тел: 011/206-7005
моб: 064/866-5015
факс:011/206-7009
e-mail: jtomic@ceo.edu.yu
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања,
Фабрисова 10, Београд.

Аутори програма:
мр Драгица Павловић Бабић,
мр Саша Гламочак,
Јелена Најдановић-Томић,
Милена Јеротијевић.

Институција која подржава програм:
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Реализатори програма:
мр Драгица Павловић Бабић; мр Саша Гламочак;
Јелена Најдановић-Томић; Милена Јеротијевић.

Циљеви програма:
унапређивање праћења вредновања и оцењивања ученичких постигнућа.
Специфични циљеви семинара: упознавање наставника са процедурама и улогом националог тестирања постигнућа ученика; упознавање наставника са нивоима постигнућа из српског језика и математике и могућностима њиховог коришћења у настави и оцењивању; упознавање наставника са карактеристикама доброг задатка заснованог на образовним постигнућима; пружање помоћи наставницима у самосталној изради задатака заснованих на образовним постигнућима.

Теме које се обрађују:
Нивои постигнућа ученика; Карактеристике доброг задатка; Коришћење нивоа постигнућа ученика у настави и оцењивању.

Циљна група:
наставници разредне наставе.

Трајање програма:
једнодневни семинар – 8 радних сати (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи:
од 20 до 30 учесника.

Цена програма:
4.000 динара (хонорар за 2 водитеља, приручник за учеснике, радни материјал за семинар, путни трошак, смештај водитеља).

БРОЈ: **282**	*ОБАВЕЗАН*

Самовредновање у функцији развоја школа/установа

Аутори програма:
Весна Радуловић,
Зорица Димитријевић,
Љиљана Симић.

Координатор:
Јелена Најдановић-Томић
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања,
Фабрисова 10, Београд;
тел: 011/206-7005
моб: 064/866-5015; факс: 011/206-7009
e-mail: jtomic@ceo.edu.yu

Институција која подржава програм:
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Реализатори програма:
Ангелина Скареп, Борислава Максимовић, Валентина Ранчић, Весна Радуловић, Весна Шапоњић, Гордана Чукурановић, Даниела Томовић, Душанка Ћировић, Зорица Димитријевић, Исидора Кораћ, Јелена Најдановић-Томић, Јелена Новаков, Јелена Стефановић, Ксенија Лишчевић, Лидија Нешић, Љиљана Симић, Љиљана Стојановић, Маја Оклобџија-Слијепчевић, Марица Гаврилов, Мирјана Беара, Саша Гламочак, Татјана Павловић.

Циљеви програма:
развијање културе евалуације и самоевалуације у школи; разумевање самоевалуације као механизма за побољшање квалитета рада школе; повећање компетенција наставника за планирање и реализацију самоевалуације у школи.

Теме које се обрађују:
Самоевалуација у функцији развоја школе; Појам, врсте и принципи самоевалуације; Планирање евалуације - циклус евалуације (предмет евалуације, циљ, сврха, критеријуми и индикатори, евалуатори, евалуарини, место, време, услови за евалуацију, средства евалуације); Лествица закључивања (обрада прикупљених података, опис, интерпретација, закључивање); Хоризонтална евалуација - учење (професионални развој запослених); Планирање акције.

Циљна група:
запослени у основним и средњим школама (наставници, стручни сарадници, директори) (Постоји могућност адаптације семинара за циљну групу – запослени у предшколским установама.)

Трајање програма:
Дводневни семинар: I дан – 6 сати 15 минута; II дан – 6 сати и 15 мин; укупно 12 сати и 30 минута (не рачунајући паузе).

Број учесника у групи: од 20 до 30 учесника.

Цена програма: Цена је 6.000 динара по учеснику (хонорар за 2 водитеља, приручник за учеснике, радни мартеријал за семинар, путни трошак, смештај водитеља).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **283**

Подстицање дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације

Аутори програма:
мр Гера Ибоља,
мр Љубица Дотлић (1946-1998).

Координатор:
Драгана Бабић
Ђуре Јакшића 15, 21000 Нови Сад
тел: 063/525-833
e-mail: babicdr@EUnet.yu

Институције које подржавају програм:
Предшколска установа „Радосно детињство“, Нови Сад;
Виша школа за образовање васпитача, Нови Сад.

Реализатори програма:
мр Ибоја Гера, Драгана Бабић, Бисерка Вуњак-Спасојевић, Соња Миладиновић, Снежана Родић, Тајана Дивилд и Аница Николић

Циљеви програма:
освешћивање значаја самопоштовања код стручне и родитељске популације; подстицање дечјег самопоштовања; обука стручњака у институцијама за децу (васпитача за рад са децом и родитељима; стручних сарадника за обучавање и праћење рада васпитача на подстицању дечјег самопоштовања и сарадње са родитељима); развијање и неговање сарадничке комуникације у институцијама за децу (вртићи, болнице и сл.); укључивање породице у програм за подстицање дечјег самопоштовања.

Теме које се обрађују:
Три кључне теме којима се бави овај програм су: Дечје самопоштовање, Комуникација и Сарадња са родитељима. Према оригиналном концепту овај програм се бави са три значајна аспекта самопоштовања: својим пореклом и припадношћу својој породици (фамилијарност), својим телом, речима, осећањима и жељама (приватност) и односом дечјих жеља, способности и права (легитимност). Због карактеристика предшколског узраста и методике рада на том узрасту, примењују се различите експресивне технике и од насталих дечјих продуката се граде „породични споменар“, „лични ковчежић“ и „свитак дечјих права“. Овај програм стручног усавршавања се изводи тродневном интерактивном обуком након које следе три једнодневне едукативне супервизије.

Циљна група:
васпитачи и стручни сарадници у предшколском васпитању и образовању.

Трајање програма:
Главни облик је основна обука. Она траје 21 сат и најчешће се изводи у три повезана дана (7 сати дневно), по потреби(током 2 + 1) у данима викенда.

Број учесника у групи: од 20 до 26 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.000 дин. и она укључује: ауторске хонораре, рад тренера, коришћење опреме, канцеларијски материјал, штампани материјали у виду хендаута и Приручник за подстицање дечјег самопоштовања (аутори:Гера,И.–Дотлић, Љ.) и сертификате.

БРОЈ: **284**	*ИЗБОРНИ*

Сигурна школа-живимо без насиља

Аутори програма:
Славица Адамовић, психолог;
Вера Миковић, психолог;
Драгана Јовановић-Бока, педагог;
Милица Брстина Кочиш, педагог.

Координатор:
Љиљана Борђошки
Нови Сад, Змај Огњена Вука 13
тел: 021/ 421-799, 421-798
e-mail: porodica@nspoint.net

Институције које подржавају програм:
Центар за социјални рад Нови Сад; ОШ „1 октобар“ Башаид, Кикинда.

Реализатори програма:
Славица Адамовић; Вера Миковић; Драгана Јовановић-Бока; Милица Брстина-Кочиш.

Циљеви програма
Општи циљ: сензибилизација запослених у просвети за реговање у ситуацијама насиља у школском окружењу.
Специфични циљеви: моделовање рада просветних радника са децом у контексту; превенције и реаговања у ситуацијама вршњачког насиља; оснаживање просветних радника за активно укључивање породице у решавање проблема насиља; оспособљавање професионалаца за реаговање и упућивање у протокол и реаговање у мрежи локалних институција и НВО; усвајање ефикасних модела комуникације на нивоу свих актера у школском окружењу (наставник-ученик, управа-ученик, наставник-родитељ...); преношење стечених знања на ученике са циљем сензибилизације ученика за препознавање и превенцију свих облике насиља.

Теме које се обрађују:
1. Разумевање појаве насиља и упознавање модела рада; 2. Развијање ненасилних модела комуникације; 3. Упознавање са могућим интервенцијама при насилном понашању; 4. Упознавање протокола реаговања у мрежи у ситуацији насиља; 5. Припрема учесника за рад са ученицима (радионице).

Циљна група:
наставно особље, директори, стручни сарадници, чланови савета родитеља.

Трајање програма:
2 дана по 6 сати (12 сати за похађање програма); 3 сата (2 радионице по 90 мин) рада наставника са ученицима; укупно: 15 сати стручног усавршавања.

Број учесника у групи: од 15 до 25 учесника.

Цена програма:
2.000 динара и она укључује едукацију, материјал за рад, штампани материјал за ученике и сертификат.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **285**

Како решавати проблеме са дисциплином у разреду

Аутори програма:
проф. др Слободанка Гашић- Павишић;
педагог, др Славица Максић, психолог;
др Вера Спасеновић, педагог;
Рајка Студен, педагог.

Координатори:
Рајка Студен, Добрињска 11/3
тел: 011/ 2642-925; 063/ 7328-212
факс: 011/ 3617-649
e-mail адреса: rstuden@rcub.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања–Београд.

Реализатори програма:
проф. др Слободанка Гашић-Павишић, педагог; др Славица Максић, психолог;
др Вера Спасеновић, педагог; Рајка Студен, педагог.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је да се повећа знање наставника основне и средње школе о појмовима, техникама и моделима дисциплине у разреду и управљања разредом. Циљ је да се полазници семинара упознају са стратегијама за смањење недисциплине и проблематичног понашања ученика у разреду.
Специфични циљеви су да наставници:
сазнају више о појмовима и техникама управљања разредом; науче више о основним психолошким потребама деце и адолесцената и о повезаности ових потреба са понашањем у разреду; упознају различите моделе одржавања дисциплине у разреду - науче више о различитим стратегијама за смањење недисциплинованог и агресивног понашања ученика; сагледају дисциплину у школи као интегрални део наставе; прошире своје знање о понашању и карактеристикама успешних наставника; саставе свој лични план за одржавање дисциплине у разреду.

Теме које се обрађују:
Узроци недисциплинованог понашања ученика; Елементи и карактеристике добре разредне дисциплине; Савремени модели разредне дисциплине; Прилагођавање наставе различитим типовима интелигенције ученика; Креативност и проблеми у понашању ученика; Деца са развојним проблемима и разредна дисциплина; Вршњачки односи у разреду као фактор дисциплине; Добра припрема наставника за час као превенција проблема са дисциплином ученика; Вештине управљања разредом; Израда дициплинског плана.

Циљна група:
учитељи и наставници у средњим школама.

Трајање програма:
2 радна дана / 12 сати обуке.

Број учесника у групи: од 20 до 30.

Цена програма:
3.000 динара. Цена укључује: упитник за процену проблема и потреба наставника у вези са дисциплином у разреду, текстове предавања.

БРОЈ: **286**	*ОБАВЕЗАН*

Искорак VI гимназије- формула за нове школске перспективе

Аутори програма:
Владимир Кнежевић,
Соња Жарковић,
Сузана Лазовић,
Драгана Кожовић.

Координатор:
Светлана Јововић
тел/факс: 2412-682
e-mail: upravavi@verat.net

Институција која подржава програм:
VI београдска гимназија (која реализује програм).

Реализатори програма:
Соња Жарковић, Сузана Лазовић, Драгана Кожовић, Ивана Тимотијевић,
Љиља Живанић, Слободан Лазић.

Циљеви програма:
подизање компетенција наставног особља и стручних сарадника за рад са ученицима, родитељима и представницима локалне заједнице у изградњи стратегије отворене школе и оснаживање школа за преузимање одговорности за развој школе и средине у којој школа живи и ради.

Теме које се обрађују:
Теоријско упознавање са карактеристикама отворене школе; Организација која учи у односу на организацију у којој ученици уче, сличности и разлике; Упознавање са концепцијом аутономних школских пројеката на примеру пројекта „Којекуде Србијом– очима VI гимназије“, сличности и разлике са ваннаставним активностима; Школа као подршка у унапређивању социјалне политике, приказ модела сарадње центра за социјални рад, општина и школе на основу искуства VI београдске гимназије; Планирање акција сарадње школа и локалне заједнице са циљем унапређивања васпитног рада у школи

Циљна група:
школски тимови – наставни кадар и стручни сарадници средњих школа.

Трајање програма:
Осам сати (8) сати ефективног рада у току једаног дана.

Број учесника у групи:
минимално 20, а максимално 30; два предавача (од којих је увек један од аутора програма).

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.200 динара и покрива трошкове одржавања семинара и радни материјал.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **287**

Родитељ – пријатељ и сарадник

Институција која подржава програм:
ОШ „Ђура Даничић“, Београд.

Реализатори програма:
Мирела Марковић, психолог;
Милка Богић, психолог;
Слободанка Јовановић, психолог.

Аутори програма:
Мирела Марковић, психолог;
Милка Богић, психолог.

Координатор:
Мирела Марковић
Београд, Видска 1д/11
тел: 011/ 2850-810, 064/ 2818-667
факс: 011/ 2463-111
e-mail: rps@eunet.yu

Циљеви програма:
подизање нивоа сарадње између школе, породице и интересних група у локалној друштвеној средини; развијање веће компетенције наставника за покретање и прихватање иницијативе родитеља и представника локалне друштвене заједнице и њихова партиципација у образовно-васпитном процесу; обука наставника и развијање специфичних вештина и стратегија комуникације; повећање квалитета и ефикасности васпитно-образовног рада, захваљујући заједничким акцијама школе и породице; професионални и лични развој наставника.

Теме које се обрађују:
Стандарди професионалног понашања у васпитању и образовању; Типологија породица и начини за њихово укључивање у васпитно-образовни процес; Родитељи као потенцијални ресурси у образовању; Комуникацијски стилови, технике и стратегије; Баријере у комуникацији - комуникација са „тешким“ саговорницима; Упознавање са конструктивним моделима сарадње и идеје за покретање нових облика сарадње школе и породице (организација и извођење родитељских састанака, отворених врата, савета родитеља, различите писане форме сарадње, организација заједничких активности и пројеката).

Циљна група:
наставници, стручни сарадници и директори основних и средњих школа, чланови савета родитеља.

Трајање програма:
Програм се реализује кроз једнодневну обуку од укупно 8 радних сати или у току два дана по четири радна сата .

Број учесника у групи: од 20 до 30

Цена програма: Цена по учеснику програма је 1.300 динара и у њу су укључени: ауторски хонорари и хонорари за реализаторе, радни материјал, сертификати за учеснике и путни трошкови за реализаторе пограма.

БРОЈ: **288**	*ИЗБОРНИ*

Претпоставке успешне наставе

Аутори програма:
др Зоран Аврамовић,
др Радован Антонијевић,
мр Стеван Крњајић,
мр Миља Вујачић,
Ивана Луковић.

Координатор:
мр Стеван Крњајић
Добрињска 11/III, Београд
тел: 011/ 3617-648; 064/ 176-78-59
факс: 011/ 3617-649
e-mail: ilukovic@afrodita.rcub.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања, Београд.

Реализатори програма:
др Зоран Аврамовић, Институт за педагошка истраживања,
др Радован Антонијевић, Филозофски факултет, Београд,
мр Стеван Крњајић, Институт за педагошка истраживања,
мр Миља Вујачић, Институт за педагошка истраживања,
Ивана Луковић, Институт за педагошка истраживања.

Циљ програма:
упознавање наставника и стручних сарадника са претпоставкама успешне наставе.

Теме које се обрађују:
Методе ефикасног учења и сазнавања у настави;
Деца са посебним потребама у редовној настави;
Сарадња школе и породице;
Узроци и стратегије превладавања наставниковог стреса;
Хумор као извор мотивације у настави.

Циљна група:
наставници и стручни сарадници основних и средњих школа.

Трајање програма:
Програм се реализује као једнодневни семинар у трајању од 10 сати.

Број учесника у групи:
минимално 15, а максимално 30 учесника.

Цена програма:
Цена за групу до 30 учесника износи 33.000 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **289**

Одељенски старешина у савременој школи

Аутори програма:
школски психолози и педагози:
Славица Симић, Севда Рамовић,
Дивна Марковић, Весна Ешпек Дебељевић,
Милка Павловић,
Радица Благојевић-Радовановић,
Маријана Симовић-Алексић.

Институција која подржава програм:
Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ужице

Координатори:
Славица Симић, Севда Рамовић
ОШ „Нада Матић“
Хаџи Мелентијева бб, 31000 Ужице
тел: 031/517-589, факс: 031/513-236
e-mail: osnmatic@ptt.yu

Реализатори програма:
Славица Симић, Севда Рамовић,
Дивна Марковић, Весна Ешпек Дебељевић,
Милка Павловић, Радица Благојевић-Радовановић, Маријана Симовић-Алексић.

Циљеви програма:
Програм има за циљ повећање компетенција наставника за улогу разредног старешине кроз унапређење васпитног рада са ученицима, побољшање сарадње са школским колективом, родитељима и друштвеном средином. Осмишљен је као модел који интерактивним приступом омогућује усавршавања наставника за улогу одељенског старешине.
Усмерен је на: упознавање улога и подручја рада одељенског старешине, унапређење рада са ученицима, унапређење сарадње са наставницима, управом школе, стручним сарадницима, родитељима и друштвеном средином. Овај циљ постиже се: упознавањем основних принципа и елемената вештина успешне комуникације, познавањем основних принципа и елемената вештина решавања проблема у подручјима рада одељенског старешине, усвајањем техника и оспособљавањем за самовредновање и хоризонтално вредновање у пракси одељенског старешине.

Теме које се обрађују:
А. Подручја рада и улога одељенског старешине; Б. Рад одељенског старешине са ученицима; В. Сарадња са наставницима, стручним сарадницима и управом школе; Г. Сарадња са родитељима и друштвеном средином; Д. Самовредновање и хоризонтално вредновање - дефинисање индикатора и минималних стандарда за успешан рад одељенског старешине; Ђ. Израда плана активности;

Циљна група:
наставници, стручни сарадници, директори основних и средњих школа.

Трајање програма:
траје 3 дана, 26 сати. Предвиђено и праћење примене семинара после 6 месеци, 12 сати.

Број учесника у групи:
20 до 30 учесника.

Цена програма:
Цена око 5.600 динара по реализатору за један дан.

БРОЈ: **290**	*ИЗБОРНИ*

Мала школа – велика радост

Аутори програма:
Вера Вулевић,
Слободанка Савић,
Горан Јоксимовић.

Координатор:
Вера Вулевић
Краља Петра I 26, Крагујевац
тел: 034/ 336-258, 064/ 208-6446
факс: 034/ 333-289
e-mail: sukg@ptt.yu

Институција која подржава програм:
МПС – Школска управа Крагујевац.

Реализатори програма:
Вера Вулевић, Слободанка Савић, Горан Јоксимовић.

Циљеви програма:
јачање аутономије малих школа – подручних одељења, мењање и унапређивање постојећег стања формализма у организацији и животу малих сеоских школа; развијање наставничких компетенција за преузимање одговорности за квалитетније организовање школског живота, у односу на потребе и развој деце и у складу са специфичностима краја у којем се мала школа налази; разумевање важности стварања услова за учење и рад у пријатној атмосфери, коришћењем расположивих ресурса, чиме се подстиче развој когнитивних, емоционалних, социјалних, физичких сегмената дечје личности.

Теме које се обрађују:
Мала школа као део села и матичне школе – на путу стварања сопствене аутономије и прерастања у модернију школу;
Како ускладити организацију живота школе са ритмом породица;
Сеоска породица и мала школа у хармонији;
Ресурси сеоске средине у функцији учења у интересним групама.

Циљна група:
наставници малих школа, стручни срадници, родитељи и представници локалне заједнице и ученици малих школа

Трајање програма:
8 сати / један дан.

Број учесника у групи:
5 – 10 наставника; 5 – 10 ученика, 5 – 10 родитеља.

Цена програма:
Хонорар реализатора је око 4.000 динара (два реализатора) по реализатору (два реализатора). Школа обезбеђује материјал за рад.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **291**

Превентивни карактер верске наставе (усавршавање наставника верске наставе у превенцији злоупотребе психоактивних супстанци, насиља и ХИВ-а)

Аутори програма:
Зорана Гајић,
магистар политичких наука,
са сарадницима

Координатори:
Драган М. Макојевић,
магистар теологије,
директор „Човекољубља“
Др Иве Поповића Ђанија 4
11040 Београд
тел/факс: 011/367-2070
011/367-2971

Институција која подржава програм:
Добротворни фонд Српске православне цркве „Човекољубље“.
„Човекољубље“ за овај програм има принципијелну подршку Комисије Владе Републике Србије за верску наставу; Министарства просвете и спорта Републике Србије; „Caritasa“– Србија; Истраживачке станице Петница; Богословије Светог Јована Златоустог из Крагујевца.
Програм тренутно финансирају град Београд и Норвешка црквена помоћ. За 2007/08. школску годину очекује се финансијска подршка Canadian International Development Agency (CIDA).

Реализатори програма:
„Човекољубље“– Добротворни фонд Српске православне цркве са предавачима:
Споменком Ћирић-Јанковић, др Владаном Југовићем, др Љиљаном Богавац,
др Милом Паунић, др Верицом Илић-Влатковић, Јеленом Павловић
и мр Владимиром Вукашиновићем.

Циљеви програма:
развијање осетљивости за проблематику адолесцентних криза и оспособљавање вероучитеља за превенцију злоупотребе психоактивних супстанци, насиља и ширења сиде; упознавање вероучитеља са основним елементима развијања волонтерских група у оквиру школа које би се директно ангажовале на вршњачком превентивном раду у оквиру школе; промоција сарадње међу вероучитељима из различитих верских заједница у Србији.

Теме које се обрађују:
Превенција злоупотребе психоактивних супстанци; Превенција насиља; Превенција сиде (епидемиолошке карактеристике AIDS-а); Вршњачка превенција кроз волонтерски рад; Духовни аспекти превентивног рада са младима

Циљна група:
Наставници верске наставе у средњим школама у Србији, односно вероучитељи из свих традиционалних верских заједница који предају у средњим школама на територији Србије. Секундарна циљна група су ученици и наставници средњих школа.

Трајање програма:
Први дан: сесија I – 4 часа; сесија II – 2 часа; укупно 6 часова.
Други дан: сесија III – 2 часа; сесија IV – 3 часа; сесија V – 1 час; укупно 6 часова.

Број учесника у групи:
минимални број учесника 15, а максимални број учесника 25.

Цена програма:
Цена по учеснику износи 20.000 динара и у себе укључује: хонораре и путне трошкове за предаваче, најам простора за одржавање семинара, освежење и ручак за учеснике семинара, пратећи едукативни материјал, административне и организационе трошкове. Очекујемо да 25% цене (односно 5.000 динара) финансирају школе, а преосталих 15.000 динара би финансирали донатори „Човекољубља“.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **292**

Помозимо младима разумевањем и знањем

Аутори програма:
педагог Димитријевић Братислав,
Техничка школа, Пирот.

Координатор:
педагог Димитријевић Братислав,
Таковска 1-2/6, 18300 Пирот
тел: 010 /335-145, моб: 063/ 8569-366
e-mail: dimmmp@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Теничка школа, Таковска 22, 18300 Пирот;
тел: 010/311-269, www.tehnickaskola-pirot.edu.yu.

Реализатори програма:
проф. Димитријевић Братислав, педагог;
др. Димитријевић Милена, педијатар;
др. Мадић Гордана, педијатар.

Циљеви програма:
унапређивање педагошке функције одељенских старешина у реализацији образовно-васпитних циљева у односу на ученика појединца, одељенску заједницу и родитеље; развијање комуникативне способности, сарадње и конструктивно решавање конфликата; унапређивање сарадње одељенског старешине са родитељима; обука за здравствено--васпитни рад са ученицима у циљу превенције ризичних облика понашања у раној и средњој адолесценцији.

Теме које се обрађују:
1. Конфликти у одељењу и савремене методе решавања (метод I, II, III);
2. Радионичарски метод рада;
3. Неоптужујуће поруке;
4. Стилови поступања у конфликту;
5. Ја и моје здравље;
6. Уводне дроге, опасности по здравље од злоупотребе;
7. Алкохол и тело;
8. Алкохол и породица;
9. Стадијуми алкохолизма.

Циљна група:
одељенске старешине основних и средњих школа.

Трајање програма:
12 сати (2 дана по 6 сати).

Број учесника у групи:
Група треба да садржи 20-25 кандидата.

Цена програма:
2.800 динара. Трошкови путовања и смештаја нису урачунати.

БРОЈ: **293**	*ИЗБОРНИ*

Образовно-васпитни рад учитеља и неговање матерњег језика (ТАНОМ)

Аутори програма:
мр Виола Лујза.

Координатори:
мр Виола Лујза
тел: 013/ 866-292
e-mail: andor.d@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Удружење педагошких радника Мађара у Војводини.

Реализатори програма:
мр Виола Лујза,
Генц Лајош,
Хожа Ева.

Циљеви програма:
професионално усавршавање радника у просвети.

Тема која се обрађује:
Неговање матерњег језика са три различита узраста.

Циљна група:
учитељи, наставници и професори мађарског језика; Стручна помоћ наставном особљу који раде са децом у мешовитој језичкој средини.

Трајање програма:
5 сати, месечно једном за време школске године.

Број учесника у групи:
од 15 до 50.

Цена програма:
Цена износи 930 динара и укључује путне трошкове учесника и предавача, хонорар предавача, аутора, организатора и ужину (сок, кафа).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **294**

Да свако учи лако

Аутор програма:
Жана Борисављевић.

Координатори:
Жана Борисављевић
Старца Милије 1/10, Београд
тел: 011/ 563-420; 063/ 853-3167
e-mail: oplus@eunet.yu

Институција која подржава програм:
НВО „Образовање плус“.

Реализатори програма:
Жана Борисављевић, Весна Радонић, Вера Врбица-Матејић.

Циљеви програма:
1. Побољшање успеха и дисциплине деце кроз обуку наставника и васпитача за извођење наставе на начин који ангажује децу различитих способности;
2. Јачање позитивне динамике и остваривање добрих међуљудских односа у школи и предшколској установи.

Теме које се обрађују:
Теорија о вишеструкој интелигенцији; Теорија о улози темперамента у развоју личности и процесу учења; Стилови учења.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа, васпитачи, стручни сарадници.

Трајање програма:
15 сати.

Број учесника у групи:
16 – 30.

Цена програма:
2.500 динара (учешће, штампани материјали, радионичарски материјали, потврда о учешћу).

БРОЈ: **295**	*ОБАВЕЗАН*

Добра сарадња са родитељима = добро деци + добро нама + добро њима

Аутори програма:
Весна Радонић,
Жана Борисављевић.

Координатор:
Весна Радонић
Старца Милије 1/10, Београд
тел: 011/ 563-420; 063/ 853-3167
e-mail: oplus@eunet.yu

Институција која подржава програм:
НВО „Образовање плус“.

Реализатори програма:
Весна Радонић и Жана Борисављевић.

Циљеви програма:
побољшање успеха и дисциплине деце у школама и предшколским установама кроз остваривање боље сарадње са родитељима.

Теме које се обрађују:
1. Родитељство – као вештина која се учи;
2. Потребе родитеља брига о себи;
3. Карактеристике различитих развојних фаза код деце;
4. Улога темперамента у развоју личности;
5. Подстицање оптималног развоја деце;
6. Стварање позитивне породичне динамике;
7. Вештине ненасилне комуникације;
8. Природа конфликата и њихово решавање.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа, васпитачи, стручни сарадници.

Трајање програма:
15 сати.

Број учесника у групи:
16 – 30.

Цена програма:
2.500 динара (учешће, штампани материјали, радионичарски материјали, потврда о учешћу).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **296**

Конструкција тестова знања у функцији управљања школским стандардима

Аутори програма:
Ненад Лазаревић,
професор математике;
мр Бранислава Бајковић-Лазаревић,
професор информатике, математике;
Нада Белогрлић,
професор математике.

Координатор:
Нада Белогрлић, професор
тел: 011/208-4625, 011/323-7314
064/177-5566
e-mail: najboljaskola@beotel.yu

Институција која подржава програм:
ОШ „ Вук Караџић“, Београд; тел: 011/323-7314

Реализатори програма:
спец. Ненад Лазаревић, професор математике;
мр Бранислава Бајковић-Лазаревић, професор информатике, математике;
Нада Белогрлић, професор математике.

Циљеви програма:
обука наставника како да дефинише, процењује и управља школским стандардима; креирање и анализа тестова савременим технологијама и алатима; анализа и процена доброг и лошег задатка у функцији процењивања школских стандарда; отклањање разлика у критеријумима оцењивања и унификација реализације програма унутар стручних већа за поједине програме; приближавање уз унапређивање националних стандарда од општине до Републике; смањење разлика у захтевима знања ученика 8. разреда основне школе и 1. разреда средњих школа.

Теме које се обрађују:
Први дан: Национални стандард и улога школског стандарда у достизању и праћењу националних стандарда; Различите таксономије у процењивању нивоа постигнућа (Блумова таксономија, таксономија у PISA тестовима, таксономија која се користи у TIMS тестирањима); Опис задатка и различити типови задатка: вишеструки избор, повезивање, кратак одговор и задатак са описом поступка; Функција кодирања у откривању типских грешака у усвојеним знањима, као и у погрешно усвојеним појмовима ученика.
Други дан: Креирање тестова и анализа тестова – рад по групама; Коришћење савремених програма за складиштење и коришћење тестова попут ACCESS-а; Приказ програма попут EXCEL-а и SPSS-а у функцији анализе постигнутих резултата ученика на тестовима.

Циљна група: наставници основних и средњих школа

Трајање програма:
Програм се реализује у два дана са фондом од 18 часова. Препоручена динамика: петак и субота од 9.00 до 16.00 часова или суботом и недељом од 9.00 до 16.00 часова.

Број учесника у групи: минималан 20, а максималан 25.

Цена програма: Цена по учеснику је 4.000 динара. У цену је укључена настава и неопходан материјал за успешно праћење програма. Предавања се организују у Таковској 41, Београд. Могуће је организовати предавања и на локацији корисника курса.

БРОЈ: **297**	*ОБАВЕЗАН*

Оцењивање у школи (са посебним освртом на описно оцењивање)

Аутор програма:
проф. др Грозданка Гојков.

Координатор:
Јелена Пртљага
Омладински трг 1, 26300 Вршац
тел: 013/831-628, 064/615-58-11
факс: 103/831-628
e-mail: jpivan@sezampro.yu

Институције које подржавају програм:
Виша школа за образовање васпитача у Вршцу, Учитељски факултет у Београду – наставно одељење у Вршцу, Едукативни центар са рад са даровитима у Вршцу.

Реализатори програма:
проф. др Грозданка Гојков, дидактичар;
проф. др Аурел Божин, психолог;
мр Александар Стојановић, педагог;
мр Вирока Пасер, педагог;
Биљана Вујасин, педагог.

Циљеви програма:
да се учитељима помогне да и овим сегментом (евалуацијом) раде на унапређивању квалитета образовања, стављајући оцењивање у функцију напредовања ученика у учењу.

Теме које се обрађују:
Оцењивање је тема у којој се преплићу филозофскопсихолошки и дидактички аспекти наставе и то у најизразитијем виду кроз практични израз. Зато је ово подручје интердисциплинарно и тражи сагледавање више углова и способност трансфера различитих приступа у практичне поступке. Синхронизација данас више важећих педагошких парадигми, које су изражене кроз дидактичке моделе у настави, одражава се и на оцењивање. Умешност у овоме је умешност у оцењивању које, ако се овај захтев задовољи, води ка способности ученика за самовредновањем и даље ка крајњем ефекту – аутономији ученика.

Циљна група:
професори разредне наставе односно учитељи.

Трајање програма:
18 сати односно 3 дана.

Број учесника у групи:
15-30

Цена програма:
3.000 динара. Цена покрива ангажман реализатора семинара и материјал потребан за реализацију семинара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **298**

Кључне компетенције наставника за функционално основно образовање одраслих

Аутори програма:
Програм је сачинила група експерата из Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду и из невладиних организација.

Координатори:
проф. др Снежана Медић
Институт за педагогију и андрагогију
Филозофског факултета
Чика-Љубина 18-20, Београд
тел: 011/ 3282-985
e-mail: ipa@f.bg.ac.yu

Институције које подржавају програм:
Министарство просвете и спорта Републике Србије, Национални савет ромске националне мањине, Друштво за образовање одраслих, Београд, Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду.

Реализатори програма:
Снежана Медић, Мирјана Милановић, Миомир Деспотовић, Катарина Поповић, Љуан Кока, Љиљана Левков, Силва Мишљеновић, Тања Чолин, Драгана Павловић--Бренеселовић, Маја Врачар, Драгица Влаовић-Васиљевић, Марија Крнета, Марија Црнојевић, Мила Пауновић, Биљана Стојановић, Јелена Филиповић, Јован Миљковић.

Циљеви програма:
Циљ програма је развој кључних компетенција неопходних за имплементацију програма функционалног основног образовања одраслих који је прилагођен одраслима који се поново укључују у процес образовања, неопходно у свим фазама образовног циклуса.

Теме које се обрађују:
Област 1: Отклањање социјалних баријера и развој мотивације за укључивање у систем основног образовања одраслих;
Област 2: Развој методичких компетенција за функционално основно образовање одраслих;
Област 3: Развој предузетничких ставова, знања и вештина неопходних за реализацију наставе из области предузетништва и запошљавања;
Област 4: Одговорно живљење - здравствена култура, породични живот и васпитање деце, комуникација и радна етика, грађанска партиципација и вештине неопходне за живот у савременом информатичком друштву;
Област 5: Прилагођавање, функционализација и повезивање садржаја предмета основног образовања одраслих.

Циљна група:
наставници, стручни сарадници и директори у основним школама, школама за основно образовање и средње стручне школе, активисти у невладиним организацијама ангажовани у образовном раду са особама без завршеног основног образовања.

Трајање програма:
27 дана, максимално 215 сати за цео програм.
(Област 1 – 27 сати, Област 2 – 27 сата, Област 3 – 72 сата, Област 4 – 72 сата, Област 5 – 27 сати.)

Број учесника у групи:
10-25.

Цена програма:
Цена: област 1 – 12.000 динара по полазнику, област 2 – 12.000, Област 3 – 32.000, област 4 – 32.000, Област 5 – 12.000 и укључује: радне материјале, превоз, смештај и хонорар тренера, исхрану учесника, техничку подршку.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **299**

Волонтерски рад у школи: активни ученици = активни грађани

Институције које подржавају програм:
„Човекољубље“ –Добротворни фонд
СПЦ и УГ „Укрштање“ које спроводе програм.

Реализатори програма:
Јелена Павловић
(„Човекољубље“ - Добротворни фонд
Српске православне цркве, Београд);
Меланија Колошњаи-Ненин и Ивана Копривица
(Удружење грађана „Укрштање“, Нови Сад).

Циљеви програма:
Циљ програма је да се доносиоци одлука у средњим школама у Србији упознају, науче и оспособе да самостално спроводе дугорочне (стабилне) и краткорочне волонтерске програме. На крају програма учесници ће знати како да утичу на било који проблем у њиховој школи, примењујући волонтерски рад кроз превентивну, али и куративну делатност.
Специфични циљеви се односе на директне добити и промене код ђака: развој позитивног односа према заједници; развој одговорног појединца и позитивног система вредности; развој емпатије и филантропије; пораст опште и међугенерацијске толеранције и разумевања.

Теме које се обрађују:
Први модул - волонтерски менаџмент: подразумава усвајање знања и вештина потребних за постављање и управљање интерним, школским волонтерским програмима кроз следеће области: Дефиниција волонтерског рада; Мотивација и људске потребе; Елементи управљања волонтерским радом и постављање програма уз анализу свих корака у процесу и спорних тачака, као и супервизија и евалуација волонтера и користи од волонтерског рада.
Други модул - Процедуре за покретање „берзе рада“ за волонтере – волонтерски центар за представнике оних школа које желе да поставе програме који волонтерима ученицима омогућавају ангажовање у школама, организацијама и институцијама локалне заједнице уз супервизију и консултације.

Аутор програма:
Аутор Јелена Павловић на основу иностраних програма за развој волонтеризма, а нарочито програма Института за отворено друштво, прилагођава програм домаћим искуствима и приликама.

Координатор:
Јелена Павловић
ДФСПЦ „Човекољубље“
Др Иве Поповића Ђанија 4, Београд
тел: 011/ 3672-070, 3672-971
моб: 063/ 826-8385
e-mail: rrri1@covekoljublje.org
program@covekoljublje.org
www.covekoljublje.org

Циљна група:
Директна циљна група су доносиоци одлука у средњим школама и сви учесници у настави, тј. наставно особље. Индиректна и пресудно важна циљна група: ученици и локална заједница (и као волонтери и као корисници).

Трајање програма:
Први модул: први дан 6 часова + други дан 6 часова; укупно = 12 часова;
Други модул: један дан – 6 часова;
по потреби супервизија, консултацуије 3 часа;

Број учесника у групи:
минимални број учесника 15, а максимални број учесника 20.

Цена програма:
за Београд и Нови Сад:
Цена тренинга по учеснику је 2.000 динара по дану. За два дана тренинга (први модул) цена по учеснику је 4.000 динара. У цену су укључени хонорари тренера и материјали за рад. За све остале локације неопходно је покрити и путне трошкове и трошкове смештаја тренера. Простор за рад (учионица) се може обезбедити у свакој школи, па трошкови простора овде нису предвиђени.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **300**

Обука наставника за решавање дисциплинских проблема у настави

Институција која подржава програм:
Педагошко друштво Србије, Теразије 26.

Реализатори програма:
Јованчићевић Олга, дипломирани географ, просветни саветник МПС–
Школска управа Ужице;
Златић Љубинко, дипломирани педагог,
ОШ „Стари град“, Ужице; Аврамовић Дикосава,
професор разредне наставе, ОШ „Стари град“, Ужице;
Станојла Цветковић, професор разредне наставе, ОШ „Слободан Секулић“, Ужице.

Аутори програма:
Јованчићевић Олга, професор географије, просветни саветник у Министарству просвете и спорта Србије – Школска управа Ужице;
Златић Љубинко, дипломирани педагог, запослен као школски педагог у ОШ „Стари град“ у Ужицу.

Координатори:
Златић Љубинко,
дипломирани педагог
Миладина Пећинара 5, 31000 Ужице;
тел: (посао) 031/ 554-133
(кућа) 031/ 553-570
моб: 064/ 441-0001
e-mail: zljubeue@ptt.yu

Циљеви програма:
Основни циљ програма је обука наставника за разликовање дисциплинских од недисциплинских проблема у настави и оспособљавање наставника за решавање дисциплинских проблема у настави.

Теме које се обрађују:
Дисциплински проблеми (дефиниције, дисциплински и недисциплински проблеми у настави, обрада примера једних и других); Типична ометања наставе; Невербалне интервенције код дисциплинских проблема у настави; Вербалне интервенције код дисциплинских проблема; Логичка последица – консеквенца; Посматрање и евидентирање промена у понашању ученика.

Циљна група: учитељи, наставници и стручни сарадници запослени у основним школама.

Трајање програма: програм се реализује током једнодневног семинара на коме се ефективно ради 8 часова.

Број учесника у групи: Групу за семинар чини од 20 до 30 учесника.

Цена програма:
Цена по једном учеснику семинара је 1.100 динара (рачунато према семинару са 30 учесника) и она укључује трошкове Педагошког друштва Србије (штампање и дистрибуција сертификата, вођење базе података о учесницима семинара, обавештавање), дневнице водитељима семинара (2 водитеља по 5.000 динара), као и штампани материјал за сваког учесника (300 динара по учеснику). Дакле, за семинар од 30 учесника укупна цена износи 27.000 динара. То су нето цене у које није урачунат порез. Поред овога, организатор семинара треба да плати и путне трошкове за два водитеља (аутобуска или возна карта). Ако се семинар организује у месту удаљеном преко 200 км од Ужица, потребно је обезбедити преноћиште за два водитеља.

БРОЈ: **301**	*ИЗБОРНИ*

Педагошкоинструктивни увид и надзор у функцији унапређивања наставе

Аутори програма:
мр Јован Вуксановић,
Мирјана Радека,
Милан Јоксимовић.

Координатор:
мр Јован Вуксановић
Захумска 14, Београд
тел: 011/ 2415-464, 064/ 813-40-79
011/ 2415-464
e-mail: jovan.vuksanovic@mps.sr.gov.yu

Институција која подржава програм:
Пета београдска гимназија, Илије Гарашанина 24, Београд.

Реализатори програма:
мр Јован Вуксановић, Мирјана Радека, Милан Јоксимовић, Винко Ковачевић, Биљана Радосављевић, Савић Минић и Слободанка Попић.

Циљ програма:
оспособљавање директора, васпитача, наставника и стручних сарадника за ефикасан педагошкоинструктивни увид и надзор, вредновање и самовредновање рада и побољшање квалитета рада установе.

Теме које се обрађују:
Педагошкоинструктивни увид и надзор директора установа; Праћење, оцењивање и вредновање рада ученика; Савремена наставна технологија и ефекти примене у пракси; Праћење рада наставника и вештина вођења комуникације са наставником после посете часу; Стручни тим школе – учешће и допринос стручних сарадника; Корелација знања у сродним предметима и областима предмета; Функционална веза практичне наставе и стручних предмета у новим образовним профилима; Провера савладаности програма семинара – тест.

Циљна група:
директори установа, просветни саветници, просветни инспектори, васпитачи, наставници основних и средњих школа, стручни сарадници.

Трајање програма: 12 сати / два дана.

Број учесника у групи:
од 24 до 30 учесника.

Цена програма:
За цену од 8.000 динара за два дана, односно 4.000 динара дневно, сваком учеснику је обезбеђен: приручник са приказом тема, материјал неопходан за радионице, ручак, освежење током пауза (две кафе, два сока и две киселе воде), евалуациони лист, сертификат.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **302**

Васпитни проблеми ученика и како их превазићи

Аутор програма:
Слободан Малушић,
спец.сц. педагогије

Координатор:
Слободан Малушић,
спец.сц. педагогије
тел/факс: 2462-284, 063/1698-323
011/3116-158
e-mail: slobodanmalusic@ yahoo.com

Институција која подржава програм:
Педагошко друштво Србије.

Реализатори програма:
Слободан Малушић, спец.сц. педагогије, Мирјана Зебић, мр медицинске психологије, Милка Богић, психолог.

Циљеви програма:
Циљ овог програма је решавање васпитних проблема код ученика, јачање подршке за развој стабилног и интегрисаног идентитета ученика, развијање орјентације самонадзора и самоконтроле, здравије животне адаптације у свом личном стасавању, али и у суочавању са спољним условима.

Теме које се обрађују:
проблеми везани за школу, породицу, другарство, однос према супротном полу, лични изглед, те друге врсте проблема – страхови, психички поремећаји, здравствени и други проблеми.

Циљна група:
наставници основних школа,педагози и психолози, ученици 7. и 8. разреда и родитељи.

Трајање програма:
Семинар траје два дана по шест сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
Број учесника је 18 до 36.

Цена програма:
Цена по учеснику за оба дана је 1.500 динара, а она обухвата радни материјал (упитнике, инструменте) и књигу.

БРОЈ: **303**	*ИЗБОРНИ*

Иновативни модели рада у настави

Аутори програма:
проф. др Младен Вилотијевић,
проф. др Вељко Банђур,
проф. др Данимир Мандић,
проф. др Ненад Сузић,
проф. др Драго Бранковић,
проф. др Нада Вилотијевић.

Координатори:
проф. др Младен Вилотијевић,
Београд, Звечанска 54
e-mail: vilotije@eunet.yu
тел/факс: 3691-542

Институције које подржавају програм:
Центар за образовну технологију,
часопис „Образовна технологија“,
Београд, Звечанска 54, тел/факс: 3691-542

Реализатори програма:
др Младен Вилотијевић, професор дидактике у пензији;
др Вељко Банђур, Учитељски факултет Београд;
др Данимир Мандић, проф. образовне технологије на Учитељском факултету, Београд;
др Ненад Сузић, професор педагогије, Филозоски факултет Бања Лука;
др Драго Бранковић, професор дидактике и образовне технологије на Филозофском факултету у Бањалуци;
др Нада Вилотијевић, доцент на Учитељском факултету у Београду.

Циљеви програма:
Који су специфични циљеви програма? Теоријско и практично оспособљавање наставника за примену дидактичкомедијских иновација у циљу оптимизације наставног процеса.

Теме које се обрађују:
Интрактивна настава (теоријске основе и модели); Интерактивна (сарадничка) настава (теоријске основе и модели организације часова); Модели интерактивног учења применом индивидуализоване, проблемске, егземпларне наставе; Хеуристичка настава (теоријске основе и модели); Медијске иновације у настави (медији, софтвери из појединих предмета); Акциона истраживања у функцији примене иновативних модела у настави (модели пројекта, евалуативног материјала и слично).

Циљна група:
наставници основних и средњих школа, просветни саветници, педагози и психолози школа.

Трајање програма:
24 часа; три часа по теми (предавања и радионице) и 3 часа израде практичних модела (материјала и организације часа); самоевалуација и евалуација постигнућа, као и евалуација семинара.

Број учесника у групи: 25 учесника.

Цена програма:
5.920 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **304**

Глобално промишљање – клубови за Уједињене нације као вид ваннаставних активности у школама

Аутори програма:
Милорад Кондић
Биљана Вукосављевић

Координатор:
Биљана Вукосављевић
УЗУНС, Београд
Македонска 22/ III
тел: 011/322-4648, 063/202-463
e-mail: unaserbia@ ptt.yu
stejbi@sbb.co.yu

Институција која подржава програм:
Удружење за Уједињене нације Србије.

Реализатори програма:
Радојка Влајев, Милан Гладић, Соња Ерцег, Мира Живовић.

Циљеви програма:
оспособљавање наставника и професора за менторе клубова за УН у школама; допринос образовању и васпитању младих за разумевање међузависности у свету и потребе сарадње људи, народа и држава, у духу мира, толеранције и поштовања људских права; организовање клубова за Уједињене нације као вида ваннаставних активности у школама, ради упознавања младих са глобалним питањима савременог света и системом ОУН (циклус радионица и пројеката, трибине, изложбе, презентације, кампање...); стварање услова (инструктивни материјали, обука наставника и професора, пројекти...) да рад клубова за УН буде свеобухватан и дугорочан процес на промоцији идеала Повеље УН и образовању за мир, људска права и демократију.

Теме које се обрађују:
Систем УН и глобална светска питања; УН и очување мира; Толеранција и култура мира; Људска права за све; Светска културна и природна баштина; Миленијумски циљеви развоја - одрживи развој; Програм УН за контролу дрога; Агенда за 21. век; други пројекти (конкурс за Дан УН, семинар „Свет међународне сарадње“, УНИЦЕФ кампања, „Свет УН – стручне посете“ , УНЕСКО секције и клубови, модел УН..).

Циљна група:
наставници и професори (ментори клубова за УН) у око 70 школа; ученици завршних разреда основних и ученици средњих школа (од 13 до 18 година).

Трајање програма:
семинари за наставнике и професоре (менторе клубова за УН): 16 сати (2 дана) x 2 = 64; рад клубова за УН у школама током школске године.

Број учесника у групи: минимално 20, а максимално 40.

Цена програма:
1.800 динара за дводневни семинар (укључује организацију, материјал, простор и опрему, као и 2 оброка).

БРОЈ: **305**	*ОБАВЕЗАН*

Рад са децом и омладином са проблемима у понашању

Аутор програма:
др сц. мед Весна Сузовић, дефектолог,
Диспанзер за ментално здравље
Дома здравља Земун–
Саветовалиште за децу и омладину.

Координатор:
др сц.мед. Весна Сузовић,
дефектолог,
Тошин бунар 11,
Земун, 11000 Београд;
e-mail: suzovic@ptt.yu
тел: 011/ 619-880
моб: 064/ 141-37-37
факс: 011/ 3967-087

Институција која подржава програм:
Основна школа „Петар Кочић“, Земун; Центар за добровољни рад и помоћ деци „Дуга“.

Реализатори програма:
Др сци.мед Весна Сузовић, дефектолог; Диспанзер за ментално здравље Дома здравља Земун–Саветовалиште за децу и омладину; прим. др сци.мед. Радмила Марушић, неуропедијатар; Центар за добровољни рад и помоћ деци „Дуга“; мр сц.мед Татјана Симовић, лекар специјалиста социјалне медицине, Завод за јавно здравље, Крушевац.

Циљеви програма:
Општи циљ: упознавање наставног кадра и стучних служби у школама са узроцима проблема у понашању код деце и омладине, начином њиховог испољавања и превентивним мерама за њихово елиминисање.
Специфични циљеви: унапређење васпитног рада у школи кроз оспособљавање наставног кадра и пратећих служби за пружање психосоцијалне помоћи и подршке деци и омладини са проблемима у понашању и посебним васпитнообразовним потребама; стварање превентивних програма за смањење проблема у понашању у школској средини, као и успостављање сарадње са здравственим и социјалним установама (прављење мреже) у циљу превенције; сензибилизација и оснаживање наставног кадра и стручних сарадника за активну улогу у ангажовању и решавању проблема са децом која имају проблема у понашању.

Теме које се обрађују:
Психоцосијална клима школе/разреда; Заштитни и угрожавајући фактори у школској средини; Просоцијално понашање–динамика односа у разреду, развијање добрих односа међу ученицима; Непожељни облици понашања: узроци, начин испољавања; Агресивно, пасивно, изоловано дете, поремећај пажње, јако немирно (хиперактивно) дете; Школска дисциплина и ментално здравље ученика: како остварити добру дисциплину, вештина комуникације; Превенција непожељних облика понашања: редуковање агресивности, подизање толеранције, смањење нетрпељивости, награда–казна; Сарадња школе и локал-

не заједнице: здравствена служба, центри за социјални рад (прављење мреже); Волонтерска помоћ деци са проблемима у понашању; Стресови и оптерећења наставника: како помоћи себи и спречити синдром сагоревања.

Циљна група:
учитељи, наставници, стручним сарадници у основним и средњим школама (психолози, педагози).

Трајање програма:
16 сати рада / 2 дана по 8 сати.

Број учесника у групи:
минимални број 20, максимални број 40 учесника.

Цена програма:
3.000 динара по учеснику, а укључује: штампани и радни материјал, књигу и хонораре за предаваче и водитеље програма.

БРОЈ: **306**	*ОБАВЕЗАН*

Пројект метода и проблемска настава уз подршку информационо-комуникационе технологије

Аутори програма:
проф. др Слободан Попов,
ПМФ, Нови Сад;
дипл. инж. Катарина Милановић,
Microsoft Software d.o.o., Београд;
Марина Петровић,
ОШ „Јован Поповић“, Нови Сад;
Јован Сандић, ЦНТИ, Нови Сад.

Координатори:
проф. др Слободан Попов
Нови Сад, Булевар ослобођења 39
тел: 021/ 444-024; 021/ 442-352
e-mail: spopov@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике.

Реализатори програма:
проф. др Слободан Попов, ПМФ, Нови Сад; Марина Петровић, ОШ „Јован Поповић“, Нови Сад; Јован Сандић, ЦНТИ.

Циљеви програма:
Циљ је да се у традиционалну наставу, у којој преовлађује фронтална настава, активно уведе и рад са ученицима преко пројект методе и проблемске наставе уз примену информационо-комуникационих технологија.

Теме које се обрађују:
Пројект метода – теоријске основе, имплементација у настави, предности и недостаци; Проблемска настава – теоријске основе, постављање проблема, стварање проблемске ситуације, декомпоновање проблема, решавање проблема и имплементација методе у настави, предности и недостаци; Основе Интернета – сервиси, претраживање по задатку, односно трагање за решењем, филтрирање пронађених решења, прегледање садржаја директно на мрежи, преузимање садржаја са мреже, употреба online енциклопедија, употреба форума; Презентација решења уз помоћ ИКТ технологија – израђивање билтена, одн. презентација решења у електронском облику који је погодан за презентовање видео бимом и за размену са осталим субјектима у образовању (ЗУОВ, школе, колеге); Избор наставних јединица погодних за обраду пројект методом и проблемским путем уз подршку ИКТ; Реализација у реалним условима; Презентација резултата реализације пројеката у пракси и дискусија о проблемима у реализацији пројекат методе и проблемске наставе (online, путем учешћа на форуму и дискусионим групама).

Циљна група:
сви наставници основних и средњих школа.

Трајање програма: 16 часова (3 дана).

Број учесника у групи: 8-15 полазника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.600 динара и она у себе укључује: рад са стручним предавачем (16 часова); готове вежбе које прате програм; стручна литература; сертификат о успешно савладаном програму.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **307**

Професионално оснаживање школа

Аутори програма:
др Иван Кос.

Координатори:
Гордана Николић
тел: 011/ 2860-983; 064/ 209-5552
e-mail: gordanan@yubc.net
Зорица Панић
тел: 011/ 2316-992; 064/ 1990-766
e-mail: panke@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Друштво психолога Србије, Центар за примењену психологију.

Реализатори програма:
Невенка Драшковић-Ивановић, Љубица Јеленковић, Радмила Корица, Ружица Крљевић, Бранислава Мимић, Гордана Николић, Маја Новаковић, Зорица Панић, Мирјана Потић, Силвија Радић, Милица Радосављевић, Снежана Стојаковић, Светлана Теодоровић, Горица Тричковић-Манојловић.

Циљ програма:
развијање професионалних компетенција запослених у образовање.

Теме које се обрађују:
Дефинисање емоције страха; Адаптивна насупрот инхибиторној функцији страха; Врсте страхова; Комуникација – типови комуникација; Како постићи најуспешнији облик комуникације у којој су обе стране на добитку; Ставови и уверења; Различити типови личности; Толеранција према различитости.

Циљна група:
Програм је намењен наставницима, стручним сарадницима, директорима, члановима школских одбора у основним и средњим школама.

Трајање програма:
Семинар траје три дана, сваког дана по 7 сати ефективног рада (укупно 21).

Број учесника у групи:
минимално 15, а максимално 25 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.000 динара (на бази групе од 20 учесника) и она укључује: хонораре за водитеље, материјал за учеснике, сертификате, ПДВ.

БРОЈ: **308**	*ИЗБОРНИ*

Добробит животиња и ми

Аутори програма:
Јелена Младеновски, мр уметности;
Тамара Ђорђевић, дипл. психолог;
Мартин Распор, дипл. молекуларни биолог и физиолог.

Координатор:
Тамара Ђорђевић, дипл. психолог
Гандијева 103/2
11 070 Нови Београд
тел: 011/ 162-664
064/ 2744-249
факс: 011/ 3061-345
e-mail: behappy2@yubc.net

Институција која подржава програм:
Организација за поштовање и бригу о животињама–ORCA; Педагошко друштво Србије; Савез учитеља Србије; град Београд-Градска управа, Секретаријат за заштиту животне средине; град Београд-Градска управа, Секретаријат за образовање.

Реализатори програма:
Јелена Младеновски, мр уметности; Тамара Ђорђевић, дипл. психолог;
Јасна Радојчић, дипл. наставник разредне наставе; Љубица Лалић, дипл. биолог.

Циљеви програма:
Општи циљеви програма: унапређење свести учесника у образовању о значају садржаја о добробити животиња по остварење сврхе, циљева и задатака програма образовања и васпитања Републике Србије и важности њиховог укључивања у програме предшколског, основног и средњег образовања, као и примена политике о добробити животиња у образовним установама и локалној средини.

Теме које се обрађују:
Основни појмови у вези са концептом и садржајима о добробити животиња (дефиниција, значај основних правила заштите животиња, курикулум по узрасним нивоима и др.); Упознавање са истраживањима која говоре о значају укључивања заштите животиња у превентивни рад са децом; Пси луталице–развој одговорног власништва; Упознавање са кроскурикуларном природом садржаја о добробити животиња и његовом значају у превенцији насиља; Разумевање принципа заштите животиња и идентификовање сопственог етичког става по питању начина њиховог искоришћавања; Идентификовање начина презентације садржаја о добробити животиња коришћењем метода играња улога, коришћења крпених лутака, игре и сл.; Идентификовање начина повезивања садржаја о добробити животиња и програма предметне наставе; Савладати вештину припреме часа односно васпитнообразовних активности; Разумевање принципа заштите огледних животиња и идентификовање сопственог етичког става по питању начина коришћења огледних животиња; Разумевање начина примене политике о добробити животиња у образовним установама; Израда акционих планова школе и обезбеђивање одрживости програма.

Циљна група:
Програм је намењен учесницима у предшколском, основном и средњем образовању, као и студентима Више школе за образовање васпитача, Учитељског факултета и Филозофског факултета (одељења за педагогију и психологију).

Трајање програма:
Главни део програма траје 18 сати (распоређених у три дана). Праћење ефеката програма од 2 до 6 сати, два сата по дану.

Број учесника у групи:
минимално 12 учесника, а максимално 25.

Цена програма:
800 динара и она укључује: хонораре едукатора, путне трошкове, трошкове дела радног материјала и штампање приручника.

БРОЈ: **309**	*ИЗБОРНИ*

Дијагностика, превенција и отклањање узрока неуспеха у школском учењу ученика

Аутор програма:
проф. др Борислав Станојловић,
педагог у пензији,
Учитељски факултет Београд.

Координатор:
Борислав Станојловић
Омладинских бригада 85
Нови Београд
e-mail: svetlsta@net.yu
тел: 2164-565; 064/ 190-8674

Институција која подржава програм:
Центар за инструктивне комуникације у образовању „Координата“.

Реализатори програма:
проф. др Борислав Станојловић, педагог у пензији, Учитељски факултет Београд;
проф. др Вељко Банђур, педагог, Учитељски факултет Београд;
проф. др Првослав Јанковић, педагог, Учитељски факултет Сомбор;
Перо Бркић, психолог у пензији, Министарство просвете.

Циљ програма:
упознавање наставника са могућим факторима школског неуспеха и могућностима њиховог дијагностиковања, предупређења или отклањања.

Теме које се обрађују:
Основни чиниоци неуспеха у школском учењу; Соматскопсихолошки чиниоци неуспеха ученика у школском учењу (опште и посебне способности, особине личности, мотивација, радне навике и емоционално стање ученика); Фактори школске средине и неуспех ученика у школском учењу (ниво организације наставног процеса, личност наставника, однос наставника према ученицима, оцењивање ученика, оспособљеност ученика за самообразовање и друго); Фактори породичне средине и неуспех ученика (СЕС породице, структура и односи у породици, понашање родитеља према деци – помоћ и надзор у процесу учења); Могућности дијагностиковања и превентиве школског неуспеха (методе, технике, инструменти и мере на превенцији и отклањању узрока школског неуспеха).

Циљна група:
наставници основне школе и средње школе и школски педагози.

Трајање програма:
дводневни семинар у трајању од 14 сати.

Број учесника у групи:
од 25 до 30 учесника.

Цена програма:
4.000 динара. У цену је урачунато: књига „Основи педагошке дијагностике“ са инструментаријем, радни материјали, обука, освежење и подршка после реализације семинара).

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **310**

Шах као моћно средство васпитавања и обучавања деце

Аутор програма:
Данко Бокан,
дипломирани шаховски тренер
ГЦОЛИФК-а у Москви.

Координатор:
Данко Бокан
Шаховски савез Војводине
Масарикова 25, 21000 Нови Сад
e-mail: vojvodinachess@sbb.co.yu
тел: 021/420-378; 064/15-05-735
факс: 021/572-238

Институција која подржава програм:
Спортски савез Војводине и
Покрајински завод за спорт

Реализатори програма:
Шаховски савез Војводине; Данко Бокан, дипломирани шаховски тренер ГЦОЛИФК-а у Москви; Декић Јосип, ФИДЕ тренер; Милорад Капелан, ФИДЕ мајстор – наставник у школи.

Циљеви програма:
повећање квалификације и стручно усавршавање професора и наставника разредне наставе у раду са децом којима је шах изборни предмет.

Теме које се обрађују:
Обрађују се све наставне шаховске теме које су дате у Просветном гласнику бр. 15 од 30. новембра 2006. године.

Циљна група:
Предвиђен је у првом реду за професоре и наставнике разредне наставе, као и за остале заинтересоване који имају потребу за повишење квалификације у раду са децом из области шаха.

Трајање програма:
Укупно 3 дана по 8 сати ефективне наставе. Предвиђено је да се семинар одржи у 3 етапе (нпр. 3 различите суботе са по месец дана паузе између сваке етапе) од по 8 сати дневно како би било довољно времена да се примљено знање слегне и добро савлада, као и да учесници имају довољно времена да се путем консултација и радних материјала што боље припреме за наредну етапу семинара .

Број учесника у групи:
оптималан број од 15 до 20 учесника, минималан 10, а максималан 25 учесника, у случају већег броја пријављених рад по групама, а по потреби и у различитим градовима по регионима.

Цена програма:
3.000 динара по учеснику. Поред праћење семинара, сваки учесник добија радну скрипту на српском, CD програме и упутства неопходна за рад са основним шаховским софтверима. У цену је укључено пружање стручне помоћи по указаној потреби у одређеним временским интервалима, а најмање по једном у сваком полугодишту путем саветодавних и стручних консултација и обилазака по школама и праћења рада наставника и професора разредне наставе у непосредном извођењу плана и програма.

БРОЈ: **311**	*ИЗБОРНИ*

Припрема родитеља за дететов полазак у школу

Аутор програма:
др Нада Половина,
Институт за педагошка истраживања.

Координатор:
Јелена Павловић
Добрињска 11/ III
тел: 3616-008, тел/факс: 2658-439
e-mail: pavlovich.jelena@gmail.com

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања.

Реализатори програма:
Нада Половина, аутор програма, и сараднице: Емилија Лазаревић, дефектолог, научни сарадник у Институту за педагошка истраживања; Јелена Павловић, психолог, истраживач приправник у Институту за педагошка истраживања.

Циљеви програма:
Припрема учитеља и стручних сарадника школе за рад са родитељима првака који је усмерен на успостављање: а) породичне основе за успешније прилагођавање детета захтевима школовања, б) основе за продуктивну, осмишљену и континурану сарадњу родитеља и школе.

Теме које се обрађују:
Родитељска улога – различити аспекти; Представе уверења и очекивања родитеља и учитеља о међусобној сарадњи; Породична и школска средина – разлике и њихово премошћавање; Процеси транзиције у породичном животу и развојнообразовним циклусима детета; Видљиве и невидљиве промене у породичном животу везане за дететов полазак у школу.

Циљна група:
учитељи, психолози, педагози запослени у основним школама.

Трајање програма:
Семинар се састоји из два дела и обухвата 12 сати рада. Први део се реализује у једном дану и траје 7 сати (упознавање са моделом и прављење сопственог акционог плана). Следи пауза за примену модела. Други део (5 сати) обухвата размена искустава и евалуација модела.

Број учесника у групи:
14-24 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику, уколико група има 24 полазника, износи 2.800 динара и укључује хонораре водитеља семинара, трошкове радног материјала, организационе трошкове и порезе.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **312**

Како мислити друкчије - интердисциплинарно? - подстицање дивергентног мишљења и тематско планирање редовне наставе

Аутори програма:
др Јасмина Шефер, докторирала у овој области на Филозофском факултету у Београду, стекла бројна искуства у педагошкој пракси са различитим узрастима ученика и наставницима у свету и код нас

Координатори:
Јасмина Шефер, Добрињска 11/3, тел: 064/353-7622, e-mail: kociz@eunet.yu; kociz2@eunet.yu

Институција која подржава програм: Институт за педагошка истраживања.

Реализатори програма:
др Јасмина Шефер и нов талас инструктора: Јелена Старчевић, Милена Бићанин, Зорица Милић, Маша Антонијевић, Рожа Михаиловић, Љубиша Дивљак и Гордана Зиндовић-Вукадиновић. Обука инструктора је у току и траје најмање годину дана у виду менторског индивидуалног и групног рада (видети одељак с биографијама).

Циљеви програма:
оспособљавање наставника за интердисциплинарно тематско планирање наставе и подстицање дивергентног мишљења применом креативних активности (игре) и истраживачког рада ученика у настави.

Теме које се обрађују:
1. Развој ученичких потенцијала (вишеструких способности, дивергентног и конвергентног мишљења, логичког и критичког мишљења, унутрашње мотивације, емоционалне експресије, знања, вештина и вредности у зони наредног развоја узраста и појединаца).
2. Тематско интердисциплинарно планирање различитих наставних садржаја; Демократска атмосфера у одељењу као предуслов за рад; Коришћење креативне уметничке игре (типа драмске игре) и научноистраживачког рада ученика као метода за подстицање креативног понашања ученика приликом савладавања планираног градива.

Циљна група: учитељи и наставници основне и средње школе, евентуално васпитачи и професори на високим школама и у образовању одраслих.

Трајање програма:
Три пуна радна дана (24 сата) непосредног рада с инструктором и (додатно) најмање три радна дана самосталне примене у пракси која се евалуира трећег дана семинара, док су прва два дана теоријско практична припрема за рад.

Број учесника у групи: максимум 35, минимум 10, оптимум 20.

Цена програма: износи 3.500 динара за тродневни семинар (непосредно с инструктором уз обавезни самостални рад [у настави најмање 3 радна дана] који се приказује и евалуира трећег дана семинара; два примерка књиге „Креативне активности у тематској настави“ од Ј. Шефер за школу; видео приказ и копирани материјал са предавања).

БРОЈ: **313**	*ИЗБОРНИ*

Методика за наставу шаха и обука наставника за презентацију предметних садржаја

Аутори програма:
Сања Вуксановић, дипл. шаховски тренер и проф. физичке културе (Државни централни институт за физичку културу, Москва), шаховски велемајстор и некадашња државна првакиња и репрезентативка; дипл. инж. маш. Иван Марковић, ФИДЕ тренер, интернационални шаховски мајстор, некадашњи државни репрезентативац и савезни тренер женске репрезентације; аутор елабората, наставног плана и програма и упутства за остваривање програма за изборни предмет Шах; дипл. психолог Марјан Ковачевић, добитник Октобарске награде за дипломски рад Когнитивни процеси у шаху (1985.), велемајстор проблемског шаха, вишеструки светски и европски првак у решавању и компоновању шаховских проблема, уредник шаховске рубрике дневног листа „Политика“.

Координатор:
Иван Марковић, председник УГ „Иницијатива за шах – одличан потез“
Ћирила и Методија 10
11050 Београд
тел: 063/333-698
e-mail: odlicanpotez@sezampro.yu

Институција која подржава програм:
Удружење грађана „Иницијатива за шах – одличан потез“, Београд.

Реализатори програма:
Сања Вуксановић, Иван Марковић и Марјан Ковачевић.

Циљеви програма:
Оспособљавање наставника за организацију наставе шаха и јачање њихове професионалне компетенције, тако да се задовољавају образовни (преношење корпуса знања предвиђеног наставним планом и програмом за изборни предмет Шах у основним школама) и развојноформативни циљеви (улога и место наставе шаха у развијању просторне интелигенције, овладавању писаним текстом, прихватању знакова и симбола, развитку пажње и самоконтроле, рационалној употреби времена и његовом структурирању, подстицању независног размишљања и тежње за сталним усавршавањем уз уважавање туђег мишљења и начела фер-плеја).

Теме које се обрађују:
Цивилизацијски значај шаховског наслеђа; Симболизам шаха као парадигме живота и универзалног поретка; Пет аспеката шаха: игра (као симулација животних сценарија), спорт (такмичарска компонента), наука (математичкологички аспект итд.), уметност (тријумф људског духа) и васпитно-образовно средство; Значај увођења шаха у школски

систем – научно утемељење (филозофска, психолошка, педагошка и социјална компонента); Сврха и задаци подучавања шаха; Карактеристике шаха и његов образовни потенцијал; Корелација између шаха и интелигенције; Утицај на емоционалну интелигенцију и толеранцију на фрустрације; Дете у раној фази когнитивног развоја (Пијаже) и импликације подучавања шаха у овом узрасту; Улога наставника шаха и функције које врши; Начин остваривања програма (предметни, наставни, параметри окружења итд.); Шаховски час као јединица наставе и његова организација; Компаративни метод и смештање симболизма шаховске игре у ужи и шири контекст (нпр. аналогија зеленог/црвеног светла у саобраћају са играчем који је/није на потезу); Прелазни модели за учење шаха (нпр. игра „подморница“); Специјализоване шаховске вежбе и задаци (нпр. „шаховски лавиринт“); Практични савети за организацију наставе и употребу савремених реквизита.

Циљна група:
наставници шаха у основним школама и кандидати за наставнике шаха у основним школама који задовољавају формалне услове које прописује Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Трајање програма:
20 сата (током 3 радна дана).

Број учесника у групи:
10-20 учесника.

Цена програма:
Ценом од 7.500 динара обухваћена је обука и издавање уверења о похађању програма сваком учеснику, као и штампани материјал у виду делова презентације у Power Point-у.

БРОЈ: **314**	*ИЗБОРНИ*

Унапређење саобраћајног образовања и васпитања - „10 лекција које живот значе“

Аутори програма:
проф. др Крсто Липовац,
дипл.инж.саобраћаја;
мр Дејан Јованов,
дипл. инж. саобраћаја;
Оливера Чворовић, дипл.психолог.

Координатори:
Звездан Пешовић,
директор предузећа „Модел 5“
Бачванска 21/I
тел: 011/285-1571, факс: 011/380-9805
e-mail: model5@EUnet.yu

Институција која подржава програм:
„Модел 5“–Предузеће за инжињеринг и консалтинг из области саобраћаја; (www.model5.co.yu), „ТСМ“ - Организација за безбедност саобраћаја и медије; (www.tsm.org.yu).

Реализатори програма:
проф. др Крсто Липовац, дипл. инж. саобраћаја; мр Дејан Јованов, дипл. инж. саобраћаја; Оливера Чворовић, дипл. психолог; Миле Вукашиновић, правник.

Циљеви програма:
Општи циљ програма Унапређење саобраћајног образовања и васпитања – „10 лекција које живот значе“ је превенција саобраћајних незгода са децом, тј. смањење броја и последица саобраћајних незгода у којима учествују деца.

Теме које се обрађују:
Анализа проблема страдања деце у саобраћају; Модели превенције страдања деце у саобраћају; Системски приступ управљању безбедности саобраћаја у зони школске установе; Психолошке карактеристике деце школског узраста у функцији саобраћајног образовања; Примена савремених едукативних средстава у настави I („10 лекција које живот значе“ и „Мултимедијални саобраћајни буквар“); Примена савремених едукативних средстава у настави II; Примери активности за рад са децом школског узраста.

Циљна група:
Програм је намењен стручном усавршавању учитеља (васпитача и наставника) у области безбедности саобраћаја и превенцији саобраћајних незгода са децом.

Трајање програма:
Програм се реализује у оквиру два дана – 8 часова (два целине са по 4 часа).

Број учесника у групи:
Минималан број учесника је 5, а макималан 60.

Цена програма:
за групе до 10 учесника 8.900 динара по учеснику, од 11 до 30 учесника 5.800 динара по учеснику и преко 30 учесника 4.700 динара по учеснику.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **315**

Учионица добре воље (УДВ) – школски програм за конструктивно решавање сукоба

Координатори:
Драгана Илић
група Мост
Карађорђева 23/8
11000 Београд
тел/факс: 011/ 2628-532
064 / 555-02-29
e-mail: mostovci@Eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Канцеларија Уницефа у Београду од 1995. до 2001. године;
Институт за психологију при Филозофском факултету у Београду од 1995. године;
Министарство просвете и спорта, Република Србија 2002. године;
група Мост – Удружење за сарадњу и посредовање у сукобима од 1995. године.

Реализатори програма:
Програм реализују едуковани тренери групе Мост:
Милена Јеротијевић, Радмила Гошовић, Војислава Томић, Марија Гајич,
Драгана Илић, Биљана Поповић, мр Данијела Петровић, мр Сњежана Мрше,
Марија Кривачић, Сања Милорадовић, Марина Богдановић,
Марина Јанковић-Милутиновић, Милка Судимац, Јованка Масникоса,
Гордана Ђигић, Љиљана Тасић, Милена Првуловић, Наташа Стојановић,
Зорица Димитријевић и други.

Циљеви програма:
Непосредни циљ базичне обуке је да полазницима омогући усвајање знања, вештина и техника потребних за конструктивно решавање сукоба и примену УДВ програма у раду са децом основношколског и средњешколског узраста.

Теме које се обрађују:
Комуникационе вештине (активно слушање, самопоуздано реаговање, неоптужујуће поруке); Разумевање потреба и емоција других; Уважавање себе и других; Конкретне технике за разрешавање конфликата;

Аутори програма:
др Тинде Ковач-Церовић,
др Ружица Росандић,
др Драган Попадић,
мр Сњежана Мрше,
мр Данијела Петровић,
Слободанка Антић,
Марина Богдановић,
Драгана Илић,
Марина Јанковић-Милутиновић,
Милена Јеротијевић,
Светлана Кијевчанин,
др Нада Кораћ,
Марија Кривачић,
др Дијана Плут.

Циљна група:
Базична обука је намењена наставницима, стручним сарадницим и члановима управе основних и средњих школа, као и студентима наставничких факултета (који су заитересовани за примену овог програма у раду са ученицима).

Трајање програма:
Базична обука траје 3 дана, односно 20 сати ефективног рада. Евалуативни семинари трају један дан (8 сати) и одржавају се једном или два пута годишње. Супервизијски семинари за наставнике и стручне сараднике, ораганизују се после базичних, трају два дана (14 сати). Други степен едукације је тренинг за тренере (ТОТ семинар) који траје 5 дана (40 сати ефективног рада). Такви семинари организују се по потреби.

Број учесника у групи:
Минималан број учесника је 18, а максималан 22.

Цена програма:
Цена базичне обуке је 4.450 динара по учеснику. У цену су укључени: радни материјал, прилози за учеснике, комплети УДВ приручника, хонорари за тренере и сви порези предвиђени законом.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **316**

Рад у комбинованом одељењу

Аутори програма:
др Крстивоје Шпијуновић, педагог;
др Љубица Продановић, педагог.

Координатор:
Мирјана Илић
тел: 064/ 111-00-74
Савез учитеља Републике Србије
Дечанска 6, п.ф. 628, Београд
тел/факс: 011/ 3239-697; 3245-385
e-mail: ucitelj1@EUnet.yu

Институција која подржава програм:
Савез учитеља Републике Србије.

Реализатори програма:
др Крстивоје Шпијуновић, педагог;
Радиша Ђорђевић, педагог;
др Љубица Продановић;
Мирјана Илић, педагог.

Циљеви програма:
оспособљавање учитеља (I, II, III и IV разреда) запослених у основним школама у Србији за рад у специфичним условима који карактеришу рад у комбинованом одељењу (*у даљем тексту КО); стручно усавршавање учитеља који раде у КО и усмеравање на материјале које могу користити у току рада; подстицање размене искустава у решавању проблема у организацији наставе у КО; стручно сагледавање проблематике рада у КО с обзиром на локалне специфичниости; активирање учитеља за равноправнији однос у својим школама према условима рада за „чиста“ и комбинована одељења; подстицање меродавних институција и организација за праћење и решавање проблематике образовно -васпитног рада у КО (Министарство просвете и спорта: додатне инструкције за реализацију школског програма; учитељски и педагошки факултети: појачани садржаји о раду у КО у програмима рада са студентима; заводи, педагошки и психолошки институти: нови програми обуке учитеља за рад у КО, истраживања и анализе стања; друштва учитеља: формирање локалних актива учитеља који раде у КО…).

Теме које се обрађују:
1. Фокусирање проблема рада у КО; 2. Принципи организације рада у КО; 3. Формирање одељења; организација учионичког и укупног школског простора; 4. Планирање рада на годишњем нивоу у КО; 5. Организација и припремање часа у КО; 6. Распоред часова у КО; 7. Директан рад учитеља са ученицима једног разреда у КО; 8. Директан рад учитеља са ученицима свих разреда у КО; 9. Директан рад учитеља са ученицима два КО; 10. Сарадња учитеља који раде у КО и ђачких родитеља;

Циљна група:
учитељи који раде у комбинованим одељењима; стручни сарадници и надзорници/ саветници који прате рад учитеља у КО.

Трајање програма:
15 сати у току 2 радна дана.

Број учесника у групи: 30.

Цена програма:
4.500 динара.

БРОЈ: **317**	*ИЗБОРНИ*

Акциона истраживања у образовно-васпитном процесу

Аутори програма:
др Вељко Банђур,
др Грозданка Гојков,
др Миленко Кундачина.

Координатори:
Мирјана Илић, дипломирани педагог
Савез учитеља Београда
Дечанска 6/2, пошт. фах 628
e-mail: ucitelj1@EUnet.yu
тел: 064/111-00-74, 011/32-45-385

Институција која подржава програм:
Савез учитеља Београда.

Реализатори програма:
др Вељко Банђур, др Грозданка Гојков, др Миленко Кундачина.

Циљеви програма:
Упознавање наставника са значајним својствима акционих истраживања и могућностима мењања појава које се истражују. Да се наставници оспособе да могу да имлементирају елементе стратегије за развој курикулума; да успешно конкретизују исходе образовања и операцинализују школски курикулум и успешно повезују елементе стратегије за развој курикулума и његову структуру.

Теме које се обрађују:
Карактеристике и улога акционог истраживања у области васпитања и образовања; Избор проблема за истраживање; Пројектовање акционих истраживања; Израда мерних инструмената; Спровођење акционог истраживања; Израда извештаја о акционом истраживању.

Циљна група:
наставници основних и средњих школа, васпитачи из предшколских установа и ђачких домова, стручни сарадници из предшколских установа, основних и средњих школа и ђачких домова.

Трајање програма:
16 сати, односно 2 радна дана.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
4.500 динара.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **318**

Еко-педагошке компетенције као темељ одрживог развоја

Институција која подржава програм:
Филозофски факултет у Новом Саду,
Одсек за педагогију.

Реализатори програма:
проф.др Миленко Кундачина,
доц.др Оливера Кнежевић-Флорић.

Аутори програма:
проф.др Милица Андевски,
Филозофски факултет, Нови Сад;
проф.др Миленко Кундачина,
Учитељски факултет, Ужице,
Универзитет у Крагујевцу;
доц.др Оливера Кнежевић-Флорић,
Филозофски факултет, Нови Сад.

Координатори:
др Милица Андевски
Одсек за педагогију
Филозофски факултет, Нови Сад
Др Зорана Ђинђића 2
21000 Нови Сад
тел: 021/450-419, 021/458-948
(приватни – 021/6613-119)
e-mail: pedagozi@unsff.ns.ac.yu

Циљеви програма:
развој еко-компетенције наставника, подизање свести и подстицање практичних облика еколошког понашања у еко-култури која подржава принципе одрживог развоја и еколошке етике; оживљавања сензибилитета наставника за садржаје еколошког образовања и избор метода оријентисаних на деловање и ситуационо учење у школи као „животном простору“ који ће неговати доживљај и онога који учи и оних који уче; конструктивистички и одржив приступ решавању проблема у конфликтним ситуацијама у односима одраслих и деце.

Теме које се обрађују:
Нови досег еколошког учења; Еколошка свест и еколошко понашање; Еколошка педагогија и одрживи развој; Актуализација еколошке мисли у локалној заједници (партиципација, антиципација, ретинитет, оријентација ка деловању); Еколошка педагогија – концепт отворен према будућности и партнерству са природом; Одрживи развој.

Циљна група:
наставно особље, стручни сарадници у образовним институцијама, васпитачи, наставници разредне наставе и наставници у основним и средњим школама, као и други заинтересовани који се баве проблематиком еколошког васпитања и образовања.

Трајање програма:
Програм траје два дана - укупно 16 часова (два пута по 8 часова) васпитно-образовног и интерактивног рада током којег се учесници теоријски и практично оспособљавају за организовање еко-педагошких активности и акција у локалном окружењу.

Број учесника у групи: 20-30.

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.000 динара и укључује радни материјал који подржава програм семинара (хандаут, штампани материјал), сертификат.

БРОЈ: **319**	*ИЗБОРНИ*

Упознај и покрени – подршка развоја друштвености код ученика

Аутори програма:
Живкица Ђорђевић,
Светлана Спаси,
Милена Васић.

Координатори:
Живкица Ђорђевић
Косовска 77, Пожаревац
тел: 064/372-6502
e-mail: zizipo77@hotmail.com

Интитуције које подржавају програм:
Педагошко друштво Србије-секција педагога Браничевског округа;
организација „Пријатељи деце општине Пожаревац“.

Реализатори програма:
Нада Јелић и Милена Јовановић, као и аутори програма.

Циљеви програма:
упознавање наставника, ученика и родитеља са карактеристикама друштвеног развоја адолесцената, интересовањима за друштвено деловање и организовање, као и са позитивним моделима ваннаставног друштвеног организовања ученика; стварање услова за ученичко организовање у школи и успешно функционисање ученичког парламента; јачање културе демократије и партиципативних способности ученика, наставника и родитеља у школском животу и раду.

Теме које се обрађују:
Основне карактеристике развоја друштвености код деце и младих; Основни облици друштвеног понашања који су пожељни у савременом друштву (иницијатива, партиципација, толеранција, ненаслина комуникација, управљање конфликтима, трансформација конфликата, ненасилно решавање конфликата – медијација и преговарање); Групна динамика и положај чланова групе – лидерство; Законска регулатива за организовање ванодељењских група, за ваншколски рад и рад ученичког парламента; Друштвена активност и секте – предности и опасности ванодељењског организовања ученика.

Циљна група:
Програм је намењен наставницима основних и средњих школа, ученицима седмог и осмог разреда основне школе и свих разреда средње школе, родитељима ученика. Рад се може одвијати интегрисано са све три групе, а може посебно са сваком.

Трајање програма:
Комплетна обука за програм траје 3 дана (24 сата).

Број учесника у групи:
20 учесника.

Цена програма: 60.000 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **320**
Умеће одрастања	

Аутори програма:
Тим Психокод:
Ирена Лободок-Штулић,
Славица Кијевчанин,
Марија Кривачић,
Душанка Јовановић,
Драган Стојановић.

Координатори:
Ирена Лободок-Штулић
Младе Босне 12/4, Београд
e-mail: psihokod@eunet.yu
lobodok@eunet.yu
тел: 064/22-37-009, 063/245-370
011/244-6466, 011/386-1010

Институција која подржава програм:
Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Реализатори програма:
чланови тима Психокод: Ирена Лободок-Штулић, Славица Кијевчанин, Марија Кривачић, Душанка Јовановић и Драган Стојановић.

Циљеви програма:
Општи циљеви програма „Умеће одрастања“ су: помоћ и подршка адолесцентима од стране њихових наставника и васпитача у суочавању са развојним дилемама, развојним задацима и проблемима који се под утицајем друштвених и социјалних фактора све више заоштравају и усложњавају; помоћ и подршка одраслима који раде са младима да се конструктивно „носе“ са променама и тешкоћама у периоду одрастања својих ученика и да се у својој васпитној улози осећају што сигурније и компетентније; да се кроз заједничко бављење питањима одрастања успоставља „савез“ између одраслих и младих, гради разумевање и поверење, а тиме превентивно делује кроз ојачавање васпитног утицаја на младе у правцу афирмисања правих вредности и животних избора.
Специфични циљеви програма обуке наставника: да се код наставника повећа степен личне и професионалне заинтересованости, информисаности и осетљивости за развојне промене и потребе адолесцената, у циљу бољег разумевања и што адекватнијег реаговања на њих; да наставници сагледају широк репертоар адолесц. тема и могућности приступа и да им се омогући избор различитих облика, метода и техника васпитног рада које могу применити и њима обогатити часове ОЗ; да се кроз све елементе семинара афирмише, развија и подржава значај добре комуникације, поверења и међусобног уважавања између наставника и ученика.

Теме које се обрађују:
1. Однос адолесцента према себи (питање идентитета);
2. Однос са вршњацима;
3. Однос са родитељима и одраслима;
4. Однос према школи, учењу, знању, наставницима, професионалној оријентацији;
5. Однос према другом полу, емоционалност.

**Током основног семинара реализују се тематске целине: о пријатељству, улогама у заједничком раду и сарадњи, вредностима и моралним дилемама, односу са одраслима, односу према учењу и знању, као и следећа теоријска излагања и дискусије:
- Питање ауторитета и стила у васпитању деце и младих;
- Елементи развојно подстицајног васпитног стила,
- О адолесценцији из личног угла,
- О адолесценцији из професионалног угла
- О адолесцентним потребама и развојним задацима
- О моделу психолошке примарне превенције и могућностима примарно превентивног и васпитног рада са младима у оквиру школе/ОЗ.
**Након семинара, реализација тема из програма. Умеће одрастања и супервизијски (евалуациони) састанак одвијају се у сарадњи и договору са стручном службом школе и семинарском групом.

Циљна група:
Семинар је намењен наставницима предметне наставе, посебно одељенским старешинама у ОШ и СШ, васпитачима у домовима ученика, као и стручним сарадницима. **У појединим школама показало се добрим учешће чланова савета родитеља на семинару. Циљна група за примену програма су ученици старијих разреда (7. и 8.) ОШ и средњошколци.

Трајање програма:
3 дана (20 семинарских сати) + супервизијски састанак (4 сата).

Број учесника у групи:
На семинару: 20-28 учесника. Супервизијски састанак предвиђа исти састав групе.

Цена програма:
Цена по учеснику је 5.300 динара.
Цена је разложена на 4.500 динара по учеснику тродневног семинара и 800 дин по учеснику на накнадном супервизијском састанку, што је укупно 5.300 динара за 20+4 сата обуке. Обухвата обезбеђене фасцикле и прилоге за учеснике, потрошни радни материјал

ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ

И ОБРАЗОВАЊЕ

БРОЈ: **321**	*ОБАВЕЗАН*

Методе подстицања логичко-математичког мишљења деце предшколског узраста

Аутор програма:
мр Милица Ћебић,
Виша школа за образовање
васпитача, Београд.

Координатор:
мр Милица Ћебић
ЦИП - Центар за
интерактивну педагогију,
Дринчићева 30, Београд;
тел/фах: 011/3223-90-99
e-mail: ciip@sezampro.yu
cebicm@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Центар за интерактивну педагогију, Београд.

Реализатори програма:
мр Милица Ћебић, Центар за интерактивну педагогију, Београд и стручни сарадници предшколских установа.

Циљеви програма:
проширивање знања и унапређивања способности и вештина за подстицање развоја логичко – математичког мишљења деце предшколског узраста.

Теме које се обрађују:
Специфичности и карактеристике учења и логичко- математичког сазнања деце предшколског узраста; Улоге, поступци и методе васпитача у подстицању логичко-математичког мишљења деце предшколског узраста; Интегрисање логичко-математичких садржаја у свакодневне спонтане животне и планиране ситуације и активности у вртићу; Активности за подстицање логичко математичког мишљења.

Циљна група:
предшколски радници – васпитачи, стручни сарадници, студенти виших школа за образовање васпитача.

Трајање програма:
тродневни семинар по 6 сати ефективног рада дневно - укупно 18 сати.

Број учесника у групи:
од 30 до 35 учесника.

Цена програма:
Цена је 3.300 динара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **322**

Развијање отвореног курикулума на нивоу дечјег вртића

Аутор програма:
проф. др Мирјана Пешић.

Координатор:
проф. др Мирјана Пешић
Чика Љубина 18-20
тел: 011/3206-261
e-mail: mmpesic@f.bg.ac.yu

Институција која подржава програм:
Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет.

Реализатори програма:
Весна Дасукидис, педагог;
Лидија Мишкељин, педагог;
Аница Николић, психолог.

Циљеви програма:
трансформација васпитне праксе на нивоу вртића / групе у складу са концепцијом садржаном у Основама програма предшколског васпитања – модел А; стручно оспособљавање практичара: васпитача и сарадника за тимски рад и систематско преиспитивање, мењање сопствене праксе и свог разумевања те праксе; демократизација дечјег вртића као институције и самог васпитног процеса; формирање „почетне мреже отворених вртића“ и „заједнице рефлексивних практичара“.

Теме које се обрађују:
Однос програма и курикулума; Посматрање и праћење деце; Средина за учење; Документација; Планирање васпитно-образовног рада.

Циљна група:
васпитачи и стручни сарадници предшколских установа.

Трајање програма:
обука и примена се одвијају паралелно и цео пројекат траје две године. Уводни семинар: 3 дана по 6 сати рада (укупно 18 сати); пет једнодневних сусрета по 5 сати рада (укупно 25 сати). Једнодневни заједнички састанак за тимове у оквиру региона током трајања пројекта, 5 једнодневних семинара по 6 сати рада за 15 тимова (укупно 450 сати).

Број учесника у групи:
од 30 до 40 учесника.

Цена програма:
900 динара дневно.

БРОЈ: **323**	*ИЗБОРНИ*

Музичке игре на јасленом узрасту до 3 године

Аутор програма:
Добринка Пековић.

Координатор:
Добринка Пековић
Београд, Радована Симића 34/8
тел: 011/ 2491-178

Институција која подржава програм:
Предшколска установа „ Др Сима Милошевић“, Земун.

Реализатор програма:
Добринка Пековић, музички педагог.

Циљеви програма:
неговање и развој музичких способности деце до 3 године.

Теме које се обрађују:
Програм има четри тематске целине: Игре звучним предметима; Игре за прсте и руке; Бројалице, ташуњалке, цупаљке; Слушање музике.
Методски поступци- приказ великог броја звучних предмета и упознавање са звуком вештачког порекла уз разне могућности њихове примене. Певање песама омогућава упознавање деце са једним од најприроднијих извора звука – људским гласом. Практична примена лутака (на штапу, од картона, за прсте, гињол, марионета), клавира и Орфових инструмената, из групе удараљки са неодређеном висином тона, део чине садржајнијим и богатијим. Овај део садржи познате музичке игре, као и оригинале аутора програма (бројалице, песме, ташуњалке) са применом очигледних средстава.
Избор композиција Сен Санса, Едварда Грига, В.А.Моцарта и других композитора, који се предлажу овом узрасту деце, презентује се на интересантан начин уз анимирање различитих лутака и коришћење стоне и стандардне позорнице. Примена овог облика музичких активности утиче на развој музичких способности, естетске културе и на емоционални живот деце. Квалитет овог програма је не само што је богат музичким садржајима већ и очигледним средствима која ће подстаћи медицинске сестре на израду, а затим на њихову примену.

Циљна група:
медицинске сестре, васпитачи, стручни сарадници у предшколској установи.

Трајање програма:
3 сата.

Број учесника у групи:
минимално од 10 до 12 учесника, а максимално од 30 до 35 учесника.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **324**

Дечје јаслице као место живљења и одрастања

Аутор програма:
мр Весна Цолић.

Координатор:
мр Весна Цолић
тел: 021/ 747-940, 063/ 827-028
e-mail: vesnac@nspoint.net

Институција која подржава програм:
Предшколска установа Младост, Бачка Паланка.

Реализатор програма:
мр Весна Цолић, педагог.

Циљеви програма:
сагледавање и разумевање битних параметара јаслица као специфичног еколошког оквира одрастања деце до три године и оспособљавање сестара - васпитача за самоевалуацију, планирање и предузимање конкретних корака за унапређивање свакодневне праксе подизања мале деце у вртићу.

Теме које се обрађују:
Животна средина деце у јаслицама и елементи њене структуре; Простор, време и социјални односи као структурални елементи институционалног оквира одрастања деце у јаслицама; Положај детета у јаслицама и могући правци његовог побољшања.

Циљна група:
медицинске сестре - васпитачи које раде у јаслицама, као и други предшколски радници.

Трајање програма:
минимум 6, а максимум 30 сати.

Број учесника у групи:
20 учесника.

Цена програма:
Цена је 750 динара по дану обуке.

БРОЈ: **325**	*ОБАВЕЗАН*

Дете у саобраћају

Аутор програма:
педагог-психолог, Весна Милошевић.

Координатори:
Весна Милошевић
Градски бедем 14а, Чачак;
тел: 032/348-065, 064/19-57-400
e-mail: no_problem@ptt.yu
Звездан Пешовић
предузеће „Модел 5“
Бачванска 21/1, 11000 Београд;
тел: 011/3809-805, 011/2401-839
e-mail: m5centar@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Центар за истраживање безбедности саобраћаја, Ауто-мото савез Србије и предузеће „Модел 5“.

Реализатори програма:
Весна Милошевић, педагог-психолог.

Циљеви програма:
повећање безбедности деце у саобраћају променом става и понашања деце и одраслих (родитеља, васпитног особља); повећање броја и репертоара активности у раду са децом у области саобраћајног васпитања; покретање акција на локалном нивоу за децу са оштећењима у развоју (специјалне школе) и њихова интеграција у свет у коме живе.

Теме које се обрађују:
1. Лични примери и доследно понашање одраслих; 2. Прва одлука детета; 3. Албум „Ја у саобраћају“; 4. Шта је горе, а шта доле; 5. Откривамо звукове, боје и линије на улици; 6. Мој друг семафор; 7. Школица за пешаке; 8. Покажи намеру; 9. Види и буди виђен; 10. Прво место за опрезност; 11. Саобраћајни бонтон; 12. Саобраћајни услови у којима је прелазак преко улице забрањен; 13. Три начина рада са саобраћајном причом...

Циљна група:
Директно – програм је намењен васпитачима, учитељима, стручним сарадницима, дефектолозима, представницима савета родитеља и локалне заједнице, а индиректно – родитељима и деци.

Трајање програма:
време трајања у сатима ефективног рада и данима: програм обуке траје 24 сата распоређених у три дана.

Број учесника у групи: минимално 20, а максимално 30 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику за један дан (осам сати обуке) износи 800 динара. Овом ценом обухваћено је следеће: приручник за рад, пратећи писани материјали, сертификати, материјал потребан за семинаре (пак папир, хамер, флипчат блокови, фломастери, лепак, маказе..), путни трошкови за тренере, преноћиште за први дводневни семинар, видео и фото документација, аудиокасете са звуцима улице потребне за поједине активности, дискета са видео записом типичних саобраћајних ситуација у којима страдају деца, дискета са поступцима безбедног понашања у саобраћају, хонорари за едукаторе.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **326**

Моћ речи

Институција која подржава програм:
Виша школа за образовање васпитача, Пирот.

Реализатори програма:
Мирјана Станковић-Ђорђевић,
Драгана Станковић, Бобан Тошић.

Аутори програма:
Мирјана Станковић-Ђорђевић,
специјалиста развојне психологије
и психопатологије.

Координатор:
проф. мр Петар Ђорђевић
Ћирила и Методија 29
18 300 Пирот
тел/факс: 010/ 335-237, 010/ 321-689
064/ 211-0022
e-mail: mirljuba@ptt.yu
mirljuba@yubc.net

Циљеви програма:
подстицање комуникативних функција говора (богате, разноврсне и вишесмерне језичке праксе): самоизражавање – експресија, успостављање и одржавање односа са другима, тражење одговора на питања о свету који нас окружује, развој имагинације, креативно мишљење, дивергенција идеја.

Теме које се обрађују:
I етапа: упознавање, едукација и увиди о значају развоја говора, односа говорног и интелектуалног развоја, развојно-прагматичном приступу комуникативним функцијама говора и њиховој важности за целокупан психички развој детета.
II етапа: едукативне радионице - 4 блока:
1.експресија идеја, ставова, осећања, образлагање поступака и избора, афирмација дететове индивидуалности,
2.успостављање односа са другима - разноврсна и вишесмерна комуникација, разумевање другог, емпатичност,
3. хеуристичка функција - тражење одговора на питања о свету око нас: развој сазнања кроз когнитивни конфликт - тражење и откривање информација, неговање запитаности и дивљења пред чудима света, критичко мишљење,
4. имагинација и креативност - флуидност, флексибилност, дивергенција идеја, способност процењивања и вредновања, хумор и осећајност.

Циљна група:
непосредни корисници: васпитачи, учитељи, стручни сарадници, професори матерњег језика, студенти - будући васпитачи и учитељи; посредни корисници: деца у предшколским установама и почетним разредима ОШ.

Трајање програма:
I етапа : 8 сати - један дан, II етапа: 16 сати - два радна дана; свега 24 сата ефективног рада - три радна дана.

Број учесника у групи: 15 до 30.

Цена програма:
4.000 динара нето (радна свеска, потрошни материјал и сертификат).

БРОЈ: **327**	*ИЗБОРНИ*

Са децом у авантуру до сазнања кроз Србију и Црну Гору

Аутор програма:
Александар-Саша Ђорђевић, васпитач
тел: 022/ 80-060, 063/ 8251-487
www.decaavantura
e-mail: kllik@ptt.yu

Координатори програма:
Александар-Саша Ђорђевић, васпитач
тел: 022/ 80-060; 063/ 8251-487
www.decaavantura
e-mail: kllik@ptt.yu
Александар-Саша Миливојевић,
педагог
тел: 011/ 2414-555; 064/ 201-1892
e-mail: alexm8il@sezampro.yu

Институција која подржава програм:
Предшколска установа Звездара, вртић Дуга-ПУ Звездара, Суботичка 2, 11000 Београд;
тел: 011/ 2416-6322

Реализатори програма:
Александар Ђорђевић Саша, васпитач у вртићу Дуга-ПУ Звездара;
Александар Миливојевић Саша, педагог у ПУ Звездара;
Михаило Станковић, природњак, стручни сарадник СРП – Бара Засавица,
Сремска Митровица;
Драгиша Савић, биолог у НП Фрушка Гора;
Раденко Лазић, војни пензионер, инструктор за кретање и боравак у природи;
Драго Вујовић, члан Горске службе спашавања, Никшић;
Бранко Јовановић Паја, инструктор скијања и роњења, наставник у Ваљеву;
Роберт Мишић, инструктор спелеологије, Бор;
Јарослав Пап, фотограф природе и света природе, Нови Сад;
Радослав Богдановић, снимaтељ, камерман и фотограф, Шимановци;
Ненад Милинковић, водич кроз природу и свет природе, Шимановци;
Љиљана Катанић, лекар, Шимановци;
Александар Крапеж, микробиолог, Београд, познавалац и изучавалац света гљива.

Циљеви програма:
Да васпитачима и осталим одраслима блиским деци у вртићима: родитељима, стручним сарадницима... који хоће да са децом обилазе Срију и Црну Гору и упознају се са њима и њиховом природом и светом природе: занимљивим и лепим пределима, стаништима ретких биљних и животињских врста, археолошким локалитетима, вредним културним благом, а не знају како да припреме такав један излет, како и шта да понесу на излет, како да се снађу на излету, где у Србији и Црној Гори да оду на излет, како до тамо да стигну, шта би требало тамо да виде... олакшамо ту шетњу, тако што ћемо их најпре научити да се спреме за излет, да се снађу на излету, а онда и где у Србији и Црној Гори да оду на излет, како до тамо да стигну и зашто, шта тамо могу да виде

или шта би требало да виде. А онда их научити како да та стечена знања пренесу даље осталим корисницима - учесницима у програму, одраслима, те посредно њиховој/туђој деци. Да бисмо у томе успели и да би корисницима програма олакшали шетњу кроз сам програм, направили смо пратећи материјал: књигу-приручник, мултимедијални диск, стону игру, географску карту, сајт, односно ангажовани су предавачи: инструктори и водичи, искусни и проверени љубитељи и познаваоци Србије и Црне Горе, њене природе и света природе, туристички водичи, лекари, метеоролози, еколози, планинари, ренџери, природњаци, биолози, миколози, археолози, шумари, ентомолози, спелеолози, фотографи и снимаљи природе и света природе, инструктори за кретање и боравак на таквим излетима...

Теме које се обрађују:
То су теме, садржаји и активности које ће учесницима у програму показати кроз теоријска предавања и коришћење пратећег материјала у теорији и пракси на терену - на авантуристичко сазнајним излетима - како да постану љубитељи авантуристичко сазнајних излета уопште и кроз Србију и Црну Гору и на крају како да та и тако стечена знања у каснијем непосредном раду пренесу другим корисницима програма, колегама, одраслима односно својој/туђој деци. Кроз теорију и праксу - на авантуристичко сазнајним излетима на терену.

Циљна група:
васпитачи, родитељи, стручни сарадници, одрасли, деца у вртићима.

Време трајања програма:
Овај програм се састоји из 1 циклуса од 4 једнодневна тематска предавања и 1 циклуса од 4 једноднавне тематске авантуре до сазнања на основу тематских предавања и на крају завршног тематског једнодневног испита на терену, у пракси на авантури до сазнања. Кроз теорију и праксу би ће приказано и проверено све што је одслушано и научено на предавањима те онда и научено и примењено на терену, у пракси на авантурама сазнања. Преведено у сате и дане: тематска предавања : 4 пута у току једног дана по 5 сати, тематски излети: 4 пута у току једног дана по 5 сати, и на крају- завршни тематски испит: једном у току једног дана 5 сати, завршни тематски испит на терену - једном у току једног дана 5 сати. Укупно време трајања програма: у сатима – 50 сати, у данима – 10 дана.

Број учесника:
У групи за један семинар, због специфичности програма, број полазника/корисника је ограничен на 40-50 по групи.

Цена програма:
Цена по учеснику је око 16.000 динара за цео програм и све у оквиру програма и она укључује: пратећи материјал о програму за сваког учесника, аутобуски превоз, водиче и инструкторе, логистику на терену – за потребе програма, храну, смештај и остало.

БРОЈ: **328**	*ИЗБОРНИ*

Буди прав – бићеш здрав (програм за превенцију телесних деформитета деце предшколског узраста)

Аутори програма:
проф. др Душан Перић,
мр Небојша Цветковић.

Координатор:
проф. др Душан Перић
Нови Београд
Омладинских Бригада 7г/1
тел: 011/ 312-0623, 064/ 123-0619
факс: 021/ 530-232
e-mail: dperic@ptt.yu

Институције које подржавају програм:
Факултет за спорт и туризам у Новом Саду;
Виша школа за спортске тренере у Београду.

Реализатори програма:
проф. др Душан Перић; мр Небојша Цветковић; проф. др Миладин Радисављевић; др Весна Кнежевић, специјалиста физијатар; Милан Илић, професор физичке културе.

Циљеви програма:
едукација васпитача предшколских установа о телесним деформитетима деце и оспособљавање да самостално примене специфичне вежбе и игре усмерене на њихову превенцију и корекцију.

Теме које се обрађују:
1. Узроци, врсте и механизми стварања телесних деформитета код деце предшколског узраста; 2. Технике за процену постуралног статуса (стања кичме и стопала) код деце предшколског узраста; 3. Специфичне превентивне игре усмерене на ангажовање дечје мотивације; 4. Организациони облици рада; 5. Примена специфичних справа и реквизита.

Циљна група:
васпитачи предшколских установа.

Трајање програма:
Непосредна едукација и припрема васпитача за примену програма траје 24 часа (3 радна дана). Предвиђено је да имплементација програма у реалним условима предшколског васпитања траје 6 месеци током којих се врши стални мониторинг од стране аутора и реализатора програма.

Број учесника у групи:
између 12 и 20.

Цена програма:
Цена по учеснику је 6.500 динара. У цену је укључено следеће: предавања о телесним деформитетима (8 часова); обука за процену статуса кичме и стопала (2 часа); приказ непосредних активности (8 часова); радионице за васпитаче и стручне сараднике (6 часова); књиге и писани материјал; мониторинг и евалуација.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **329**

Центри кретних активности као модел за развијање програма физичког васпитања у јаслама

Аутор програма:
Златко Гајић,
стручни сарадник
за физичко васпитање

Координатор:
Златко Гајић,
стручни сарадник
Предшколске установе „Звездара“.

Институција која подржава програм:
Предшколска установа „Звездара“.

Реализатори програма:
Златко Гајић, стручни сарадник за физичко васпитање;
Бранка Вранић и Марија Матовић, сестре васпитачи вртића „Зека“, ПУ „Звездара“.

Циљеви програма:
типизирање центара за кретне активности као модела рада за физичко васпитање у радној соби; организација центара за кретне активности; израда средстава за кретне активности; улога сестре васпитача; информисање и укључивање родитеља; евалуација центара и средстава.

Теме које се обрађују:
Радионица за прављење реквизита за кретне активности у јаслама; Интерактивне дискусије за организовање центра за моторне активности; Практичне активности са медицинским сестрама у центрима.

Циљна група:
медицинске сестре васпитачи за рад са децом од 1. до 3. године.

Трајање програма:
6 часова.

Броја учесника у групи:
до 30 учесника.

Цена програма:
Цена (по уобичајним стандардима) укључује едукацију кроз радионице за израду средстава за моторне активности, практичне моторне активности, писане материјале, стручну подршку после програма.

БРОЈ: **330**	*ОБАВЕЗАН*

Говор деце раног узраста

Аутор програма:
Радмила Ивановић.

Координатор:
Радмила Ивановић
Београдска 7 / III , 11253 Београд
тел: 011/25-23-320, 064/3567-926
e-mail: rada.ivanovic@gmail.com.
podgora@ptt.yu

Реализатор програма:
Радмила Ивановић.

Институција која подржава програм:
Удружење медицинских сестара предшколских установа Србије.

Циљеви програма
Општи циљеви програма:
овладавање основним идејама комуникативног аспекта говора и организовање праксе на начелима ових идеја; сређивање сазнања о значају размене између деце и одраслих за појаву и развој говора.
Посебни циљеви:
оспособљавање медицинских сестара за: развијање вештине комуницирања са децом (невербална и вербална); смислено коришћење животног контекста за индивидуализовану размену са дететом; развијање сазнања у игри и заједничким активностима; избор релевантних активности и примену у раду са децом; праћење и процену говора деце као основе за развој програма примереног деци.

Теме које се обрађују:
Потребе деце; Невербална комуникација на раном узрасту: језик осећања, језик радњи; Дете и одрасли у практично-ситуационој комуникацији; Употреба говора у раном узрасту; Одлике говора деце раног узраста и трендови развоја; Методички поступци којима се подстиче говорни развој детета; Средина за учење: родитељи и јасле; Спонтане говорне игре деце раног узраста; Симболичка игра - структурална обележја, развој и начини подстицања; Практични примери игара - прилози из литературе у функцији подршке развоја говора и играња речима.

Циљна група:
медицинске сестре, стручни сарадници и други који раде у различитим облицима окупљања деце раног узраста: целодневни боравак, породичне јасле, бебиситер...

Трајање програма:
базична обука: 2 дана по 6 сати; супервизија: 1 дан по 6 сати.

Број учесника у групи:
од 15 до 30.

Цена програма:
1.200 динара по ученику дневно и укључује: ауторство, хонорар реализаторима, путне трошкове, превоз, сертификат и приручник.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **331**

Деца у свету рачунара

Аутори програма:
Душкица Кнежић,
Драгана Чикош,
Предраг Урошев.

Координатор:
Предраг Урошев
Југословенске Армије 18
21400 Бачка Паланка
тел: 021/6040-656, 064/20-70-440
факс: 021/6042-964
e-mail: pumladost@hallsys.net

Институције које подржавају програм:
ПУ„Младост“- Бачка Паланка,
Удружење васпитача Војводине.

Реализатори програма:
Душкица Кнежић, Драгана Чикош и Предраг Урошев.

Циљеви програма
Општи циљ:
подизање квалитета васпитно образовног рада.
Специјални циљеви:
рачунарско описмењавање васпитача и стручних сарадника; оспособљавање васпитача и стручних сарадника за рачунарско описмењавање деце предшколског узраста; самоусавршавање и самообразовање васпитача и стручних сарадника.

Теме које се обрађују:
Теоријски аспекти употребе рачунара код деце предшколског узраста; Могућности употребе рачунара у васпитно образовном раду са предшколцима; Дефинисање циљева и задатака пројекта; Практична употреба рачунара у раду са децом предшколког узраста.

Циљна група:
васпитачи, стручни сарадници и директори предшколских установа.

Трајање програма:
6 сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
Оптималан број је 30 учесника.

Цена програма:
Цена по семинару (без обзира на број учесника) је 15.000 динара + путни трошкови. У цену је урачунат један примерак кратког сижеа за сваког учесника семинара, као и један примерак књиге „Деца у свету рачунара“ за установу која организује семинар.

БРОЈ: **332**	*ОБАВЕЗАН*

Обука васпитача за припрему деце за описмењавање

Аутори програма:
др Слободанка Гашић-Павишић,
др Емина Копас-Вукашиновић.

Координатор:
др Емина Копас-Вукашиновић
23300 Кикинда
Војводе Путника 22
e-mail: kopas@businter.net

Институција која подржава програм:
Институт за педагошка истраживања, Београд.

Реализатори програма:
др Слободанка Гашић-Павишић;
др Емина Копас-Вукашиновић;
Јелена Тодоровић, истраживач-приправник;
Душица Матејин, професор разредне наставе.

Циљ програма:
едуковање васпитача за реализацију припремног предшколског програма - у функцији припреме деце за наставу почетног читања и писања.

Теме које се обрађују:
Значај, потреба и могућности организовања посебне припреме деце за полазак у школу; Улога васпитача; Гласовна анализа речи; Графички симболи и знакови; Могућности препознавања; Визуелно процењивање и усмеравање моторике; Тачност покрета руку при писању; Игра у функцији припреме деце за почетно читање и писање.

Циљна група:
васпитачи у предшколским установама, а посредно деца најстаријег предшколског узраста.

Трајање програма:
10 сати ефективног рада у току два дана (други дан подразумева супервизијски састанак, пар месеци након реализације семинара).

Број учесника у групи:
15 – 25 учесника.

Цена програма:
2.000 динара по учеснику. У цену су урачунате: интелектуалне услуге реализатора програма, радни и потрошни материјал за учеснике, сертификат за учеснике.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **333**

Комуникативна и стваралачка употреба говора

Аутор програма:
Радмила Ивановић.

Координатор:
Радмила Ивановић
Београдска 7/III
11253 Београд
тел: 011/25-23-320; 064/35-67-926
e-mail: rada.ivanovic@gmail.com
podgora@ptt.yu

Институција која подржава програм:
Савез удружења васпитача Србије и Удружење васпитача Београда.

Реализатор програма: Радмила Ивановић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је упознавање васпитача са основним идејама комуникативног аспекта говора и промишљање властите васпитно-образовне праксе у светлу ових идеја. Специфични циљеви програма су: методичко оспособљавање васпитача за развој комуникативних способности деце практиковањем разноврсне употребе говора; оспособљавање васпитача за формулисање задатака; избор релевантних активности и игара; култивисање говорног стваралаштва деце; развијање интересовање деце за писани језик, сагледавање говорних постигнућа детета (основ за развојно планирање).

Теме које се обрађују:
Комуникативне и приватне функције говора; Невербална и вербална комуникација; Начини подстицања комуникативних способности деце; Говорне радионице као облик говорног активирања деце; Испитивање говорних постигнућа деце; Дечја игра и стваралаштво; Дечје говорне игре; Како подржати и развијати стваралачки говорни потенцијал детета; Неки системи подстицања дечје имагинације и говорног стваралаштва (Ђ.Родари); Евалуација програма - једно од полазишта за супервизију; Препоруке за примену програма.
Изборне теме: Развој интересовања деце за писани језик; Како помоћи деци у учењу нематерњег језика; Књижевна дела - ослонац за практиковање различите употребе говора.

Циљна група:
Програм је намењен васпитачима, али и свима онима који раде са децом узраста од три до седам година (у целодневном боравку, у припремним групама, у полудневним групама и сл.)

Трајање програма:
Базична обука траје 12 сати; примена програма 1 до 2 месеца; супервизија 2 дана по 6 сати; укупно 24 сата.

Број учесника у групи: од 15 до 30.

Цена програма:
1.500 дин. по учеснику дневно и укључује: ауторство, хонораре водитеља, путне трошкове, преноћиште, по три приручника за сваког учесника и сертификат. Порез није урачунат.

БРОЈ: **334**	*ОБАВЕЗАН*

Васпитање за креативност

Аутор програма:
Татјана Марковић.

Координатор:
проф.мр Петар Ђорђевић
Ћирила и Методија 29
18300 Пирот
тел: 010/345-237
063/8585-334
e-mail: pakadem@ptt.yu

Институције које подржавају програм:
Виша школа за образовање васпитача, Предшколска установа „Чика Јова Змај“, Удружење васпитача „Растко“.

Реализатори програма:
Татјана Марковић,
Оливера Вуковојац,
Недељка Петровић.

Циљеви програма:
упознавање васпитача са феноменом креативности и њихово оспособљавање за препознавање, неговање и адекватан рад на васпитању креативне личности.

Теме које се обрађују:
1. блок: Упознавање са програмом; Мишљење и креативност;
2. блок: Како мењати праксу; Креативно планирање;
3. блок: Облици и методе рада; Индивидуализација; Партнерство у васпитању; Рад у тиму.

Циљна група:
професионалци у домену предшколског васпитања: садашњи и будући васпитачи, педагози, психолози и други сарадници.

Трајање програма:
3 дана по 6 сати ефективног рада.

Број учесника у групи:
20-30.

Цена програма:
3.000 динара. Цена укључује сав потребан материјал за рад, као и обезбеђивање сертификата по завршетку програма.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **335**

Уметничка дела у дечијем свету

Аутор програма:
Весна Јањевић-Поповић.

Координатор:
Весна Јањевић-Поповић
11070 Нови Београд
Јурија Гагарина 200/14
тел: 011/15-41-41; 062/358-948
e-mail: drugivek@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Удружење васпитача Београда.

Реализатор програма: Весна Јањевић-Поповић.

Циљеви програма:
откривање вредности уметничког образовања на предшколском узрасту и развијање различитих активности са децом кроз повезивање уметничког дела и личног искуства детета; ангажовање различитих креативних способности у разумевању уметничких дела (слике, скулптуре, филма); јачање естетског доживљаја деце.

Теме које се обрађују:
Вредности уметничког образовања – саставни део имплицитне педагогије васпитача и наставника; Операционализовано посредовање уметничких дела деци и ученицима; Повезивање уметничких дела и личног искуства детета; Ангажовање различитих дечијих креативних способности у разумевању уметничких дела; Три позиције детета: уметник, истраживач, наследник и заштитник културних вредности; Уметничка дела у дечијем свету – ликовни језик линија; Развој дечије имагинације као предуслова за развој формалног мишљења; Машта и стваралаштво у васпитању и образовању и вредности музеја као места образовања; Зашто има смисла педагошка интервенција: разумевање елемената језика-ТВ/филм/ позориште...
Сличности и разлике могућности коришћења уметничких и научних филмова у раду са децом; Подстицајна васпитно-образовна средина – дидактички материјал; Развијање критеријума процене квалитета активности са децом; Развијање различитих модела укључивања локалне заједнице и установа културе.

Циљна група:
васпитачи и стручни сарадници.

Трајање програма:
18 сати у току три дана.

Број учесника у групи:
15-30 учесника.

Цена програма:
3.000 динара - укључује праћење тродневног семинара и одговарајући пратећи материјал припремљен на DVD-у.

БРОЈ: **336**	*ОБАВЕЗАН*

Комуникација у васпитању

Аутори програма:
Бијелић Драгана, психолог;
Ђурђевка Касагић, психолог.

Координатор:
Ђурђевка Касагић
Булевар М. Пупина 43/7, Београд;
тел: 011/2143-282
e-mail: djurdjevkakasagic@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Друштво психолога Србије,
Центар за примењену психологију.

Реализатори програма:
аутори; Бијелић Андријана, студент Учитељског факултета; Касагић Маја, психолог.

Циљеви програма:
унапређивање личне и професионалне компетенције запослених за интеракцију и комуникацију са децом и другим учесницима у васпитању: родитељима, сарадницима и др; структуирање постојећих и стицање нових искустава и знања о интеракцији и комуникацији: природа, механизми, функционисање, услови и исходи; преиспитивање постојећих, овладавање и испробавање нових комуникацијских стратегија, поступака и вештина.

Теме које се обрађују:
Увод - разматра се теоријски оквир програма: разлози за програм комуникације у васпитно-образовним установама; научни налази за разумевање проблема комуникације и интеракције у васпитању. Од теорије ка пракси - практично се операционализују теоријске поставке у конкретан садржај: Шта је комуникација и социјална интеракција у васпитању; Које су улоге и одговорности одраслих са практичним импликацијама; Које су претпоставке успешне комуникације: учесници, информације, поруке, услови, правила и практичне импликације; Шта чини комуникацијско поље развоја, одрастања и васпитања деце у васпитно-образовним установама: простор, атмосфера, људи са одређеним понашањем, акцијама, потребама и осећањима, интеракције и комуникација учесника у васпитању; Која су средства изражавања: вербална и невербална комуникација, значење, аспекти и димензије, практичне импликације; Како емоције учествују у комуникацији: природа, врсте испољавања, последице по развој деце, практичне импликације; Мотиви у комуникацији: природа, врсте, значај и механизми функционисања; Конфликти у комуникацији и управљање, практичне импликације; Лични и професионални потенцијал: пажња се усмерава на свест о себи, свом постигнућу, улогама, одговорностима и како их побољшати; Личност: способности, знања, вештине, искуства, потребе, мотиви, вредности; Професионална компетенција: знања о развоју деце, оспособљеност за рад са децом, професионални развој и напредовање; Педагошке и етичке вредности у комуникацији; Кодекс вредности у васпитању и стандарди понашања.

Циљна група: сви запослени у области васпитања, а посебно педагошки радници.

Трајање програма: базични семинар: 14 сати у току два радна дана, евалуација 7 сати у току једног дана; примена програма у току једне године и даље.

Број учесника у групи: 15-40 учесника.

Цена програма: Број учесника до 30 = 20.000 дин. Број учесника до 40 = 25.000 дин. У цену је укључено уверење о завршеном семинару, извештај о реализацији са препорукама, брошуре са скраћеном верзијом програма за сваког полазника и технички трошкови.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **337**

Дете са развојним ризиком у предшколској установи

Аутор програма:
прим. др сци.мед. Радмила Марушић.

Координатори:
прим. др сци.мед. Радмила Марушић
Заплањска 79, 11000 Београд;
e-mail: centarduga@ptt.yu
тел: 011/2467-728, 064/165-4697
факс: 011/3967-087

Институција која подржава програм:
Предшколска установа
„Ната Вељковић“, Крушевац.

Реализатори програма:
проф. др сци Слободанка Гашић-Павишић, педагог;
др сци.мед. Весна Сузовић, дефектолог;
мр сци.мед. Татјана Симовић, лекар специјалиста социјалне медицине;
прим. др сци. мед. Радмила Марушић.

Циљеви програма
Општи циљ: унапређивање педагошко-здравствене културе и праксе васпитача и стручних сарадника у предшколским установама кроз стицање знања и вештина у вези са факторима који могу да ремете рани дечји развој.
Специфични циљеви: пружање одговарајућих педагошких и медицинских сазнања о деци чије особености захтевају посебан третман у оквиру похађања предшколске установе: њихово дијагностиковање, поступци којима се разрешавају здравстено-педагошки проблеми, евалуација њихових ефеката и даља превентива у сарадњи са родитељима ове деце, као и са социјалним и здравстсвеним службама; сензибилизација васпитача за препознавање развојних проблема, као и за приступ тим проблемима.

Теме које се обрађују:
Развојни ризик и развојни исход и фактори који могу да их ремете; Стимулативна и нестимулативна средина за развој детета; Утицај неповољних услова у породици на развој детета; Занемаривање и строго кажњавање детета; Деца са развојним сметњама: повучена деца, плачљива деца, агресивна деца, екстремно немирна деца (хиперкинетички синдром), деца са поремећајем пажње (ADD), деца са поремећајем у развоју говора и са проблемима у регулисању хигијенских навика; Често болесна деца; Како предшколска установа може да помогне деци са развојним ризиком? Однос васпитача и породица деце са проблемима у развоју; Сарадња предшколске установе и здравствене службе; Сарадња предшколске установе са локалном заједницом; Оптерећења и стресови васпитача у току рада и како се изборити са тим.

Циљна група: васпитачи, родитељи деце са развојним ризиком, стручни сарадници у предшколским установама, учитељи нижих разреда основних школа.

Трајање програма: 24 сата (2 дана по 8 сати).

Број учесника у групи: од 15 до 40 учесника.

Цена програма:
за 2 дана цена је 4.000 дин. по учеснику и укључује: штампани материјал, књигу, организационе трошкове и хонораре за предаваче и водитеље програма, као и пореске трошкове.

БРОЈ: **338**	*ОБАВЕЗАН*

Керамика-традиција, култура, радост

Аутори програма:
Маја Стефановић, васпитач;
Биљана Михаил, васпитач;
Весна Живановић, дипл. психолог.

Координатор:
Биљана Михаил
Србобранска 11
тел: 2150-737
факс: 2153-361
e-mail: ned_oko@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Удружење за остваривање и очување људских и дечијих права „Недремљиво око“-Београд;
ПУ „Јелица Обрадовић“, Младеновац;
ПУ „Врачар“; ОШ „Лаза Костић“;
ОШ „Светозар Марковић“.

Реализатори програма:
Биљана Михаил-координатор програма;
Борис Богдановић-едукатор;
Маријана Калабић-едукатор; Весна Живановић-супервизор.

Циљеви програма:
оспособљавање васпитача и учитеља за креативно-производни рад у циљу унапређења и јачања квалитета васпитно-образовног процеса; стицање знања и вештина у области обраде глине; омогућавање услова који подстичу креативност код деце предшколског и школског узраста; развијање личне одговорности у партиципацији у развоју друштва као основа за јачања самопоштовања и поштовања друштвене средине у односу на циљну групу (васпитаче,учитеље).

Теме које се обрађују:
Упознавање са материјалом и историјатом обраде глине - од праисторије до данас; Просторна керамика; Рад на колу; Финализација.

Циљна група:
васпитачи и учитељи у предшколским и школским установама.

Трајање програма:
Семинар траје 3 дана (8 радних сати у току једног дана).

Број учесника у групи:
максимално 10 учесника.

Цена програма:
1.089,40 динара по часу. Цена укључује: приказ непосредних активности; предавања о историјату, техникама обраде глине и аспектима васпитно-образовног процеса; писане текстове и материјале и израду сертификата; средства за рад (глина, алати, глазуре, енгобе, калупи); радионице; мониторинг и евалуацију; амортизацију (трошкови коришћења атељеа кроз утрошак струје за печење глине, воде и др.); освежење, кафу, ручак; персоналне трошкове-хонораре за реализаторе; техничку и стручну подршку полазницима програма у организовању презентације програма и изложбе радова у оквиру институција.
НАПОМЕНА: Корисници програма задржавају продукте свог рада.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **339**

Интеракција за дете

Институција која подржава програм:
Центар за примењену психологију,
Друштво психолога Србије.

Реализатори програма:
Александра Јовановић-Мађар,
Соња Миладиновић,
Мирјана Ћурчић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма: подстицање развоја дечјег самопоштовања и аутономије од стране одраслих у току дететовог одрастања; здрав психички раст и развој детета путем ослобађања природних развојних потенцијала које свако дете носи у себи.
Специфични циљеви: обједињавањем основних теоријских знања из педагогије и развојне психологије, васпитачи и стручни сарадници у предшколским установама усавршавају своје васпитне вештине; интерактивним начином рада и применом конкретних техника, предложених у програму, дете се подстиче на здрав раст и развој; развијање професионалне компетенције васпитача.

Теме које се обрађују
Теоријски део програма: Анализа развоја личности детета; Упознавање васпитача са специфичном везом која постоји између мишљења, осећања и понашања код деце; Општи принципи подстицања; Позитивни и негативни подстицајни васпитни приступи; Основни правци развијања осећања самопоштовања и успешности код детета; Упознавање васпитача са развојним фазама кроз које дете пролази од рођења до 6. године.
Оперативни део: Примена новонаучених вештина подстицања у пракси; Примена конкретних интервентних техника којима се остварују жељене промене у понашању; Прецизирање начина евалуације испуњавања задатака у практичном раду; Питања (учесника) и одговори (аутора) о случајевима из праксе.

Циљна група:
Програм је намењен васпитачима и стручним сарадницима у предшколским установама.

Аутор програма:
Александра Јовановић Мађар,
психолог
Књига на основу које је направљен програм носи назив „Зашто то радиш“, ауторке Александре Јовановић-Мађар. Књига је издата од стране Центра за примењену психологију, Београд.

Координатори програма:
Александра Јовановић-Мађар, психолог;
Соња Миладиновић, педагог;
Мирјана Ћурчић, психолог;
Стевана Христића 18
21000 Нови Сад
тел: 021/630-2083, 063/773-0417

Трајање програма:
укупно 20 радних сати (од 10 до 16 часова са паузама од 15 и 30 минута). Програм се нуди као тематска целина распоређена у три дана, у укупном трајању од 20 сати. Предавања и вежбе из теоријског дела програма трају два дана. Потом следи пауза од две седмице у којима се планира да учесници семинира кроз свој практични рад провере научено у пракси. Након тог периода планира се трећи дан програма у ком би се одвијало оперативно повезивање теоријског материјала са демонстрационим примерима из праксе.

Број учесника у групи:
Број полазника је ограничен на до 25 учесника у једној групи. Облик и начин рада: интерактивне радионице - едукативне и психолошке, дискусије у малим групама, саветовање, предавање.

Цена програма:
11.500 динара. (Урачунато је обезбеђење простора, пратећи материјал, књига „Зашто то радиш“- аутора А. Јовановић-Мађар, хонорари за реализаторе, освежење у току паузе, сертификат и порез.)

ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА

БРОЈ: **340**	*ОБАВЕЗАН*

Сви заједно - програм интеграције деце са посебним потребама

Аутор програма:
спец. Мирјана Станковић-Ђорђевић.

Координатор:
мр Петар Ђорђевић,
директор ВШОВ, Пирот
Ћирила и Методија 29, 18300 Пирот
тел: 010/ 335-237, 010/ 321-689
064/ 211-00-22
факс: 010/ 335-237
e-mail: mirljuba@ptt.yu
mirljuba@yubc.net

Реализатори програма:
Мирјана Станковић-Ђорђевић;
Драгана Станковић;
Бобан Тошић.

Институција која подржава програм:
Виша школа за образовање васпитача, Пирот.

Циљеви програма:
едукација професионалаца ради прихватања и интеграције деце са посебним потребама у редовне групе вртића и одељења школе, у сврху подизања квалитета живота ове деце и њихових породица, као и едукација васпитача учитеља у вези са развојем, особеностима и психолошком проценом деце са посебним потребама; сензитизација васпитача учитеља за остваривање партнерских односа са децом са развојним сметњама и њиховим породицама; ангажовање васпитача учитеља на развијању емпатијске свести, превазилажењу егоцентричности и подстицању алтруистичког понашања од стране вршњака; оспособљавање за анимацију локалне и шире друштвене заједнице за проблеме деце са посебним потребама.

Теме које се обрађују:
1. блок: Упознавање са појмом и категоријама деце са посебним потребама (концепцијом интегративног модела, партнерских односа, радионичким методама и техникама).
2. блок: Подстицање развоја свести о себи и самопоштовања као предуслова за схватање другог, његових специфичности и различитости (радионице).
3. блок: Развијање асертивности и прихватање другог уз уважавање сопствене личности, конструктивно решавање сукоба (радионице).
4. блок: Емпатија, толеранција и спремност за партнерски однос са другим (радионице).

Циљна група:
непосредни корисници: васпитачи, учитељи, стручни сарадници, студенти - будући васпитачи и учитељи, студенти психологије; посредни корисници: деца са развојним сметњама и њихове породице.

Трајање програма: 4 сата у току три радна дана.

Број учесника у групи: 15 до 30.

Цена програма:
4.000 динара нето. У цену су укључени радна свеска, потрошни материјал, сертификат.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **341**

Дефицит пажње и хиперактивност код деце

Аутор програма:
Небојша Јовановић.

Координатор:
Небојша Јовановић
Гандијева 187/32
11070 Нови Београд
тел: 011/ 3178-917, 063/ 227-505
факс: 011/ 172-217
e-mail: nebojsa@orgm.co.yu

Институција која подржава програм:
Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије.

Реализатори програма:
Небојша Јовановић, Татјана Фиревски Јовановић, Сандра Јовановић.

Циљеви програма:
Едукација просветног кадра да препозна проблеме дефицита пажње и хиперактивности (ADD-ADHD) код деце и правилно усмери наставне и васпитне активности у циљу адекватнијег приступа деци са овим проблемима. Бројна истраживања научних и здравствених институција у свету указују на то да је све већи проценат деце код које је дијагностификован дефицит пажње. По новијим истраживањима 7-10% деце узраста од 5-18 год. има дијагнозу ADD (attention defficit dissorder) или ADHD (attention defficit hiperactivity dissorder). Лонгитудиналне студије показују да ови проблеми у 70% случајева не нестају са одрастањем, мада се хиперактивност, ако је део проблема, смањује након пубертета. Те студије показују и то да су, без адекватног третмана, деца са поремећајима пажње у далеко већем ризику од неуспеха у школи или успеха успод њихових интелектуалних способности, понављања разреда, избацивања из школе, сукоба са законом, болести зависности... Деца са ADD проблемима су, од стране наставника и средине у којој живе, често доживљена као лења, безобразна, неваспитана, немирна... што у великој мери утиче на њихово самопоштовање и формирање негативне слике о себи. Адекватан приступ наставног особља и родитеља може у великој мери утицати на правилан развој деце са овим проблемима. Ови проблеми више нису реткост и захтевају припремљеност наставног кадра за суочавање са њима. Циљ семинара је едукација васпитача за правилан приступ деци са дефицитом пажње и проблемима хиперактивности.

Теме које се обрађују:
Шта је ADD-ADHD (најчешћа дијагноза код деце у западним земљама)? Зашто расте проценат АДД поремећаја у свету и у нашој средини? Ризици који прате ADD-ADHD; Шта ADD јесте, а шта ADD није? Како препознати ADD дете? Како реаговати на његово понашање? Четири основне карактеристике ADD: селективна пажња и меморија, расејаност, импулсивност, хиперактивност; Остале особености ADD; Одлике ADD детета; Упитници за родитеље и наставнике; Проблеми у учењу и други проблеми који су чести пратиоци ADD-ADHD; Назнаке о могућностима третмана ADD и улози школског психолога, педагога и наставника у третману дефицита пажње код детета;

Метакогнитивне стратегије - стратегије учења које помажу деци са дефицитом пажње; Како прилагодити наставу ADD детету; Како саветовати родитеље; Организација породице са ADD дететом; Стратегије за моделирање понашања ADD детета; Исхрана хиперактивне деце и деце са дефицитом пажње.

Циљна група:
запослени у предшколским установама, основним и средњим школама (учитељи, наставници, психолози и педагози).

Трајање програма:
13 сати / два радна дана.

Број учесника у групи:
10-50 (или више).

Цена програма:
Цена по учеснику је 4.500 динара (Укључује: књигу аутора, котизацијски материјал, простор, сертификате, хонораре, порез.)

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **342**

Деца са посебним потребама у предшколској установи и школи

Аутори програма:
Милена Јеротијевић,
Даринка Радивојевић.

Координатор:
Даринка Радивојевић
11 000 Београд
Господар Јованова 45а
тел: 064/ 246-9516
факс: 011/ 32-44-951
e-mail: dara@claw.co.yu

Институција која подржава програм:
група Мост.

Реализатори програма:
Милена Јеротијевић, Даринка Радивојевић, Ивана Васиљевић, Гордана Тошић, Наташа Милојевић, Валентина Завишић, Љиљана Достанић, Гордана Јосимов, Бранислава Покрајац, Радмила Гошовић, Снежана Стојаковић, Евгенија Јокановић.

Циљ програма:
повећање компетентности васпитача и наставника за рад са децом/ученицима са посебним образовним потребама у редовном образовно-васпитном систему.

Теме које се обрађују:
Одлике деце са посебним потребама и посебне образовне потребе; Методологија и кораци у инклузивном приступу; Ситуација ограничења и развој подршке; Прилагођавање и индивидуализација образовно-васпитног приступа у раду са децом/ученицима са посебним образовним потребама; Припрема образовно-васпитног окружења; Посебни проблеми у раду са децом/ученицима са посебним образовним потребама и начини решавања; Комуникација са децом/ученицима који имају посебне образовне потребе; Укључивање и сарадња са родитељима.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници, стручни сарадници, управа образовно-васпитне установе.

Трајање програма:
14 сати (7+7), 2 дана.

Број учесника у групи:
20-30 учесника.

Цена програма:
2.600 динара (укључује обуку, прилоге, радни материјал).

БРОЈ: **343**	*ИЗБОРНИ*

Карактеристике деце са сметњама у развоју и препоруке за рад са њима

Аутор програма:
мр Славица Марковић.

Координатор:
Мирјана Лазор
Браће Рибникар 32, Нови Сад
тел: 021/6616-366, 064/1954-278
факс: 021/6621-253
e-mail: skolamp@eunet.yu
lazorm@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић“, Нови Сад.

Реализатори програма:
мр Славица Марковић, Снежана Николић, Мирјана Лазор, Радмила Црнојачки, Мартин Каламковић.

Циљеви програма:
подизање нивоа компетенција васпитача и наставника за нову улогу у инклузивном окружењу стицањем теоријских знања и практичних вештина потребних за рад са децом са сметњама у развоју.

Теме које се обрађују:
Деца са специфичним сметњама у развоју (основне карактеристике, импликације на наставни процес и препоруке за рад са њима); Терминолошке одреднице; Начини третирања тешкоћа у нашим условима (медицински и социјални модел ометености); Међународни и домаћи документи који промовишу инклузију; Важећа законска регулатива; Инклузивна филозофија, политика и пракса; Индивидуални план подршке и индивидуални образовни план; Специфичности сарадње са родитељима (успостављање партнерског односа); Интегрисани систем услуга у локалној заједници.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, стручни сарадници, родитељи, представници локалне самоуправе.

Трајање програма:
12 сати или 2 радна дана.

Број учесника у групи:
минималан 15, а максималан 26.

Цена програма:
4.000 динара (присуство семинару, потребни материјали за рад, фасцикла са прилозима за сваки едукативни блок и компакт диск са референтном литературом). У цену није урачунат превоз и смештај за 3 водитеља (за места удаљена више од 100 км од Новог Сада).

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **344**

Вртић и школа по мери детета – инклузивни модел рада у вртићу и нижим разредима основне школе МОДУЛ 1

Аутори програма:
спец. Дијана Копуновић,
психолог ПУ „Наша радост“, Суботица;
Марица Мецек,
педагог ПУ „Бамби“, Кула;
Јасмина Кукић,
педагог ПУ „Наша радост“, Суботица.

Координатор:
Дијана Копуновић
24000 Суботица
Доситејева 6
тел: 024/670-450
моб: 064/150-4220
факс: 024/64-6411
e-mail: kdijana@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
ПУ „Наша радост“, Суботица; ПУ „Бамби“, Кула.

Реализатори програма:
спец. Дијана Копуновић - психолог; Марица Мецек - педагог; Јасмина Кукић - педагог.

Циљеви програма
Општи:
упознавање са карактеристикама инклузивног модела рада у предшколским установама и нижим разредима ОШ; упознавање са васпитним методама које су сагласне са вредностима демократског друштва и уважавање дечјих права; побољшање професионалне компетенције за рад са децом са посебним потребама и развијање емпатијског односа према њима и њиховим родитељима; усвајање методологије рада у васпитно-образовним групама и нижим разредима основне школе у којима се реализује инклузивни програм;
Специфични:
упознавање са искуствима у реализацији инклузивног модела рада у предшколским установама у Суботици и Кули; упознавање са карактеристикама тимског рада; сензитизација за различитости; оспособљавање учесника за стварање пријатне и прихватајуће атмосфере у групи/одељењу и подстицање толерантног односа међу децом.

Теме које се обрађују:
Карактеристике инклузивног програма; Ја као део групе; Предрасуде везане за различитости; Сензитизација за различитост; Фактори успешности инклузије; Развој идеје инклузивног програма; Инклузија: теоријски концепт и међународна документа; Права и потребе деце са сметњама у развоју; Особености деце са посебним потребама; Социјални и медицински модел; Разлика између интеграције и инклузије; Услови за реализацију инклузивног програм; Модел ефикасног васпитача, учитеља, стручног сарадника; Осмишљавање радионица за припрему деце за укључивање детета са

сметњама у развоју у васпитну групу; Развијање емпатске способности, децентрације, узајамног разумевања и толеранције; Унапређивање методологије рада.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, стручни сарадници вртића и школе.

Трајање програма:
3 дана по 8 сати у континуитету (24 сата).

Број учесника у групи:
минимално 10 учесника, а максимално 25 учесника.

Цена програма:
Цена по сату је 1.680 динара (укупно 40.320 динара за 24 сата). Уколико је у групи 25 учесника, цена по особи је 1.613 динара.У цену су укључени хонорари за ауторе и водитеље семинара и радни материјал за реализацију семинара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **345**

Вртић и школа по мери детета – инклузивни модел рада у вртићу и нижим разредима основне школе МОДУЛ 2

Аутори програма:
спец. Дијана Копуновић,
психолог ПУ „Наша радост“, Суботица;
Марица Мецек,
педагог ПУ „Бамби“, Кула.
Јасмина Кукић,
педагог ПУ „Наша радост“, Суботица.

Координатор:
Дијана Копуновић
24000 Суботица, Доситејева 6
тел: 024/ 670-450, моб: 064/ 150-4220
факс: 024/ 646-411
e-mail: kdijana@eunet.yu

Институција која подржава програм:
ПУ „Наша радост“, Суботица;
ПУ „Бамби“, Кула.

Реализатори програма:
спец. Дијана Копуновић - психолог; Марица Мецек - педагог; Јасмина Кукић – педагог.

Циљеви програма:
Општи: упознавање са карактеристикама инклузивног модела рада у предшколским установама и нижим разредима ОШ; упознавање са васпитним методама које су сагласне са вредностима демократског друштва и уважавање дечјих права; побољшање професионалне компетенције за рад са децом са посебним потребама и развијање емпатијског односа према њима и њиховим родитељима; усвајање методологије рада у васпитно – образовним групама и нижим разредима основне школе у којима се реализује инклузивни програм; оспособљавање за израду индивидуалних стимулативних програма за децу са сметњама у развоју.
Специфични: упознавање са искуствима у реализацији инклузивног модела рада у предшколским установама у Суботици и Кули; упознавање са карактеристикама тимског рада; сензитизација за различитости; оспособљавање учесника за стварање пријатне и прихватајуће атмосфере у групи/оделењу и подстицање толерантног односа међу децом.

Теме које се обрађују:
Инклузивни програм рада у општим основама програма васпитно-образовног рада; Индивидуализација рада; Израда индивидуалних програма подршке; Посматрање деце; Тренутни ниво; Дугорочни циљеви; Разрада дугорочних циљева на међукораке; Графикони активности; Карактеристике тимског рада; Партнерски однос са родитељима; Типични проблеми родитеља; Решавање проблематичног понашања.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, стручни сарадници вртића и школе.

Трајање програма: 3 дана по 8 сати у континуитету (24 сата).

Број учесника у групи: минимално 10 учесника, а максимално 25 учесника.

Цена програма:
Цена по сату је 1.680 динара (укупно 40.320 динара за 24 сата). Уколико је у групи 25 учесника, цена по особи је 1.613 динара. У цену су укључени хонорари за ауторе и водитеље семинара и радни материјал за реализацију семинара.

БРОЈ: **346**	*ОБАВЕЗАН*

Едукација садашњих и будућих васпитача и учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом

Аутор програма:
проф. др Грозданка Гојков.

Координатор:
Јелена Пртљага
Омладински трг 1, 26300 Вршац
тел: 013/831-628, 064/615-58-11
факс: 103/831-628
e-mail: jpivan@sezampro.yu

Институције које подржавају програм:
Виша школа за образовање васпитача у Вршцу,
Учитељски факултет у Београду – наставно одељење у Вршцу,
Едукативни центар са рад са даровитима у Вршцу.

Реализатори програма:
проф. др Грозданка Гојков, професор педагогије;
проф. др Аурел Божин, професор психологије;
проф. др Мирко Дејић, професор методике математике;
проф. др Јон Лелеа, професор методике музичког;
проф. др Адријан Негру, професор методике ликовног;
проф. др Илеана Магда, професор методике румунског језика;
мр Александар Стојановић, педагог;
мр Драгана Јосифовић, професор методике развоја говора;
мр Вирока Пасер, професор методике упознавања околине;
мр Наташа Стурза-Милић, професор методике физичког.

Циљ програма:
оспособити учитеље и васпитаче да благовремено препознају даровиту децу и са њима адекватно раде.

Теме које се обрађују
Програм је подељен у четири сегмента:
1. приступи способности, креативности, и мотивације и карактеристике даровитих; 2. приступи идентификацији даровитости и модели за подстицање и развој даровитости и креативности у учионици; 3. учење путем откривања у учионици и модели креативног решавања проблема; 4. сарадња са родитељима даровите деце.

Циљна група:
васпитачи деце предшколског узраста и професори разредне наставе.

Трајање програма: 24 сата, односно 3 дана.

Број учесника у групи: 15-30.

Цена програма:
5.000 динара. Цена покрива ангажман реализатора семинара и материјал потребан за реализацију семинара.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **347**

Практичне методе рада у инклузивном контексту

Аутор програма:
мр Славица Марковић.

Координатор:
Мирјана Лазор
Браће Рибникар 32, Нови Сад
тел: 021/6616-366, 064/1954-278
факс: 021/6621-253
e-mail: skolamp@eunet.yu
lazorm@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић“, Нови Сад.

Реализатори програма:
мр Славица Марковић, Снежана Николић, Мирјана Лазор, Радмила Црнојачки, Мартин Каламковић.

Циљ програма:
подизање нивоа професионалних компетенција васпитача, учитеља, наставника и стручних сарадника за рад са децом са сметњама у развоју у инклузивној школи/вртићу.

Теме које се обрађују:
Могућности инклузије кроз различите програме; Методе и технике рада у инклузивном контексту; Припремне активности; Стимулација развоја кроз различите врсте игре; Рад са децом у функционалним (животним) ситуацијама; Специфичности сарадње и саветовања родитеља деце са сметњама у развоју.

Циљна група:
васпитачи, учитељи, стручни сарадници, дефектолози, родитељи.

Трајање програма:
12 сати или 2 радна дана.

Број учесника у групи:
Минималан 15, а максималан 26.

Цена програма:
4.000 динара (присуство семинару, потребни материјали за рад, фасцикла са прилозима за сваки едукативни блок и компакт диск са референтном литературом). У цену није урачунат превоз и смештај за 3 водитеља (за места удаљена више од 100 км од Новог Сада).

БРОЈ: **348**	*ИЗБОРНИ*

Дијагностика и терапија артикулационих поремећаја

Аутор програма:
проф. др Нада Доброта-Давидовић.

Координатори:
мр Милина Стеванковић
Високог Стевана 2
тел: 283-1790, 283-1118
факс: 218-3081
e-mail; ndobrota@beotel.net
fasper@sbb.co.yu

Институције које подржавају програм:
Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд
Завод за психофиозиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“.

Реализатори програма:
проф.др Нада Доброта-Давидовић, мр Милина Стеванковић, инж. Душан Станишић.

Циљеви програма:
Допуна и стицање теоријских и практичних знања у циљу побољшања превенције, дијагностике и терапије артикулационих поремећаја како би се спречили или минимизирали комплекснији говорно-језички поремећаји као што су: дисфазија, аутиза, муцање, МНР, дислексија, дисграфија, поремећаји слуха и други поремећаји који поред основног поремећаја, имају и проблеме у вербалној комуникацији.

Теме које се обрађују:
Примена најновијих дијагностичких тестова и метода код деце са артикулационим поремећајима која у основи имају органицитет као што су: расцепи усне и непца изоловано или у склопу синдрома. Третман артикулационих поремећаја код пацијената са дијагнозом аутизма, дисфазија, ДЦП-а, МНР-а, муцања, двојезичности.

Циљна група:
логопеди, васпитачи, учитељи, лекари, психолози.

Трајање програма:
25 сати / три дана (петак, субота, недеља).

Број учесника у групи:
од 12 до 15.

Цена програма:
Цена по учеснику је 120 бодова за цео семинар односно 40 бодова за дан. Учесници семинара добијају: комплет најновијих тестова; упутство за рад на аудиовизуелном стимулатору; две књиге (Поремећаји артикулације, Развој говора код деце са расцепима усана и непца); три паузе за ручак, шест кафе пауза. Организатори сами сносе све трошкове који се односе на боравак пацијената који долазе у Београд, као и на трошкове предавача и водитеље програма.

ИЗБОРНИ БРОЈ: **349**

МЕДОС - Мултимедијални систем за едукацију деце са оштећеним слухом

Аутори програма:
дипл. дефектолог Снежана Чарапић;
дипл. дефектолог Предраг Павловић;
доц.др проф. електронике
Леонид Стоименов.

Координатор:
Гордана Живковић, директор
Специјална школа са Домом
ученика „Бубањ“
Бубањских хероја 3, 18000 Ниш
тел: 018/ 263-801, 018/ 263-154
факс: 018/ 263-801
e-mail: carapiczana@yahoo.com
pdjpavlovic@yahoo.com

Институција која подржава програм:
Специјална школа са Домом ученика „Бубањ“ - Ниш.

Реализатори програма:
дипл. дефектолог Снежана Чарапић;
дипл. дефектолог Предраг Павловић;
доц.др проф. електронике Леонид Стоименов.

Циљеви програма:
решавање проблема комуникације дефектолога са децом оштећеног слуха и патологијом у говору, а самим тим унапређење процеса хабилитације, рехабилитације и едукације.

Теме које се обрађују:
Презентација аудио-визуелних наставних садржаја деци на једноставан и занимљив начин; Селективно звучно појачање за сваког корисника посебно; Бежични пренос звука од извора до корисника; Потпуна слобода покрета деце и наставника/терапеута без ограничавања у простору; Повратне информације до корисника (успешан feed back); Одређивање степена оштећења слуха – копсометрија; База података.

Циљна група:
дефектолози који раде са децом оштећеног слуха и патологијом у говору.

Трајање програма:
од 10 до 15 сати / два дана.

Број учесника у групи:
од 10 до 20 учесника.

Цена програма:
од 3.500 - 5.000 динара. Трошкови организације, потрошни материјал, фотокопирање, ручак, освежавајући напици, сертификати.

БРОЈ: **350** *ИЗБОРНИ*

СМЕТЊЕ У УЧЕЊУ - Диференцијална дијагностика, препознавање и превазилажење сметњи у учењу код деце предшколског и школског узраста

Аутор програма:
Анамарија Вичек –
дефектолог-логопед
из Будимпеште, спољни
стручни сарадник
Педагошког завода Војводине.

Координатор:
Ленка Ердељ,
директор Педагошког
завода Војводине, Нови Сад
Булевар Михајла Пупина 6
тел: 021/472-03-72; 021/472-03-72
e-mail: lenkee@pzv.org.yu

Институције које подржавају програм:
ОШ „Петефи Шандор“, Нови Сад;
Центар за методику, Нови Сад.

Реализатори програма:
1. Анамарија Вичек – дефектолог-логопед; 2. Нели Балаж – психолог;
3. Силвија Бакош-Тапишка, стручни сарадник.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је повећање компетенције васпитача, стручних сарадника, учитеља и наставника преношењем теоријских и практичних знања у области сметње у учењу, односно стварање добре стручне подлоге и позадине за инклузивну едукацију деце са посебним потребама.

Теме које се обрађују:
Сметње у учењу - рано препознавање и диференцијална дијагностика знакова развијања код деце предшколског узраста; Препознавање заосталог говора и развијање језика код деце предшколског узраста; Развојне игре - игре за развијање код деце предшколског узраста; Сметње у учењу - препознавање раних знакова дислексије, дисграфије и дискалкулије; Препознавање заосталог говора и језика код деце школског узраста; Пажња и поремећаји пажње; Комплексна педагошка и диференцијална дијагностика сметњи у учењу код деце школског узраста; Спремност за школу - очекивања и тестирање; Комуникација са родитељима и стручним сарадницима.

Циљна група:
васпитачи, стручни сарадници, учитељи и наставници предшколских установа и основних школа.

Трајање програма:
Програм ће трајати укупно 18 радних сати у току у 3 дана.

Број учесника у групи:
Пошто је програм претежно радионичарског типа, идеалан број учесника је између 20 и 30.

Цена програма:
1.000 динара по особи дневно. Цена укључује: путне трошкове, ауторске хонораре, рад тренера, коришћење опреме, канцеларијски материјал, пратећи стручни материјал, приручник и сертификате.

ОБАВЕЗАН	БРОЈ: **351**

Обука школских тимова за рад са ученицима са сметњама и тешкоћама у развоју

Аутор програма:
Мирослав Павловић.

Координатор:
Соња Жарковић
Педагошко друштво Србије
Теразије 26
тел/факс: 268-7749
e-mail: pds_bgd@EUnet.yu

Институција која подржава програм:
Педагошко друштво Србије.

Реализатори програма:
проф. др Ненад Глумбић,
асистент. др Милица Пејовић-Милованчевић,
др Ана Јовановић,
Мирослав Павловић.

Циљеви програма:
подизање компетенција наставног особља и стручних сарадника за рад са ученицима (основних и средњих школа) са сметњама и тешкоћама у развоју; сензибилисање образовно-васпитних институција за рад са ученицима са сметњама и тешкоћама у развоју; индивидуализација рада са ученицима.

Теме које се обрађују:
Тешкоће учења (читања, писања, метематичких операција); Снижене интелектуалне способности; Тешкоће прилагођавања; Поремећаји у понашању; Хиперкинетски синдром; Злоупотреба психоактивних супстанци; Злостављање и занемаривање; Анализа студије случаја.

Циљна група:
наставни кадар и стручни сарадници основних и средњих школа.

Трајање програма:
Осам (8) сати ефективног рада, један дан.

Број учесника у групи:
Три предавача/тренера подучавају групу од 30 учесника. Минимално је 20, а максимално је 30.

Цена програма:
Цена по учеснику је 2.200 динара (укључује трошкове одржавања семинара и радни матријал).

БРОЈ: **352**	*ОБАВЕЗАН*

„Реедукација психомоторике“ (метод превенције и третмана поремећаја у понашању и учењу)

Аутори програма:
проф. др Светомир Бојанин,
дечји психијатар, са сарадницима.

Координатор:
др Наташа Вујисић-Живковић
Мике Аласа 10, Београд
тел: 011/2722-656; 011/332-0253
e-mail: NVujisic@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Центар за реедукацију емоција и понашања „Тврђава“.

Реализатори програма:
Светомир Бојанин – професор, доктор медицине;
Татјана Говедарица, дипл. дефектолог олигофренопедагошког смера, специјалиста опште дефектологије и реедукације;
Виолица Повше-Ивкић, дипл. дефектолог, логопед, специјалиста опште дефектологије и реедукације;
Александра Пароји́чић, дипл. психолог, клинички неуропсихолог;
Наташа Вујисић Живковић, магистар педагогије;
Наташа Веселиновић, дипл. специјални педагог, психодрамски психотерапеут, истраживач;
Данијела Станковић, дипл. специјални педагог истраживач.

Циљеви програма:
1. Усвајање теоријских основа на којима се базира метода реедукације психомоторике.
2. Обука Београдском реедукативном методу примењљивом у раду са ученицима који показују сметње у учењу (дискалкулија, дислексија, хиперкинетско понашање и поремећаји пажње, austic-like понашање ...) и у понашању.
3. Овладавање методом реедукације психомоторике у непосредном раду. Полазници који прођу и усвоје основне принципе метода реедукације психомоторике, у стању су да у току својих редовних наставних активности, обнављају основне и природне путеве подстицања нервних и психичких активности које су неопходне за организовање, сазревање и понашање у развојном добу. На тај начин подстичу развој ученика сходно њиховим примарним способностима и омогућавају већу ефикасност у спровођењу наставних планова и програма.
4. Проширивање стручних знања и компетенције из области неуропсихолошког развоја.

Теме које се обрађују:
Теоријске основе реедукације психомоторике; Неуропсихолошка анализа развоја детета до треће године живота; Неуропсихолошка анализа развоја од треће до шесте године; Доминација хемисфера и латерализованост покрета; Доживљај телесне целовитости; Доживљај времена, ритма и осећајни свет; Путеви превентивних, терапијских и рехабили-

тационих поступака; Развој доживљаја простора, тела и окружења; Поремећаји психомоторике.

Циљна група:
дефектолози, психолози, педагози и специјални педагози, васпитачи и наставници који раде и заинтересовани су за рад са децом и адолесцентима млађег узраста у специјалним и редовним основним и средњим школама, као и институцијама за децу са посебним потребама; предшколске установе, основне школе, средње школе, специјалне школе.

Трајање програма:
24 сата / 3 дана.

Број учесника у групи:
8-20.

Цена програма:
1.400 динара (материјали, освежење).

БРОЈ: **353**	*ИЗБОРНИ*

Ако ваш ученик муца

Аутори програма:
мр сци.мед. Татјана Драгосављевић-Алић, специјалиста медицинске психологије.

Координатори:
мр сци.мед. Татјана Драгосављевић-Алић, специјалиста медицинске психологије, Београд, Ивана Милутиновића 56;
тел: 011/ 459-152 - стан
факс: 011/ 361-7932 - установа
e-mail: alict@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“, Београд.

Реализатори програма:
мр сци.мед. Татјана Драгосављевић-Алић,
Даринка Шостер,
мр сци.мед. Будимирка Симић Ружић,
Јелена Тадић.

Циљеви програма:
Упознавање са приступом проблему муцања у свету данас. Учинити васпитача/учитеља сарадником у лечењу кроз подршку детету, упознавањем најбољег начина.

Теме које се обрађују:
Шта знате о муцању? Да ли сте у детињем ћутању препознали и нешто друго, можда избегавање неке речи или говора уопште? Како то да муца само на часу, а не и на одмору?
Шта са Вашим дилемама: Како да му помогнем? Шта кад „заблокира“? Да ли да му понудим да одговара писмено? Да ли да разговарам са њим о муцању насамо или пред осталом децом? Да ли ћу га повредити?

Циљна група:
васпитачи, учитељи, наставници, стручни сарадници (намењено пре свега редовним школама).

Трајање програма:
8 сати, викендом / субота или недеља.

Број учесника у групи:
од 12 до 15.

Цена програма:
Цена програма је 2.500 динара + ПДВ. Цена укључује обуку кроз практичне вежбе и краћи текст Муцање и школа.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **354**

„Школа за све - инклузивно образовање“

Аутори програма:
мр Снежана Нишевић,
проф. др Снежана Николић.

Координатор:
мр Снежана Нишевић
XXI дивизије 31, Београд
тел: 064/ 14-55-367, 011/ 2417-174
факс: 011/ 2402-393
e-mail: snezadj@bitsyu.net

Институције које подржавају програм:
Институт за дефектологију, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду; Соматопедска секција Србије, Удружење дефектолога Србије; ОШ „Бошко Буха“, Београд.

Реализатори програма:
мр Снежана Нишевић, проф. др Снежана Николић.

Циљеви програма:
1) припрема школе за инклузивно образовање и подизање педагошке и корективне ефикасности школе; сензибилизација наставног кадра на потребе и могућности ученика са тешкоћама у учењу и ученика са ометеношћу; 2) усавршавање наставника за откривање, евиденцију и праћење ученика са тешкоћама у учењу и примена посебних метода и техника рада са овим ученицима; 3) обезбеђење услова за адекватан и потпун развој свих потенцијала ученика и пружање подршке ученицима са тешкоћама у учењу у васпитно-образовном процесу за ефикасније савладавање школских задатака и бољу припремљеност за даље школовање.

Теме које се обрађују:
1. Образовање ученика са посебним потребама; 2. Инклузивно образовање; 3. Тешкоће у учењу: манифестације тешкоћа у учењу; 4. Детекција и евиденција, дијагностика и диференцијална дијагностика, методски поступци, праћење и усмеравање ученика са тешкоћама у учењу; 5. Ометеност у развоју: категорије ометености и карактеристике; 6. Технички захтеви и опремљеност школе за категорије ученика ометених у развоју, методски поступци према ученицима ометеним у развоју; 7. Толеранција различитости; 8. Школски стручни тим.

Циљна група:
наставници разредне наставе, стручни сарадници у основним школама.

Трајање програма:
време трајања у сатима ефективног рада (не рачунајући паузе) и данима: 24 сата ефективног рада у току 3 дана.

Број учесника у групи: 15 до 30.

Цена програма:
8.700 динара – 8,5 сати теоријског излагања и 15,5 сати практичног рада.

НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

БРОЈ: **355**	*ОБАВЕЗАН*

Едукативни семинар „Ромско дете и школа“

Аутори програма:
др Сунчица Мацура-
-Миловановић, психолог;
Сања Татић-Јаневски, психолог;
Мирјана Ковачевић,
наставник разредне наставе.

Координатор:
Сунчица Мацура-Миловановић
Трешњевка 1
11000 Београд
моб: 063/412-157
e-mail: smacura@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Савез учитеља Србије.

Реализатори програма:
мр Сунчица Мацура-Миловановић, психолог;
Сања Татић-Јаневски, психолог;
Мирјана Ковачевић, наставник разредне наставе;
Милијана Арсић, професор грађанског васпитања.

Циљеви програма:
да се учесницима на систематичан и јасан начин пруже релевантне информације о потребама и специфичностима услова одрастања ромске деце; да учесницима пружи примењива знања о извођењу конкретних активности са ромском децом у одељењима и успешним начинима њиховог подучавања, чији ефекти треба да помогну постепеном мењању опажања и очекивања учитеља у односу на могућности учења и интеграције ромске деце у школској средини; да подстакне размену позитивних искустава у решавању проблема у наставном раду са ромском децом и фокусира учеснике на стратегије које дају резултате; да учеснике мобилише на предузимање конкретних акција које могу помоћи ромској деци у лакшем савладавању школског градива, подизању њиховог социјалног статуса у одељењу и успешнијој интеграцији у разредне колективе; да омогући учесницима да искуства стечена кроз овај семинар примене и у раду са децом која доживљавају препреке у учењу и социјалној партиципацији.

Теме које се обрађују:
Институционални и друштвени контекст унапређивања образовања Рома; Историја и друштвени положај Рома; Узроци школског неуспеха ромске деце; Тешкоће у учењу и подучавању ромске деце; Основне психолошке потребе деце; Начини подстицања самопоштовања; Индивидуализација наставног процеса: улога ваншколских знања и искустава; Размена позитивних искустава у раду са ромском децом.

Циљна група:
учитељи и наставници основних школа који у својим одељењима раде са ромском децом, стручни сарадници и директори основних школа.

Трајање програма:
Програм се реализује у оквиру два едукативна модула (основни и евалуативни) и двомесечног периода имплементације стечених знања. Основни модул траје два дана (14 ефективних сати), евалуативни модул траје један радни дан (7 ефективних сати), а током периода имплементације учесници примењују стечена знања у оквиру 5 наставних часова и/или других активности (10 радних сати: 5 сати имплементације и 5 сати припреме). Укупно 31 сат ефективног рада.

Број учесника у групи:
до 25 учесника.

Цена програма:
Цена је 1.300 динара дневно, тј. 3.900 динара укупно.

БРОЈ: **356**	*ОБАВЕЗАН*

Како помоћи ромској деци у школи

Аутори програма:
др Александра Митровић,
Љубомир Стојановић.

Координатор:
др Александра Митровић
Обилићев венац 3А
11000 Београд
тел: 188-208
факс: 182-072
e-mail: drustvor@EUnet.yu

Институција која подржава програм:
Друштво за унапређивање ромских насеља.

Реализатори програма:
Љубомир Стојановић, психолог; Татјана Матијаш, педагог; Радмила Ивановић, педагог.

Циљеви програма:
упознавање школског и предшколског особља са карактеристикама ромске заједнице и обучавање за спровођење компензаторног програма за ромску децу.

Теме које се обрађују:
Шта знамо и шта треба да знамо о Ромима; Компензаторни програм у основној школи; Вештине комуникација, учење језика.

Циљна група:
учитељи, васпитачи, директори, психолози и педагози у школама.

Трајање програма:
18 сати рада у току 3 дана.

Број учесника у групи:
25 – 30 учесника.

Цена програма:
1.500 динара.

ИЗБОРНИ БРОЈ: **357**

Матерњи језик за професоре стручних предмета у одељењима на мађарском језику

Аутор програма:
проф. др Ласло Молнар-Чикош.

Координатор:
мр Јулијана Ишпанович-Чапо
21000 Нови Сад
Војводе Мишића 1
тел: 021/ 458-555
e-mail: csapo@eunet.yu

Институција која подржава програм:
Друштво за мађарску културу у Србији.

Реализатор програма:
проф. др Ласло Молнар-Чикош.

Циљеви програма:
побољшање квалитета наставе на мађарском језику у погледу стручне терминологије, културе говора и комуникативности.

Теме које се обрађују:
Предавања о карактеру стручних језика; О стручним терминологијама; О примењивању језичких, стилистичких и комуникацијских правила; Вежбе и консултативни разговори о адекватној употреби стручне терминологије; О примењивању језичких и стилистичких правила у раду професора.

Циљна група:
професори стручних предмета (математике, физике, хемије, биологије, географије, историје, психологије, философије) који предају у одељењима средњих и основних школа са наставом на мађарском језику.

Трајање програма:
1 дан.

Број учесника у групи:
минимални број 15, а максимални број 100 учесника.

Цена програма:
Цена је 900 динара.

БРОЈ: **358** *ИЗБОРНИ*

Обука васпитача, учитеља и ромских асистената за рад са ромском децом

Аутори програма:
Љиљана Васић,
др Рајко Ђурић.

Координатор:
Љиљана Васић
Коларчева 7, 11 000 Београд
тел: 011/ 3228-564
факс: 011/ 3248-365
e-mail: pomocdeci@eunet.yu

Институције које подржавају програм:
Основна школа „Бранко Радичевић“ у Бујановцу,
Министарство просвете и спорта Републике Србије.

Реализатор програма:
Удружење грађана Помоћ деци.
др Рајко Ђурић, Маја Стоилковић, Данијела Стошић,
Наташа Динчић-Ристић, Љиљана Васић.

Циљеви програма:
Општи циљ програма су обучени васпитно-образовни тимови васпитача/учитеља и ромских асистената за квалитетан обухват ромске деце предшколским и основношколским образовањем и васпитањем и за дуже задржавање ромске деце у систему образовања.

Теме које се обрађују:
Теме предвиђене програмом су: Начини перцепције деце: учење кроз игру, посматрање и развојно прилагођавање програма; Познавање и поштовање средине; Историја Рома; Историја ромске културе и литературе; Интеракција одраслих и деце; Сарадња са родитељима, процес сарадње са родитељима; Стварање тима, организација тима, подела улога у тиму, одлучивање у тиму.

Циљна група:
васпитачи, учитељи и ромски асистенти у образовним установама на територијама где има значајан број Рома.

Трајање програма:
три дана по осам сати (четири сата предавања и четири сата практичног рада - дневно).

Број учесника у групи:
између 10 и 24.

Цена програма:
Цена по учеснику је око 5.000 динара за тродневни тренинг. Цена укључује: радни материјал и приручник за учесника, трошкове организације тренинга и хонорар реализатора.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **359**

Обука за оснаживање националних савета националних мањина

Реализатори програма:
мр Ибоља Гера,
руководилац Развојног одељења;
Ленка Ердељ, директорка ПЗВ-а;
Ленка Маравић, руководилац
Истраживачко – аналитичког одељења ПЗВ-а.

Аутор програма:
мр Ибоља Гера,
руководилац Развојног одељења ПЗВ-а

Координатори:
генерални координатор:
Ленка Ердељ, директор
Педагошког завода Војводине;
програмски координатор:
мр Ибоља Гера, руководилац
Развојног одељења ПЗВ-а.
Булевар Михајла Пупина 6/4
21000 Нови Сад;
тел/факс: 021/ 472-03-72
e-mail: lenkee@pzv.org.yu
gerai@pzv.org.yu

Иинституције које подржавају програм:
ОШ „Соња Маринковић“, Нови Сад;
ОШ „Петефи Шандор“, Нови Сад и
Центар за методику, Нови Сад.

Циљеви програма:
Општи циљ програма је унапређивање образовања националних мањина и стварање услова за квалитетно образовање за све (толеранцију), активно узајамно прихватање и образовање у вишекултурној заједници. Специфични циљеви програма су да се националним саветима националних мањина, посебно члановима њихових одбора за образовање, понуди модел за оснаживање њихових одбора за образовање и пружи помоћ у савладавању метода и техника за развијање наставних планова и програма за матерњи језик и матерњи језик са елементима националне културе; пружи помоћ у савладавању метода и техника за развијање и програмирање наставних додатних садржаја битних за националне мањине, планова и програма из појединих предмет од интереса за националне мањине, који се односе на национални садржај из историје, уметности и културе националне мањине, као што су: историја, музичко и ликовно васпитање и образовање.

Теме које се обрађују:
Законска решења о расподели одговорности за образовање на језицима националних мањина; Кључни елементи програма образовања: циљ, исход, метод, садржај, активности; Функционисања целокупног образовног система и услови за унапређивање образовања на језицима националних мањина; Резултати мерења квалитета образовања; Циљеви и очекивани резултати образовања припадника националних мањина; Матерњи језик: тешкоће и успеси у креирању и реализацији програма; Циљ, сврха и приоритети основних и допунских програма за националне мањине у програмима од значаја за образовање националних мањина; Методе и технике за развијање васпитно-образовних програма.

Циљна група:
учитељи, наставници, стручни сарадници и аутори наставних планова и програма који су ангажовани у образовању националних мањина на матерњем језику.

Трајање програма:
осамнаест радних сати у току три радна дана.

Број учесника у групи:
од 20 до 26 учесника.

Цена програма:
Цена по учеснику је 1.000 динара и она укључује путне трошкове, ауторске хонораре, рад тренера, коришћење опреме, канцеларијски материјал, штампани материјал у виду хендаута и бележака, дневник обуке као приручник и сертификате.

ИЗБОРНИ	БРОЈ: **360**

„Уааа неправда – едукација и примена“

Аутори програма:
Марко Пејовић,
дипл. психолог и психотерапеут;
Јелена Јовановић, дипл. психолог;
Мајда Пољавић,
социјални политиколог.

Координатор:
Јелена Ранковић
група „Хајде да...“
Булевар Деспота Стефана 126
Београд
тел: 011/ 3230-474
тел/факс: 011/ 3343-820
e-mail: hajdeda@eunet.yu

Реализатори програма:
Марко Пејовић,
дипл. психолог и психотерапеут;
Јелена Јовановић, дипл. психолог;
Сузана Крстић, дипл. психолог;
Мајда Пољавић, социјални политиколог.

Институције које подржавају програм:
ОШ „Велимир Маркићевић“, Краљево;
Савет Европе / Европска комисија - Кампања за борбу против предрасуда према Ромима;
УНИЦЕФ – пројекат „Школе без насиља“.

Циљеви програма:
Општи циљеви програма су смањење стопе дискриминације мањинских група у школском контексту и смањење инциденције насилног понашања у школама.

Теме које се обрађују:
Упознавање са програмом, изградња тима и подстицајне радне атмосфере; Различитости; Предрасуде; Дискриминација; Насиље; Толеранција; Сарадња.

Циљна група:
Примарна циљна група којој је програм намењен су наставници/наставнице, професори/професорке, стручни сарадници (психолози, педагози и др.) и остали стручњаци запослени у образовању. Секундарна циљна група су ученици/ученице узраста 9-12 година.

Трајање програма:
3 радна дана (24 радна сата).

Број учесника у групи:
12-20 учесника/учесница.

Цена програма:
Цена по учеснику/учесници износи 8.000 динара (100 евра) и у њу су укључени сви трошкови едукације (радни материјал и опрема, освежење учесника/учесница у паузама током свих дана трајања тренинга и хонорари тренера).